

KOLMAPÄEV, 11. MÄRTS 2009

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

president

1. Istungi algus

(Istung algas kell 9.00.)

2. Presidentuuri avaldused

Juhataja. – (DE) Daamid ja härrad, ma tahaksin teha avalduse Euroopa terrorismiohvrite viienda mälestuspäeva puhul. See on päev, mis peab meile meelde jääma; see on päev, mil me mälestame kõiki süütuid terrorismiohvreid. Sel nädalavahetusel tappis Real IRA kaks sõdurit Põhja-Iirimaa Antrimi krahvkonnas ja esmaspäeval tulistati politseinikku Armaghi krahvkonnas. Tapetud politseinik oli abielus ja tal olid lapsed. See barbaarne terroriakt lõhkus järjekordse perekonna ja tõi kaasa mõeldamatuid kannatusi. Eile Sri Lanka lõunaosas enesetapja poolt toime pandud pommirünnakus sai vähemalt kümme inimest surma ja rohkem kui kakskümmend inimest tõsiselt vigastada.

Ma tahaksin Euroopa Parlamendi nimel väljendada nõrdimust nende põlastusväärsete rünnakute pärast, mis pandi toime süütute inimeste vastu, ja väljendada sügavaimat kaastunnet ohvrite perekondadele. Me mäletame neid alati.

Täna võtame me Euroopa Parlamendis valjusti ja selgelt sõna terrorismi valimatu vägivalla vastu. Me mõistame täielikult hukka inimelude mõttetu hävitamise ja tervete perekondade surmamise pimedate fanatismi tõttu, mis sunnib tapma teisi inimolendeid ja tallama inimväärikuse jalge alla. Terrorism on otsene rünnak vabaduse, inimõiguste ja demokraatia vastu. Terroristid püüavad valimatu vägivalla abil hävitada väärtused, mis meid Euroopa Liidus ja meie liikmesriikides ühendavad.

Need terroriteod vapustavad meid kõiki. Nad põhjustavad meile sügavat ja südantlõhestavat valu, kuid nad ei saa hävitada ega hävitagi meie ühistel väärtustel rajaneva demokraatliku ühiskonna alustalasid.

Terrorism on kuritegu, millesse me ei saa leebelt suhtuda. Terrorismi näol on tegemist ühe suurema ohuga rahvusvahelise üldsuse turvalisusele, stabiilsusele ja demokraatlikele väärtustele. See on otsene rünnak meie kodanike – meie kõigi – vastu. Euroopa Parlamendil on terrorismiga võitlemisel ja terrorirünnakute ohvrite toetamisel aktiivne roll. On ilmselge, et terrorismile ei saa olla mingit õigustust. Seetõttu peame jätkama ühist tegutsemist võitluses terrorismiga, lähtudes õigusriigi põhimõtetest ja kasutades seaduse kogu jõudu. Täna on kõik Euroopa Parlamendi liikmed oma mõtetes terrorismiohvritega, olenemata sellest, millises maailma nurgas nad hukkusid. Me tahame väljendada oma solidaarsust. Ma tahaksin paluda teil nüüd leinaseisakuga mälestada Real IRA ja Sri Lanka enesetapurünnaku ohvreid.

(Parlament tõusis püsti ja pidas minutilise leinaseisaku.)

Daamid ja härrad, kolmkümmend aastat tagasi, 16. märtsil 1979, suri suur eurooplane Jean Monnet, üks Euroopa integratsiooni loojaid. Tema 30. surma-aastapäeva eel tahaksin Euroopa Parlamendi tänase täiskogu istungi alguses veidi meenutada ning tunnustada tema pärandit ja elutööd Euroopa integratsiooni saavutamise nimel.

Me meenutame täna selle mehe hindamatut pärandit, kes astus koos Saksamaa ja Prantsusmaa leppimise ühe algataja Robert Schumaniga esimese sammu, et luua ühise saatusega kogukond, mis rajaneb rahul, vastastikusel mõistmisel, demokraatial ja Euroopa rahvaste koostööl. Põhimõtted, mida Jean Monnet rõhutas, ja meetodid, mida ta nende rakendamiseks kasutas, ei ole 21. sajandi alguseks oma asjakohasust kaotanud. Vastupidi, nende tähtsus on ilmselge meile kõigile. Üleilmastumisest, majandus- ja finantskriisist ning üleilmsest soojenemisest tulenevad probleemid sunnivad eurooplasi tegema veelgi tihedamat koostööd, et meie ühiseid väärtusi ja huve kogu maailmas tõhusalt kaitsta. Jean Monnet'ile oleks kindlasti hea meel Lissaboni lepingus tehtud edusammude üle, mille eesmärk on rajada demokraatlik Euroopa Liit, mis suudab tegutseda ja lahendada 21. sajandi probleeme.

Ja lõpuks tuleb mainida, et see oli Jean Monnet' asutatud Euroopa Ühendriikide tegevuskomitee, kes muu hulgas tegi ettepaneku Euroopa Parlamendi otsevalimiste kohta. Jean Monnet' lahukumisele järgnenud

kolmekümne aasta jooksul on see unistus Euroopa Liidu parlamentaarse mõõtme loomise tulemusena muutunud muljetavaldavaks tegelikkuseks. Me kõik oleme selle suure eurooplase Jean Monnet' pärijad ja tema töö on püsiv mõju. See on toonud suuri muutusi Euroopa riikide suhetes ja mõjutab siiani kõikide kodanike elu.

Jean Monnet' 30. surma-aastapäeva eel tahaksin, et me mõtleksime oma tulevikuülesandele ja -kohustusele jätkata Jean Monnet' alustatud suurt tööd meie maailmajao ühendamisel.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Härra juhataja, lugupeetud parlamendisaadikud! „Eraldiseisvate riikide puhul piirdub iga riigi edu tema enda jõupingutuste tulemusega, sellega, mida tal oma naabritega võrreldes saavutada õnnestub, ja raskustega, mille ta oma naabrite õlule suudab lükata. Meie ühenduses seisneb iga liikmesriigi kasu kogu ühenduse heaolu mõjus.” Nii ütles Jean Monnet 1954. aastal. Need sõnad ei ole oma asjakohasust kaotanud, pigem vastupidi.

Käesoleva aasta märtsis, nagu president Pöttering äsja ütles, möödub 30 aastat Jean Monnet' surmast 1979. aastal. Seetõttu tahan ma austust avaldada meie kõigi poolt armastatud Euroopa asutajale – suurele eurooplasele, kelle pärand inspireerib meid sel raskel kriisiajal.

Hiljuti otsustasime muu hulgas seoses Euroopa Komisjoni 50. aastapäeva tähistamisega pühendada komisjoni kõige tähtsama ruumi – kolleegiumi saali – Jean Monnet' mälestusele, tehes seda väga lihtsa, kuid väga sisuka tseremooniaga, kus mul oli rõõm ja au osaleda koos Euroopa Parlamendi presidendi Hans-Gert Pötteringiga ja ka nõukogu eesistuja Nicolas Sarkozyga.

Sellega tahame öelda, et komisjon on Jean Monnet' tohutu pärandi üle uhke. Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse esimese presidendina oli Jean Monnet tegelikult selle institutsiooni esimene president, millest sai alguse Euroopa Komisjon; komisjon annab endast parima, et hoida elus Jean Monnet' ideaale – ideaale, mida jagavad kõik eurooplased, kes armastavad rahu, demokraatiat ja solidaarsust.

(Aplaus)

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – (PT) Ka mina soovin avaldada austust Jean Monnet'le, kuid ma palusin sõna, et tänada presidenti tema avalduse eest, mis käsitleb Euroopa terrorismiohvrite mälestuspäeva. Ma tegin ettepaneku seda päeva tähistada viis aastat tagasi ja nõukogu kiitis selle heaks oma 25. märtsi istungil, pärast traagilisi rünnakuid Madridis. Ma tahaksin oma sõnavõttus esitada üleskutse. Euroopa Parlament on seda päeva alati kohusetundlikult meele pidanud, kuid see mälestuspäev ei ole veel saavutanud vajalikku ulatust Euroopa Liidu institutsioonides ja liikmesriikides. Minu arvates on selle päeva tähistamine üks meie olulisemaid võimalusi ohvreid mälestada, nagu seda tegi Euroopa Parlamendi president, ja lisaks ka üldsuse teadlikkust suurendada. Ma tean, et seda päeva tähistatakse täna Madridis, kuid mujal toimub mälestusüritusi vähe.

Seetõttu kutsun ma komisjoni ja eesistujariiki Tšehhit üles tagama, et tulevikus tähistataks seda päeva asjakohaselt kõikides liikmesriikides.

3. Euroopa Ülemkogu ettevalmistamine (19.-20. märts 2009) – Euroopa majanduse taastamiskava – Liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised – Ühtekuuluvuspoliitika: investeerimine reaalmajandusse (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu Euroopa Ülemkogu (19.-20. märts 2009) ettevalmistamist käsitlevate nõukogu ja komisjoni avalduste üle,

– majandus- ja rahanduskomisjoni nimel Elisa Ferreira koostatud raport (A6-0063/2009) Euroopa majanduse taastamiskava kohta (2008/2334(INI)),

– tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel Jan Anderssoni koostatud raport (A6-0052/2009) ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (KOM(2008)0869 – C6-0050/2009 – 2008/0252(CNS)),

– regionaalarengukomisjoni nimel Evgeni Kirilovi koostatud raport (A6-0075/2009) ühtekuuluvuspoliitika ja reaalmajandusse investeerimise kohta (2009/2009(INI)).

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Härra juhataja, lubage mul kõigepealt ühineda teie auavaldustega Jean Monnet'le. Meil on praegu kriisiaeg ning ma arvan, et just nüüd on meil vaja tugevaid institutsioone ja täna on suurepärane võimalus tõsta esile Euroopa integratsiooni ühe algataja Jean Monnet' olulisust.

Kuid tänase istungi eesmärk on arutleda eelseisva Euroopa Ülemkogu üle. Ülemkogu tuleb kokku liidu jaoks väga keerulisel ajal, nagu me kõik teame. Meie ees on väga tõsised probleemid, mis tulenevad enneolematust survest meie finantsüsteemidele ja majandusele.

See teema, aga ka energiavarustuse kindlus, kliimamuutus ning kliimamuutuse leevendamise ja kliimamuutusega kohanemise rahastamine on järgmisel nädalal toimuva kohtumise keskmes.

Nagu Euroopa Parlament kindlasti teab, on Euroopa Liit ja liikmesriigid võtnud seoses finantskriisiga mitmesuguseid meetmeid. Me oleme ära hoidnud finantsüsteemi kokkukukkumise.

Meie peamine eesmärk on nüüd taastada laenuvahendite voog majandusse. Eelkõige tuleb meil tegelda pankade „langenud väärtusega varade” küsimusega, sest selliste varade tõttu ei taha pangad hakata taas laenu andma. Oma 1. märtsi kohtumisel leppisid riigipead ja valitsusjuhid kokku, et seda tuleks teha kooskõlastatult, vastavalt komisjoni esitatud suunistele.

Samuti peame tegema rohkem tööd finantsasutuste tegevuse reguleerimise ja järelevalve tõhustamiseks. See on selge õppetund, mille kriis on meile andnud, ja ennetustöö on sama oluline. Piiriülestele pankadele kuulub kuni 80% Euroopa pangandussüsteemi varadest. Kaks kolmandikku Euroopa pankade varadest kuulub üksnes 44 rahvusvahelisele kontsernile. Seetõttu on järelevalve tugevdamine olemuslikult väga tähtis. See aitab vältida tulevasi kriise ning taastada tarbijate ja turgude usaldust.

Selles valdkonnas on märkimisväärset tööd juba alustatud. Eesistujariik paneb suurt rõhku tihedale koostööle Euroopa Parlamendiga, et saavutada kindlustust käsitleva II maksejõulisuse direktiivi (Solvency II), pankasid käsitleva muudetud krediidiinõuete direktiivi ja eurofonde käsitleva direktiivi kiire vastuvõtmine. Samuti teeme tööd selle nimel, et võetaks kiiresti vastu pangahoiuste kaitset ja reitinguagentuure käsitlevad määrused.

Kuid tõenäoliselt tuleb meil teha veelgi enam. Nagu te teate, on kõrgetasemeline töörühm, mida juhib härra de Larosière, esitanud väga huvitavaid soovitusi, ning ka komisjoni 4. märtsi teatis sillutab teed märkimisväärsetele muutustele selles valdkonnas. Nii et Euroopa Ülemkogu peab saatma selge sõnumi, et tegemist on prioriteediga ja et otsused tuleb langetada juba juunis.

Nagu te väga hästi teate, kasvab liikmesriikide eelarvepuudujääk praegu kiiresti. Muidugi on puudujäägi kasv majanduslanguse perioodidel möödapääsmatu. Mõningast positiivset rolli saavad täita automaatsed stabilisaatorid. Stabiilsuse ja kasvu pakti muudeti 2005. aastal just selleks, et võimaldada raskel ajal piisavat paindlikkust. Kuid seda paindlikkust tuleb kasutada kaalutletult, võttes arvesse erinevaid lähtepositsioone. Usalduse taastamine eeldab ka seda, et valitsused pühenduvad selgelt riigi usaldusväärse rahanduse tagamisele, pidades täiel määral kinni stabiilsuse ja kasvu paktist. Mõned liikmesriigid on riigi rahanduse tugevdamiseks juba pingutusi teinud. Enamik teeb neid 2010. aastal. Ka see on järgmise nädala kohtumise üks olulisi sõnumeid.

Finantskriis avaldab praegu mõju reaalmajandusele. Liikmesriigid on käivitanud tõhusad taastamiskavad, mida viiakse nüüd jõudsalt ellu. Taastamiskavades pakutav kogustiimul on kokkuleppe kohaselt 1,5% SKTst ja koos automaatsete stabilisaatoritega 3,3% Euroopa Liidu SKTst. Liikmesriikide meetmed on muidugi erinevad. Liikmesriikide olukord on erinev ja neil on erinev tegutsemisruum, kuid nad tegutsevad kooskõlastatult, lähtudes eelmise aasta detsembris kokku lepitud Euroopa majanduse taastamiskavas määratletud ühistest põhimõtetest. Selline tegutsemine on sünergia tagamiseks ja negatiivse mõju edasikandumise vältimiseks oluline.

Komisjoni, liikmesriikide ja eesistujariigi tõhusas koostöös on välja töötatud konkreetsed ja sihipärased meetmed. See võimaldas meil säilitada võrdsed võimalused ning samal ajal võtta kooskõlastatult ja tõhusalt meetmeid Euroopa mõningaid tähtsamaid tööstussektoreid, näiteks autotööstust tabanud raskuste ületamiseks.

Euroopa Ülemkogu hindab selle kava rakendamisel saavutatut. Ka selles vallas on komisjoni 4. märtsi teatistes sätestatud mitmed olulised põhimõtted, millest liikmesriigid peaksid oma tegevuses lähtuma. Need põhimõtted hõlmavad vajadust säilitada siseturul avatus, mittediskrimineerimise tagamist ja tööd pikaajaliste poliitiliste eesmärkide saavutamiseks, milleks on näiteks struktuurimuutuste hõlbustamine, konkurentsivõime parandamine ja vähem süsinikdioksiidi heitkoguseid tekitava majanduse ülesehitamine.

Mis puudutab ühenduse osa taastamiskava elluviimisel, siis eesistujariik teeb aktiivselt tööd, et Euroopa Ülemkogu jõuaks kokkuleppele komisjoni ettepaneku suhtes, mis käsitleb energia- ja maaelu arengu projektide rahastamist. Nagu teate, on nõukogus arutletud ühenduse eelarvest toetatavate projektide täpse loetelu üle ja nende projektide rahastamise viisi üle.

Arvestades, kui tähtis roll on selles küsimuses Euroopa Parlamendil kui ühel eelarvapädeval institutsioonil ja kaasseadusandjal, on eesistujariik seadnud eesmärgiks teha teiega eelseisvatel nädalatel tihedat koostööd, et jõuda võimalikult kiiresti kokkuleppele.

Lisaks lühiajalistele meetmetele on vaja ka pikaajalisi jõupingutusi, et tagada meie riikide majanduse konkurentsivõime. Majanduskasvu ja tööhõive edendamise seisukohalt on struktuurireformid pakilisemad kui kunagi varem. Seetõttu on uuendatud Lissaboni strateegia õige raamistik, mille alusel edendada jätkusuutlikku majanduskasvu, mis omakorda aitab kaasa uute töökohtade loomisele.

Praegu on meie kodanikud eriti mures selle üle, millist mõju avaldab majanduslik olukord töötuse tasemele. Järgmisel nädalal kogunev Euroopa Ülemkogu peaks leppima kokku konkreetsetes tegevussuundades, pidades silmas seda, kuidas saab Euroopa Liit kriisi sotsiaalse mõju leevendamisele kaasa aidata. See teema on ka mai alguses toimuva spetsiaalse tippkohtumise keskmes.

Ma tahaksin ühe asja selgeks teha: me ei kaitse töökohti selliselt, et loome takistusi väliskonkurentidele. Kümne päeva eest toimunud kohtumisel olid riigipead ja valitsusjuhid ühel meelel, et me peame majanduse taastamiseks siseturgu võimalikult hästi ära kasutama. Proteksionism ei ole kindlasti kriisist väljumise lahendus, pigem vastupidi. Meie ettevõtted vajavad rohkem kui kunagi varem avatud turge, nii Euroopa Liidu sees kui ka üleilmsel tasandil.

See toob mind Londonis peetava G20 tippkohtumise juurde. Euroopa Ülemkogu paneb liidu seisukoha paika enne G20 tippkohtumist. Me tahame, et sellel tippkohtumisel seataks kõrged eesmärgid. Me ei saa lubada selle ebaõnnestumist.

Maailma liidrid käsitlevad majanduskasvu ja tööhõive väljavaateid ning kogu maailma finantsüsteemi ja rahvusvaheliste finantsasutuste reformimist. Samuti tuleb juttu arengumaade ees olevatest eriprobleemidest. Euroopa Liit tegutseb aktiivselt kõigis neis valdkondades ja tal peaks olema tugev positsioon, tagamaks, et rahvusvaheline üldsus langetab õiged otsused.

Järgmisel nädalal toimuva Euroopa Ülemkogu päevakorra teine olulisem teema on energiavarustuse kindlus. Hiljutine energiakriis näitas liigagi selgelt, kui palju me peame oma suutlikkust suurendama, et vältida tulevikus selliseid varustusprobleeme, mida me selle aasta alguses kogesime.

Komisjon on andnud oma teises strateegilises energiaülevaates mõned väga kasulikud soovitusel. Sellest ülevaatest lähtudes soovib eesistujariik tagada, et Euroopa Ülemkogu jõuaks kokkuleppele mitmetes konkreetsetes tegevussuundades, pidades silmas eesmärki suurendada liidu energiavarustuse kindlust lühiajalises, keskpikas ja pikas plaanis.

Lühiajalises plaanis tähendab see seda, et me paneme paika konkreetsete meetmed, millele saame tugineda siis, kui gaasitarne taas ootamatult katkevad. See tähendab ka seda, et me asume kiiresti ellu viima infrastruktuuriprojekte, mille mõte on suurendada energiavõrkude ühendamise ulatust.

Keskpikas plaanis tähendab see meie nafta- ja gaasivarusid käsitlevate õigusaktide kohandamist, et tagada liikmesriikide vastutustundlik ja solidaarne käitumine. See tähendab ka asjakohaste meetmete võtmist energiatõhususe parandamiseks.

Pikas plaanis tähendab see meie tarneallikate, tarnijate ja tarnekanalite mitmekesistamist. Me peame tegema koostööd oma rahvusvaheliste partneritega, et edendada Euroopa Liidu energiahuve. Me peame looma elektri ja gaasi jaoks täielikult toimiva siseturu. Nagu teate, loodab eesistujariik väga, et asjaomaste õigusaktidega õnnestub ühele poole saada enne Euroopa Parlamendi valimisi.

Järgmise nädala kohtumisel arutatakse ka ettevalmistusi Kopenhaagenis toimuvaks kliimakonverentsiks. Meie soov on endiselt saavutada detsembris Kopenhaagenis üleilmne laiahaardeline kokkulepe. Komisjoni jaanuarikuine teatis on väga kasulik alus. On täiesti selge, et kliimamuutus on probleem, mida saab lahendada vaid kooskõlastatud üleilmse tegevuse abil.

Ja veel teeb Euroopa Ülemkogu algust idapartnerlusega. See tähtis algatus aitab edendada stabiilsust ja heaolu kogu maailmajaos. Samuti aitab see kiirendada reforme ja süvendada meie pühendumust nende riikidega tehtavale koostööle.

Partnerlus hõlmab igale partnerriigile kohandatud kahepoolset mõõdet. Selles nähakse ette läbirääkimised assotsiatsioonilepingute üle, mis võivad hõlmata ka ulatuslikke ja laiahaardelisi vabakaubanduspiirkondi.

Mitmeoolsus annab raamistiku ühiste probleemide lahendamiseks. Paika on pandud neli poliitilist platvormi: demokraatia, hea valitsemistava ja stabiilsus; majanduslik lõimumine; energiavarustuse kindlus ja ka inimestevahelised kontaktid.

Te ilmselt mõistsite mu sõnavõttust, et järgmisel nädalal kogunev Euroopa Ülemkogu peab käsitlema mitmeid olulisi küsimusi. Meil tuleb lahendada palju tõsisemaid probleeme ja üks neist on praegune majanduskriis. Eesistujariik Tšehhi kavatseb peaminister Topoláneki juhtimisel tagada, et järgmisel nädalal toimuv kohtumine näitaks konkreetsete meetmete kaudu Euroopa Liidu jätkuvat pühendumist oma ideaalidele ning suutlikkust lahendada liidu ees olevaid probleeme kooskõlastatult, vastutustundlikult ja solidaarselt.

(Aplaus)

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Härra juhataja, härra Vondra, austatud parlamendisaadikud, me elame ajal, mis paneb meid proovile.

Praegune ulatuslik majanduskriis avaldab mõju perekondadele, töötajatele, kõikidele rahvastikurühmadele ja ettevõtetele kõikjal Euroopas. See hävitab töökohti ja paneb proovile meie sotsiaalsete mudelite vastupidavuse. Samuti avaldab see kriis tugevat poliitilist survet kõikidele juhtidele.

Euroopa Liit ei ole sellise surve suhtes immuunne. Seetõttu on liit otsustanud tuua mängu kõik tema käsutuses olevad hoovad, et võidelda kriisi ja selle tagajärgede vastu, kasutades oma jõu allikaid: Euroopa institutsioone ja liikmesriike, kes teevad omavahel koostööd, lähtudes õigusriigi põhimõtetest ja otsides ühiste probleemidele ühiseid lahendusi.

Daamid ja härrad, me oleme viimase kuue kuu jooksul juba palju teinud, et võidelda meid kõiki mõjutava kriisi vastu. Me hoidsime sügisel ära rahandussüsteemi kokkuvarisemise; me aitasime koos G20 riikidega kaasa rahvusvahelise protsessi algatamisele; me olime üks esimesi, kes keskendusid reaalmajandusele, kui leppisime detsembris kokku taastamiskava rakendamises, mille kõige tähtsamat soovitus – Euroopas seninägematut eelarve stimuleerimist – on nüüd hakatud ellu viima. Toetus reaalmajandusele moodustab kokku 3,3% SKTst ja hõlmab ka reaalset toetust Euroopa Liidu eelarvest.

Taastamiskava hõlmab näiteks 2009. aastal tehtavaid kiirendatud ettemakseid struktuurifondidest kogusummas 6,3 miljardit eurot, mis lisanduvad juba kavandatud viiele miljardile eurole.

Viimase kuue kuu jooksul võetud meetmed on täielikult kooskõlas majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva Lissaboni strateegiaga. Struktuurireforme, mis on olnud meie riikide majanduse tugevdamisel suureks abiks, tuleb jätkata, sest ka need aitavad alal hoida lühiajalist nõudlust, kuid me peame nüüd edasi liikuma järgmisse etappi ja võtma meetmeid, et kriisiga veelgi põhjalikumalt võidelda.

Meil on vaja rohkem kooskõlastatust ja ulatuslikumat mõju. Nüüd on aeg tõsta kriisile reageerimisel tempot. Me peame mõistma, et tegemist on uut liiki kriisiga ning et me ei ole osanud ette näha selliste mõõtmatega, sellise ulatuse ja sellise sügavusega kriisi.

Selle teema käsitlemine on järgmisel nädalal koguneva Euroopa Ülemkogu eesmärk. Et meil on eesistujariigi Tšehhi väga tugev toetus – ma tunnustan eesistujariigi pühendumust ja täielikku koostööd komisjoniga –, siis olen ma veendunud, et me teeme edusamme neis neljas valdkonnas, mille komisjon mõni päev tagasi oma teatistes määratles, nimelt finantsturgude, reaalmajanduse, tööhõive ja sotsiaalse mõõtme ning G20 kaudu üleilmse mõõtme valdkonnas.

1. märtsil toimunud mitteametlikul tippkohtumisel pandi suuresti tänu peaminister Topoláneki tõhusale juhtimisele alus Euroopa Ülemkogu viljakale tööle. Mul on hea meel, et komisjoni ettevalmistav töö on leidnud nii soodsat vastuvõttu. Meie suunised langenud väärtusega varade kohta, teatis autotööstuse kohta ja aruanne, mille koostamise ma usaldas Jacques de Larosière'ile ja tema kõrgetasemelisele töörühmale, on võimaldanud liikmesriikidel saavutada üksmeele, nii et neil on nüüd võimalik tugineda ühiste seisukohtadele.

Mul on hea meel ka laialdase toetuse üle, mida need tegevussuunad Euroopa Parlamendis on pälvinud. Mainiksin siinkohal näiteks raporteid, mida me täna hommikul arutame: Elisa Ferreira raportit majanduse taastamiskava kohta, Jan Anderssoni raportit tööhõivepoliitika suuniste kohta ja Evgeni Kirilovi raportit ühtekuuluvuspoliitika kohta.

Need raportid ja resolutsioonid, mille üle Euroopa Parlament sel nädalal hääletab, eelkõige need, mis pärinevad Lissaboni strateegia koordineerimisrühmalt, annavad minu arvates olulise panuse Euroopa Ülemkogu töösse. Londoni tippkohtumise eelõhtul võivad need raportid ja resolutsioonid Euroopa Liidu positsiooni rahvusvahelisel areenil vaid tugevdada ja ma olen sellega rahul.

Härja juhataja, ma tahaksin lühidalt esile tuua kolm teemat, mis minu arvates peaksid juhtima Euroopa Ülemkogu tööd: need teemad on finantsturgude stabiliseerimine, reaalmajanduse taaselustamine ja inimeste toetamine kriisi üleelamisel.

Vaadakem rahandussüsteemi. Jah, meil on vaja kiireid meetmeid, et lahendada kiireid probleeme. Pärast algatusi, mis puudutasid rekapiitalseerimist ja tagatise, käsitletakse komisjoni suunistes langenud väärtusega varade kohta probleemi, mida on nimetatud krediidivoo peamiseks takistuseks. Ma olen seisukohal – ja seda väljendatakse ka komisjoni teatise – et pangandussüsteemi puhastamata ei suuda me tagada krediidivoo taastumist reaalmajanduse jaoks.

Kuid nagu Euroopa Parlamendiski on sageli väidetud, peame usalduse taastamiseks uuendama põhjalikult oma regulatiivraamistikku. Seepärast oleme pannud paika uute õigusaktide ettepanekute üksikasjaliku ajakava. Järgmisel kuul esitab komisjon uued ettepanekud riskifondide, erakapitali investeerimisfondide ja tippjuhtide töötasude kohta.

Samas peame uuendama ka järelevalvet. Nagu nähtus komisjoni teatise, mis võeti vastu eelmisel kolmapäeval ja mida mul oli järgmisel päeval võimalus arutada Euroopa Parlamendi komisjonide esimeestega, soovib Euroopa Komisjon kiirendada de Larosière'i aruandes sisalduvate soovitude rakendamist. Mai lõpul esitame üldise kava, mille Euroopa Ülemkogu kinnitab juunis, ja tuleme õigusaktide ettepanekutega välja sügisel.

Üldiselt – väljaspool finantssüsteeme – on lühiajaliste meetmete rakendamine meie pikaajalisi eesmärke silmas pidades kahekordselt kasulik. See muudab meid tugevamaks, kui majandus tõusma hakkab, ning me oleme siis valmis kaitsma oma konkurentsivõimet ja rajama vähem süsinikdioksiidi heitkoguseid tekitavat majandust.

Vaadakem või energiavarustuse kindluse küsimust. Majanduskriis ei kaota meie sõltuvusprobleeme. Vastupidi – ja ma pooldan peaminister Topoláneki otsust korraldada selleteemaline arutelu. See küsimus on meie tegevuses kesksel kohal. Investeeringud infrastruktuuri tagavad nüüd Euroopa majanduse jaoks hädavajaliku stiimuli ning see teeb meid ka tulevikus tugevamaks ja konkurentsivõimelisemaks. Just seetõttu on teie toetus – Euroopa Parlamendi toetus – viie miljardi euro eraldamisele energia- ja lairibaprojektide stimuleerimiseks nii väärtuslik – seda enam, et ausalt öeldes olen ma üsna mures nõukogus valitseva olukorra pärast: me ei tee seal edusamme, mida ma sooviksin näha.

Loomulikult teame me kõik, et ühenduse eelarve – vähem kui 1% SKTst – võib kogu Euroopa majanduse stimuleerimisele üksnes pisut kaasa aidata. Sisuliselt peab raha tulema liikmesriikide eelarvest. Kuid me peame Euroopas kasutama kõiki riiklike hoobasid, et meie tegevus oleks tõhus. Ühtne turg on majanduse taastamiseks parim võimalus. Ainuüksi 2006. aastal oli Euroopa tänu ühtsele turule 240 miljardi euro ehk iga Euroopa kodaniku kohta 518 euro võrra rikkam.

Euroopa Ülemkogu peaks võtma enesele keskse rolli meie taastamisstrateegia elluviimisel; selleks peab ta leppima kokku põhimõtetes, mis on Euroopa majanduse taastamise aluseks, ja pühenduma ühiselt avatusele ja võrdsetele võimalustele nii riikides kui ka piiriüleselt, ütlema selgelt „ei” proteksionismile, kuid muidugi kaitsma ühtset turgu kui Euroopa heaolu alustala.

Kuid kõige tähtsam on tunnistada, et küsimus ei ole majandusteoorias ega kuivas statistikas. See kriis avaldab ränka mõju inimestele – kõige haavatavamatele neist – üle kogu Euroopa, nüüd ja praegu. Seetõttu on minu arvates kõige suurem mure ja kindlasti kõige raskem katsumus selle kriisi sotsiaalne mõju, nimelt kasvava tööpuuduse probleem.

Me peame suunama oma energia tööhõivele ja aitama inimestel sellest kriisist välja tulla. See nõuab otsustavust ja kujutlusvõimet. Me peame aitama ettevõtetel säilitada töökohti, kasutada lühi- ja pikaajaliste vajaduste rahuldamiseks loominguks koostöövõimalusi ning me peame tooma abi nendeni, kes on juba töötuks jäänud. Me peame olema kindlad, et riiklike meetmetega aidatakse kõige haavatavamaid võimalikult tõhusalt, ja kasutama maksimaalselt ära ka kõiki Euroopa vahendeid, mis meie käsutuses on, alates Sotsiaalfondist ja lõpetades Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondiga.

Kui me alustaksime protsessiga nüüd, siis jääks meil mais toimuva tööhõivealase tippkohtumiseni kaks kuud, et teha tugevaid jõupingutusi plaanide paikanemiseks ning võimaluse korral töötuse probleemi lahendamist

silmas pidades uute ja kõrgelennulisemate strateegiate väljatöötamiseks. Me peame seda aega hästi ära kasutama.

Kuigi aega on vähe, arvan, et me peaksime enne seda tippkohtumist püüdma korraldada märksa kaasavama protsessi, s.t kaasama tööturu osapooled, kodanikuühiskonna esindajad ja parlamendisaadikud. Eriti tähtis on kasutada oma erivõimalusi, et saada ülevaade sellest, mis kohapeal tegelikult toimub. Kui me lähtume sellest põhimõttest ehk ühendame oma ressursid ning kooskõlastame tegevuse kõikidel tasanditel – Euroopa tasandil, riiklikul tasandil, piirkondlikul tasandil ja tööturu osapoolte tasandil –, siis tuleme sellest kriisist kiiremini ja minu arvates ka tugevamana välja.

Siis on meil ka rohkem kaalu rahvusvahelisel areenil. Ei ole juhus, et ettepanekud, mille me esitasime Euroopa Liidu seisukoha kujundamiseks seoses G20 riikide kohtumisega, peegeldavad suuresti seda, milline on meie lähenemisviis Euroopas. Need rajanevad samadel põhimõtetel. Kui Euroopa Liit väljendab G20 kohtumisel liikmesriikide ühist seisukohta, siis on meie ettepanekutel suur kaal, ja kui liikmesriigid on tõepoolest valmis koostööd tegema, siis on Euroopa Liidul väga hea positsioon, et mõjutada üleilmset tegevust sellele kriisile vastuseismisel.

Nüüd peab Euroopa leidma oma tugevuse ühtekuuluvusest, kooskõlastatud tegevusest ja tegudes väljenduvast solidaarsusest. Selleks peame majanduse taastamise ülesande lahendamisel tegema tihedat koostööd ja üksteisega aktiivselt suhtlema; see hõlmab muidugi ka Euroopa Parlamenti.

Ma loodan, et nii ka läheb ning et eelseisvatel nädalatel ja kuudel tegutseme kõik ühiselt majanduse taastamise nimel.

Elisa Ferreira, raportöör. – (PT) Härra juhataja, komisjoni president, daamid ja härrad, praegune kriis on rängim, mis Euroopa Liidus iial aset on leidnud. Kahjuks ei ole see kriis kaugeltki lõppenud. Pankrotid jätkuvad ja tööpuudus kasvab endiselt. Mitte kunagi varem ei ole Euroopa projekti selliselt proovile pandud. Meie ühisest reageerimisest kriisile ei sõltu mitte üksnes taastumise püsivus, vaid üsna tõenäoliselt koguni Euroopa projekti jätkumine, vähemalt arengu ja laienemise kiiruse mõttes.

Me ei loonud Euroopa Liitu selleks, et see toimiks headel aegadel üksnes tohutu turuna ja halbadel aegadel valitseks selles riikide isekus põhimõttel „igäüks enda eest”. Euroopa Liit on poliitiline projekt, mis kindlustab rahu, vabaduse ja demokraatia. Kuid majanduslikus mõttes põhineb see siiski nii konkurentsil kui ka solidaarsusel ja ühtekuuluvusel. Tegelikult sõltub Euroopa heaolu võimest pakkuda kvaliteeti ja eduvõimalusi kõikidele kodanikele, olenemata nende päritolust.

Praegusel keerulisel ajal ootavad inimesed Euroopa Liidult kaitset ja meetmeid, mis aitaksid neid sellest kriitilisest etapist kiiresti ja ilma tõsiste sotsiaalsete tagajärgedeta väljuda. Nad loodavad, et Euroopa Liit aitab neil uuesti leida usu tulevikku ning edendab tööhõivet ja ettevõtlust, mis põhineks uutel ja jätkusuutlikumatel arenguideedel.

Lissaboni tegevuskava ja keskkonnavalused kohustused on innustavad kavatsused, kuid me peame andma neile kiiresti sisu ja jõu. Selles osas on Euroopa Parlamendi üleskutse nõukogule ja komisjonile selge, kindel ja tugev. Majandus- ja rahanduskomisjonis toimunud hääletusel saavutatud konsensus näitab, et see on meie ühine tahe. Loodan, et ka tänane hääletus Euroopa Parlamendis kinnitab seda.

Mitmed raportöörid ja fraktsioonid on teinud koostööd ning ma loodan, et meie sõnum jõuab komisjonini ja komisjon mõistab seda.

Ma tahaksin sellega seoses tänada variraportööre, eriti Gunnar Hökmarki ja Sophia in 't Veldi. Loodetavasti võimaldab tänane hääletus sama otsusekindlalt seda sõnumit kinnitada ja edastada.

Kui rääkida selle kriisi põhjustest, siis kõige olulisem on neist õppust võtta. De Larosièrre'i aruanne sisaldab tegelikult väga häid soovitusi, mida me peame järgima. See on suurepärane lähtepunkt edasisele tööle ja hõlmab palju sellest, mida me oleme siin Euroopa Parlamendis juba soovitanud. Selle aruande järelduste põhjal peab komisjon aga võtma kiireid ja sihipäraseid meetmeid. Samuti on oluline, et Euroopa Liit võtaks sel teemal otsusekindla seisukoha G20 riikide järgmisel kohtumisel.

Selle teemaga haakub minu arvates teatud sümboolseid aspekte; ma loodan, et Euroopa Parlament toetab tänasel hääletusel selgelt *offshore*-süsteemide ja maksuparadiiside vastu võitlemist. Samas ei piisa ainult minevikus tehtud vigade parandamisest, eriti finantsasutuste tegevuse reguleerimise ja järelevalve valdkonnas. Kahju on juba sündinud ja me vajame taastamiskava, mis on kooskõlas Euroopa Liidu kohustustega. Meil

on hea meel komisjoni kiire algatuse üle, kuid me oleme teadlikud ja peame selgelt välja ütlema, et hoovad ja vahendid tegutsemiseks on kahtlemata ebapiisavad.

Euroopa Parlament toetab komisjoni selles, et olemasolevaid vahendeid tuleb paindlikult, tulevikkuvaatavalt ja kiiresti kasutada, kuid me ei tohiks unustada, et 85% praegu olemas olevast rahast on Euroopa Liidu liikmesriikide käes. Teisalt pole Euroopa Liidu liikmesriigid kunagi olnud üksteisest nii erinevad kui praegu. Mõnel riigil on tegutsemiseks vajalikud võimalused ja vahendid olemas, samas kui teised on väga haavatavad ja nende vahendid on täiesti ammendatud. On riike, millel puudub igasugune riigisisene manööverdamisruum ning mis ei suuda vastu seista siseturu, ühisraha ja üleilmastumise samaaegsele ja tugevale mõjule. Nende seas on äsja Euroopa projektiga liitunud uued riigid, mis on kõige suuremates raskustes.

Härra juhataja, daamid ja härrad, ma usun, et praegu võib Euroopa Parlamendi sõnumi jagada mitmeks väga selgeks ja väga täpseks sõnumiks, millel on aga üks üldine mõte: me vajame inimesi, töökohti ja riiklikke vahendeid, ent ka Euroopa vahendeid, et taastada Euroopas areng, kasv ja solidaarsus, nagu inimesed seda loodavad.

Jan Andersson, raportöör. – (SV) Härra juhataja, nõukogu eesistuja, volinik, tööhõivesuuniste muutmise vajaduse üle on varemgi arutletud. Tegemist ei ole kuigi olulise aruteluga, sest tööhõivesuunistes sisalduvad kõik võimalusi tegutsemiseks. Praegu seisneb probleem aga suutmatuses tegutseda. Me oleme olnud ja oleme praegugi finantskriisis, mis on muutunud majanduskriisiks. Ja nüüd on sellele lisandumas laienev tööhõivekriis, mis töötab tulevikuks sotsiaalseid probleeme.

On hea, et maikuus on kavandatud tööhõivealane tippkohtumine, kuid me ei tohi eraldada tööhõiveküsimusi majandusprobleemidest. Kumbki teema tuleb aruteludesse kaasata. Minu meelest oleme teinud liiga vähe ja liiga hilja. Poolteist protsenti liikmesriikide SKTst – see oli sobiv siis, kui me selle otsuse tegime, kuid nüüdseks on kriis muutunud teravamaks, kui me tollal arvasime. Me peame tegema rohkem – me vajame kindlasti üle kahe protsendi – ja tegutsema kooskõlastatult kui varem, et sellele kriisile vastu seista. See, kui me ei tee piisavalt või tegutseme liiga hilja, on palju ohtlikum sellest, kui me teeme liiga palju, sest ebapiisav ja hilinev tegutsemine toob kaasa suurema tööpuuduse ja väiksemad maksutulud; see omakorda suurendab sotsiaalseid probleeme, mida liikmesriikides juba praegu tunnetatakse.

Mida me peaksime siis tegema? Me teame seda väga hästi. Me peaksime ühendama töötuse vastu võitlemise seisukohalt lühemas plaanis kasulikud meetmed nende meetmetega, mis on vajalikud pikemas plaanis. Ma pean silmas keskkonnainvesteeringuid, uusi infrastruktuuriprojekte, kodumajapidamiste energiatõhusust ja haridust, haridust, haridust.

Oleme rääkinud elukestvast õppest. Me ei ole siiani piisavalt teinud, kuid nüüd on meil võimalus tõsiselt haridusse investeerida. Peame stimuleerima ka nõudlust ja selleks peame pöörama tähelepanu nendele inimestele, kes kasutavad toetusi tarbimiseks: töötutele, lastega peredele, pensionäridele ja teistele, kes kasutavad tarbijatena suuremaid summasid.

Me peame ära kasutama kõik Euroopa Liidu tasandi võimalused ning püüdma kiiresti tagada, et Sotsiaalfondi ja Globaliseerumisega Kohanemise Fondi vahendid jõuaksid liikmesriikideni. Samas tuleb töö huvides öelda, et suurem osa rahalisi vahendeid on Euroopa Liidu liikmesriikides ja kui liikmesriigid ei tee piisavalt ega tegutse küllalt kooskõlastatult, siis me edu ei saavuta. Kui me vaatame, mida liikmesriigid on juba teinud, siis tuleb tõdeda, et vaid üks liikmesriik – Saksamaa – on saavutanud 1,5%, kusjuures see riik ei olnud sugugi esirinnas, kui meetmeid hakati võtma. Teised riigid, näiteks Põhjamaad, kust mina pärit olen, teevad väga vähe, ehkki nende majanduslik olukord on hea.

Rääkigem ka sotsiaalsetest tagajärgedest. Te mainisite neid ja need on eriti olulised. Need ei ole seotud mitte üksnes sotsiaalkindlustussüsteemidega, vaid ka avaliku sektoriga. Avalik sektor on kahekordselt tähtis. Avalik sektor tegeleb lastehoiuvõimaluste tagamisega, eakate hooldamise ja sotsiaalse turvalisuse kindlustamisega, ent on teisalt oluline ka tööhõive seisukohalt. Avalikus sektoris töötab tohutu hulk inimesi ja me peame tagama, et sellel sektoril oleks piisavalt rahalisi vahendeid.

Lõpetuseks paar sõna noorte kohta. Noored leiavad end praegusel ajal töötute ridadest kohe pärast kooli lõpetamist. Me peame noortele looma võimalusi töö leidmiseks või täienduskoolituse saamiseks. Vastasel juhul tekib tulevikus veel rohkem probleeme. Ühesõnaga, me peame tegutsema. Me peame tegutsema kooskõlastatult ja solidaarselt; me peame tegutsema kohe, mitte ootama, ning meie meetmed peavad olema piisavad.

(Aplaus)

Evgeni Kirilov, *raportöör*. – (BG) Täna teid, härra juhataja, härra Vondra ja härra Barroso. Raport „Ühtekuuluvuspoliitika: investeerimine reaalmajandusse” valmis väga lühikese ajaga. Sellegipoolest on tegemist kooskõlastatud dokumendiga, mis pälvis ühehäälselt toetuse. Seda suurepärase tulemust ei oleks saavutatud regionaalarengukomisjoni teiste liikmete ja variraportööride abita ning fraktsioonidevahelise koostööta, mille eest ma tahaksin kõiki tänada.

Ma peatuksin veidi selle raporti põhilistel sõnumitel. Esiteks toetab raport igal juhul Euroopa Komisjoni kavandatud meetmeid, mille eesmärk on kiirendada ja lihtsustada struktuurifondide rakendamist, sealhulgas ettemaksete suurendamist, paindlikumate kuluhüvitussüsteemide rakendamist jne. Need meetmed on tõepoolest hädavajalikud nüüd, mil meil tuleb majanduskriisile tõhusalt reageerida – investeerida reaalmajandusse, säilitada ja luua töökohti ning julgustada inimesi ettevõtlusega tegelema. Kuid need meetmed ei ole ainukesed, mis viitavad tulemuslikkusele ja tõhusama tegutsemise vajadusele. Euroopa Liidu fondide kasutajad on eeskirjade lihtsustamise ettepanekuid kaua soovinud ja oodanud ning need esitati meie ja Euroopa Kontrollikoja soovitude alusel.

Teiseks: ühtekuuluvuspoliitika ja solidaarsuspoliitika. Me mitte üksnes ei nõua solidaarsuse kinnitamist, vaid tahame solidaarsust ka tegelikkuses näha. Olukorras, kus Euroopa riikide majandussüsteemid on vastastikku sõltuvad, avaldab kriis kahjulikku mõju iga riigi majandusele. Et sellist mõju tõkestada, tuleb meil saavutada positiivseid tulemusi, mis toovad ulatuslikku kasu ning mida saab kasutada Lissaboni strateegias seatud majanduskasvu ja arengu eesmärkide saavutamiseks. Samuti on oluline säilitada Euroopa Liidu kodanike sotsiaalsed normid, kaitsta sotsiaalselt enim puudust kannatavaid inimesi ning tagada, et konkurentsi ei moonutataks ja keskkonda kaitstaks jätkuvalt. Selleks, et meil õnnestuks leida ühiselt tee kiiremaks väljumiseks kriisist, on vaja võimalikult ulatuslikku solidaarsust ja ühtekuuluvust.

Kolmandaks on oluline praegusest kriisist järeldusi teha, mitte käsitada võetavaid meetmeid üksikjuhtumitena. Tehtud vigade ja saadud kogemuste analüüsimine peab jätkuma. Ka menetluste lihtsustamine peab jätkuma. Eeskirjad peavad muutuma selgemaks, teave kättesaadavamaks, halduskoormus kergemaks ja menetlused läbipaistvamaks. Ainult nii saab tulevikus vigu vähendada ning rikkumiste ja korruptiivsete tegude toimepanemise võimalusi piirata.

Lõpetuseks tahaksin kutsuda nõukogu üles võtma struktuurifondide rakendamise kiirendamiseks ja lihtsustamiseks kavandatud meetmed võimalikult kiiresti vastu. Ma pöördun ka Euroopa Komisjoni liikmete poole, kellelt me ootame uute meetmete mõju ja kogu protsessi jälgimist ning uusi ettepanekuid. Ja lõpetuseks tahan rõhutada liikmesriikide tähtsat rolli, millest sõltuvad võetavad meetmed ja tegelike tulemuste saavutamine ühtekuuluvuspoliitika rakendamisel. Toonitan veel kord, et solidaarsuspõhimõtet tuleb rakendada tegelikkuses.

Salvador Garriga Polledo, *eelarvekomisjoni arvamuse koostaja*. – (ES) Härra juhataja, ma tahaksin eelarvekomisjoni nimel öelda eelkõige seda, et see majanduse taastamiskava on olemuslikult pigem valitsustevaheline kui ühenduse tasandi kava ning et see peegeldab Euroopa Liidu tegelikke rahalisi piiranguid.

See kava hõlmab ühenduse toetust 30 miljardi euro ulatuses, mille tagab tegelikult Euroopa Investeerimispank, kuid viie miljardi euroga, mis rangelt võttes tuleb ühenduse eelarvest, on meil suuri probleeme.

Et uusi vahendeid pole, siis tegelikult jaotame me olemasolevaid vahendeid ümber. Kuigi me toetame täielikult Euroopa Investeerimispanka kaasamist, paneb meid muretsema see, et Euroopa Investeerimispankale antakse palju kohustusi, kuid nende täitmise võimalikkuses ei saa kindel olla.

Ja lõpetuseks: meie arvates on kahetsusväärne, et nõukogu ei ole suutnud jõuda kokkuleppele viie miljardi euro eraldamises energiavõrkude sidumise ja maapiirkondade lairibaside jaoks.

Meie arvates ei tohiks kasutamata kulureserve ära kasutada. Selle asemel peaksid komisjon ja nõukogu tuginema vahenditele, mis on neile ette nähtud institutsioonidevahelise kokkuleppega.

Elisabeth Morin, *tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostaja*. – (FR) Härra juhataja, härra Barroso, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ühehäälsel seisukoht, mida ma tahaksin täna hommikul teiega jagada, on see, et me tahame selles taastamiskavas näha sotsiaalse ühtekuuluvuse tõelist edendamist. Sotsiaalne ühtekuuluvus tähendab inimeste tööturule toomist. Esiteks tahame säilitada kõikidele töötajatele töökoha ja tuua töötud tööturule tagasi, muu hulgas Globaliseerumisega Kohanemise Fondi vahendite suunamisega uutesse koolituskursustesse, nii et tööjõud oleks kriisist väljumise ajaks valmis.

Seega peame lühemas plaanis inimesi tööl hoidma. Keskpikas plaanis tuleb meil pakkuda töötajatele paremat väljaõpet, pidades silmas kriisi lõppemise aega, ja pikas plaanis tuleb teha uuendusi, sealhulgas ühiskondlikes organisatsioonides tööandjate rühmade kaudu.

Euroopa peab üleilmastumise tagajärgedega toimetulemiseks uuenema.

Joseph Daul, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, Euroopa Ülemkogu järgmise nädala kohtumine ei tohi olla tavaline tippkohtumine. Sellest ei või kujuneda rutiinne tippkohtumine. Eurooplased ootavad sellelt tippkohtumiselt konkreetseid sõnumeid, nagu ka minu fraktsioon.

Sellel tippkohtumisel tuleb kinnitada Euroopa tugevust ja otsusekindlust kriisiga võitlemisel. Euroopa on seda tugevust minevikus näidanud, leppides kokku sotsiaalse turumajanduse reeglites; selline jõuline tegutsemine vähendaks kahju, mida on tekitanud see enneolematu kriis, mis on tabanud korraga kõiki maailma piirkondi. See tugevus leidis kinnitust ka kümme aastat tagasi, kui Euroopa varustas end ühisraha euroga, mis on nüüd esmakordselt rängalt proovile pandud, kuid mis püsib siiski kindlalt.

Kuid tugev Euroopa ei tohi olla proteksionistlik Euroopa. Eeskirjade varal end kaitsev Euroopa ei tohi muutuda endassesulgunud kindluseks, sest sissepoole pöördumine ei too meid sellest kriisist välja. Vastupidi – me peame tuginema avatusele ja kinnitama oma identiteeti. Euroopa tugevus seisneb tormistel aegadel isegi enam kui rahulikel tema tegutsemises kaaskodanike eest, sealhulgas kõige vähekindlustatute eest, ja eelkõige ühtselt.

Euroopa võitleb praegu pangandussüsteemi päästmise nimel koos komisjoni ja härra Barrosoga – ning mul on hea meel komisjoni kavandatud meetmete üle, mis on ajendatud de Larosière'i aruandest.

Selle ühise võitluse eesmärk ei seisne mitte pangatöötajate töökohtade päästmises, nagu mõned võiksid arvata, vaid kogu majanduse üldise kokkuvarisemise ärahoidmises, sest ilma terve pangandussüsteemita ei ole võimalik tagada majanduse püsivat taastumist.

Euroopa tegutseb tulemuslikult; mul on hea meel eile saavutatud kokkuleppe üle, mis puudutab käibemaksumäärade vähendamist toidlustus- ja ehitussektoris, reaalse järelevalve sisseseadmist finantsturgude üle, töökohtade päästmist, usalduse säilitamist või taastamist ja eurooplaste tuleviku kindlustamist.

Daamid ja härrad, ma rääkisin tugevusest, ühtsusest ja tõhususest, kuid kõige selle *raison d'être* ja alus on solidaarsus. See on Jean Monnet' ja kõigi Euroopa Liidu asutajate Euroopa. Mis mõte oli Euroopa Liidu loomisel pärast viimast sõda, kui 60 aastat hiljem, rängima majanduskriisi saabudes pärast 1929. aastat, valitakse liidu asemel põhimõte „igauks enda eest”?

Meie kaaskodanikud küsivad mõnikord, milles seisneb Euroopa Liidu eesmärk. Meie ülesanne on näidata, et Euroopa Liit toetab oma 500 miljonit kodanikku, kellest paljud on selle kriisi tõttu väga raskes olukorras, ja on solidaarne ka liikmesriikidega – ma pean silmas Iirimaad, Ungarit ja teisi, kelle raskused on praegu suurimad.

Ma kutsun oma fraktsiooni nimel kõigi 27 liikmesriigi riigipäid ja valitsusjuhte üles mitte andma isoleerumise kiusatusele järele, sest see oleks kõikide riikide jaoks enesetapp – ja see sõna on teadlikult valitud.

Ma palun härra Vondral, härra Barrosol ja ka teil, härra Pöttering, võtta Euroopa Ülemkogul sõna Euroopa Parlamendi nimel ning kutsuda üles otsustama solidaarsuse ja uuenduslikkuse kasuks. Ma mainisin tõesti uuenduslikkust, sest olen veendunud, et me tuleme sellest kriisist välja ainult siis, kui kasutame uusi ressursse ja teeme suuri investeeringuid teadmistepõhisesse majandusse ning teadus- ja arendustegevusse.

Me peame võimalikult kiiresti ära kasutama Euroopa Liidu tohutut potentsiaali uute keskkonnahoidlike tehnoloogiate valdkonnas; need keskkonnahoidlikud uuendused tuleb kaasata Euroopa kõikidesse poliitikavaldkondadesse. See annaks tõeliselt hea tõuke majanduse taastamisele tööstuse abil.

Samuti tuleb nii kiiresti kui võimalik kõrvaldada siseturu regulatiivsed tõkked, mis siiani takistavad nende tehnoloogiate arengut. Tuleb luua taastuvate energiaallikate tõeline siseturg, millel kehtivad selged reeglid, sest kriis ei jää miski endiseks ja me peame valmistuma uueks olukorraks. See on Lissaboni strateegia sisu ja see peab juhtima meie tegevust pärast Lissaboni strateegia vastuvõtmist.

Minu fraktsioon, nagu ka Euroopa paremtsentrismid, on vastutustundlik poliitiline jõud. Me toetame majandust, mille aluseks on teatud reeglid; me toetame sotsiaalset turumajandust. See välistab meie jaoks demagoogia ja populismi. See kohustab meid Euroopa kodanikega aus olema. Loodan, et eelseisev Euroopa Ülemkogu juhindub sellest lähenemisviisist.

(Aplaus)

Martin Schulz, *fraktsiooni PSE nimel*. – (DE) Härra juhataja! Kogu austuse juures teie vastu, härra Vondra, on lubamatu, et praeguses olukorras ei ole nõukogu eesistuja kohal. See näitab ka tema suhtumist sellesse olukorda.

(Aplaus)

Me kuulsime siin korratavat mitmeid vanu tuttavaid fraase. Me oleme sedasorti jutte juba kuid kuulanud ja võiksime neid fraase kasutada tervete tekstide valmisvõtmiseks. Härra Daul, õnnitlen teid suurepärase kõne puhul! Kui te edaspidigi selliste sõnavõttudega esinete, siis hakkavad inimesed Lipsheimis ja Pfettisheimis arvama, et te olete ühinenud Prantsuse kommunistliku parteiga. Kõik need sõnad on tõesti imetoredad ja kõlavad suurepäraselt. Kuid nüüd on meil tegelikult vaja midagi ära teha. Me peame tegema vajalikud otsused. Euroopa Ülemkogul tuleb teha rohkemat. Kriis muudkui süveneb ja töökohad kaovad. Viimase kuue kuu jooksul on aktsiate väärtus 40 miljardi euro võrra vähenenud. See tähendab, et inimeste elatis hävib. See tähendab, et töökohad kaovad. See tähendab, et ettevõtteid ähvardab sulgemine. See tähendab, et riikide majandus on kokkuvarisemise ohus. Ja siis tuleb nõukogu välja toredate väikeste otsustega, näiteks otsusega eelarvelise stimuleerimise kohta mahus 1,5% SKTst kas sel või järgmisel aastal. Seni on selle otsuse ellu viinud kolm liikmesriiki, mis tähendab, et 24 liikmesriiki ei ole seda teinud. Nimetatud eesmärgi on täinud Suurbritannia, Saksamaa ja Hispaania ning muuseas avaldasid kõigis kolmes selleks survet sotsiaaldemokraadid ja sotsialistid; mujal seda tehtud ei ole. Te peate tegema rohkem! Te peate puuduvale nõukogu eesistujale seda ütleva.

Härra Barroso, te pidasite võrratu kõne. See oli suurepärane ja me toetame seda täielikult. Solidaarsust liikmesriikide vahel on hädasti vaja. Meie, sotsiaaldemokraatide ja sotsialistide jaoks on solidaarsus praeguses olukorras keskne mõiste. Solidaarsus inimeste vahel, ent ka riikide vahel. Solidaarsus euroala sees ning solidaarsus euroala ja sellest väljaspool olevate riikide vahel. On oluline, et komisjon kutsuks liikmesriike üles solidaarsust üles näitama.

Samuti on oluline, et komisjon esitaks meile direktiivide eelnõud, mida me vajame selleks, et kontrollida riskifondide ja erakapitali investeerimisfondide tegevust, tagada krediitdirektivasutuste tegevuse läbipaistvus, hoida juhtide palgad mõistlikkuse piires ja sulgeda maksuparadiisid. Neid algatusi on hädasti vaja. Loodame, et te teete seda. Kui seda ei ole Euroopa Parlamendi selle koosseisu ametiajal enam võimalik saavutada, siis esitame kõik need nõudmised uuesti uue koosseisu esimesel tööpäeval. Kui ma kuulen rääkimas taas kasumit teeninud Citigroupi juhti ja samuti esimeses kvartalis taas kasumit teeninud Deutsche Banki esindajat härra Ackermanni, siis küsin ma endalt, kas need inimesed arvavad, et nüüd, mil riik on nad välja aidanud, võivad nad endistviisi jätkata? Ei, me peame tagama järelevalve ja läbipaistvuse, kindlustamaks, et need inimesed ei saa minevikus tehtut korrata.

Kolmandaks olen ma lummatud, kui kuulen sõna võtmas Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni liikmeid. See on võrratu. Te ütlete kõiki neid asju, mida meie oleme aastaid rääkinud ja mille vastu teie olete alati hääletanud. Nüüd tundub, nagu oleksite äkki üles ärganud. Kui aga tegemist on muudatusettepanekuga 92, otsusega teha enamasti ehk teisisõnu eelarvelise stiimuliga 1,5% SKTst, siis Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon poolt ei hääleta. Kui me täna keskpäeval hääletama hakkame, saab muudatusettepanekust 92 teie lakmustest. Härra Daul, te ütlesite oma puuduva fraktsiooni nimel äsja, et solidaarsus on hea. Saame näha, kas te hääletate muudatusettepaneku 102 poolt, milles me kutsume üles solidaarsust ilmutama.

Veel üks meie fraktsiooni jaoks otsustava tähtsusega märkus on seotud muudatusettepanekuga 113, mis käsitleb maksuparadiise. Inimesed, kes teenindavad meid restoranides, autojuhid, kes meid sõidutavad, lennujaamade teenindav personal, kes laadib maha meie kohvreid – kõik nad on maksumaksjad, kelle makse kasutatakse selleks, et hoida ära suurte pankade kokkuvarisemist, sest valitsused ja parlamendid nõuavad neilt inimestelt oma panuse andmist. Need on inimesed, kes peavad maksma turvavõrkude eest, mis on loodud pankade ja suurettevõtete jaoks. Nüüd tahetakse nende suurte pankade juhtidele, kes maksavad siiani endale miljonitesse eurodesse ulatuvaid preemiaid – näiteks ING, mille puudujääk on mitu miljardit –, anda võimalus paigutada oma raha maksuparadiisidesse ja vältida maksude maksmist. See on ülalt alanud klassisõda, milles vähemalt meie ei taha osalised olla. Seega on see, kas me otsustame täna, et Euroopa Parlament on maksuparadiiside vastu, otsustav küsimus Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni ning Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni usaldusvärsuse kohta. Te räägite nagu sotsialistid, kuid me tahame näha, kas te hääletate keskpäeval nagu sotsialistid.

Me oleme pannud lauale kolm nõudmist ja ma tahaksin väga selgelt välja öelda, et kui te nende poolt ei hääleta, siis ühist resolutsiooni ei tule. Siis on selge, et meie seisame sotsiaalse õigluse eest ning et Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon suudab teha vaid tühje sõnu.

(Aplaus)

Graham Watson, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra juhataja, viimastel kuudel on Euroopa Liidul olnud rohkem tippkohtumisi kui meie endisel kolleegil Reinhold Messneril vallutatud mäetippe ja Euroopa Parlament on koostanud arvukalt raporteid majanduse olukorra parandamise kohta, kuid need tippkohtumised ja raportid on olnud vaid kivid, millele liikmesriigid võivad astuda, et üle majanduslanguse jõe pääseda. Nüüd on vaja, et nõukogu ületaks selle jõe kartmatult, ning ma tunnustan Jan Anderssoni, Elisa Ferreirat ja Evgeni Kirilovit nende raportite eest. Need raportid pakuvad sidusat ja pragmaatilist väljavaadet, mille puhul on silmas peetud saabuvat töötuselaviini. Ja nende aluseks olev sõnum on: töökohad, töökohad, töökohad.

Lissaboni strateegia, tööhõivesuuniste ja ühtekuuluvuspoliitikaga on meie majanduses alati edendatud turvalist paindlikkust, avaliku sektori investeringuid teadus- ja arendustegevusse ning kiiret üleminekut teadmispõhisele majandusele. Need on terve, dünaamilise ja turvalise tööturu alustalad.

Ja tänasest vaatenurgast on üks asi selge kõigile, välja arvatud ehk mõnele vasakul olevatel toolidel istujatele: raskused ei tulenenud Lissaboni strateegiast; pigem kannatavad enim ja kõige kauem need liikmesriigid, kes eirasid Lissaboni strateegiat. Nüüd on aeg jääda enesele kindlaks ning liikuda edasi programmiga „Lissabon pluss” ja tööhõivesuunistega, mis peegeldavad tegelikku olukorda Euroopa Liidus.

Liikmesriikide parlamentidele, piirkondlikele valitsustele ja linnavalitsustele tuleb anda volitused selle vastutuse kandmiseks ning neid, kes seda ei tee, tuleb hukka mõista. Ka ei tohiks me leppida venitamisega oma planeedi kaitsmise küsimuses. Nõukogu arutab seisukohta, mida Euroopa Liit Kopenhaageni kliimakonverentsil esindab. Härra Vondra, kui palju raha kavatsevad 27 liikmesriiki eraldada kliimamuutuse leevendamiseks ja kliimamuutusega kohanemiseks arengumaades? Kliimamuutus ei peatu, ehkki majanduskasv aeglustub, ning vaeseimad riigid kannatavad endiselt meie rohkelt süsinikdioksiidi tekitava tarbimise tõttu.

Nii et majanduslangus ei tohi tähendada tegevusetust. Liikmesriigid peavad eraldama raha kliimamuutuse vastu võitlemiseks ja ühtlasi keskkonnahoiuga seotud töökohtade loomiseks; olemasolevat raha võiks veelgi võimendada Euroopa Investeeringuspanga või Euroopa Investeeringufondi kaudu, nagu soovib Claude Turmes. Kuid nõukogu teab, et hävitav majanduslangus kordub taas, kui me ei reformi põhjalikult rahandussüsteemi.

Järgmisel kuul toimuva G20 kohtumise ülesanne on rahandussüsteemi alused ümber kujundada ja ma olen rahul Euroopa juhtide suhtumisega, mis ilmnes nende kohtumisel Berliinis. IMFi tuleks tõhusalt rahastada, maksuparadiise tuleks kontrollida ja finantsasutuste tegevust tuleks jõuliselt reguleerida, kusjuures kogu süsteemi peaks kontrollima tõhus Euroopa finantsjärelevalve asutus – mitte selleks, et viia meie riikide majandus minevikku, vaid selleks, et luua avatud, aus ja läbipaistev kauplemissüsteem, mis on ühtlasi vaba ja õiglane.

London, Pariis ja Berliin rõhutavad innukalt, et Euroopa on ühtne, kuid nõukogu eesistuja ütleb meile, et erimeelsused püsivad. Loodan, et nõukogu eesistuja tuleb ja räägib meile tippkohtumisel kõneldust; ta peaks tänagi siin olema. Kui erimeelsused püsivad, siis edu ei tule. Euroopa peab olema meelekindel ning tegutsema eelseisvatel nädalatel ja kuudel kiirelt ja ühist eesmärki silmas pidades, olema valmis kõrvaldama väärtusetud varad, mis kurnavad pankade bilansse, ja reformima pankade tegevust, et taastada krediitdivõime, ning valmis nõustuma, et praegune stiimulipakett ei pruugi olla piisav, sest IMFi vahendite taastamisest ei ole kasu, kui puudub üleilmne finantssüsteem, mida toetada, ja ehkki on ebaõiglane, kui vastutustundlikud liikmesriigid peavad leevendama seni olukorda nautinute tegevuse tagajärgi, võib see olla hind, mis tuleb maksta selle eest, et vältida majanduse kokkuvarisemise laastavat mõju.

Lühidalt öeldes on meil vaja, et nõukogu, komisjon ja Euroopa Parlament teeksid koostööd – ratsionaalselt, rahulikult ja kollektiivselt –, vältides olukorda, kus eeskirjade järgimine muutub eesmärgist tähtsamaks. Euroopa ei või enam tegelda tulekahju kustutamisega. On saabunud aeg põhjalikuks reformiks, mis tagab töökohad nüüd ja turvalisuse tulevikus.

Cristiana Muscardini, *fraktsiooni UEN nimel*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, härra Vondra rääkis „järelevalve tugevdamisest”, kuid me tahame mõningast teavet selle kohta, kui palju börsiväliseid tuletisinstrumente on endiselt Euroopa pankade valduses ja kui suureks kujuneb arve maailma tasandil. Võib juhtuda, et komisjon ja nõukogu otsustavad tuletisinstrumentid külmutada või vähemalt maailma tasandil

sellise ettepaneku teha, ning peatada kauplemise nende toodetega. Kas on võimalik, et riigistatud pankades on need tuletisinstrumentid endiselt väärtusetu varana bilansis ja tekitavad muret edasise arengu pärast? Järelevalve tugevdamine tähendab ka seda, et lisaks pangandussüsteemis korra majja löömisele ja reguleerimissüsteemi muutmisele, nagu soovitab komisjon, peame tegema ka uusi ettepanekuid.

Kui me oleme mures autotööstuse kriisi pärast, peaksime niisiis muretsema ka väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete pärast ning väljastpoolt liitu pärineva kõlvatu konkurentsi pärast. Nõukogu ei ole veel otsustanud kinnitada ja propageerida päritolu märgistamist, ainukest süsteemi, mis ei ole proteksionistlik, kuid kaitseb tarbijaid ja tooteid, nagu president Barroso ise äsja ütles. Et ettevõtteid aidata, peame lisaks uutele krediidiiliinidele pakkuma väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele kiiremaid ja odavamaid liikuvuse võimalusi, kui me tahame, et nad kohaneksid ega pankrotistuks. Paljudel ettevõtetel on nüüdseks tellimuste maht poole võrra vähenenud ja see sunnib neid abi saamiseks pankade poole pöörduma. Pangad aga ei anna laenu ja pankade aktsiate väärtus on tuletisinstrumentide tõttu langenud. See on nõiarõng. Sellest segadusest väljatulemiseks on vaja otsida reaalseid lahendusi, mitte teha kasutuid ettepanekuid.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, et tegemist on selle koosseisu viienda aruteluga Lissaboni strateegia edu ja ebaõnnestumiste teemal, tahaksin küsida, kuidas on võimalik, et me oleme igal aastal kinnitanud, et tegemist on õnnestunud strateegiaga, ja et sellega seoses tehtud edusamme on hinnatud, kuid nüüd oleme end äkki avastanud keset viimase aja kõige rängemat kriisi, mis on võrreldav loodusõnnetusega. Nii ei tohiks olla ja minu arvates on üks lahendamist vajavaid probleeme Lissaboni strateegia ebaaus hindamine.

Aasta tagasi toimunud samasuguse arutelu käigus kutsus Euroopa Parlament komisjoni üles tagama finantsturgude stabiilsust, sest me olime leidnud eelseisva kriisi märke. Härra Barroso, see palve jäi igasuguse vastuseta. Nüüdseks on finantssüsteemi kokkuvarisemist juba mitu kuud arutatud, ilma et oleks tagatud uute eeskirjade kohustuslikkust, nagu mainis ka härra Schulz. Minu seisukoht erineb selles küsimuses veidi kolleegide omast. Minu arvates on mitmed komisjoni ja riikide valitsuste liikmed endiselt veendunud, et tugevatest osalistest koosnev õigusaktidega reguleerimata turg suudab end ise reguleerida. Kui me piirdume üksnes vahendite kiire süstimisega pangandussüsteemi ja riiklike garantiide andmisega ega loo seejuures täiesti uut finantsturgude struktuuri, on meie pingutused kindlasti läbikukkumisele määratud. Me ei välju kriisist ja tegelikku taastumist ei tule.

Kliimapoliitika, jätkusuutlikkuse strateegiate ja kriisi ohjamise seoseid puudutav arutelu on niisama vastuoluline. Igal aastal kuuleme sel teemal palju lohutavaid kinnitusi. Kui aga vaadata praeguseid majanduse taastamiskavasid nii Euroopa kui ka liikmesriikide tasandil, siis ilmneb, et neis tehakse kõlavaid sõnu, kuid jätkusuutlikkuse, kliimakaitse ja ressurside tõhusa kasutamise eesmärgi ei võeta ikka veel tõsiselt. Majanduse taastamiskavad ei anna Euroopa majandusele vahendeid, mis aitaksid Euroopal tulevikule vastu minna. Need kavad lihtsalt kordavad varasemaid kavasid.

Jiří Maštálka, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (CS) Daamid ja härrad, majanduskasvu ja töökohtade loomise ühine kava, mida nimetatakse ka Lissaboni strateegiaks, pandi paika 2005. aastal. Nüüd on meil aasta 2009 ja vaatamata kõigele oleme silmitsi kasvava vaesuse ning majandus- ja finantskriisiga, millega võrreldavat ajaloos ei leidu. Lisaks kasvab viimaste prognooside kohaselt töötute arv Euroopa Liidus 2009. aasta jooksul peaaegu 3,5 miljoni võrra. Tööpuudus suureneb vaatamata kõigile seni võetud meetmetele. Ma ei ole ainus, kes arvab, et midagi on valesti. Praegune olukord näitab, et seni rakendatud poliitika, mis on toetanud peamiselt suurte kaubandus- ja finantskontsernide tohutute kasumite kuhjumist, võimsate monopolide tekkimist ning töötajate ja tavainimeste elatusaseme halvenemist, on läbi kukkunud. Euroopa peab valima teise tee. Oma kevadisel kohtumisel peaks Euroopa Ülemkogu võtma vastu solidaarsuse ja säästva arengu Euroopa strateegia ning uue majandus-, sotsiaal- ja keskkonnapoliitika, mille eesmärk on eelkõige töö kvaliteeti tehtavate investeeringute, kvalifikatsiooni parandamise, infrastruktuuri arendamise kavade, ühtekuuluvus-, keskkonnakaitse- ning töötervishoiu- ja tööohutuspoliitika toetamine. Üks suuri probleeme, millega liikmesriigid, sealhulgas Tšehhi, tegelema peavad, on ettevõtte ümberpaigutumine. Euroopa Liit peaks looma regulatiivraamistikku, mis näeks ettevõtetele ette karistused ümberpaigutumise eest, muutes näiteks Euroopa Liidu rahalise toetuse sõltuvaks töökohtade kaitse ja kohaliku arengu toetamisega seotud kohustuste täitmisest. Eriti nüüd, finants- ja majanduskriisi ajal, vajame lisaks solidaarsusele ka rangeid ja kiiresti kohaldatavaid eeskirju ja vahendeid, et end ühiselt selle kriisi vastu kaitsta. Nii austame vääriliselt pärandit, mille jättis meile Jean Monnet, keda me täna mälestame.

Nigel Farage, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – Härra juhataja, täna hommikul pillutakse siin mõistet „Euroopa solidaarsus“, justkui oleks tegemist mingi enesestmõistetava asjaga. Ma tahaksin selle arvamuse kahtluse alla seada.

Me ei saa allkirjastada blankotšekki, et Ida-Euroopa riigid välja aidata. Meil ei ole selleks raha. Majanduslikus mõttes on selline kava täiesti ebamõistlik ning mis kõige tähtsam – selline tegevus on poliitiliselt vastuvõetamatu Prantsusmaa, Suurbritannia ja Saksamaa maksumaksjatele. Kuid tundub, et Suurbritannia rahandusminister Alistair Darling on asunud seda kava toetama. Ta on aru kaotanud! Ta ütleb, et Euroopal on aeg tugineda koostöö ühistele väärtustele, nagu oleks me üks suur ja õnnelik perekond.

Igatahes Ungari peaminister Ferenc Gyurcsány lammutab selle Euroopa solidaarsuse idee küll tükkideks. Ta nõuab, et Euroopa Liit aitaks Ungari-taolisi riike 180 miljardi euroga, ja väidab, et kui me seda ei tee, suundub lääneriikidesse viis miljonit töötut. See ei ole midagi muud kui väljapressimine ning see näitab, kui rumal oli lasta sellesse poliitilisse liitu Ungari-taolised riigid, ja rõhutab veelgi teravamalt, kui halb mõte oli piiride avamine.

Ainus vastus, mida ma Euroopa Parlamendis täna tegelikult kuulen, on see, et meil peab olema veel rohkem Euroopa Liitu – mida rohkem võimu, seda kasulikum! Kuid mõelge: Prantsusmaa, Hollandi ja Iirimaa valijad tegid teile oma seisukoha teatavaks. Teil ei ole õigust võtta enesele Euroopa Liidu nimel rohkem võimu. Ma usun, et sel aastal teevad valijad Euroopa Parlamendi valimistel oma otsuse just majanduskriisist lähtuvalt, ning ma loodan, et seekord edastavad nad teile sõnumi, mis on nii selge ja tugev, et kordki ei saa te seda eirata.

Juhataja. – Nigel Farage, me ei pruugi oma Euroopa perekonnas alati õnnelikud olla, kuid teiegi kuulute sellesse perekonda.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Daamid ja härrad, erinevalt eelkõnelejast olen ma veendunud, et eelseisev Euroopa Ülemkogu peaks täielikult lähtuma praeguse eesistujariigi Tšehhi juhtlausest, milleks on „Piirideta Euroopa”. Loodan, et puuduv nõukogu eesistuja Mirek Topolánek ei anna Obama administratsiooni surve all järele kiusatusale kehtestada uusi õigusakte ja suunata majandusse veelgi rohkem maksumaksjate raha.

Eelseisev Euroopa Ülemkogu peaks ka tagasi lükkama Barroso juhitud komisjoni keskkonnakava, mis hõlmab miljardite eurode eraldamist taastuvenergia toetamisele. Nii majandusteooria kui ka minevikukogemused näitavad selgelt, et sellest ei ole majanduse kokkuvarisemise ega tööpuuduse kasvu peatamisel midagi kasu. Vastupidi, see vaid süvendab kriisi ja lisab tulevikuks veel ühe ohu – inflatsiooni, daamid ja härrad. Ma ei usu, et ükski mõistlik poliitik tahaks aidata kaasa hindade tohutule kasvule ja tavakodanike säästude väärtuse vähenemisele. Loodan, et eesistujariik kaitseb endiselt vapralt liberaliseerimist ning kaubandustõkete ja proteksionismi kõrvaldamist.

Nagu me teame, daamid ja härrad, oli majanduspoliitika riiklikul reguleerimisel Ameerika Ühendriikides suur roll praeguse kriisi tekkes. Selle asemel, et sellest asjaolust järeldused teha, on Euroopa Liidu organid alates eelmise aasta 1. juulist ehk üheksa kuu jooksul heaks kiitnud usumatul hulgal õigusakte – 519 määrust ja 68 direktiivi. Kui eesistujariik Tšehhi soovib oma juhtlausega „Piirideta Euroopa” olla usaldusväärne ja kasulik, siis selle asemel, et korraldada rohkem tippkohtumisi, peaks ta kiiresti läbi vaatama kõik Euroopa Liidu õigusaktid ning viskama neist välja nii palju keskkonna-, soo-, sotsiaal- ja tööhõiveküsimustega seotud piiranguid kui võimalik. Nõukogu peaks ka mõtlema, kuidas ohjeldada paisuvat heaoluriiki, ning kaaluma kõrgete maksude ja kindlustuskulude vähendamist. Ainult nii on võimalik saavutada taas inimeste ja turgude ratsionaalne tegutsemine, ilma milleta lihtsalt ei ole võimalik praegust kriisi ületada.

Klaus-Heiner Lehne (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, mõnikord ei suuda ma oma kõrvu uskuda. Härra Schulz, riskifondide ja erakapitali investeerimisfondide tegevuse reguleerimise ja läbipaistvuse eeskirjade algatus pärineb õiguskomisjonilt.

2006. aastal hakkasid Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni liikmed, kes kuuluvad õiguskomisjoni, aktiivselt taotlema eeskirjade kehtestamist. Õigusloomega seotud algatusraport, mida meie soovisime, jäi tulemusteta, sest majandus- ja rahanduskomisjoni esimees, kes on Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni liige, nagu me kõik teame, alustas täiesti tarbetut vaidlust pädevuse üle. Seetõttu kulutasime kokkuleppele jõudmiseks kuid, kui mitte aastaid, ning suutsime selleteemalised õigusloomega seotud algatusraportid – Rasmusseni ja Lehne raportid – lõpuks vastu võtta eelmise aasta septembris.

Nõukogus oli selle valdkonna reguleerimise vastu Gordon Brown. Ta ei ole muidugi Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni liige, vaid kuulub teie parteisse. Viimastel aastatel on proua Merkel ja härra Rasmussen kõigis aruteludes, nii Euroopa Ülemkogul kui ka G8 kohtumistel alati nende valdkondade reguleerimist pooldanud.

Probleem seisneb selles, et sotsiaaldemokraadid on Euroopa Liidus nende valdkondade reguleerimisel alati olnud suureks takistuseks. Arvamused muutusid alles hiljaegu ja seetõttu olemegi nüüd praeguses olukorras. See on üks selle valdkonna ajaloolisi fakte. Ma tahan lihtsalt öelda, et on suur vahe retoorikal, mida me nüüd kuuleme, ning viimaste kuude ja aastate tegelikkusel. Nii see kahjuks on.

Lõpetuseks paar sõna ühist huvi pakkuvate valdkondade kohta. Täna oli Lissaboni protsessi käsitleva resolutsiooni ettevalmistamisel fraktsioonidevaheline õhkkond juhtrühmas erakordselt hea. Tänu sellele jõudsime kokkuleppele peaaegu kõikides punktides ja koostasime hea resolutsiooni.

Me ei peaks seda teemat lõpmatuseni arutama. Selle asemel tuleb teha selgeks, et tegemist on ühist huvi pakkuva valdkonnaga. Euroopa kodanikud ootavad meilt selles kriisis ühist tegutsemist, mitte aga üksteisega vaidlemist.

(Aplaus)

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). – Härra juhataja, tegemist on kõige rängema kriisiga pärast 1929. aastat ja olukord muutub üha hullemaks – tööpuudus kasvab juhitamatult.

Ma ütlesin Euroopa Komisjoni presidendile paar kuud tagasi: „Palun ärge ülehinnake Euroopa Ülemkogu poolt 2008. aasta detsembris otsustatud. Palun ärge maalige Euroopast liiga roosilist pilti.” Kuid täpselt seda te just teetegi. Te ei ole teinud otsust 3,3% eelarvestiimuli kohta! Kui te räägite automaatsetest stabilisaatoritest, siis neid on prognoosis juba arvesse võetud. Jaanuaris ütles komisjon, et prognoos on –2%, nüüd ütleb Euroopa Keskpank meile, et see on –3%. Kui te räägite 1,5%lisest finantsstiimulist, siis tegelikult ei ole see 1,5%, sest Bruegeli Instituudi andmetel on see 0,9%, mis on ka dokumenteeritud.

Niisiis on olukord selline: me ei tegele tööhõivega, tööpuudus kasvab juhitamatult ja teie finantsstiimul pole Euroopas mitte 3,3%, vaid 0,9%. Kui teie soovitate meil nüüd oodata paremaid aegu ja nõustute Jean-Claude Junckeriga, kes ütles eile, et me oleme teinud piisavalt, siis mina ütlen: te ei ole teinud piisavalt – inimesed ootavad Euroopalt rohkemat kui see, mida teie täna lubate.

Ma tahaksin teile öelda järgmist: mõne nädala pärast kohtute Ameerika Ühendriikide uue presidendi Obamaga. Tema pakub välja investeringute paketi, mis moodustab 1,8% sisemajanduse kogutoodangust. Meie pakett on rohkem kui poole võrra väiksem. Kuidas te võite ette kujutada, et Euroopa paneb end olukorda, kus me teeme oma Ameerika sõpradest vähem ja nõuame neilt rohkem? Kuidas te kujutate ette, et Euroopa Liidust peetakse nii lugu?

Ma tahan öelda, et meil tuleb teha rohkem ja me peame töötama välja laiaulatusliku kava, mis hõlmab 19. märtsil ehk üheksa päeva pärast kogunevat Euroopa Ülemkogu, 2. aprillil toimuvat Londoni tippkohtumist, maikuu Prahast toimuvat tööhõivealast tippkohtumist ja juunis toimuvat tippkohtumist. Ma kutsun teid, komisjoni president, üles tegema majanduse taastamiseks uusi ulatuslikke jõupingutusi. Kui me seda ei tee, siis jääme kaotajateks. Järgmisel aastal ei pruugi olukord paraneda, tegemist on sügava, üleilmse kriisiga, mida me peame tõsiselt võtma.

Lõpetuseks peatuksin solidaarsusel. On saabunud aeg, mil me ei tohi leppida uute eraldusjoontega kauaaegsete Euroopa Liidu liikmesriikide ja nende liikmesriikide vahel, kes ühinesid liiduga usus, et see tähendaks tavainimestele paremat elu. Vältigem uute majanduslike eraldusjoonte tekitamist „uute” ja „vanade” vahel. Näidakem, et me oleme ka tegelikkuses solidaarsed. Komisjoni president, seepärast palun ma teil meie uute sõprade aitamiseks kaaluda uusi rahalisi võimalusi – esiteks eurovõlakirju ja teiseks Euroopa Investeeringupanka. Palun võtke seda tõsiselt; ärgem tehkem liiga vähe liiga hilja, nagu juhtus Jaapanis, vaid näidakem, et Euroopa hoolib inimestest ja on solidaarne liidu kõige nõrgemate riikidega.

Jules Maaten (ALDE). - (NL) Härra juhataja, nüüd, mil Lissaboni strateegia esialgne tähtaeg on jõudmas lõpule, näeme, et eesmärgid, mille valitsusjuhid 2000. aastal seadsid, ei ole kavakohaselt saavutatud. Praeguses majanduskriisis on aga ülimalt tähtis, et Lissaboni strateegiat võetaks tõsiselt. Kui seda oleks tehtud, suutnuks Euroopa ilmselt paremini majanduslikele tagasilöökidele vastu seista.

Lissaboni strateegia üks olulisemaid kokkuleppeid on kavatsus eraldada 3% sisemajanduse kogutoodangust teadus- ja arendustegevusele, kaks kolmandikku sellest summast tuleks erasektorist ja üks kolmandik avalikust sektorist. Asjaolu, et peaaegu ükski Euroopa Liidu liikmesriik pole seda eesmärki saavutanud, pidurdab uuenduslikkust Euroopa Liidus. Üleilmses kriisis peab Euroopa leidma iseenda seest jõu, et viia majandus taas nõutavale tasemele.

Kahtlemata on üllatav, et märkimisväärsed osa Euroopa Liidu eelarvest kasutatakse endiselt vana majanduse, sealhulgas põllumajanduse ja regionaalarengu ülesubsideerimiseks, samal ajal kui teadusesse investeerimise eesmärged ei täideta. Valikuvõimalusi on mitmeid. Mõelge kas või puhtale keskkonna- või meditsiinitehnoloogiale või kasvavale Euroopa arvutimängude sektorile, mille sihipärane toetamine on osutunud tulemuslikuks.

Härra juhataja, dünaamiline ja uuenduslikkusele rajanev majandus võib aidata kaasa uute tööstusharude, tehnoloogiate ja toodete esiletõusule. Just seda on majanduslangusest taastumiseks vaja. See kriis võimaldab meil hädavajalikke reforme ellu viia ja tegelikult lausa sunnib selleks.

Ma kutsun liikmesriike üles oma kokkuleppeid tõsiselt võtma, sest kui me seame suuri eesmärged, peab meil olema otsustavust nende saavutamiseks. Vastasel juhul kaotab Euroopa Liit oma usaldusväärsuse. Ühine poliitika nõuab, et kõik annaksid endast parima, ega luba ühelgi liikmesriigil kõrvale hoida.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). – (PL) Härra juhataja, kõik viitab sellele, et Lissaboni strateegias kümneks aastaks seatud eesmärgid lõpevad fiaskoga. Ei see strateegia ega ka Lissaboni leping, millele on korduvalt viidatud, sisalda tegelikku vastust üleilmsele kriisile. Eelseisval Euroopa Ülemkogu kohtumisel räägib Iirimaa peaminister meile Lissaboni lepinguga ühinemiseks tehtud sammudest. Järgides prantslaste ja hollandlaste eeskujul, lükkas Iirimaa Euroopa põhiseaduse muudetud versiooni rahvahääletusel tagasi. Selle riigi kodanikke ei suudetud veenda loobuma osast oma suveräänsusest Euroopa Liidu nime kandva bürokraatliku struktuuri kasuks. Selle asemel, et oodata ära Saksamaa konstitutsioonikohtu otsust, millega asutamisleping võidakse lõplikult maha mätta, üritatakse iirlasi veenda lubadustega privileegide kohta, mida aga esitatud dokumendis ei leidu.

Pidades silmas tohutut majanduskriisi, kutsun ma üles lõpetama mõttetud liidusisesed vaidlused ja võtma solidaarsuse vaimus konkreetseid meetmeid olemasolevate lepingute alusel.

Claude Turmes (Verts/ALE). – (FR) Härra juhataja, me vajame selles kriisis tugevat tõuet Euroopa tasandil.

Eraldi tegutsevad riigisid ei suuda piisavalt jõuliselt ja kooskõlastatult reageerida. Seega on kiiresti vaja Euroopa tasandi lisatõuet. Kuid mida me täna jälle näeme? Me näeme komisjoni, kes nagu tema presidentki on väsinud, kellel puudub kaugem eesmärk ja kes on kaotanud poliitilise julguse. Viie miljardi euro suurune taastamiskava ei ole tegelikult taastamiskava, sest 50% loetelus olevatest projektidest ei saa 2009. ega 2010. aastal mingeid investeeringuid näiteks süsiniku sidumise tegevuslubade puudumise tõttu!

Härra Daulil on täiesti õigus. Nüüd on aeg näidata üles solidaarsust ja tugineda uuenduslikkusele. Kui komisjon võtab kuulda Margaret Merkelit, kes ütleb: „Ma tahan oma raha tagasi”, ja koostab loetelu, mille alusel antakse tugeva majandusega riikidele rohkem raha kui meie kolleegidele Ida-Euroopas, kes vajavad just nüüd meie toetust, siis ei suuda me mingit edu saavutada.

Seetõttu vajame uuendusi kahes valdkonnas. Esiteks ei tohi me raisata seda viit miljardit eurot riigibabile. Selle asemel tuleks see raha suunata Euroopa Investeeringupank. Euroopa Investeeringupank on suurendamas oma kapitali 76 miljardi euro võrra ja peab Euroopa Keskpankaga läbirääkimisi likviidsuse parandamiseks. Suuremat osa sellest viiest miljardist eurost tuleks kasutada tagatisrahana, et võimendada 20, 25 või 30 miljardi euro suuruseid avaliku ja erasektori investeeringuid. Teiseks peame taastamiskava laiendama ning kaasama sellesse keskkonnahoidlikud tehnoloogiad, taastuvenergia ja investeeringud Euroopa linnade ehitistesse.

President Obama eraldab keskkonnahoidlike tehnoloogiate arendamiseks kümme korda rohkem riskikapitali kui Euroopa. Me oleme selles perspektiivikas majandusvaldkonnas lahingut kaotamas.

Sahra Wagenknecht (GUE/NGL). – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, otsustav küsimus, mis seondub kõigi Euroopas rakendatavate majanduse taastamiskavadega, on muidugi: kes saab raha? Kas pankade jaoks kirjutatakse välja veel blankotšekke, kuigi pikas plaanis oleks maksumaksja jaoks märkimisväärselt odavam, kui nad kohe riigistataks? Kas me peaksime kergendama suurettevõtete ja kõrgepalgaliste koormat, kuigi nad on kogu Euroopas aastaid maksusoodustustest kasu saanud? Mida rohkem raha sellistele asjadele raisatakse, seda kindlamalt kukuvad tegevuskavad läbi ja Euroopa majandus satub väga ohtlikku allakäiguspiraali.

Pikaajalise erastamis-, dereguleerimis- ja liberaliseerimispoliitika tulemusena on aina rohkem jõukust kogunenud kümne tuhande tipus olija kätte. Lisaks põhjustas just see poliitika praeguse kriisi. Igauks, kes usub, et kriisi on võimalik lahendada sellise poliitika jätkamisega ja selles vaid mõningate muudatuste tegemisega, ei ole olukorrast üldse aru saanud. Me vajame täpselt vastupidist poliitikat. Pankade väärtusetute varade ülesostmise asemel peaksime maksudest saadavat raha kasutama koolide ja haiglate renoveerimiseks

ning Euroopa majanduse keskkonnahoidlikumaks muutmiseks. Kui avaliku sektori vahendeid eraldatakse eraettevõtetele, siis peavad need ettevõtted tagama töökohad ja riigile peab kuuluma omandiõigus, nii et riik ja eelkõige kodanikud saaksid tulevastest tuludest kasu. Parim majanduse taastamiskava hõlmaks jõukuse ja vara põhimõttelist ümberjaotamist ülalt alla. Euroopa madalapalgalist sektorit tuleb pideva kinnistamise asemel vähendada. Me vajame Euroopas kõrgemaid miinimumpalku ja paremaid sotsiaalteenuseid. Me vajame maksumäärasid, mis tagavad, et miljonärid ja endisel finantsturul kasumeid teeninud isikud võtaksid enesele vastutuse tohutute tekkinud kahjude eest, nii et need kahjud ei jääks kanda kodanike enamusele, kes majanduse kiirest kasvust mingit kasu ei saanud. Ma arvan, et sotsiaalne õiglus on praegu ainus mõistlik majanduspoliitika. See on ainus võimalus lõpetada katastroofiline kriis.

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) Härra juhataja, Lissaboni strateegia on Euroopa Liidu üks paremaid projekte. Liikmesriigid peavad vabatahtlikult oma majandust reformima, et luua jõukust ja kohaneda nii oodatavate muutustega, näiteks elanikkonna vananemisega, kui ka ettenägematute muutustega, näiteks finantsturgude kokkuvarisemisega. Selle strateegia eesmärk on edendada tõhusaid turge, ettevõtlust, haridust, teadustegevust ja stabiilset riigi rahandust ning nüüd on meid proovile pandud.

Kui meil kõigil oleks finantskriisi tekkimise ajal olnud paindlik majandus, õige rahapoliitika ja usaldusväärne riigi rahandus, oleks Euroopa palju paremini toime tulnud. Seda meil ega ei olnud. Lissaboni strateegiat ei ole rakendatud ning samal ajal on euro Iirimaa, Hispaaniale, Itaaliale ja Kreekale kaasa toonud liiga järelemõtlematu rahapoliitika. Lisaks on mitmed riigid suutnud euro kaitse all oma riigi rahandust ebaõnnestunult hallata. Seega on eelarvete tasakaalutus tohutu. Lissaboni strateegia oli hea idee, kuid see aeti untsu. Euro on halb idee, mis on probleeme teravdanud.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, just nüüd, kriisi ajal saab ilmseks struktuuride väärtus ja kasulikkus ning see kriis näitab meile, et Brüsseli Euroopast ei ole mingit kasu. Taastamiskava, mida nimetatakse ülespuhutult Euroopa kavaks, on tegelikult liikmesriikide eraldatavate rahaliste vahendite summa. Euroopa eelarvest antav panus moodustab sellest vaid väga väikese osa.

Kuigi reaalmajanduse ja töökohtade loomise toetamiseks eraldatakse 200 miljardit eurot, läheb kaks miljardit sellest summast pankadele, kusjuures puudub igasugune garantii, et seda raha kasutatakse ettevõtete ja eraisikute rahastamiseks. Kasumid erastatakse, kuid kahjud kannab ühiskond – see on praeguse majanduspoliitika uusim sisu, olgu see poliitika siis liberaalne või sotsialistlik.

Kas Euroopa solidaarsus või liikmesriikide toetamine? 1. märtsil toimunud mitteametliku tippkohtumise osalised lükkasid turu ja konkurentsi nimel ühiselt tagasi autotööstusele antava abi tingimuslikkuse. Poliitikas ja põhimõtetes ei ole toimunud mingit muutust ning süsteemist, mis viis meid katastroofini, ei ole loobutud! Me seisame kuristiku serval ning paari päeva pärast teevad riigipead ja valitsusjuhid ettepaneku, et me astuksime suure sammu edasi.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Härra juhataja, mina kui Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni koordinaator regionaalpoliitika küsimustes tahaksin öelda, et oodatud paindlikum lähenemisviis ning suurem keskendumine investeringutele ja tööhõivele on saamas reaalsuseks. Just selle kriisi ajal ilmneb ühtekuuluvuspoliitika kasulikkus – ühenduse investeringute mõttes. Praegu eraldame igal aastal umbes 50 miljardit eurot ja 65% sellest summast on mõeldud Lissaboni strateegias määratletud prioriteetsetele valdkondadele. Seda tehes anname mõjusa panuse, koolitame töötajaid ja teeme kõikvõimalikke piirkondlikke algatusi kriisijärgsete aastate nimel.

Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon näeks heameelega, et suurema killustatuse asemel säiliks see terviklik lähenemisviis rahastamisele. Paindlikumast käsitusest lähtumise eesmärk on kiirendada kulude hüvitamist, lihtsustada toetuste heakskiitmist ja tegelda tõhusalt projektide ettevalmistamise kuludega, laiendada oluliselt Euroopa Investeerimispanga tegevusulatust eriprogrammide abil, kaasa arvatud linnakeskkonna säästva rekonstrueerimise ning energiatõhususe võimaluste suurendamise programmide abil, sealhulgas vanades liikmesriikides. Mul on hea meel, et suhtumine on muutunud tõhusamaks ja paindlikumaks.

Märtsi teise täiskogu osaistungjärgu raames korraldatakse arutelu ühtekuuluvuspoliitika kohandamise prioriteetide üle. Me kohandame vastavalt ka rahastamist käsitlevaid õigusakte ja paneme paika ühtekuuluvuse uued alused: territoriaalse ühtekuuluvuse raamistiku 2013. aastale järgnevas ajaks.

Nagu äsja kinnitati, on tähelepanu keskmes kvaliteeti loov tegevus, sealhulgas klastrid, teadus- ja arendustegevus, uuenduslikkus ja maaelu areng, ning me kavatseme tagada teadmispõhise majanduse ja

konkurentsivõime jõulise edendamise Euroopas. See kehtib kõikide liikmesriikide kõikide piirkondade kohta. Nii püsib Euroopa pildil ja me aitame luua suuremat solidaarsust Euroopas ka pärast kriisi.

Edit Herczog (PSE). – Härra juhataja, ma sooviksin kõigepealt vastata härra Farage'ile. Kui seni ei olnud kindel, kas Euroopa Parlament on ühte meelt, siis minu arvates veenis härra Farage meid kõiki, et meil, Euroopa Liidul, tuleb kokku hoida.

Euroopa Liitu on tabanud süsteemne kriis ja me peame endilt küsima, miks Lissaboni strateegia, mida on kümme aastat ellu viidud, ei suutnud meid päästa. Kas meil oleks võinud olla parem eesmärk? Kas me oleksime võinud paremini seda strateegiat rakendada? Kas me võiksime seda teha ühtsemalt või ootame, et keegi teine tegutseks meie asemel?

Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni arvates on õige, et meil on tulevikuks konkurentsivõime ning sotsiaalse ja keskkonnaalase jätkusuutlikkuse edendamiseks ühtne, kõikehõlmav strateegia. Sotsiaaldemokraatide vastus on, et me peame tagama Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamise kogu Euroopas; me vajame seda kõikide eurooplaste, sealhulgas kõige haavatavamate ja vaesemate jaoks.

Meil tuleb stabiliseerida finantsturud ja vähendada tulevikus sarnaste kriiside taastekkimise ohtu. Kuid me ei toeta poliitikat, millega meie ressursid suunatakse maksuparadiisidesse ja üksikute inimeste pangakontodele. Meil on vaja stabiliseerida reaalmajandus kogu Euroopas, kõigis sektorites, pidades eelkõige silmas väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid, kuid seejuures tuleb toetada tööhõivet, mitte üksnes võimaldada neil ettevõtetel kasumit teenida.

Me peame edendama teadus- ja arendustegevusel rajanevat uuenduslikkust ja üleminekut elektroonilisele asjaajamisele ning arendama oskusi, nii et kõik Euroopa kodanikud saaksid uut tehnoloogiat kasutada. Me eraldame vahendeid teadmiste hoidmiseks kõikides intellektuaalomandiõigustega seotud valdkondades. Me peame stabiliseerima Euroopa kui terviku, kuid lisaks peame vaatama, mis toimub Euroopast väljaspool, maailma haavatavimates piirkondades, ning me ei tohi luua uusi eraldusjooni Euroopa Liidu sees.

Me peame koondama jõud ja tegutsema. Tegutsemine, tegutsemine, tegutsemine ja saavutamine! Sõnad ükski ei aita meil edu saavutada. Ei piisa sellest, kui me teeme palju, vaid tuleb teha kiüllaldaselt. Me palume komisjonil ja nõukogul minna kevadisest ülemkogust kaugemale ja viia meie sõnumid G20 kohtumisele. Seda ootavad meilt kodanikud. Tegutsegem ühiselt.

Ona Juknevičienė (ALDE). - (LT) Ma tahaksin juhtida tähelepanu mõnele asjaolule, mis tunduvad mulle töökohade säilitamise ja uute töökohtade loomise küsimuse lahendamisel olulistena. Esiteks on tegemist üleilmse majanduskriisiga, mis sunnib meid tööhõivestrategia ümber hindama. Teiseks peame kriitiliselt hindama seda, mida on juba saavutatud ja kui tõhusalt on vastuvõetud strateegiaid rakendatud. Seetõttu kutsun komisjoni üles väga põhjalikult analüüsima, kuidas ühenduse liikmed tööhõive soodustamiseks mõeldud vahendeid kasutavad. Praegune tava eraldada vahendeid peamiselt õppele, ümberõppele ja igasugustele koolituskursustele ei ole minu arvates tulemuslik. Investeerimine väikestesse ja keskmise suurusega ettevõtetesse ning mikrolaenuitesse on kõige tõhusam abinõu uute töökohtade loomiseks. Sel eesmärgil saaks nii Sotsiaalfondi kui ka Globaliseerumisega Kohanemise Fondi vahendeid palju tulemuslikumalt kasutada. Liikmesriigid peavad esitama aruanded Sotsiaalfondi ja Globaliseerumisega Kohanemise Fondi vahendite kasutamise kohta ning näitama eelkõige, kui palju uusi töökohti on loodud. Ebatõhusa kasutamise eest tuleb ette näha karistused. Nende töötajate arv, kes lahkuvad töölt nii-öelda vabatahtlikult, kasvab. Nad jäävad ilma tööst ning sotsiaalsest ja rahalisest toetusest. Seega peaksime kaasama inimeste huvide kaitseks ametiühingud. Ma kutsun komisjoni ja liikmesriike üles selles olulises küsimuses üksmeelselt tegutsema.

Guntars Krasts (UEN). – (LV) Täna teid, härra juhataja. Praeguses kriisiolukorras on parem teha rohkem, kui jääda ootama. Seetõttu peavad kavandatud majanduslikud stiimulid kindlasti pälvima meie toetuse. Kuid Ida-Euroopas olevate uute liikmesriikide jaoks – mõningate eranditega – on rahvusvahelised laenu turud oma ukseid sulgenud, kapital voolab välja ja Lääne-Euroopa pangad, kellele kuulub selles piirkonnas suurim turuosa, on asendanud oma ekspanstiivse laenuandmispoliitika, mida nad alles hiljuti järgisid, ettevaatlikuma lähenemisviisiga. Nende liikmesriikide võimalused kasutada finants- ja eelarvevahendeid on piiratud või puuduvad täielikult. Lisaks piiravad enamikus euroalaga liitumiseks valmistuvates riikides lähenemiskriteeriumid keskpikas plaanis majanduse stimuleerimise meetmete valikut. Ainus reaalne võimalus, mis aitab neis riikides majandust stimuleerida ja Lissaboni strateegiat rakendada, on rahastamine Euroopa Liidu fondidest. Vahendite hankimisel võib aga takistuseks kujuneda kaasrahastamine ja see võib pikendada vahendite saamiseks kuluvat aega. Et elavdada Ida-Euroopa majandust, on vaja kiiresti kokku leppida, kuidas muuta Euroopa Liidu fondidest vahendite saamise eeskirju. Vahendite saamise korda tuleb oluliselt lihtsustada,

riigi ja erasektori poolse kaasrahastamise mahtu tuleb vähendada ning vahendite saamise tähtaegu pikendada. Meil tuleb leida reaalsed võimalused kasutada Euroopa Investeeringuspanga ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga rahastamist. Need otsused edastavad Ida-Euroopa turu taastumise ja stabiliseerumise seisukohalt olulise märguande. Tänan.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Härra juhataja, kolleegid, volinikud, tänan teid. Meil tuleb kasutada võimalust, mida pakub finantskriisi Euroopa majanduse otsustavalt keskkonnahoidlikumaks muutmiseks ja kliimamuutuse peatamiseks.

Kuid komisjon ei kasuta seda võimalust ning tugineb päästepaketile, mis hõlmab selliste aegunud valdkondade nagu tee-ehituse ja autotööstuse toetamist. Isegi investeerimine kiduvatesse majandusstruktuuridesse näib olevat võimalus. See ei ole tulevikkuvaatav mõtlemine, mis võimaldaks inimestel lõpetada muretsmise elatusallika kaotamise pärast. Struktuurifondide kasutamise eeskirju peab lõdvendama üksnes säästvate, keskkonnahoidlike investeeringute eesmärgil. Ilma sellise, kliimaga seotud tingimusega ei tohiks kaasrahastamist suurendada.

Lugupeetud volinikud, minu arvates on see küüniline, kuidas te kasutate finantskriisi töötajate õiguste vähendamiseks. Töötajate lähetamist käsitlev direktiiv peaks töötajate õigusi tugevdama, mitte aitama neid nõrgendada. Sellist reformi oleks juba ammu vaja läinud. See, mida te uues dokumendis pakute, ei ole vastuvõetav.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Neoliberaalne Lissaboni strateegia on olnud Euroopa Liidu üks peamisi dokumente, mis edendab finantsturgude dereguleerimist, avalike teenuste erastamist, turgude ja kaubanduse liberaliseerimist, töösuhete dereguleerimist ja töötajate õiguste kahjustamist. Selged näited on ettepanekud tööaja direktiivi ja turvalise paindlikkuse kohta.

Ei ole mingit mõtet jätkuvalt nõuda Lissaboni strateegia järgimist, kui majanduslik ja sotsiaalne kriis, mida see strateegia aitas esile kutsuda, muutub üha hullemaks. Seetõttu peame loobuma säärasest neoliberaalse kapitalismi poliitikast, mille arvele tuleb kirjutada kasvav tööpuudus, vaesus ja ebakindel töö ning mis on suurendanud sotsiaalset, piirkondlikku ja territoriaalset ebavõrdsust. Me vajame kõikehõlmavat solidaarsuse ja säästva arengu Euroopa strateegiat, mis põhineb tootmissektorite ja avaliku sektori investeeringute toetamisel ning mille alusel suurendatakse tõhusalt ühenduste vahendite eraldamist nõrgema majandusega riikide toetamiseks, mis kaitseb loodust ja loob töökohti, kus töötajatel on õigused, ning mis edendab avalikke teenuseid, suurendab ostujõudu ja tagab õiglase tulu jaotamise, et vähendada vaesust. See on täpselt vastupidine sellele, mida komisjon ja nõukogu on soovitanud.

Johannes Blokland (IND/DEM). – (NL) Härra juhataja, viimastel aastatel on kevadise ülemkogu arutelude käigus kutsutud liikmesriike üles Lissaboni protsessi nimel tööd tegema. Majanduskasv ja madal inflatsioon pakkusid ju võimalusi reformi läbiviimiseks. Reform oli vajalik, et konkureerida areneva majandusega riikidega, ja reformi on praegugi vaja.

Praegune kriis näitab, et liikmesriigid, kes sellele üleskutsule vastasid, saavad praegu teistest paremini hakkama. Teistes liikmesriikides on suured eelarvepuudujäägid, ja asjaolu, et liikmesriigid, kes meie üleskutsule kurdiks jäid, vajavad nende puudujääkide katmiseks abi, ohustab meie vääringu stabiilsust.

Ma tahaksin kutsuda komisjoni üles jälgima liikmesriikide tegevust, tagamaks, et nad peavad stabiilsuspaktist kinni. Ainult nii saame vältida olukorda, kus selle kriisiga kaasnevad kulud väljuvad kontrolli alt. Ajutisi toetusmeetmeid, mis vastavad jätkusuutlikkuse kriteeriumidele, võib niisiis kohaldada piiratud ulatuses. On ilmselge, et lisaks kõikidele uutele plaanidele tuleb kinni pidada ka varasematest kokkulepetest.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Lääne-Euroopale meeldib rääkida vajadusest aidata Kesk- ja Ida-Euroopa riike kriisi ületamisel. Kuid samad inimesed – täpsemalt öeldes Nicolas Sarkozy – räägivad neist riikidest ka kui mustast august, mis kujutab endast ohtu Euroopa Liidule. Ma taunin sellist labaselt üldistavat lähenemist probleemile, mis mõjutab läänერიike täpselt samamoodi. Selliste avalduste tulemusel kaob usk Kesk- ja Ida-Euroopa riikide institutsioonidesse ning need tunduvad abistamise asemel pigem noahoobina selga.

Eelmisel nädalal otsustasid Euroopa liidrid loobuda protektsionismist, mis oleks tähendanud uue raudse eesriide loomist ühinenud Euroopas. Samas on aga komisjon kiitnud heaks tohutu riigiabi Prantsuse autotootjatele. Selline ebavõrdne ja diskrimineeriv lähenemisviis ilmneb ka teistes valdkondades, eelkõige põllumajanduses. Euroopa on muutumas kahepalgeliseks ja sellest lõikavad kasu euroskeptikud.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – Härra juhataja, see arutelu on keskendunud töökohtadele ja uuele heaolule. Seepärast olen ma veidi üllatunud, et kuulen Sotsiaaldemokraatide fraktsioonist kriitikat nende suhtes, kes

kandsid hoolt realistliku poliitika eest Euroopas, sest just sotsiaaldemokraadid nõudsid majanduskasvu kõrghetkel madalamaid intressimäärasid; täpselt nii viidi rahapoliitikat ellu Ameerika Ühendriikides. Just see leebe rahapoliitika õõnestas rohkem kui miski muu Ameerika Ühendriikide majandust. Härra Schulz peaks olema tänulik, et Euroopa ja Euroopa Keskpank ei kuulanud teda, sest kui nad oleksid seda teinud, oleks Euroopa majandus palju hullemas olukorras. Ma usun, et selles küsimuses oleme üksmeelel.

Sama kehtib poliitika kohta, mida te täna soovitate, sest nüüd räägite te eurovõlakirjadest, mis muu hulgas tooksid Kesk-Euroopa riikide jaoks kaasa kõrgemad intressimäärad. See ei väljenda solidaarsust finantskriisi ajal ja meil oleks targem ka nüüd härra Schultzi mitte kuulata.

Meil tuleb tegutseda, kuid me peame võtma õigeid meetmed, et kriisi mitte süvendada ja tagada stabiilsus.

(Vahelehiie saalist)

Ei, te ei olnud võimul, kuid te olete süüdi paljudes asjades ja kui me oleksime teid kuulanud, siis oleksime hullemas olukorras. See oli ju meievaheline kokkulepe? Ma usun, et Euroopa Parlament on ühel meelel selles, et teie poliitika oli vale.

Härra juhataja, nüüd vajame me stabiilsust. Me peame järgima konkurentsieeskirju ja riigiabi andmist käsitlevaid eeskirju, et tagada avatus ja vaba kaubandus, sest eksport vajab rohkem importi ja import vajab eksporti. Sel moel saame tagada rohkem töökohti.

Guido Sacconi (PSE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ühest minutist piisab vaid telegrammi edastamiseks. Minu sõnumit, mille ma saadan Euroopa Ülemkogule, on juba käsitletud härra Schulz ja härra Rasmussen, kes ütlesid, et uue jõulise finants- ja eelarvepoliitika kaudu tuleb teha rohkem, ennekoike seoses sotsiaalse kriisiga. Lubage mul lisada veel üks sõnum: selle kriisi läbimisel on muidugi väga tähtis viia miinimumini kriisi sotsiaalne mõju, kuid oluline on ka hoida kindlat kurssi, nii et me teame, kas me väljume kriisist üleilmset konkurentsi silmas pidades võitjate või kaotajatena, arvestades, et uue keskkonnahoidliku, nutika ja vähem süsinikdioksiidi heitkoguseid tekitava majanduse otsinguil muutub konkurents üha ägedamaks.

Seetõttu peavad kõik meetmed kõikidel tasanditel – alates kohalikust tasandist ja lõpetades Euroopa tasandiga – keskenduma selle eesmärgi saavutamisele. Nõukogu peab andma Kopenhaageni konverentsile eelnevateks läbirääkimisteks tugeva mandaadi, nii et me ei laseks käest seda võimalust, mis on ühtlasi majanduslik võimalus. Seda mandaati tuleb toetada arengumaade tarbeks antavate rahaliste vahenditega, mis võimaldavad neil meiega ühineda.

Sophia in 't Veld (ALDE). - (NL) Härra juhataja, see kriis paneb Euroopa proovile. Kodanikud ootavad Euroopalt nüüd tegutsemist ja seda hämmastavam on, et paljude riikide juhid ajavad isegi praegu poliitikat, mille juhtmõte on „igatiks enda eest”. Euroopa ei ole 27 riigi huvide summa. Selles mõttes oleks tohutu viga jagada Euroopa taas kord idaks ja lääneks.

Härra juhataja, liberaalid sooviksid investeerida tulevikku, mitte mineviku vigadesse. Lissaboni strateegia eesmärgid ei tohiks külmutada. Kui me üldse mingeid eesmärgid endale seame, siis peaksime rohkem pühenduma haridusele ja teadusele, uuenduslikkusele, jätkusuutlikkusele ja tugevale Euroopa turule.

Härra juhataja, pankurid, kes raiskavad meie raha, on põlastusväärased, kuid härra Schulz, poliitikud, kes praegu puudujääke ja noorematele põlvkondadele jäävaid võlgu tekitavad, on niisama vastutustundetud. Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon nõustub proua Ferreira raporti põhiliste sõnumitega. Me suudame selle kriisiga toime tulla üksnes tulevikku suunatud tegelike Euroopa lahendustega. Euroopa peab vastama küsimusele, kas nüüd või mitte iial.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). – (PL) Härra juhataja, Euroopa Liidul on väga vaja tõelist majanduse taastamise strateegiat. Et see strateegia oleks tõhus, peab see vastama järgmistele tingimustele. Esiteks vajab Euroopa Liit suuremat eelarvet – mitte sellist, mida on vähendatud 1%lt SKTst 0,8%ni SKTst, nagu mõned riigid soovivad. Teiseks tuleks taastada eelarve- ja maksupoliitika suveräänsus ning loobuda nende poliitikavaldkondade standardimise katsetest. Kolmandaks tuleb lõpetada uutele liikmesriikidele surve avaldamine euroalaga liitumiseks. Neljandaks tuleks sisse viia rahastamiskapitali voogude range kontroll ja lõpetada kapitali väljavool uutest liikmesriikidest rikkastesse liikmesriikidesse. Praegu ulatub see rõõvellik väljavool kümnete miljonite eurodeni ja laostab uusi liikmesriike. Viiendaks peame andma otsest tuge ja abi esmajoonel nendele riikidele ja piirkondadele, mida kriis on kõige rängemalt mõjutanud, mitte sulgema nii nagu praegu laevatehaseid Poolas, samas kui Prantsusmaal ja Saksamaal on töökohad kaitstud. Kuuendaks

peaks infrastruktuuri investeeringute programmi eesmärk olema erinevuste ja mahajäämuse kõrvaldamine, eriti uutes liikmesriikides.

Csaba Óry (PPE-DE). – (HU) Härra juhataja, me kõik teame, et praeguse majanduskriisi oludes on tööhõivepoliitika ja Lissaboni strateegia tähtsus kasvanud, ning seetõttu peame meie, Euroopa seadusandjad ja otsustajad, püüdma muuta tööhõivepoliitika suuniste rakendamise nii tõhusaks ja tulemuslikuks kui võimalik. Nagu näitasid ka tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis toimunud hääletuse tulemused, valitseb fraktsioonide vahel täielik üksmeel selles, et tööhõivepoliitika suunised aastateks 2008–2010 moodustavad eesmärkide saavutamiseks sobiva ja seni piisavalt paindliku raamistiku. Selles raamistikus on liikmesriikide ülesanne määrata kindlaks esmased meetmed, mis vastavad iga riigi konkreetsele olukorrale, ja lisada eri suunistele konkreetne sisu. See raamistik on niisiis hea vahend, mille loomine on Euroopa ühine edusamm. Teisalt peavad liikmesriigid nüüd selle suurepärase vahendi tõesti praktikas rakendama.

Seega sõltub edu kahest eeltingimusest: õigete eesmärkide seadmisest ja nendele eesmärkidele vastava poliitika praktilisest rakendamisest. Võib öelda, et esimene eeltingimus on juba täidetud, ja seetõttu tuleb minu arvates järgmisel perioodil pöörata põhitähelepanu kontrollimisele, kuidas liikmesriigid tööhõivepoliitika suuniseid konkreetsemaks muudavad ja kohaldavad. Me ei saa eirata asjaolu, et eri liikmesriikide erineva majandusliku olukorra ja võlataseme tõttu on neil ka erinevad võimalused tööhõivesse ja inimressurssidesse investeerida. Siiski peame olema ühel meel selles, et kõik liikmesriigid peavad proportsionaalselt oma võimalustega suurendama otseselt tööhõivega seotud investeeringuid. Me peame mõistma, et liikmesriikides käiku antud majanduse stimuleerimise pakettide tulemuslikkus on tihedalt seotud Euroopa Liidu eesmärkide saavutamisega. Seepärast peame oma seisukohti majanduspoliitika valdkonnas varasemast rohkem lähendama ning lootes fraktsioonide üksmeelele kutsun ma üles Anderssoni raportit toetama ja selle vastuvõtmise poolt hääletama.

ISTUNGI JUHATAJA: RODI KRATSATSAGAROPOULOU

asespresident

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Proua juhataja, härra Vondra, härra volinik, Euroopa suudab teha palju, kui vaid tahab, kuid selleks peab ta olukorda õigesti hindama; praegu aga alahinnatakse Euroopas seda kriisi. Euroopa peab välja pakkuma vajalikud vahendid, kuid praegusest taastamiskavast ei piisa. Euroopa peab vabastama vajalikud rahalised vahendid; kuid arutelu eurovõlakirjade üle on seiskunud ja seda tuleb uuesti alustada. Kui Euroopa tahab rahvusvahelisel areenil targalt tegutseda, peab ta andma ka eeskjuju finantsturgude reguleerimise ja järelevalve valdkonnas.

Härra Barroso, teie algatus seoses Jacques de Larosière'i rühma tööga oli kasulik, arukas ja erakordne. See töö on nüüd valmis. Käituge nagu Jacques Delors ja kasutage seda tööd rakendamise alusena.

See aruanne võeti vastu ühehäälselt, kuigi tööühm koosnes väga erinevat päritolu ja eri kultuure esindavatest inimestest. Euroopa üksmeel, mida me oleme püüdnud juba aastaid leida, on niisiis leitud.

Kui te lasete pärast seda kõike riikide vahele lõhel tekkida, ei saa finantsturgude Euroopa tasandi järelevalve teoks.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Ühtekuuluvuspoliitika roll muutub majanduskriisis veel olulisemaks. Liikmesriikide põhilised probleemid on pangandussektor, tootmisvõimsuse vähendamine, uue raha puudumine ja tööturu kokkutõmbumine. Seni olid ühtekuuluvuspoliitikal oma rahalised vahendid, kuid kriis sunnib kasutusele võtma sobivaid uuenduslikke lahendusi.

Euroopa Liidu fondide kaudu antav toetus tuleks nüüd suunata teatud kindlatele valdkondadele. Struktuurifonde tuleks kasutada aktiivsemalt ja rohkem konkreetsest olukorrast lähtuvalt. Liikmesriigid peaksid suunama põhitähelepanu toetusesaajate suutlikkusele saadud raha kasutada. Ma loodan väga, et komisjon lihtsustab struktuurifonde käsitlevaid eeskirju, kuid seda ei tohi teha rahaliste vahendite jaotamise ja kasutamise kontrollimise arvelt. Ma olen seisukohal, et ühtekuuluvuspoliitikat ja reaalmajandusse investeerimist käsitlev raport annab ideid kriisiga toimetulemiseks ja on kasulik majandustegevuse stimuleerimiseks mõeldud edasiste meetmete võtmisel, mida me Euroopa Ülemkogult ootame. Tänan.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, nõukogu eesistuja, volinikud, daamid ja härrad, härra Kirilovi raport käsitleb peamiselt kolme aastateks 2007–2013 kehtestatud struktuurifonde käsitleva määruse muutmist eesmärgiga parandada rahavooge ja likviidsust liikmesriikides. See on üks majanduskriisiga võitlemise meede, mida me võime tingimusteta toetada.

Liikmesriigid peavad nüüd täielikult ära kasutama näiteks eluasemete energiatõhususse ja taastuenergia kasutamisse tehtavate investeeringute toetamise võimalused ning uued elamumajandusse investeerimise võimalused üldiselt. Need kavandatud meetmed aitavad struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide rakendamist kiirendada, lihtsustada ja paindlikumaks muuta. Ma pean rõhutama, et need meetmed ei ole vastuolus vaba konkurentsi, sotsiaalsete standardite ega keskkonna- ja kliimakaitset käsitlevate eeskirjade rakendamisega ühenduses.

Liikmesriikide kohustus on nüüd tagada Euroopa struktuurifondide kaudu antavate vahendite kaasrahastamine, et neid vahendeid täielikult ära kasutada. Raportis esitatud nõudmist fondide haldamise ja rakendamise lihtsustamise kohta tuleb tunnustada ja toetada.

Volinikud, me ootame komisjonilt selles küsimuses 2009. aastal veel ettepanekuid. Tuleb rõhutada, et majanduse edukaks taastamiseks on olulised tööhõivet ja ettevõtlust toetavad meetmed. Liikmesriike tuleks siiski kutsuda üles laialdasemalt struktuurifonde kasutama, et soodustada töökohtade loomist väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes.

Parlamendikomisjon on võtnud arvesse kõiki meie muudatusettepanekuid. Me peame seda raportit tingimusteta toetama. Õnnitlused, härra Kirilov.

Enrique Barón Crespo (PSE). – (ES) Proua juhataja, nõukogu eesistuja, komisjoni asepresident, daamid ja härrad, parim austusavaldus Jean Monnet'le on see, kui me tegutseme ühtselt, otsustavalt ja visalt, nagu tegi seda Jean Monnet, kui ta korraldas mõlema maailmasõja ajal logistikakoostööd, mis võimaldas liitlastel sõda võita. See tähendab, et meie, 27 liikmesriiki, peame tegutsema koos.

Meie, sotsiaaldemokraatide arvates tuleks silmas pidada kolme esmatähtsat tegevussuunda. Esiteks tuleb tugevdada meie stimuleerimis- ja taastamiskava rahastamist eelarvest ning ka kava elluviimise järelevalvet ja korraldamist Euroopas.

Teiseks tuleb meil kujundada välja tõeline solidaarsus 27 liikmesriigi vahel. Ma ei tea, kas Tšehhi valitsus ja parlament, kes alles püüavad Lissaboni lepingut ratifitseerida, teavad, et Lissaboni lepingu teises artiklis kasutatakse sõna „solidaarsus” esimest korda.

Kolmandaks peame võitlema maksuparadiiside kui üleilmastumise mustade aukude vastu.

Chris Davies (ALDE). – Proua juhataja, ma tahan viidata meie strateegiale ja ettevalmistustele seoses Kopenhaageni kliimakonverentsiga, mis toimub selle aasta lõpupoole; me oleme võtnud enesele juhtrolli, kuid see on majanduslanguse ja meie eesmärkide vähendamise nõudmiste tõttu ohtu sattumas. Lubage mul tuua üks näide.

Enam kui kolm aastat tagasi leppisime kokku, et autotootjatele kehtestatakse uus nõue vahetada välja nende poolt kliimaseadmetes külmutusagensina kasutatavad ained, mille üleilmse soojenemise potentsiaal on 1400 korda suurem kui süsinikdioksiidil. Me ütlesime, et seda nõuet tuleb kõikide uute automudelite puhul täita alates 2011. aastast.

Kuid nüüd on kuulda, et mõned autotootjad, kelle eesotsas on minu arusaamist mööda Ford ja General Motors, üritavad selle kohustuse vältimiseks seaduselünki ära kasutada. Selle kuu lõpul toimub riiklike tüübikinnitusasutuste kohtumine. On väga tähtis, et volinik Verheugen haaraks ohjad ja teeks selgeks, et me ei kavatse oma nõudmistest loobuda ja et need külmutusagensid tuleb 2011. aastaks asendada.

Kui me nüüd alla anname, avame tee kõikide tootjate lobitööle ja meie juhtroll kliimamuutuse küsimuses nõrgeneb märkimisväärselt.

Costas Botopoulos (PSE). – Proua juhataja, need kolm väga olulist raportit on koostatud sotsiaaldemokraatidest raportööride poolt. See ei ole muidugi juhus. Nende raportite põhiline suunitlus, sotsiaaldemokraatidest parlamendisaadikute esitatavad muudatusettepanekud ja minu arvates ka tänane arutelu näitavad väga selgelt, et selle kriisi puhul on olemas kaks üksteisest eristuvat poliitikat: tüüpiline parempoolne poliitika ja sotsiaaldemokraatlik poliitika. Parempoolse poliitika sõnum on üsna lihtne: kriis on paha, kuid me peame olema kannatlikud ja see läheb mööda; meil tuleb võtta mõned tehnilised meetmed ja asjad rahunevad iseenesest ning me peame väljendama kaastunnet inimestele, kes kannatavad kriisi tõttu.

Sotsiaaldemokraatide seisukoht on palju keerukam. Me ütleme, et meil tuleb rünnata probleemi juuri – kriisi põhjuseid – ning et me peame radikaalselt muutma majanduslikku paradigmat, meie ise peame muutuma

ja tõkestama kõiki sääraseid spekulatsioone, mis selle finantskriisini viisid. See ei ole neutraalne kriis, vaid selle põhjuseks on konkreetne poliitika, peamiselt parempoolsete valitsuste poliitika.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). - (FR) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, just praegusel kriisiajal ootavad meie kaaskodanikud Euroopalt palju rohkemat. Euroopa ei või neid alt vedada.

Muidugi, olles realistlikud, peame tunnistama, et Euroopa rahalised vahendid on piiratud, ja me peame uurima, kuidas neid suurendada. Kuid Euroopa tõuseb rohkem esiplaanile ja on edukam, kui ta ilmutab suuremat poliitilist tahet.

See tähendab kõigepealt muidugi tegutsemist liikmesriikide meetmete ja jõupingutuste taganttõukajana, kuid lisaks sellele Euroopa tasandil kooskõlastatud lähenemisviisi tagamist. Taastamiskava on sisuliselt vahend ümberkorralduste edendamiseks. Euroopa Investeeringuspanga rolli tuleb tugevdada.

Euroopa peab panema paika selge, uuendusliku majandusstrateegia. Ettevõtjad vajavad väljavaateid ja õiguslikku stabiilsust. Oluline on kõigepealt korrastada finantsteenuste valdkond, nii et pangad võiksid täita oma põhiülesannet – rahastada majandusarengut.

Praegu ettevalmistatavad direktiivid pankadele esitatavate kapitalinõuete ja kindlustusseltside kohta ning määrused reitinguagentuuride kohta peavad selle ülesande täitmisele kaasa aitama. Reitinguagentuure käsitlevas õigusaktis tuleb arvesse võtta tõendust leidnud vigadest saadud õppetunde.

Meil on kiiresti vaja korraldada reguleeritud finantstegevuse järelevalve Euroopa tasandil. De Larosièrè'i rühma aruanne sisaldab mõningaid kasulikke ja õigeaegseid ettepanekuid, mis tuleks kiiresti ellu viia.

Euroopa vajab ka asjakohast, tõhusat ja nüüdisaegset tööstuspoliitikat. Selles valdkonnas peame ühitama vajaduse säästva arengu ning rikkuse ja töökohtade loomiseks vajaliku kvaliteetse tööstusbaasi järele.

Kriisi ajal oleks parem mitte takistada normaalselt toimivate sektorite tegevust selliste eeskirjade ja määruste kehtestamisega, mille tõhusust ei ole korralikult tõendatud. Näiteks autotööstuses, millel on praegu tõsised raskused, on oluline pikendada 2010. aastani jõus oleva sõidukite turustamise erandit käsitleva määruse kehtivusaega.

Samuti peame olema ärksad näiteks kahepoolse lepingu läbirääkimiste pidamisel Koreaga, sest see võib olla meie tööstusele väga soodne.

Brian Simpson (PSE). – Proua juhataja, mina tahaksin täna rõhutada vajadust investeeringute järele: me vajame investeeringuid töökohtadesse, investeeringuid keskkonda ja investeeringuid kõikide liikmesriikide majandusse. Selles mõttes on eriti hädavajalikud investeeringud transpordiinfrastruktuuri ja eelkõige raudteefrastruktuuri, sest nii saame tagada maailmatasemel raudteevõrgu ning lisaks kaitsta ja luua töökohti ja sotsiaalset ühtekuuluvust.

Me peaksime esikohale seadma raudteevõrgu elektrifitseerimise; see oleks kasulik nii transpordi arengu kui ka keskkonnakaitse seisukohalt. Me peaksime investeerima oma transpordivõrku TENs. Me peaksime välja töötama taastamiskava, millel on sisu ja mida rakendatakse tegelikkuses, mitte ainult suuri sõnu tegema.

Tegevusetus ja põhimõte, et turud reguleerivad end ise, on läbi kukkunud. Euroopa kooskõlastatud tegevuse aluseks olev põhimõte peab seadma inimesed esikohale ja valitseva ladviku huvid viimasele kohale. Meie, kes me Euroopa Parlamendis seda põhimõtet esindame, ei ole valmis mängima Pontius Pilatuse rolli ja käsi probleemidest puhtaks pesema. Me tahame tegutseda ja teha seda otsustavalt.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Ma olen veendunud, et praeguse majanduskriisi põhjused peituvad ületarbimises ja keskkonnakriisis ning et me peaksime lahendust otsima ka selles valdkonnas. Kliimapoliitikaga seoses on saabumas tähtis aeg, sest selle aasta lõpul peame Kopenhaagenis jõudma kokkuleppele uutes ühistes üleilmse soojenemise vastase võitluse eesmärkides. Niisiis on meil täita tähtis ülesanne ja me ei tohi eksida ega viivitada. Meile esitatud õigusaktides on määratletud raamistik ja sätestatud peamised suunised, kuid tegelikud, konkreetsed meetmed tuleb veel võtta. Et saavutada kasvuhooenergia vähenemine 25–40% võrra, nagu soovivad teadlased, ja peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemine, on meil vaja märkimisväärsed rahalisi vahendeid.

Viimastel aastatel on mul olnud meeldiv võimalus külastada koos Euroopa Parlamendi delegatsioonidega Bangladeshit, Hiinat, Indiat ja hiljuti Guyanat ning minu veendumus sai nende külastuste tulemusel veelgi enam kinnitust. Ühelt poolt peame me arengumaid toetama, kuid seda saab teha üksnes läbipaistvate, kontrollitud investeeringute kaudu; teisalt tuleks ka Euroopa Liidu saastekvootide oksjonitest saadavat tulu

kasutada selleks, et toetada arengumaade meetmeid, mille eesmärk on soodustada kliimamuutusega kohanemist. Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon soovib sel eesmärgil kuni 2020. aastani kasutada kokku 30 miljardit eurot. See on suur summa ja selle nõuetekohane kasutamine on keeruline ülesanne.

Lisaks annab võitlus kliimamuutuse vastu Euroopale suurepärase võimaluse arendada suuremas mahus uusi tehnoloogiaid ja luua uusi töökohti ning selle kaudu suurendada ka energiavarustuse kindlust. ÜRO ja Ameerika Ühendriikide uus administratsioon ning mitme Euroopa riigi valitsus on tunnistanud, et üleilmsest kriisist väljumiseks vajame lisaks uutele tõhusatele energiaallikatele ka süsteemi, mis toimib uute organisatsiooniliste põhimõtete järgi, sest inimkonna ja Euroopa ees olev tõeline probleem – keskkonnakriis – on jäänud praeguse majanduslanguse varju. Uus roheline kokkulepe on ajalooline võimalus lahendada mõlemad kriisid korraga.

Gianni Pittella (PSE). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, ma arvan, et juba alguses tehti selle kriisi ulatuse alahindamisel viga, eelkõige komisjoni poolt, ja et praegu teeme valesti, kui me tippkohtumistel muudkui kordame ennast, deklareerides põhimõtteid, millele ei järgne mingeid ühtseid ja praktilisi otsuseid. Euroopa üldsuse väga tõsistele raskustele raportites pakutavad lahendused on veenvad ja vastavad meie ees seisvale ülesandele.

Ma kutsun Euroopa Parlamenti üles kiitma heaks eurovõlakirjade emiteerimist puuduolevate vahendite hankimiseks, nagu on korduvalt soovitanud härra Mauro, mina ise ja ligi 200 parlamendisaadikut; tegemist on võib-olla koguni ainsa vahendiga, mille abil on võimalik tekitada meie elutus eelarves puuduvad rahalised vahendid kriisi ületamiseks vajalike meetmete, üleeuroopaliste võrkude, keskkonnahoidlike energiaallikate, teadustegevuse ja lairibaprojektide, vaesuse vastu võitlemise ja noortele suunatud Erasmuse programmi rahastamiseks. Suur Jacques Delors – ma kohe lõpetan – näitas meile teed. Mingem julgelt seda teed mööda.

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, üleilmne majandus- ja finantskriis ning mitme miljardi suurusel stiimulipaketid annavad meile tohutu võimaluse energiatõhususe parandamiseks, energiavarustuse kindluse suurendamiseks usaldusväärsete taastuvate energiaallikate abil ja keskkonnahoidliku tehnoloogia arendamiseks uue rohelise kokkuleppe kaudu. Teisisõnu saame muuta selle kriisi võimaluseks, mis on pikas plaanis meile kõigile kasulik.

Mul on hea meel kahe uuendusliku variandi üle, mille komisjon oma hiljutises teatises üleilmse kliimamuutuse vastu võitlemise rahastamiseks välja pakkus. Mina kui tänast dokumenti puudutava resolutsiooni esialgne koostaja kutsun liikmesriike üles tegutsema nende ettepanekute kohaselt ja lisaks järgmisel nädalal toimuval riigipeade ja valitsusjuhtide tippkohtumisel järgima eelmise aasta 12. detsembril toimunud tippkohtumise deklaratsiooni, mis tuleks ametlikult vormistada – soovitatavalt koos Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi raporti lõpliku tekstiga, sest vastasel juhul ei ilmu see Euroopa Liidu Teatajas.

Selleks vajame kõigi kolme institutsiooni ühist deklaratsiooni ja ma kutsun nõukogu eesistujat, volinikku ja proua juhatajat seda meeles pidama. Detsembri deklaratsioonis märgitakse: „Euroopa Ülemkogu tuletab meelde, et liikmesriigid määravad kooskõlas oma põhiseadusest tulenevate nõuete ja eelarvenõuete kindlaks Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi raames saastekvootide oksjonitest saadud tulude kasutamise. Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks liikmesriikide valmisoleku kasutada vähemalt poolt sellest summast meetmete võtmiseks, mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid, leevendada kliimamuutust ja kohaneda kliimamuutusega, vältida metsade hävitamist, arendada taastuvaid energiaallikaid, energiatõhusust ja muid tehnoloogiaid, mis aitavad minna üle ohutule ja säästvale vähem süsinikdioksiidi heitkoguseid tekitavale majandusele, muu hulgas suutlikkuse arendamise, tehnosiirete ning teadus- ja arendustegevuse kaudu.”

Deklaratsioon jätkub. „Seoses rahvusvahelise kliimamuutust käsitleva kokkuleppega, mis sõlmitakse Kopenhaagenis 2009. aastal, ja nende puhul, kes seda soovivad, on osa sellest summast kavas kasutada kliimamuutuse leevendamiseks ja kliimamuutusega kohanemiseks võetavate meetmete rahastamiseks selle kokkuleppe ratifitseerinud arengumaades, eelkõige vähim arenenud riikides. Edasised sammud tuleb selles küsimuses teha Euroopa Ülemkogul 2009. aasta kevadel.”

Ootan innuga riigipeade ja valitsusjuhtide järgmise nädala kohtumiselt sellele deklaratsioonile väarikat järke.

Harlem Désir (PSE). – (FR) Proua juhataja, liiga vähe, liiga hilja, ebapiisavalt kooskõlastatud ja ühismeelne – sellised on praegu tegelikud reaktsioonid Euroopa Liidu majanduse taastamiskavale ja komisjoni ettepanekutele.

Põhjus on väga lihtne: kui me vaatame esialgseid prognoose, oleme sunnitud tunnistama, et kriisi sügavust alahinnati, arvestades näiteks tööstusliku tootmise enneolematut langust Ühendkuningriigis ja Prantsusmaal, rahvusvahelise kaubanduse ja Saksamaa ekspordimahu vähenemist ning kasvava tööpuuduse prognoose. Seetõttu olen ma veendunud, et praegu oleme väga kaugel lahendusest, mis oleks võrreldav näiteks Obama administratsiooni Ameerika Ühendriikides rakendatava plaaniga.

Jällegi on tunda solidaarsuse puudumist ja suurt kartlikkust. Märtsis nägime, et majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu keeldus taastamiskavade suurendamisest, ning nüüd näeme, et Ida-Euroopa riikidel ei jää üle muud, kui pöörduda Rahvusvahelise Valuutafondi poole. Tegemist on Euroopa solidaarsuse kahetsusväärse ebaõnnestumisega; me lubame aina rohkem riiklike päästeplaanide tööstussektori jaoks ja piirdume vaid üleskutsetega proteksionismist loobuda. Kuid ainus tõeline lahendus oleks Euroopa pääste- ja taastamiskava autotööstuse sektori jaoks.

Ma leian, et Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni nõudmine on täna väga selge: me tahame suuri investeeringuid. Et me viitame sageli 1929. aasta kriisile, siis vaadagem võrdluse mõttes Roosevelti uut kurssi (*New Deal*), mille alusel kulutati seitsme aasta jooksul 3,5% SKTst. Euroopas oleks see praegu võrdväärne 400 miljardi euroga aastas, mida kulutatakse mitme aasta vältel. Seetõttu tuleks meie arvates teha kättesaadavaks laenuvahendid ja eurovõlakirjad, paigutada suuri investeeringuid keskkonnahoidlike uuenduste väljatöötamise, hoonete soojustamise, nüüdisaegsesse transporti ja energeetikasektoris, töötada välja kava restruktureerimise ja tööpuuduse ohvrite toetamiseks ning töötute aitamiseks näiteks Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi tegevusulatus laiendamise kaudu.

Cornelis Visser (PPE-DE). - (NL) Proua juhataja, Euroopa Parlament peaks selles majanduskriisis tegutsema järelevalve teostajana, eriti proteksionismi vältimisel.

Me oleme ühiselt loonud siseturru, mis on toonud meile palju jõukust. Siseturg on olnud nii Lääne-Euroopa kui ka Kesk-Euroopa riikidele väga kasulik. Me ei tohi lasta neil saavutustel käest libiseda, ehkki olukord on muutunud keerulisemaks. Euroopa Parlament peaks seisma vastu sellistele ettepanekutele nagu Prantsuse autotööstuse toetamist puudutav ettepanek, mis võiksid kahjustada teisi Euroopa riike.

Euroopa Parlament peaks valvama ka selle järele, et euro püsiks tugevana. Me ei saa aktsepteerida seda, et riigid kasvatavad piiramatult riigivõlga. Me oleme Euroopas sõlminud niinimetatud stabiilsuse ja kasvu pakti. Me teame, et finantskriisi tulemusena tuleb meil ajutiselt pakkuda pankade toetamiseks rohkem võimalusi. See peaks siiski olema erand.

Ei ole mingit vajadust anda teistele majandussektoritele struktuuritoetusi. Liikmesriikidel ei ole selleks raha ja kui nad peaksid võtma eurovõlakirjade näol laenu, siis lükkuks võlakoores tulevaste põlvkondade õlgadele ja euro nõrgeneks. Ma olen selle vastu.

Ühesõnaga peaksime võitlema valvekoerana proteksionismi vastu ja kaitsma euro väärtust.

Libor Rouček (PSE). - (CS) Daamid ja härrad, oma lühikeses sõnavõtus tahaksin ma keskenduda ühele olulisele küsimusele, mis leiab Euroopa Ülemkogu kohtumisel loodetavasti tulemuslikku arutamist ja lahendamist, nimelt energiapoliitikale. Me kõik teame, et Euroopa Liit peab suurendama energiavarustuse kindlust ja oma sõltumatust ning tugevdama energiainfrastruktuuri, mis tähendab nafta- ja gaasijuhtmete ning elektriliinide pikendamist ja ühendamist eri riikide ja piirkondade vahel. Samuti on meil vaja suurendada oma nafta- ja maagaasivarusid. Meil tuleb suurendada taastuvate energiaallikate osakaalu, ehitiste ja toodete energiatõhusust ning investeeringuid teadusuuringutesse ja kliimamuutuse mõju leevendamiseks võetavatesse meetmetesse. Ma olen veendunud, et energeetika valdkonnas vajalikud meetmed ja investeeringud ei paku üksnes lahendusi meie energia- ja kliimaprobleemidele, vaid neil võib majanduskriisi ajal olla ka väga positiivne ja võimas mõju, sest nad käivitavad majanduskasvu ja suurendavad tööhõivet.

Rumiana Jeleva (PPE-DE). - (BG) Daamid ja härrad, mul on hea meel selle üle, kui aktiivselt Euroopa institutsioonid visandavad meetmeid liikmesriikide ja komisjoni kooskõlastatud tegevuseks, et majanduskriisiga toime tulla. Nagu kõik hästi teavad, on Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitikal suur osatähtsus Euroopa majanduse taastamiskavas ja selle kaudu tehakse kõige rohkem ühenduse investeeringuid reaalmajandusse. Et neid jõupingutusi tunnustada, toetab Euroopa Parlament Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi käsitleva määruse muudatust, mille eesmärk on lihtsustada ja kiirendada Euroopa Liidu rahaliste vahendite haldamist. Loodan, et see lihtsustamine on kasulik toetusesaajatele – neile, kellele need vahendid on tegelikult mõeldud. See on eriti oluline Euroopa Liidu vaesemate liikmesriikide jaoks.

Nüüd on liikmesriikidel tähtis ülesanne tagada vajalik rahastamine, nii et Euroopa Liidu vahendeid kasutatakse eesmärgipäraselt. Liikmesriigid ei tohiks projektide rahastamise lihtsustatud korra kasutamisel rikkuda vaba konkurentsi reegleid ega hea halduse standardeid. Täna teid tähelepanu eest.

Atanas Papanizov (PSE). – Proua juhataja, on selge, et Euroopa osa majanduse taastamiskavas ja selle rahalises tagamises on liikmesriikide jõupingutustega võrreldes väga väike. Loodan siiski, et Euroopa Ülemkogu võtab vastu kava riikide energiavõrkude vastastikuse sidumise toetamiseks, nii et tulevaste gaasikriiside mõju oleks vähem tuntav.

Solidaarsust võiks väljendada ERM2, euroalaga ühinemise ja euro kasutuselevõtu kriteeriumide paindlikumaks muutmise teel nende riikide jaoks, kes soovivad euroalaga ühineda. On selge, et liikmesriigid, kes peavad praegu oma vääringu stabiilse vahetuskursi hoidmiseks tegema suuri pingutusi, vajavad kõigis oma püüdlustes euroalaga liituda ja selle kaudu majanduskriisi mõju vältida rohkem toetust. Loodan, et see on üks lähitulevikus tehtavaid otsuseid, arvestades, et euroala praegustele liikmetele on teatud paindlikkus juba tagatud.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) Kuigi ma olen Euroopa majanduse taastamiskavaga põhimõtteliselt nõus, tahaksin juhtida tähelepanu kahele küsimusele: eurovõlakirjade emiteerimisele ja euroala laienemisele. Eurovõlakirjade emiteerimine ei ole euroala tugevdamiseks sobiv vahend; lisaks ei ole ka ajastus õige, sest Euroopat mõjutab praegu finants-, majandus- ja sotsiaalkriis. Meil on 16 euroala liiget, kelle majandus saab toetust, kuid mis saab ülejäänud 11 riigist? On tehtud ettepanek, et eurovõlakirju peaks saama osta vaid Rootsi ja Taani kroonide eest. Millisesse olukorda paneks see uued liikmesriigid, kes paljudel objektiivsetel põhjustel ei ole euroala liikmed? Millised on laenuvõtmise kulud nende jaoks? Leedul ei lubatud eurot kasutusele võtta, sest inflatsioon ületas 0,07% võrra inflatsiooninäitaja piirnormi, kuid kümne aasta jooksul ei ole ükski euroala liige täitnud kõiki kriteeriume. Leedu liti on olnud euroga seotud juba neli aastat. Kas poleks aeg käsitleda maailmas toimunud muutusi loomingulisemalt ja laiendada euroala, muutes kriisist väljumise nii Euroopa Liidu jaoks lihtsamaks?

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Proua juhataja, härra Kirilovi kiiduväärt raporti pealkiri viitab sellele, et olemas võib olla ka mittereaalne majandus. Tekkinud on virtuaalne majandus ja virtuaalne raha, ent pankurite ja audiitorite allkirjad on reaalsed ja näitavad, et kõik on korras. Selgub aga, et see pole tõsi ja tegemist on blufiga.

Me peame praegu toime tulema majandus- ja moraalse kriisi probleemidega. Seda arvestades on investeringud regionaalarengusse ja ühtekuuluvusse mõistlikud ja vajalikud. See tähendab reaalsete kilomeetrite kaupa maanteid, ajakohastatud raudteid ja lennujaamu. Me peaksime investeerima teadmisesse ja haridusse ning uuenduslikesse lahendustesse, eriti seoses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetega. Me peaksime tööpooldest piirama bürokraatiat. Nii saame luua töökohti, mis annavad elatist tuhandetele inimestele. Lisaks viime sellega tõeliselt ellu solidaarsuse poliitikat, selle asemel et tegelda proteksionismiga. Nii muutub Lissaboni strateegia reaalsuseks.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Proua juhataja, majandussektorite tegevuse elavdamiseks tuleb võtta konkreetseid meetmeid, mis aitaksid neil kriisiga toime tulla.

Kui need meetmed on seotud regionaalpoliitika ja ühtekuuluvuspoliitikaga, puudutavad nad kindlasti enamikku kodanikke ja ettevõtteid, eriti väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid.

Algatused, mille eesmärk on lihtsustada Euroopa Regionaalarengu Fondi ja teiste struktuurifondide rakendamise korda, ning sellised meetmed nagu taastuvate energiaallikate kodudes kasutamisse tehtavate investeringute suurendamine, eeskirjade lihtsustamine, ettemaksete tegemine, abikõlblike kulude ja ühekordsete summade väljamaksmine aitavad kindlasti kaasa töökohtade säilitamisele ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete püsijäämisele selles ebakindlas majanduskliimas.

Jõupingutusi tuleb veelgi hoogustada teiste algatustega, mida Euroopa Parlament ootab ja mille sõnastamisel ta kavatseb aktiivselt osaleda. Endiselt püsib vajadus võtta meetmeid, millel on otsene mõju kodanike rahalisele toetamisele.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Euroopa Liit ei ole kunagi olnud nii kriitilises olukorras kui praegu. Proteksionismi tõttu on löögi alla sattunud kaks peamist põhimõtet: solidaarsus ja ühtsus siseturul. Martin Schulzil on täiesti õigus. Euroopa Komisjon ei ole astunud konkreetseid samme selleks, et luua turgudel korda ja reguleerida finantskriisimusi. Kui me ei taga solidaarsust, võib Euroopa Liidu ühtsus isekuse ja proteksionismi tõttu laguneda, sest probleeme ei esine mitte ainult väljaspool euroala, vaid ka selle sees. Kreekal, Ungaril ja teistel liikmesriikidel on sarnased probleemid. Ma tahaksin härra Farage'ile meenutada,

et Lääne-Euroopa pangad ja ettevõtted ostsid üles uute liikmesriikide panku ja ettevõtteid ning nüüd hiilivad nad solidaarsusest kõrvale ega tee midagi selleks, et turvalist finantsbaasi tagada.

Martin Schulz (PSE). – (DE) Proua juhataja, tänan teid võimaluse eest esitada selle arutelu lõpul üks isiklik tähelepanek. Ma tahaksin vastata härra Lehne märkustele.

Sellest, mida te ütlesite, härra Lehne, sain ma aru nii, et kriisi põhjustasid Euroopa sotsiaaldemokraadid. Me muidugi teadsime seda juba. See on Saksamaal hästi teada põhimõte, et kui hommikul päike paistab, siis seda tänu kristlikele demokraatidele, ent kui on jää ja lumi, siis selles on süüdi sotsiaaldemokraadid. Me kõik teame seda. Kuid teie, Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni liikmed, võiksite nüüd näidata, kas te rakendate praktikas seda, mida härra Lehne mind võimaliku eksimuse pärast rünnates ütles.

Seetõttu palun ma teil nüüd väljendada oma seisukohta Ferreira raporti muudatusettepaneku 113 suhtes, mis käsitleb liikmesriikidevahelist solidaarsust ja maksuparadiiside sulgemist. See muudatusettepanek puudutab meie otsust, et Euroopa Liit peaks kutsuma G20 tippkohtumisel üles maksuparadiise sulgema. Kas te hääletate Ferreira raporti poolt või vastu? Ühenduse solidaarsus euroala ja sellest väljapoole jäävate riikide vahel ning solidaarsus euroala piires. Kas te hääletate selle poolt? Ja lõpuks eelarveline stiimul, mis moodustab 1% või 1,5% SKTst, kui ühenduse katse kriisi lõpetada. Kas te hääletate selle poolt? Need on Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni muudatusettepanekud 92, 102 ja 113. Kui te hääletate poolt, siis ma vabandan teie ees, härra Lehne. Kui te poolt ei hääleta, siis olen ma sunnitud nentima, et te olete inimene, kes teeb suuri sõnu, kuid ei hääleta nende järgi.

Klaus-Heiner Lehne (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, tänan teid väga. Ma teen tõesti lühidalt. Esiteks ei vastuta selle kriisi eest muidugi sotsiaaldemokraadid. Keegi pole siin Euroopa Parlamendis seda öelnud. Me kõik teame, kelle süü see on, ja seda on väga põhjalikult uuritud. Kuid mul oli siiski õigus, kui ma märkisin, et sotsiaaldemokraadid takistasid paljude aastate vältel riskifondide ja erakapitali investeerimisfondide tegevuse läbipaistvuse eeskirjade rakendamist, ja ma olen selle kohta näiteid toonud. See on lihtsalt tõsiasi.

Mis puudutab nimetatud muudatusettepanekuid, siis ma tahaksin peatuda vaid ühel teemal, nimelt maksuparadiisidel. Me oleme selles asjas täiesti ühel meelel. Küsimus on lihtsalt selles, millal me selle poolt hääletame. Täna arutame Lissaboni strateegiat käsitleva resolutsiooni muudatusettepanekut 25, mis hõlmab just seda teemat. Fraktsioon hääletab selle poolt. Nii et mul ei ole mingeid probleeme küsimustega, millele te osutasite.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Proua juhataja, meil on olnud väga pikk ja viljakas arutelu ning eesistujariik on kõigile Euroopa Parlamendi liikmetele nende sõnavõttude eest tänulik.

Neis on õigesti osutatud väga märkimisväärsetele probleemidele, millega me praegu silmitsi oleme, ning eelkõige finants- ja majanduskriisi tagajärgedele. Nagu ma oma sissejuhatavas sõnavõtus märkisin, on see teema järgmisel nädalal toimuva Euroopa Ülemkogu arutelude keskmes. Vaatamata kriisi ulatusele leiab eesistujariik siiski, et Euroopa Liit suudab edasi viia lähenemisviisi eri tahkudes kokku leppida.

Meil ei ole selles sügavas kriisis muud valikut, kui teha koostööd. Seetõttu toetan ma arvukaid täna hommikul esitatud üleskutseid võtta suurem vastutus ja teha aktiivsemalt koostööd. Lisaks sellele, et me suudame Euroopa ees seisvate probleemide lahendamiseks teha koostööd ja peamegi seda tegema, olen ma veendunud, et Euroopa Liidul on head võimalused osaleda üleilmse lahenduse leidmisel. See kriis võib olla sügav, kuid kui me töötame koos, on Euroopal olemas vajalikud intellektuaalsed, finants-, inim- ja järelevalveressursid, et jätkata asjakohaste lahenduste väljatöötamist ja rakendamist.

Joseph Daul ütles, et eelseisev Euroopa Ülemkogu ei ole lihtsalt järjekordne tippkohtumine, ja tal on kindlasti õigus. Üleilmse lahenduse elluviimine algab juhtrollist järgmise kuu algul Londonis toimival G20 kohtumisel. Oma eilsel kokkusaamisel kinnitasid majandus- ja rahandusministrid lähtetingimused Euroopa Liidu osalemiseks sellel olulisel kohtumisel. Muu hulgas lepitati kokku, et rahvusvahelisel tasandil on vaja paremini kooskõlastada riikide makromajanduspoliitikat ja üleilmseid finantseeskirju, mis põhinevad suuremal läbipaistvusel ja vastutusel; see toob meid tagasi arutelu juurde riskifondide ja muude tundlike küsimuste üle. Kõik ministrid leppisid kokku finantsasutuste rahvusvahelise tasandi koostöö tugevdamises, Rahvusvahelise Valuutafondi tugevdamises ja vajaduses tegelda mitmepoolsete arengupankade rolliga võitluses kriisi tagajärgedega maailma vaesemate riikide jaoks.

Kui me räägime solidaarsuse vajadusest, peame mõistma, et Euroopa solidaarsusega peab kaasnema Euroopa jätkusuutlikku rahalist arengut käsitlev vastutustundlik riiklik poliitika. On tõsi, et ameeriklased kulutavad

rohkem raha, kuid nad ei taotle abi Rahvusvaheliselt Valuutafondilt ja neil ei ole stabiilsuspakti, mis tagab nende valuutatsooni terviklikkuse. Me peame investeerima oma tulevikku, kuid seda tuleb teha viisil, mis ei ohusta meie riikide rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust ega siseturu mängureegleid.

Paljud teist viitasid täna hommikul kodanike tõelisele murele kasvava tööpuuduse pärast. Martin Schulz ütles, et küsimus on „töökohtades, töökohtades ja töökohtades“, ja tal on õigus. Me peame tõepoolest säilitama tööhõive ning kuigi paljud meetmed jäävad liikmesriikide pädevusse, on siiski teatud asju, mida me saame teha. Lubage mul tuua üks näide. Eile jõuti majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus kokkuleppele käibemaksu vähendamises töömahukate teenuste sektorites, näiteks restoranides ja mujal. Kui te mäletate, siis see küsimus on olnud päevakorras juba mitu aastat, ilma et lahendust oleks leitud, ning alles eile saavutasime selles tundlikus küsimuses minu riigi eesistumisel üksmeele.

Tööhõive peaks olema ja ongi keskne teema neis kolmes raportis, mille üle me täna hommikul arutleme. Me kavatsame tegelda selle küsimusega järgmise nädala kohtumisel. See on üks Lissaboni strateegia põhiline osa. Olen nõus nendega, kes ütlevad, et praegune kriis ei ole põhjus, mille tõttu Lissaboni strateegia tuleks üle parda heita. Tegelikult annab see kriis veel enam põhjust Lissaboni strateegia peamiste eesmärkide saavutamiseks.

Eesistujariik pöörab sellele küsimusele erilist tähelepanu ja seetõttu korraldame mai alguses veel ühe kohtumise, millel käsitletakse kasvava tööpuuduse probleemi. Järgmisel nädalal kavatsame kokku leppida mõnedes konkreetsetes tegevussuundades, mis loovad aluse meie aruteludele ja ka otsustele, mis võetakse ehk maikuus vastu.

Mõned teist mainisid ka vajadust saavutada Kopenhaageni konverentsiks valmistudes kokkulepe kliimamuutuse leevendamise ja sellega kohanemise kohta. Graham Watson küsis, kui palju see meile maksma läheb. Ma arvan, et see küsimus on enneaegne. On antud mõned hinnangud – näiteks komisjoni selleteemalises teatises, mis sisaldab mitmesuguste valitsusväliste organisatsioonide ja asutuste hinnanguid – ja need hinnangulised summad on päris suured. Siiski oleks ennatlik praegu hinnangut anda. Me peame ootama, et Ameerika Ühendriigid ja teised protsessis osalevad huvirühmad teavitaksid meid oma plaanidest; seda me kavatsamegi uurida aprilli alguses Prahast toimival kohtumisel härra Obama administratsiooniga. Oma kaartide avamine ei oleks praegu taktikaliselt õige samm.

Me hoiame teid muidugi täielikult kursis kõikide eelseisva Euroopa Ülemkogu asjaoludega ja ma seisan selle eest, et peaminister Topolánek saaks kõikidest täna hommikul väljendatud seisukohtadest teada. Ta tuleb Euroopa Parlamendile Euroopa Ülemkogu tulemustest rääkima järgmisel täiskogu istungjärgul ja ma loodan, et siis leiab aset edasiviiv arutelu.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, ma nõustun nendega, kes ütlesid, et praegust kriisi on juba pikka aega alahinnatud ja valesti mõistetud. Seetõttu on ilmselt hea, kui me saame algatuseks vähemalt selles kokku leppida, et meil pole aimugi, kui tõsiselt see kriis kujuneb. Ka ei tea me, kui kaua see kriis kestab, ja seetõttu ei oska me hinnata, kas oleme juba piisavalt teinud. Mul on kahju, et seekord ei saa ma härra Junckeriga nõustuda.

Me ei tea isegi seda, kas see, mida me oleme teinud, hakkab mingit mõju avaldama või mitte. Praegu ei tea me isegi seda. Ainuke asi, mida me tegelikult teame, on see, et me ei tule sellest kriisist välja, kui ei suuda väga kiiresti finantssektorit jälle toimima panna.

Sealt said probleemid alguse ja vahepeal on saanud üsna selgeks, kuidas see kõik toimus. Me teame ka, miks finantssektori stabiliseerimiseks juba võetud meetmetel ei ole olnud mingit mõju või vähemalt mitte rahuldavat mõju. See on nii seepärast, et pangad teavad, et neil tuleb veel probleeme. Pangad loovad praegu riskide tarbeks provisjone, sest teavad, et mõningaid nende arvepidamises olevaid riske pole veel avalikustatud. Me peame selles küsimuses võtma asjakohaseid poliitilisi meetmeid.

Kuid üks asi on selge. Finantssektor ei saa naasta kriisieelsesesse aega. Igaüks, kes kujutab ette, et riik ja Euroopa Liit peavad praegu seda valdkonda reguleerima ja hiljem läheb kõik vanaviisi edasi, eksib rängalt. On selge, et me vajame finantssektori ja finantsasutuste tugevat, pikaajalist järelevalvesüsteemi, mis ei hõlma üksnes Euroopat. On väga oluline, et seaksime koos oma partneritega sisse üleilmse juhtimissüsteemi. Me suudame seda koostöös partneritega teha ainult siis, kui meie, eurooplased, väljendame end selgelt ja üksmeelselt. Mida üksmeelsem on meie kokkulepe selles küsimuses, seda paremad on meie võimalused soovitud tulemus saavutada. Kui Euroopa pealinnad saadavad Washingtoni, Pekingisse ja Tokyosse vastuolulisi sõnumeid, on tõhusa üleilmse juhtimissüsteemi loomise väljavaated väikesed.

Samas oleme ühel meelel, et praegune olukord võib sotsiaalses mõttes olla väga plahvatusohtlik sel lihtsal põhjusel, et mida me finantssektori stabiliseerimiseks ka ei teeks, ei ole see finantskriisi tõttu raskustesse sattunud reaalmajanduse ettevõtete toetamiseks piisav. Me kõik teame seda.

Euroopa lahendus reaalmajanduse kriisile, ettevõtete ja tööstuse kriisile peab keskenduma töökohtadele. See ei ole mingil moel seotud aktsionäridele makstavate dividendide ega juhtidele makstavate preemiatega. Selle eesmärk on tagada, et inimestele, kes ei kanna kriisi eest mingit vastutust või kelle vastutus on väga väike, teisisõnu töötajatele, jäävad nende töökohad alles. On oluline, et nad säilitaksid oma töö, sest vastasel juhul ei ole neil võimalik oma elu sõltumatult, vabalt ja väärikalt elada.

Me tahame kaitsta töökohti Euroopa majanduses – seetõttu olid rahastamiskavad vajalikud. Me võime vaielda, kas need kavad oleksid saanud olla või oleksid pidanud olema mahukamad. Kuid probleem on selles, et ühenduse eelarve ei ole selles mõttes paindlik. Euroopa Parlamendil või komisjonil on lihtne öelda, et me vajame suurt majanduse taastamise paketti ja et me peame pumpama majandusse suuri rahasummasid, sest see ei ole ju meie raha – meil endal ei ole raha. Kulutatav raha tuleb alati liikmesriikidelt ja palun ärge unustage, et oma roll on siin ka riikide parlamentidel.

Me oleme püüdnud tagada rahastamiskavade elluviimise korraldamise selliselt, et lühiajalised vajadused ei seaks pikaajalisi eesmärke ohtu. See on täpselt see, mida paljud sõnavõtjad kõigist parlamendifraktsioonidest ütlesid – teisisõnu on meil käimas majanduse ümberkujundamine, üleminek vähem süsinikdioksiidi heitkoguseid tekitavale majandusele, tõhusa ressursikasutusega majandusele ja teadmistepõhisele majandusele. See ümberkujundamine peab ka kriisi ajal jätkuma. Seetõttu ütleme ettevõtetele, et nad ei peaks vähendama kulutusi teadus- ja arendustegevusele ja uuendustele ning et nad peaksid alal hoidma oma põhitööjõu. Rahalised meetmed, mida me võtame, peavad neid eesmärke toetama. Ma nõustun kõigiga, kes ütlevad, et asju oleks ehk võinud paremini teha. Kuid me peame alati meeles pidama, et raha, mida me siin kulutame, ei ole Euroopa Liidu raha. See on liikmesriikidelt saadud ja liikmesriikides olev raha; on ka teisi tegureid, mida tuleb silmas pidada ja mis meie arvates on antud juhul õiged. Lissaboni strateegia majandusmudel, mida täna samuti arutati, ei hõlma sõltumatut turgu. Lissaboni strateegia ei põhine eeldusel, et parim turumajandus on selline, mis jäetakse radikaalsete vabaturupõhimõtete kohaselt omasoodu arenema. Selle asemel märgitakse strateegias, et turg vajab eeskirju, et see täidaks oma sotsiaalseid ja keskkonnavaliseid kohustusi. Poliitikud peavad need eeskirjad kehtestama ja me ei tohi lasta end selle ülesande täitmisel kõrvale juhtida. Seetõttu usun ma, et Lissaboni strateegia eesmärgid jäävad samaks ja et küsimus „Miks me Lissaboni strateegiale vaatamata sellisesse kriisi sattusime?“ on tegelikult vale. Teistsugune majandusstrateegia ei oleks Euroopas suutnud ära hoida makromajanduslikku tasakaalustamatust ega rahvusvahelistel finantsturgudel tehtud vigu, mis selle kriisini viisid.

Lubage mul lõpetuseks väljendada veel meie soovi, et võimalikult palju Euroopa ettevõtteid tuleks sellest kriisist puutumatult välja. See tähendab, et me peame aitama neil rahalisi vahendeid hankida. See tundub praegu olevat peamine probleem, sest krediitvõimaluste kahanemine mõjutab nii suuri kui ka väikesi ettevõtteid.

Euroopa Investeerimispank teeb kõik mis tema võimuses. Me peaksime Euroopa Investeerimispankale väga paindliku lähenemise eest tänulikud olema. Siiski on see pank nüüdseks oma võimalused peaaegu ammendanud. Juba praegu on selge, et käesoleva aasta teisel poolel ei ole võimalik Euroopa suurte ja väikeste ettevõtete laenuvajadusi rahuldada, sest Euroopa Investeerimispank tegutseb juba piiri peal. Kõik peaksid teadma, et olukord muutub väga tõsiseks, ja seetõttu tasub kaaluda, kas Euroopa Parlament saaks Euroopa ettevõtete olukorda parandada, näiteks arutades kiiresti läbi ja võttes vastu komisjoni ettepanekud, mille eesmärk on vältida olukorda, kus Euroopa ettevõtted peavad kandma tarbetuid kulusid.

Me oleme esitanud ettepanekuid, mis võimaldavad vähendada Euroopa ettevõtete kulusid kuni 30 miljardi euro võrra aastas. Nende ettepanekute kiire vastuvõtmine aitaks kriisist ülesaamisele märkimisväärselt kaasa.

Komisjon on veendunud, et selle tippkohtumise eel on Euroopa integratsiooni võimalused ja ohud saanud varasemast selgemaks. Võimalused seisnevad selles, et kui me koondame jõud, tegutseme kooskõlastatult ja sihipäraselt ning kasutame kogu oma loovust, siis tuleme kriisist tugevamana välja. See võimaldab meil korvata asjaolu, et erinevalt Ameerika Ühendriikidest ei saa me teha tsentraliseeritud otsuseid, mida rakendatakse kõikjal, vaid peame tagama kõigi 27 liikmesriigi nõusoleku.

Kuid samal ajal on ka riskid ilmsemad kui iial varem ning need riskid ohustavad meid kõiki, kui üks või mitu liikmesriiki otsustaks selles olukorras solidaarsuse ja ühiste põhimõtete asemel proteksionismi või majandusliku natsionalismi kasuks. Ilma ühise kompassita, mis meid kriisist läbi juhiks, eksime kahjuks kõik sellesse uttu, mis kriisi esile kutsus.

Elisa Ferreira, raportöör. – (PT) Proua juhataja, nõukogu eesistuja, volinik, daamid ja härrad, kriis on rängem, kui me eeldasime, ja tööpuudus kujuneb suuremaks, kui me ennustasime. On põhjust arvata, et kavandatud Euroopa stiimulist ei piisa, ja juba on ka selge, et selle jõudmine inimesteni võtab liiga kaua aega.

Euroopa Parlamendi seisukoht on olnud, on praegu ja loodetavasti on edaspidigi kindel ja ühemõtteline. Meie eesmärk on säilitada tööhõivet ja luua uusi töökohti territoriaalse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse ning solidaarsuse kaudu. Sel kriisiajal ei saa inimesed olla rahul Euroopaga, mis ei paku lahendusi ja on jõuetu lahendama inimeste ees seisvaid probleeme. Mida Euroopa Parlament siis komisjonilt soovib? Nende raportitega taotleb Euroopa Parlament mõistagi riiklike meetme kooskõlastamist ja seda, et komisjon kasutaks tegutsemiseks ära kõik praegu tema käsutuses olevad vahendid. Euroopa Parlament annab eelarvepädeva institutsioonina komisjonile selleks kõik võimalused. Euroopa Parlament palub komisjonilt tööhõive toetamiseks selget Euroopa algatust ja leiab, et on oluline panna paika aja- ja tegevuskava finantsturgude reguleerimise meetmete rakendamiseks ja reaalmajandusele krediidi võimaldamiseks. Mida soovib Euroopa Parlament aga nõukogult? Euroopa Parlament kutsub nõukogu eelkõige üles leidma uuesti poliitilist tahet, mis on Euroopa projekti ülesehitamisel kesksel kohal. Euroopa Liit tähendab konkurentsi, kuid ka ühtekuuluvust ja solidaarsust. Ilma solidaarsuse ja ühtekuuluvuse garantiita ei saa meil olla ühtset turgu. Selle pärast delegeerisime me kõik Euroopale osa riiklikust iseseisvusest, mis meil enne selle projektiga liitumist oli.

Jan Andersson, raportöör. – (SV) Proua juhataja, kriis on hakanud inimeste jaoks reaalsuseks muutuma, tööpuudus kasvab kiiresti ja me näeme juba kriisi sotsiaalseid tagajärgi. Majanduslangus on suurem, kui me algul arvasime. Tööpuudus kasvab veelgi ja sotsiaalsed tagajärjed on rängemad.

Ma tahaksin midagi öelda parlamendi Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonile. Härra Hökmarki ei ole küll enam siin, kuid ta süüdistas selles kriisis Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni ettepanekut. See on sama, mis tulistada klaverimängijat, kui laul ei meeldi. Euroopas on muidugi ka tsentristlikke ja parempoolseid valitsusi. Just need valitsused ei suuda tegutseda, tegevust kooskõlastada ega solidaarsust ilmutada.

Nüüd on küsimus töökohtades, sotsiaalkindlustussüsteemides ja avalikus sektoris. Ma ütlen komisjonile ja nõukogule enne ülemkogu järgmist: me peame tegutsema nüüd, me peame tegutsema ühtsel viisil, me peame tegema piisavalt jõupingutusi ja me peame tegema seda solidaarselt. Just nüüd tuleb seda teha. Me ei saa oodata maikuus toimuva tippkohtumiseni. Tööhõiveküsimused peavad päevakorras kõige tähtsamal kohal olema juba nüüd.

(Aplaus)

Evgeni Kirilov, raportöör. – (BG) Täna teid, proua juhataja. Ühtekuuluvuspoliitika on tõestanud oma tähtsust sotsiaal- ja majandusprobleemide lahendamisel ning struktuurireformide rakendamisel liikmesriikides ja liikmesriikide eri piirkondades. Senised kogemused ja märkimisväärsed eraldatud vahendid – me räägime rohkem kui 340 miljardist eurost seitsmeks aastaks – on majanduskriisis eluliselt vajalikud, ning ülimalt oluline on, et seda raha kasutataks praktikas võimalikult hästi, nii et sellest saaksid kasu Euroopa kodanikud ja ettevõtted. Ajal, mil iga euro on Euroopa majanduse taastamise jaoks oluline, ei saa me lubada, et neid vahendeid kulutataks valesti. Seetõttu on meil hea meel eeskirjade lihtsustamise üle ja me nõuame, et neid rakendataks nõuetekohaselt.

Härra Verheugen, te ütlesite oma sõnavõtus välja tõe: me ei tea, kui kaua see kriis kestab. Kuid me peaksime ütleva üht: otsused, mis me teeme, ja ilmselgelt ka otsused, mille võtab järgmisel nädalal vastu Euroopa Ülemkogu, peavad tooma tulemusi sel aastal. Ma ütlesin koguni, et tulemused peavad ilmnema juba suveks. See on see, mida Euroopa kodanikud meilt ootavad – nad tahavad tunneli lõpus näha valgust ja tunda, et kriisist on võimalik kiiresti välja pääseda.

Ma tahaksin teha märkuse mõnele kolleegile, kes püüdsid täna tõmmata majanduslikku eraldusjoont vanade ja uute liikmesriikide vahele. Minu arvates on nende pakutud ideed vastuolus juba ühtekuuluvuspoliitikaga, mille kohta me täna otsuse langetame. Selline lähenemisviis on minu arvates väga kahjulik ja me peame selle vastu oma jõud ühendama. Täna.

Juhataja. – Mulle on kodukorra artikli 103 lõike 2 alusel esitatud viis resolutsiooni ettepanekut⁽¹⁾.

Arutelu on lõppenud.

⁽¹⁾ Vt protokoll.

Hääletamine toimub täna, kolmapäeval, 11. märtsil.

Kirjalikud avaldused (koduorra artikkel 142)

John Attard-Montalto (PSE), kirjalikult. – Suunised võeti uuendatud Lissaboni strateegia raames vastu 2008. aastal ja need kehtivad 2010. aastani. Kõik liikmesriigid, kaasa arvatud Malta, pidid koostama strateegia majanduskasvu ja töökohtade tagamiseks. Sätestati tööhõivesuunised. Seda kõike tuleb aga rahastada ning Euroopa Sotsiaalfond võiks rahastada vahetuid meetmeid, mida liikmesriigid võtavad turvalise paindlikkuse ja oskuste valdkonnas.

Turvaline paindlikkus on sidus poliitiline käsitlus, mille eesmärk on aidata töötajate ja ettevõtete kohanemisevõimet suurendada. Teiseks tuleb meil teha suuri pingutusi oskuste parandamiseks. Oskused peavad paranema kõikidel kvalifikatsioonitasanditel.

Esiteks on oskuste parandamine kasutu, kui nad ei vasta sellegipoolest tööturu vajadustele.

Teiseks tuleks prioriteediks seada kolm strateegiat:

- suurendada töötajate ja ettevõtete kohanemisevõimet;
- motiveerida rohkem inimesi tööturule tulema ja säilitada rohkem töökohti, et suurendada tööjõu pakkumist ja muuta sotsiaalkaitse süsteemid toimivaks;
- suurendada oskuste täiendamise ja parema hariduse kaudu investeringuid inimkapitali.

Adam Bielan (UEN), kirjalikult. – (PL) Härra juhataja, seda arutelu kuulates ei saanud ma lahti tundest, et Euroopa Parlamendis toimuks nagu mingi võistlus – kõievedi vanade ja uute liikmesriikide vahel. Minu meelest ei lahenda meie probleeme süüdistamine, üksteisele näpuga näitamine ja vaidlemine selle üle, kes väärib Euroopa Liitu kuulumist ja kes mitte.

Me peame meeles pidama eelkõige seda, et kodanikud kuulavad, mida me räägime, ja ootavad meilt kaitset. Just nüüd tahavad nad näha, milleks ühendatud Euroopa on mõeldud. Me peaksime kasutama seda arutelu võimalusena mõelda, kuidas piirata praeguse kriisi sotsiaalset mõju.

Me ütleme „jah” Lissaboni strateegiale, sest see toob tulemusi – tänu Lissaboni strateegiale loodi Euroopa Liidus peaaegu seitse miljonit uut töökohta. Aga mis töökohad need on? Väga sageli on tegemist ajutiste või osalise tööajaga töökohtadega, mis tähendab, et täistööajaga töökohtade arvestuses on tööhõive määr tegelikult samaks jäänud.

See näitab lihtsalt seda, et Euroopa peab õppima oma potentsiaali kasutama. Me peaksime investeerima kõrgtehnoloogilistesse toodetesse, mille valmistamiseks on vaja kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid – see on meie lisaväärtus, valdkond, kus me oleme ületamatud. Selles mõttes on rahaliste vahendite kasutamise ajavahemike pikendamine ja taotlemise korra lihtsustamine ülimalt tähtis, eriti uute liikmesriikide jaoks.

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Üleilmne majanduskriis tabas meid kõiki ootamatult, ka panku, rahvusvahelisi ettevõtteid ja isegi riikidevahelisi institutsioonilisi struktuure. Kriis mõjutab tugevalt maailmamajandust ja kaalul on lausa üleilmse finantssüsteemi püsijäämine. Vaevalt vaidleks keegi mulle vastu, kui ütlen, et praeguste probleemide ulatus nõuab ühiseid jõupingutusi Euroopa tasandil. Tõepoolest, solidaarsus on sellest kriisist väljumiseks hädavajalik.

Ma esindan Euroopa Parlamendis Kagu-Euroopa riiki Rumeeniat. Võin öelda, et mõju, mida 2008. aastal enam kui 7%line majanduskasv avaldas, tundub hakkavat neis heitlikes ja ränkades majandusoludes kaduma. Euroopa Komisjoni koostatud majanduse taastamiskava peab avaldama mõju kõikides Vana Maaailma osades. Euroopa mõned osad ei pea selles raskes olukorras, mida nemad ei ole esile kutsunud, tundma end mahajäetu ja abituna.

Ma leian, et see on kõige tähtsam proovikivi Euroopa Liidule kui viimase paarisaja aasta kõige julgemale poliitilisele projektile. Kogu meie maailmajao riigid peavad näitama, et nad moodustavad ühtse jõu. Euroopa Komisjoni presidendi José Manuel Durão Barroso sõnul hinnatakse Euroopat ennekõike tema tulemuste põhjal. Ma olen selle avaldusega täiesti nõus.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), kirjalikult. – (RO) Ma leian, et majanduse taastamiskava algatus on selles kriisis teretulnud. Euroopa Liit peab võtma vastu ühise, selge ja tõhusa lähenemisviisi, et kriisi mõju võimalikult palju vähendada, pidades silmas kriisi sügavust ja kestust.

Meil on vaja selgemaid eeskirju finantssektori tarbeks, eriti seoses investeeringutega, millega kaasnevad suured riskid, näiteks riskifondidega.

Praegu on liikmesriikidevaheline solidaarsus ülimalt oluline. On ütlematagi selge, et liikmesriigid võtavad konkreetseid meetmeid vastavalt oma riigis valitsevale olukorrale, kuid nad ei tohi vastuollu minna siseturu ning majandus- ja rahaliiduga. Esmatähtis eesmärk peab olema lihtsustada krediidi saamist, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks, kes on majanduskasvu käimapanev jõud ja kes saaksid luua uusi töökohti. Riiklikud sekkumismeetmed peavad siiski olema ajutised ja edaspidi tuleb rangelt järgida konkurentsieskirju.

Lisaks tuleb kriisi vastu võitlemise meetmed seostatult kaasata vastutustundlikku eelarvepoliitikasse. Ma leian, et kriisile vaatamata tuleb võimalikult suures ulatuses järgida stabiilsuse ja kasvu pakti, sest eelarvepuudujäägi kasv võib pikas plaanis lõppeda katastroofiliselt, eelkõige tulevaste põlvkondade jaoks.

Daniel Dăianu (ALDE), kirjalikult. – Volinik Joaquín Almunia ütles hiljuti, et euroala riigid, kellel on raskusi, võiksid saada abi teistelt Euroopa Liidu liikmesriikidelt. Miks ei ole sellist märguannet kollektiivsest vastutusest kindlasõnaliselt saadetud uutele liikmesriikidele, kes ei ole euroala liikmed? Väidetavalt on midagi valesti Lätile ja Ungarile mõeldud abipakettidega. Väga suure tasakaalustamatuse vähendamine on põhimõtteliselt õige. Kuid on äärmiselt oluline, kuidas seda tehakse. Kas eelarvepuudujääke tuleb jõuliselt vähendada, kui erasektor piirab oma tegevust järsult? Protsükliilisusest tuleb hoiduda nii majanduskasvu kui ka languse ajal. Kui riigieelarve ei ole maksebilansi suure puudujäägi peamine põhjus, siis miks peaks see kandma kärpimise põhiraskust? Meenutagem vaid kümne aasta taguse Aasia kriisi õppetunde. Poliitikas tuleb silmas pidada ka seda, kuidas takistada spekulatiivseid rünnakuid uute liikmesriikide vääringute vastu. Ka siin ei oleks pelgalt eelarvepuudujäägi järsust vähendamisest kuigi palju kasu. Loodetavasti edendatakse majandus- ja rahandusministrite edaspidistel kohtumisel paremaid lähenemisviise rahalise abi pakkumisele. Kui abipakettidesse kaasatakse ka Rahvusvaheline Valuutafond, peaks see kaaluma, kas tavapärane lähenemisviis makromajanduslikule tasakaalustamatusele on praegustes erakorralistes oludes sobiv.

Vasilescu Viorica Dăncilă (PSE), kirjalikult. – (RO) Rumeenia peab kasutama uusi võimalusi, mida pakuvad struktuurifondid.

Rumeenia keskvalitsus ja kohalikud omavalitsused peavad võimalikult kiiresti ja tõhusalt kasutama Euroopa Komisjoni pakutavat võimalust, mis seisneb ühenduse struktuurifondidele juurdepääsu hõlbustamises. Neid fonde tuleb kasutada uute töökohtade loomiseks, erialase koolituse pakkumiseks elukestva õppe programmide kaudu, pidades silmas kutsealast ümberõpet, ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamiseks.

Ühenduse rahaliste vahendite kiirem ja lihtsam jaotamine võib majanduse taastumisele kaasa aidata, kui sihtvaldkondadesse tehakse rahastust. Sellised maksed on kiiremad ja paindlikumad ning ühe kogumakse tegemisega võimaldatakse vajalikud projektid sellistes valdkondades nagu infrastruktuur, energia ja keskkond lühikese aja jooksul ellu viia.

Teisalt peavad Rumeenia ametiasutused kooskõlas Euroopa Liidu menetlustega tagama nende projektide elluviimiseks vajaliku kaasrahastamise, nii et projekte saaks võimalikult kiiresti pärast Euroopa Liidu raha laekumist rakendada.

Euroopa täidesaatva võimu ettepanekute eesmärk on võtta hulk meetmeid, mis kiirendaksid liikmesriikide esmatähtsaid riiklikke ja piirkondlikke investeeringuid, lihtsustaksid sealjuures toetuste kättesaadavust ja suurendaksid väikeste ja keskmise suurusega ettevõtetele mõeldud rahalisi vahendeid.

Dragoș Florin David (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Liidu liikmesriikidele omased põhijooned on demokraatia, stabiilsus, vastutus ja ühtekuuluvus. Evgeni Kirilovi raport ühtekuuluvuspoliitika ja reaalmajandusse investeerimise kohta rõhutab nende liikmesriikidele omaste põhijoonte tähtsust kui sotsiaal- ja majanduspoliitika elluviimise ühise strateegia esmast nõuet. Üleilmse finantskriisi ja viimase 60 aasta kõige kaugeleulatuvama ja tõsisema majanduslanguse tagajärjed on Euroopa majandusele ränka mõju avaldanud. Me peame julgustama liikmesriike uurima sünergia loomise võimalusi rahastamise abil nii ühtekuuluvuspoliitika alusel kui ka muudest ühenduse rahastamisallikatest, milleks on näiteks TEN-T, TEN-E, teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmes raamprogramm, konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm, aga ka Euroopa Investeeringupangast ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangast. Samal ajal peavad liikmesriigid lihtsustama ja hõlbustama juurdepääsu rahastute JESSICA, JASMINE ja JEREMIE kaudu pakutavatele rahalistele vahenditele, et julgustada väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid ning asjaomaseid abisaajaid neid sagedamini kasutama. Lõpetuseks tahaksin tunnustada raportööri Kirilovi panust selle raporti koostamisse.

Bairbre de Brún (GUE/NGL), kirjalikult. – (GA) Me elame majandusliku ebakindluse ajal. Euroopa Liidul on kohustus uurida, kas saaks võimaldada riiklikele ja piirkondlikele asutustele paindlikkust, et Euroopa Liidu vahendeid selle enneolematu olukorra toimetulemiseks paremini kasutada.

Volinik Hübneri kavas „Ühtekuuluvuspoliitika: investeerimine reaalmajandusse” välja toodud meetmed on praktilised ja riiklikud asutused peaksid neid meetmeid viivitamata rakendama hakkama.

Euroopa Regionaalarengu Fondi saab nüüd kasutada selleks, et osaliselt rahastada ökoinvesteeringuid odavatesse elamutesse, see aga aitaks luua ja säilitada töökohti ehitussektoris, mida kriis on väga rängalt mõjutanud, ning samas jõuda lähemale kliimaga seotud kohustuste täitmisele.

Euroopa Sotsiaalfondi maksed võiksid raskustes olevat avalikku sektorit reaalselt stimuleerida ning rahaliste vahendite parema kättesaadavuse huvides soovitatud muudatused peaksid olema kasulikud väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele.

See on samm õiges suunas. Minu arvates on mõningad Kirilovi raportis kasutatud väljendid Lissaboni strateogia kohta kahetsusväärsed.

Adam Gierke (PSE), kirjalikult. – (PL) Kuidas võidelda finantskriisiga? (Euroopa majanduse taastamiskava) Majanduskriisiga võitlemisel võib lähtuda lühiajalisest või pikaajalisest plaanist. Lühiajalise meetodiga kõrvaldatakse need väärnähitused, mis viimastel aastakümnetel välja kujunesid ning mis viisid pankade likviidsuse kadumiseni, „nakatunud” võlakirjade ringluse ja olukorrani, kus rahanduspoliitika ei olnud tegeliku üldpoliitikaga kooskõlas.

Riigid, mis aitavad panku rahaliselt, ei kõrvalda kriisi põhjuseid. Kriisi peamine põhjus seisneb minu arvates majanduses rakendatud neoliberaalses mehhanismis, s.t näiteks keskendumises lühiajalisele kasumile, jättes samas tähelepanuta pikaajalised huvid.

Pikaajalise meetodiga tuleks seega parandada majanduse toimimise mehhanismi, loobudes niinimetatud vabaturu dogmadest. Liikmesriigid ja Euroopa Komisjon ei tohiks asuda tervel konkurentsil põhinevate turumehhanismide asemele, kuid neil on kohustus ennetada „haigusi”. Esiteks tähendab see, et lühiajaline kasum ei tohiks varjutada pikaajalisi huve, mis on seotud näiteks infrastruktuuri arendamise, avalike hoonete ehitamise, looduskeskkonna kaitse või uute ja mõnikord vähem tulusate energiaallikate otsimisega.

Teiseks tuleks kõiki omandiõiguse vorme kohelda võrdselt ja ühe või teise vormi kasuks tehtav valik peaks põhinema selle vormi haldamise tõhususel.

Kolmandaks peaksid liikmesriigid ja Euroopa Komisjon võtma enesele nii rahanduspoliitika kui ka üldise poliitikaga seotud valdkondade kooskõlastaja rolli.

Neljandaks peaksid liikmesriigid ja komisjon välja töötama meetodid, kuidas kooskõlastada rahvusvahelist valuuta- ja finantsturgu, mis on oma spontaansuse tõttu aldis spekulatsioonidele.

Genowefa Grabowska (PSE), kirjalikult. – (PL) Majanduskriis on nüüdseks jõudnud Euroopasse. Kõigepealt mõjutas see arenenud majandusega riike ning levis siis areneva ja tärkava majandusega riikidesse. Viimased prognoosid 2009. aastaks ennustavad majanduslanguseks 1% või rohkemgi. Seega mõjutab meid Euroopa Ühenduse ajaloo üks tõsisemaid majanduslangusi.

Ma nõustun raportööri seisukohaga, et riikide eraldi meetmetest praegu ei piisa, isegi kui nende toetuseks suunatakse kapitali sektoritesse, mida kriis ohustab kõige enam. Meie majandussüsteemid on omavahel seotud ja kriis on üleilmne; seetõttu peab ka kavandatud taastamismeetmetest moodustuma lahendus, mis on oma olemuselt ja ulatuselt üleilmne. Lisaks peavad need meetmed endas kätkeva Euroopa Liidu aluspõhimõtet – solidaarsuspõhimõtet. Ainult see võimaldab meil säilitada Euroopa Liidu territoriaalse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse. Ma arvan, et sel kriisiajal omandab solidaarsuspõhimõte ka uut poliitilist mõõdet.

Ka nõustun ma raportis väljendatud murega kriisi lõksu sattunud tavakodanike pärast. Me peame tegema laenuid taas kättesaadavaks peredele ja ettevõtetele ning eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, kes on Euroopa majanduse nurgakivi. Ainult selline eesmärk koos kodanike säästude kaitsega õigustab riiklike vahendite kasutamist päästekava elluviimisel. Kui me suudaksime Euroopa päästekava raames lõpetada ka maksuparadiiside tegevuse, oleks võitlus kriisiga kindlasti lihtsam ja tõhusam.

Louis Grech (PSE), kirjalikult. – Et finantskriis üha süveneb ja selle lõppu pole näha, on minu arvates vaja Euroopa majanduse stabiliseerimiseks ja allakäiguspiraali peatamiseks kasutada rohkem rahalisi vahendeid. Muud kitsaskohad on järk-järgult kasvav tööpuudus ja väga ebakindel olukord tööturul. Krediidi kättesaamatus

ja avaliku sektori eelarvepuudujäägi kasv on endiselt suur probleem ning see on majanduslanguse eduka ja tõhusa peatamise seisukohalt peamine tegur. Väga oluline on taastada piisavad krediitdiviisid ja tagada selle raha kasutamine majanduse stimuleerimiseks, s.t see peab jõudma perekondade ja ettevõtteni. On vaja luua stiimuleid, et motiveerida kapitalimahutuste tegemist. Kahjuks puudub praegu Euroopa mehhanism või asutus, kes suudaks kooskõlastada majanduse seostatud taastamist kogu maailmajaos, ning seetõttu tugineme killustunud lahendustele, mis võivad kokkuvõttes läbi kukkuda, sest liikmesriikide majandussüsteemid on üksteisest väga sõltuvad. Euroopa majanduse taastamiseks tehtavad jõupingutused peavad käima käsikäes õigusnormide muudatustega, et vältida tulevikus neid vigu, mis meid kriisi viisid. Probleemi põhjusteks olid vähene reguleerimine ja nõrk järelevalve; seetõttu tuleb tõhus reguleerimine taastada.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me suudame mõista Euroopa Liidu liikmesriike, sealhulgas Portugali mõjutavat tõsist sotsiaal-majanduslikku olukorda üksnes siis, kui mõtleme selle „integratsiooniprotsessi” eesmärkidele ja sellele, et nimetatud protsessi poliitika on kutsunud esile praeguse kapitalismi kriisi, mille üks episenter on Euroopa Liit.

Viimase 23 aasta jooksul on EMÜ/EL edendanud kapitaliringlust ja majanduse keskendamist finantstegevusele; liberaliseerinud turud ja propageerinud erastamist; ühendanud ettevõtteid ja soodustanud ületootmist; ümber paigutanud ja hävitanud tootmisvõimsust; edendanud ühtede majanduslikku ülevõimu teiste sõltuvuse arvelt; soodustanud töötajate ärakasutamist ja tööviljakusest saadud kasu kasvavat muutmist kapitaliks; tsentraliseerinud loodud rikkust ning suurendanud sotsiaalset ja piirkondlikku ebavõrdsust, tehes kõike seda suurriikide ning suurte majandus- ja finantskontsernide taktikepi all. Need on selle ületamatu kapitalismikriisi algpõhjused.

Tööpuuduse, ebakindluse, madalate palkade, halvenevate elutingimuste, vaesuse, haiguste, nälja ning töötajate ja elanikkonna kasvavate raskuste põhjuseks ei ole mitte „kriis”, vaid kapitalismile omane poliitika.

Seepärast rõõmustame me suure demonstratsiooni üle, mida Portugali töötajate ametiühingute keskliit (CGTPIN) 13. märtsiks kavandab, et muuta kurssi töökohtade loomise, kõrgemate palkade ja suuremate õiguste poole.

Gábor Harangozó (PSE), kirjalikult. – Liit peab suurendama jõupingutusi, et rakendada üleilmse finantskriisiga võitlemiseks sidusat raamistikku. Kui me tahame taastada üldsuse usalduse ja tugeva finantssüsteemi, peame tegutsema kiiresti, et säilitada tööhõivet ja majandustegevust. Et leevendada majanduslanguse negatiivseid tagajärgi ning säilitada sotsiaalseid standardeid ja tööhõive määra, tuleks teha mõningaid muudatusi, lihtsustada juurdepääsu olemasolevatele ressurssidele ja tagada samas suurem läbipaistvus ja parem juhtimine. Eelmise Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldustes nõuti „Euroopa Sotsiaalfondi poolt täiendavate meetmete käivitamist tööhõive ja eelkõige kõige haavatavamate ühiskonnarühmade toetuseks, pöörates erilist tähelepanu kõige väiksematele ettevõtjatele, vähendades tööjõuga mitteseotud kulusid”. Seetõttu paluksin ma eelseisval Euroopa Ülemkogul põhjalikult kaaluda finants- või majanduskriisist tõsiselt mõjutatud riikides töökohtade loomist ja säilitamist ajutiste kaasrahastamismeetmete abil, mis on seotud palkadega mitteseotud tööjõukulude vähendamisega. Ülimat tähelepanu tuleks tõepoolest pöörata kõige haavatavamatele ühiskonnarühmadele, neile, kelle jaoks majandusliku ja sotsiaalse kriisi tagajärjed on kõige rängemad, et vältida kriisi edasist asümmeetrilist mõju, mis ohustab kõigi Euroopa Liidu piirkondade tasakaalustatud arengut.

Tunne Kelam (PPE-DE), kirjalikult. – Solidaarsus on praegu üks Euroopa suuremaid väärtusi. Ometi esineb praeguses majanduskriisis märke, et Euroopa solidaarsus on nõrgenenud.

Rohkem kui kunagi varem peame vältima lõhede tekitamist liikmesriikide vahele – me peame vältima liikmesriikide liigitamist vanadeks ja uuteks ning suurteks ja väikesteks. Euroala liikmete ja teiste liikmesriikide vaheline eraldusjoon ei tohi anda euroala liikmetele eelispositsiooni, millelt dikteerida ühist tulevikku. Kõik liikmesriigid peavad olema otsuste tegemisse võrdselt kaasatud. Kõikidele liikmesriikidele peab olema tagatud õigus rääkida oma probleemidest ja muredest, et leida võimalikke Euroopa tasandi lahendusi.

Euroopa vajab liikumapanevat jõudu majanduskriisi ületamiseks võimalikult väikeste kahjudega. Proteksionism ei saa olla majanduskriisi lahendus. Vastupidi, meie tegevuse aluseks peavad jääma avatus ja konkurents. Et praegust majanduslangust ära kasutada, tuleks rohkem raha investeerida innovatsiooni ning teadus- ja arendustegevusse.

Teisisõnu tuleks kriisi vaadelda stiimulina Lissaboni strateegia rakendamiseks. Ainult siis, kui me rakendame täies ulatuses seda solidaarsusel põhinevat strateegiat, saame tagada töökohad ja Euroopa majanduse jätkusuutlikkuse.

Magda Kósáné Kovács (PSE), kirjalikult. – (HU) Ei ole mõtet hakata vaidlema selle üle, kellel on kõige raskem. Kuid ühised raskused liidavad ressursse ja kavatsusi. Paljud meenutavad 1929. aasta kriisi; sellele kriisile järgnenud Teine maailmasõda jagas Euroopa kaheks osaks, millel olid eri arenguteed. Lisaks elasid endise idabloki riigid üle riigikorra muutumise trauma, kuid antud juhul ohustab üleilmne finants- ja majanduskriis meid kõiki võrdselt, kusjuures vaatamata teatud varajastele märkidele oli see kriis siiski ootamatu.

Alates kriisi algusest ei saa Euroopa enam minna kaht erinevat, isegi mitte paralleelset rada; meil ei tohi olla kaht eri kiirust. Spekulatiivse kapitali devalveerimisel kaotavad kõik, erineb vaid kahju ulatus. Ühisturu paradigma jääb püsima ja säilitab konkurentsivõime sellises olukorras üksnes siis, kui me leiame ühised, kooskõlastatud lahendused. Proteksionismitont ei anna head nõu!

Liikmesriikide ülesanne on teha oma finantskavade väljatöötamisel üksteisega koostööd. Euroopa Liit võib selle ülesande täitmisele kaasa aidata, hinnates, kuidas igaüks saaks anda oma võimalustele vastava toetuse, nii et tulemus oleks kasulik ka „järjekorras tagapool” olevatele liikmesriikidele ja kodanikele. Kesk- ja Ida-Euroopa piirkond on selles järjekorras tagapool – osalt ajaloolistel põhjustel, osalt seetõttu, et euro puudumine on põhjustanud usaldamatust ja pööranud spekulatiivse kapitali meie vastu. Ja kuigi on võimatu käsitada teatud liikmesriike võrdsetena, väidan ma kindlalt, et meil on vaja välja töötada Euroopa tasandil antava abi süsteem, mis võimaldaks solidaarsuse nimel pakkuda iga liikmesriigi oludele vastavat abi.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Kõik Euroopa majanduse taastamiskavas sisalduvad põhimõtted peavad kajastuma riiklikes majanduse taastamiskavades.

Euroopa Liidu vahendeid, mis tehakse kättesaadavaks, tuleb kasutada esmatahtsate projektide elluviimiseks ja neid tuleb liikmesriikide vahel õiglaselt jaotada, võttes arvesse kõiki erijuhtumeid.

Me peame kõik meie käsutuses olevad võimalused tõhusalt ära kasutama. Seetõttu on ülimalt tähtis Euroopa Liidu vahendite kasutamise võimalusi esile tuua – see kiirendab kõnealuse kava rakendamist ja tagab rakendamise paindlikkuse.

Projekte tuleb ellu viia kiiresti ja tõhusalt, et kaasata see osa tööjõust, kellele praegune olukord on raskusi tekitanud. Seepärast tuleb selle protsessi kohese tõhususe tagamiseks haldusmenetlusi järsult vähendada ja eelkõige lühendada menetluste läbiviimise aega.

Lisaks peab muude võetavate meetmete hulgas kindlasti kehtestama õigusraamistiku, mille alusel on võimalik tõhusalt maksuparadiisidega võidelda.

Ilmselgelt peab riigiabi kasutama ettevaatlikult, et vältida probleeme konkurentsiga. Samal ajal tuleb aga hoolikalt analüüsida kasulikku mõju, mis võib sedasorti abil olla tööjõu kasutamisele, pidades silmas olukordi, kus seda abi on rohkem kui vaja.

Iosif Matula (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Komisjon eraldab märkimisväärsed summasid investeeringuteks energiatõhususse, taastuvenergia tootmisse ning üleeuroopaliste transpordi- ja energiavõrkude ehitamisse. Meie saame tagada, et Euroopa Liidu teatud piirkondades aset leidnud gaasi- ja energiakriisid tulevikus enam ei kordu, ainult siis, kui rakendame selles valdkonnas mõistlikku poliitikat.

Kõikide Euroopa gaasi- ja energiavõrkude ühendamine kindlustab solidaarsuspõhimõtte kohaldamise – liikmesriik suudab loodusvarasid tavatingimustel importida või koguni eksportida ka kriisi ajal.

Seepärast peavad liikmesriigid kasutama struktuurifondidest tulenevaid rahastamisvõimalusi selliste valdkondade nagu infrastruktuuri, energeetika ja keskkonna arendamiseks.

Et parandada niisuguste projektide kvaliteeti ja suurendada nende elluviimise tegelikku mõju, peavad Euroopa Liidu liikmesriigid kasutama ära kogu tehnilise abi, mida komisjon võib pakkuda.

Alexandru Nazare (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Mul on hea meel selle üle, kui kiiresti on Euroopa Liidu institutsioonid leidnud praegusele majanduskriisile mõningaid lahendusi. Siiski tahaksin osutada mõnele küsimusele, mis nõuab suuremat tähelepanu.

Esimene on energiainfrastruktuuri projektide rahastamine. Minu arvates on täiesti vale jaotada raha nii paljudele projektidele kui võimalik, sest on oht, et ei suudeta katta kogu nende projektide lõpuleviimiseks vajalikku eelarvet. Hiljuti, pärast arutelusid Nabucco üle, tekkis mul tunne, et me mängime tulega. Me ei saa teatada 250 miljoni euro eraldamisest Nabuccole, seejärel öelda, et me kärbime rahastamist 50 miljoni euro võrra, ning lõpuks otsustada, et tegelikult peaks seda projekti rahastama üksnes erainvesteeringutega. Nabucco

projekti kasulikkus on vaieldamatu ning me ei saa poliitilistel ja majanduslikel põhjustel selle elluviimisega viivitamist endale lubada.

Teiseks usun, et me peame vältima langemist proteksionistlike suundumuste ohvriks, sest need mõjutavad siseturu toimimist. Vaatamata sellele, et see kriis avaldab Euroopa Liidu eri liikmesriikidele erisugust mõju, peame leidma ühtse lahenduse, lähtudes ühtekuuluvuspoliitika eesmärkidest ja siseturu põhimõtetest. Minu arvates on hädavajalik hinnata nende muudatuste mõju, et suurendada uue, aastaid 2014–2020 hõlmava finantsraamistiku meetmete tõhusust.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ühtekuuluvuspoliitika, mis ei ole küll kriisijuhtimise vahend, hõlmab kolmandikku Euroopa Liidu eelarvest ja selle näol on tegemist suurima reaalmajandusse tehtavate investeeringute allikaga, mis pakub tohutuid võimalusi, eriti püsivalt ebasoodsas olukorras olevate piirkondade jaoks. Seetõttu tahaksin juhtida tähelepanu vajadusele leida lahendusi piirkondade paremaks vertikaalseks kaasamiseks Euroopa tasandil.

Praeguse erakorralise majandusolukorra tõttu tekkinud tingimusi arvestades tahaksin rõhutada, kui oluline on suurendada struktuurifondidele juurdepääsemise paindlikkust. Mul on hea meel ka selle üle, et laiendatakse võimalusi toetada elamumajanduse ja keskkonnasäästliku tehnoloogia valdkonnas tehtavaid investeeringuid energiatõhususse ja taastuenergiasse.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), kirjalikult. – (FI) Proua juhataja, daamid ja härrad, eelmisel nädalal esitas komisjon nõukogule majanduskriisi käsitleva teatise, mida arutatakse selle kuu lõpul toimival nõukogu kohtumisel. Komisjon andis ka oma esimese hinnangu Euroopa majanduse stimuleerimise paketi tulemustele. Komisjon leiab, et esialgsed tulemused on head, ja prognoosib, et aastatel 2009–2010 riiklikul ja Euroopa tasandil võetavate taastamismeetmete kogumaksumus on ligikaudu 3,3% SKTst.

Õnnitlen raportööri suurepärase raporti puhul. Minu arvates on eriti oluline, et raportis rõhutatakse vajadust kooskõlastada liikmesriikide meetmeid. Proteksionistlike suundumuste esilekerkimine on väga murettekitav. Kui oma sõnavõttudes kinnitavad liikmesriigid, et nad on valmis koostööd tegema, siis reaalsest tegevusest ilmneb hoopis midagi muud. On väga oluline, et Euroopa Liidu liidrid teeksid otsuseid, mis vastaksid nende sõnadele, ega annaks järele proteksionistlikule survele, mis on paljudes riikides kahtlemata suur.

Euroopa Liit peab tegema uue, ambitsioonika sammu, millega jätkatakse Lissaboni strateegia elluviimist. Euroopa Liit vajab stiimulipaketti, mis toetab uusi tööstusharusid; see on meie konkurentsivõime ja majanduskasvu alus. Investeeringutega sellistesse valdkondadesse nagu keskkonnanahoidlik ajakohastamine, taastuvad energiaallikad ja infotehnoloogia on võimalik viia läbi majanduse positiivne struktuurimuutus.

Kriis on ka võimalus. See on võimalus korraldada ümber kogu üleeuroopaline ja üleilmne finantsarhitektuur. Kriis on ka võimalus juhtida majanduskasvu mööda täiesti uut teed, mis põhineb taastuval energiaallikatel ja energiatõhususel. Taastumise ja uue kasvu aluseks tuleb võtta niinimetatud uus roheline kokkulepe. Luues selliselt töökohti ja uuendusi, lahendame ka kliimamuutusega kaasnevad probleemid.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Euroopa majandusele avaldavad mõju üleilmse finantskriisi tagajärjed; meil on tegemist viimase 60 aasta suurima ja rängima majanduslangusega. See kriis on Euroopale tohtu proovikivi. See mõjutab ettevõtteid ning samas ka tavainimesi ja terveid peresid. Paljud elavad hirmus, eriti töö kaotamise hirmus, ja ootavad, et Euroopa Liit nad päästaks.

Euroopa ei saa olla üksnes 27 riigi huvide summa. Euroopa peab põhinema solidaarsusel ning liikmesriikide ja piirkondade valmisolekul rakendada oma programmilised eesmärgid võimalikult kiiresti.

Majanduskriisi ajal peaks olema selge, et meil tuleb keskenduda Lissaboni eesmärkidele, eriti tööhõive valdkonnas. Ühtekuuluvuspoliitikaga seoses on nähtud ette rahalised vahendid, mida tuleb kriisi ajal jõuliselt ja paindlikult rakendada. Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika raames aastateks 2007–2013 ette nähtud rahalised vahendid võivad märkimisväärselt kaasa aidata sellele, et saavutataks majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva, Euroopa Liidu uuendatud Lissaboni strateegia eesmärgid, mis hõlmavad tavakodanikke, ettevõtteid, infrastruktuuri, energiat, teadusuuringuid ja uuenduslikkust. Me peame suurendama kooskõlastatust ning loobuma proteksionismist ja igasugusest demagoogiast. Me peame taastama rahavood ja kapitalisiirded.

Olen veendunud, et investeeringud innovatsiooni, uutesse tehnoloogiatesse ja keskkonnanahoidlikesse uuendustesse toovad uusi võimalusi, mis on vajalikud praegusele finantskriisile tõhusa lahenduse leidmiseks. Meil tuleb kõrvaldada kõik tõkked ja luua tõeline taastuenergia siseturg.

Katrin Saks (PSE), kirjalikult. – (ET) Täna raportöör Ferreirat asja- ja ajakohase raporti eest. Täna kriisi tingimustes on äärmiselt oluline olemasolevate vahendite ärakasutamine. Kahetsusväärne, et suurem osa liikmesriike, kellel on võimalus saada tuge struktuuri- ja ühtekuuluvusfondidest uues finantsperspektiivis, ei ole suutnud seda raha kasutusse võtta. Nii ka minu kodumaal Eestis. Sellel on mitu põhjust: esimeseks võtmeprobleemiks on liikmesriikide omapoolne administratiivne suutlikkus, kus liikmesmaad saavad ise palju ära teha ja halduslikku toimimist parendada. Teisalt on küsimus euroliidupoolne. On oluline, et EL muudaks tingimusi paindlikumaks. Probleem on näiteks nende programmidega, kus kulutused tuleb teha eelnevalt, mida finantseeritakse tagantjärele. Raske on saada täna laene, et neid kulutusi teha. On väga oluline, mida Euroopa Komisjon kavatseb ettemaksude osas teha. Järgmine oluline punkt on omafinantseerimise määr praegustes tingimustes ja ka siin tuleks mõelda suuremale paindlikkusele. Kolmas oluline punkt puudutab järelevalvemehhanismi, aga praegune bürokraatia on selgelt ebamõistlik.

Täna raporti eest.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Mõne liikmesriigi, sealhulgas Balti riikide, Rumeenia ja Ungari puhul on finantskriis ja üleilmne majanduslangus toonud esile struktuurilise tasakaalustamatuse, mis kogunes majanduskasvu ajal ning mille põhjuseks olid välismaiste otseinvesteeringute sissevood ja välisvõla kiire kasv.

Igasuguse Euroopa Liidu majanduse taastamiskava puhul tuleb arvestada, et need riigid vajavad märkimisväärset välist rahastamist, et katta kaubavahetusbilansi puudujääki. Kui seda välist rahastamist ei saada, tuleb neis riikides teha tohutuid järske muudatusi, mis hävitavad eelmistel aastatel paika pandud sotsiaaltoetused, nõrgendavad Euroopa Liidu ühtekuuluvust ja võivad koguni ohustada nende piirkondade stabiilsust.

Nõukogul ja komisjonil on kohustus leida lahendusi vajalikuks väliseks rahastamiseks. Need liikmesriigid peavad välise rahastamise abil aega võites omakorda läbi viima struktuurireformid, mis on vajalikud kogunenud tasakaalustamatuse korrigeerimiseks.

Margie Sudre (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Regionaalpoliitika on Euroopa reaalmajandusse tehtavate investeeringute peamine allikas. Regionaalpoliitika rahastamise kiirendamine ja lihtsustamine võib aidata kaasa majanduse taastumisele, kui rahalisi vahendeid suunatakse kindlatesse sektoritesse.

Komisjoni kavandatud kiiremad ja paindlikumad kindlasummalised ja ühekordsed summeeritud kogumaksed võimaldavad hakata sellistes valdkondades nagu infrastruktuur, energia ja keskkond kohe projekte ellu viima.

Riiklikud ja piirkondlikud ametiasutused peavad neid võimalusi ära kasutama ning aktiivselt rakendama struktuurifonde, et edendada tööhõivet, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tegevust, ettevõtlikkust ja väljaõpet, ning andma samas kaasrahastamise reeglite alusel oma panuse, nii et eraldatud raha kasutataks täies ulatuses otstarbekalt ära.

Ma kutsun Prantsuse ülemeredepartemangude piirkondlikke volikogusid ja omavalitsusi kui struktuurifonde haldavaid asutusi muutusi ennetama ja keskenduma oma piirkondlikes programmides otseselt projektidele, millel on parim majanduskasvu ja töökohtade loomise potentsiaal.

Pidades silmas praeguseid rahutusi Prantsusmaa ülemeredepartemangudes ning Réunionis toimuvat protestiliikumist, peame uurima võimalusi uuteks kohalikeks arengualgatusteks ja võtma kasutusele kõik meie käsutuses olevad vahendid, kaasa arvatud need, mida pakub Euroopa Liit.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult. – (RO) 2008. aasta teatistes Euroopa majanduse taastamiskava kohta on loetletud valdkonnad, millesse Euroopa Liit kavatseb lähiaastatel investeerida, et tagada majanduskasv ja töökohtade säilimine. Need valdkonnad on toetus väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ligikaudses summas 30 miljardit eurot, mis antakse Euroopa Investeeringupanga kaudu; üleeuroopaliste energia- ja lairibaühendustega seotud infrastruktuuriprojektidesse tehtavate investeeringute kiirendamine, kusjuures ligikaudu viis miljardit eurot investeeritakse ehitiste energiatõhususe parandamisse; teadusuuringud ja innovatsioon.

Neid meetmeid tuleb toetada õigusaktide ettepanekutega, millega tagatakse ühtlasi raha eraldamine. 2009. aasta jaanuaris tehtud ettepanek võtta vastu määrus energiaprojektide rahastamise kohta Euroopa majanduse taastamiskava raames ei näe ette rahaeraldise ehitiste energiatõhususe suurendamiseks. Ma arvan, et Euroopa Liit teeb valesti, kui ta ei toeta majanduskriisi ajal esmatähtsaid projekte rahaliselt. Ehitiste energiatõhususe valdkonnas oleks võimalik kogu Euroopa Liidus luua umbes 500 000 töökohta, parandada kodanike elukvaliteeti ning aidata kaasa säästvale majandusarengule, edendades taastuvaid energiaallikaid.

Mina isiklikult leian, et Euroopa Komisjon teeb valesti, kui ta ei toeta ehitiste energiatõhususe suurendamist rahaliste meetmete ja vahendite ning sobivate eelarveliste meetmete abil ega edasta Euroopa tasandil sellekohast tugevat poliitilist sõnumit.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN), kirjalikult. – (PL) Proua juhataja, me arutleme täna majanduse taastamiskava üle, seostades selle Lissaboni strateegia esmatähtsate eesmärkidega. Kuigi strateegia väljakuulutamisest on möödunud mitu aastat, näeme, et seda ei ole ellu viidud. Teisisõnu loome dokumente, mida me ei rakenda. Seda kinnitab üks tava, mis on Euroopa Parlamendis muutunud reegliks: me matame kodanikud eeskirjade alla, mis teevad paljudel juhtudel nende elu keeruliseks ja millel ei ole olulist mõju nende elatustasemele.

Lisaks näitab kasvav finantskriis, et komisjon ja nõukogu ei ole inimeste igapäevaelu probleemidega üldse kursis. Sisuliselt puudub komisjonil tõeline tegevuskava kasvava kriisi ületamiseks. Igaüks näeb, et riigid võtavad päästemeetmeid omaette ja et viiesajamiljoniline keskselt hallatav turg ei suuda kriisi ulatust tegelikult mõjutada.

Viimastel aastatel räägiti Ida-Euroopa riikidele, et nad peaksid oma pangad erastama, teisisõnu, et nad peaksid need Lääne-Euroopa pankadele allutama. Seda nad naiivselt tegidki ning needsamad pangad tegelevad nüüd spekulatsioonide ja Euroopa Liidu uute liikmesriikide majanduse hävitamisega.

ISTUNGI JUHATAJA: MARTINE ROURE

asepresident

4. Päevakord

Juhataja. - Robert Evans ja veel 40 parlamendiliiget on väljendanud kirjalikult vastuseisu sellele, et lisada tänase istungi päevakorda väliskomisjoni resolutsiooni ettepanek humanitaarolukorra kohta Sri Lankal.

Vastavalt kodukorra artikli 90 lõikele 4 lisatakse resolutsiooni ettepaneku arutelu ja hääletus käimasoleva istungjärgu päevakorda.

Seetõttu teen ettepaneku lisada arutelu viimase punktina tänase õhtu päevakorda ja korraldada hääletus homme kell 12.00. Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg on täna kell 15.00.

Robert Evans (PSE). – Proua juhataja, esmaspäeva õhtul võttis väliskomisjon artikli 91 alusel vastu resolutsiooni ettepaneku halveneva humanitaarolukorra kohta Sri Lankal.

Olukord Sri Lankal on ilmselgelt väga tõsine, kuid see, mis seal humanitaarolukorraga seoses täpselt toimub, pole kaugeltki selge. Ma olen teadlik, et Euroopa Parlamendis valitsevad selles küsimuses eri seisukohad. Seetõttu on minu arvates kõige mõistlikum panna paika korraliku arutelu kuupäev; ilmselt ei mahu see arutelu sellesse osaistungjärku, kuid ehk võiks selle korraldada meie järgmisel osaistungjärgul, milleni on vaid kümme päeva. Olen tänulik härra Daulile Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonist, sest ta viitas, et tema fraktsioon toetab sellist plaani. Et me teeme Euroopa Parlamendis tõsist tööd, siis ma palun kolleegidel toetada ettepanekut korraldada kindlalt järgmisel osaistungjärgul arutelu kõikide osavõtul, et anda õiglane hinnang olukorra tõsidusele Sri Lankal.

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). - (FR) Proua juhataja, kui keegi teeb ettepaneku, siis võib selle vastu enne hääletust sõna võtta.

Seega ma soovin vaid öelda, et olukord Sri Lankal on väga traagiline. 150 000 inimest on lõksus ja neil puudub pääsetee. Sama toimub Birmas. Seetõttu tuleks Sri Lanka küsimus jätta täna päevakorda, et näidata oma kindlat otsust toetada lõksus olevaid inimesi.

(Parlament lükkas arutelu edasilükkamise taotluse tagasi.)

5. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

- 5.1. Teatavate kaupade käibemaksuvabastus nende lõplikul importimisel (A6-0060/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hääletus)**
- 5.2. Europoli personali põhipalkade ja toetuste kohandamine (A6-0078/2009, Agustín Díaz de Mera García Consuegra) (hääletus)**
- 5.3. ELi Solidaarsusfondi kasutuselevõtmine (A6-0106/2009, Reimer Böge) (hääletus)**
- 5.4. Paranduseelarve nr 1/2009 projekt: Rumeenia üleujutused (A6-0113/2009, Jutta Haug) (hääletus)**
- 5.5. Laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ja veeteede ametite vastavat tegevust käsitlevad ühised eeskirjad ja standardid (uuestisõnastamine) (A6-0097/2009, Luis de Grandes Pascual) (hääletus)**
- 5.6. Laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühised eeskirjad ja standardid (uuestisõnastamine) (A6-0098/2009, Luis de Grandes Pascual) (hääletus)**
- 5.7. Sadamariigi kontroll (uuestisõnastamine) (A6-0099/2009, Dominique Vlasto) (hääletus)**
- 5.8. Ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem (A6-0100/2009, Dirk Sterckx) (hääletus)**
- 5.9. Meretranspordi sektoris toimunud õnnetusjuhtumite juurduse aluspõhimõtted (A6-0101/2009, Jaromír Kohlíček) (hääletus)**
- 5.10. Reisijate meritsi vedajate vastutus õnnetusjuhtumite korral (A6-0102/2009, Paolo Costa) (hääletus)**
- 5.11. Laevaomanike kindlustus merinõuete korral (A6-0072/2009, Gilles Savary) (hääletus)**
- 5.12. Lipuriigi nõuete täitmine (A6-0069/2009, Emanuel Jardim Fernandes) (hääletus)**
- 5.13. Raskete kaubaveokite maksustamine teatavate infrastruktuuride kasutamise eest (A6-0066/2009, Saïd El Khadraoui) (hääletus)**
- 5.14. Üldsuse juurdepääs Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (A6-0077/2009, Michael Cashman) (hääletus)**

– Enne lõpphääletust:

Michael Cashman, *raportöör*. – Proua juhataja, sooviksin kodukorra artikli 53 alusel paluda, et komisjon vastaks meile, kas ta kavatseb võtta vastu kõik Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud täna vastuvõetud kujul.

Günter Verheugen, *komisjoni asepresident*. – Proua juhataja, mul on au esitada komisjoni nimel järgmine avaldus.

Komisjon võtab Euroopa Parlamendis hääletatud muudatusettepanekud teadmiseks ja tutvub nendega üksikasjalikult. Komisjon kinnitab, et soovib saavutada kompromissi Euroopa Parlamendi ja nõukoguga. Komisjon kaalub oma ettepanekut alles pärast seda, kui kaks eelarvepädevat institutsiooni on oma seisukoha vastu võtnud. Komisjon kavatseb vahepeal püüda jätkata mõlema institutsiooniga konstruktiivset dialoogi.

Michael Cashman, raportöör. – Proua juhataja, ma ei tea, kus volinik viibis, aga me võtsime selle seisukoha täna hommikul vastu.

Seetõttu paluksin, et täiskogu istungi hääletusel saadetak스 raport tagasi parlamendikomisjonile, mis annaks viimasele võimaluse asuda läbirääkimistesse nii nõukogu kui ka komisjoniga.

Seetõttu palun Euroopa Parlamendi toetust vastutavale komisjonile tagasisaatmiseks.

(Parlament kiitis lõpphääletuse edasilükkamise taotluse heaks.)

Michael Cashman, raportöör. – Proua juhataja, täna Euroopa Parlamenti kannatlikkuse eest ja sekkun nüüd viimast korda. Kas ma võiksin paluda, proua juhataja, et te esitaksite eesistujariigile Tšehhile ja ka järgmisele eesistujariigile Rootsile ametliku üleskutse alustada esimesel võimalusel ametlikke kõnelusi Euroopa Parlamendiga?

Samuti soovin – nagu hääletusnimekirjas on öeldud – praegu vastu võetud teksti selguse ja sidususe huvides, et te paluksite parlamendi teenistustel ilma oluliste muudatusteta rühmitada artiklid sisu järgi eraldi temaatiliste jaotiste alla, järjestada põhjendused ja määratlused vastavalt ümber ning koostada ja avaldada esimesel võimalusel parlamendi seisukoht konsolideeritud tekstina.

Lõpetuseks soovin avaldada tänu suure ja toetava töö eest, mida on minu heaks teinud nii sekretariaadid kui ka dokumentide esitamise teenistused.

(Aplaus)

Juhataja. – Ma edastan selle palve, härra Cashman, ja tulemused tehakse teatavaks.

5.15. Liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised (A6-0052/2009, Jan Andersson) (hääletus)

5.16. Kodukorra artikli 139 kohaldamisaja pikendamine parlamendi seitsmenda koosseisu ametiaja lõpuni (B6-0094/2009) (hääletus)

5.17. Romide sotsiaalne olukord ja nende tööturule juurdepääsu parandamine ELis (A6-0038/2009, Magda Kósáné Kovács) (hääletus)

5.18. Naftatarnetega seotud probleemide lahendamise lähtealused (A6-0035/2009, Herbert Reul) (hääletus)

5.19. Keskkonnahoidlik transport ja väliskulude sisestamine (A6-0055/2009, Georg Jarzembowski) (hääletus)

5.20. Panus Euroopa Ülemkogu 2009. aasta kevadisele kohtumisele seoses Lissaboni strateegiaga (hääletus)

– Enne muudatusettepaneku 28 hääletust (seotud muudatusettepaneku 27 hääletusega):

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Proua juhataja, ma võin eksida, aga arvan, et te hääletasite muudatusettepanekut 27, mis oli tegelikult tehniline muudatus, millega paluti lihtsalt lõike 47 asukohta muuta. Taotletakse aga eraldi nimelist originaalteksti hääletust.

Seetõttu usun, et leppisime kokku lõike 47 asukohta muutmises ja vajame nüüd kaheosalist nimelist hääletust lõike 47 enda üle.

Juhataja. – Selgitagem veidi: lõike 47 asetamisele lõike 49 järel ei olnud vastuväiteid. Seejärel hääletasime muudatusettepaneku 27 üle, mis võeti vastu. Seetõttu ei saanud me hääletada lõike 47 üle, sest hääletasime muudatusettepaneku 27 üle. Seega probleemi ei ole.

5.21. Kliimamuutuste vastu võitlemine (hääletus)

– Enne lõike 20 hääletust:

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, väga väike muudatus originaaltekstis. Lõike 20 kolmas rida tuleks ingliskeelses versioonis sõnastada järgmiselt: „*reducing emissions from deforestation and degradation*”. Praegu on see sõnastatud „*reducing emissions for deforestation and degradation*”. Soovin asendada sõna „*for*” sõnaga „*from*”. Ingliskeelses versioonis on see valesti. See ei tekita vaidlust.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

5.22. Tööhõivepoliitika suunised (hääletus)

– Enne lõike 13 hääletust:

Elizabeth Lynne (ALDE). – Proua juhataja, see on väga lihtne muudatus, ingliskeelses versioonis tuleks lihtsalt asendada sõnad „*the disabled*” sõnadega „*people with disabilities*” või „*disabled people*”. Inglise keeles ei kasuta me kunagi väljendit „*the disabled*”.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

– Enne muudatusettepaneku 1 hääletust:

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Proua juhataja, see on jällegi üsna tavapärane muudatusettepanek, milles viidatakse tööturu osapooltega konsulteerimise tähtsusele. Sellega lisatakse lõppu sõnad: „vastavalt riiklikule tavale ja praktikale”. See peaks olema muudatusettepanekus sees, aga mingil põhjusel jäi see välja. Sotsiaaldemokraadid toetavad seda muudatusettepanekut ja loodetavasti teevad seda ka teised fraktsioonid nagu tavaliselt.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

5.23. Euroopa majanduse taastamiskava (A6-0063/2009, Elisa Ferreira) (hääletus)

– Enne hääletust:

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – Proua juhataja, sooviksin teavitada meie fraktsiooni, et meie hääletusnimekirjades on viga seoses muudatusettepanekuga 113: hääletusnimekirjas peaks olema pluss, mitte miinus.

– Enne muudatusettepaneku 93 hääletust:

Elisa Ferreira, raportöör. – Proua juhataja, sellega soovitakse muuta üksnes lõike 93 sõnastust, kasutades seoses normaalse riikliku rahanduse juurde naasmisega sõnu „võimalikult kiire” sõnade „kui majandustingimused võimaldavad” asemel, nagu variraportööridega on kokku lepitud.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

– Enne muudatusettepaneku 71 hääletust:

Alain Lipietz (Verts/ALE). – (FR) Proua juhataja, see on üksnes tehniline muudatus. Meie muudatusettepanekus on trükiviga. Selles on taane, mis oli sõnastatud järgmiselt: „intensiivistada [...] takistavate tõkete kõrvaldamist”. Asendasime selle sõnadega „kõrvaldada põhjendamatud tõkked”, aga kahjuks on muudatusettepaneku sõnastusse jäänud alles eelmine lõige koos eelmise taandega. Seega on see kolmas taane, mida me muutsime veidi, ja vana versiooni ei pea säilitama.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

– Enne resolutsiooni projekti hääletust:

Martin Schulz (PSE). – (DE) Proua juhataja, võite järeldada Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni innukast reaktsioonist minu sõnavõtule, kui hästi hääletamine läks.

Sooviksin tänada oma kolleegi proua Ferreirat, kes on selle tulemuse saavutamiseks suure töö ära teinud. Sooviksin eraldi tänada ka härra Hökmarki, proua Herczogi, härra Bullmanni ja härra Lehnet, kes on minu arvates teinud väga palju tööd samalaadse Lissaboni resolutsiooni kallal.

Võite fraktsiooni PPE-DE reaktsioonist näha, et valitses ärev meeleolu. Sooviksime teid tänada, et hääletasite koos meiega maksuparadiiside sulgemise ja liikmesriikide solidaarsuse poolt. Mõne minuti eest tundus seis hoopis teistsugune. See, et toetasite sotsiaaldemokraatia levikut, teeb teile teeb au. See on hea Euroopa Parlamendile, kes on hakanud vasakule liikuma.

(Aplaus vasakult ja protestihüüded paremalt)

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Proua juhataja, sooviksin Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioonile ja Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonile vaid meelde tuletada, et siin parlamendis on ka teisi fraktsioone peale kahe suure fraktsiooni.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, üks päevakorraga seotud punkt. Võib-olla selgitaksite parlamendile, millise kodukorra artikli alusel lubati härra Schulzil sõna võtta.

Juhataja. – Daamid ja härrad, muidugi ütlen härra Nassauerile, et tal on õigus. Ent vahel peab demokraatia nimel olema valmis veidi piire ületama.

Tahan sellega öelda, daamid ja härrad, et ma andsin härra Schulzile sõna kooskõlas kodukorra artikliga 141. Tal oli täielik õigus kõnelda.

Joseph Daul (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, kas ta kõneles komisjoni nimel? Sest ta soovib saada volinikuks? Või kõneles ta fraktsiooni esimehena?

– Pärast lõpphääletust:

Vittorio Prodi (ALDE). – (IT) Proua juhataja, sooviksin mõningast selgitust. Minu teada ei ole Reuli raporti kohta lõpphääletust toimunud. Kas võiksite kinnitada, on see õige?

Juhataja. – Härra Prodi, me võtsime vastu muudatusettepaneku 3, millega asendatakse terve resolutsioon.

5.24. Ühtekuuluvuspoliitika: investeerimine reaalmajandusse (A6-0075/2009, Evgeni Kirilov) (hääletus)

6. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

– Raport: Elisa Ferreira (A6-0063/2009)

Richard Corbett (PSE). – Proua juhataja, avaldan heameelt asjaolu üle, et selles raportis uuritakse, mida saab majanduse stimuleerimiseks Euroopa tasandil teha, aga samal ajal möönan, et enamik selleks vajalikke vahendeid on riigi käsutuses: 99% avaliku sektori kulutustest kannab riik, mitte Euroopa Liit; suurem osa reguleerimisest toimub riigi, mitte Euroopa tasandil. Aga kui vaatame seda, mida saame teha Euroopa tasandil, siis komisjoni esitatud kava 30 miljardi euro suuruse panuse kohta, mis hõlmab ettemakseid struktuurifondidest ja Euroopa Investeeringuspanga uusi laene, võib aidata ja aitab tõeliselt kaasa kriisist väljatulekule.

Samuti peame veenduma, et hoidume Euroopas proteksionismist. Mitmete riikide eesmärk teha oma naabrist kerjus nõrgestaks meie ühisturgu ning kahjustaks pikas plaanis tõsiselt töökohtade loomise ja majanduskasvu väljavaateid. Vastupidi, töötajate liikumisvabadus ja algatused ettevõtete abistamiseks ühtsele turule eksportimisel aitavad pakkuda meie majanduse elavdamiseks vajalikku stiimulit.

– Raport: Paolo Costa (A6-0102/2009)

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (IT) Proua juhataja, ma andsin oma poolthääle sellele ühisele tekstile, mis käsitleb merereisijate ohutuse suurendamist. Ma arvan, et on väga tähtis lisada, et tuleks rohkem kulutada meresõidu

eest vastutavate meremeeste professionaalsusele – alustades kaptenist ja lõpetades vanemmehaaniku, pootsmani, sõjalaeva kordniku, tüürimehe ja iga meremehega –, sest neist sõltub merel olevate inimeste elu ja ohutus. Seetõttu kutsun üles kindlustama nende inimeste suurema professionaalsuse ja parema töötasu, kelle kätes on merereisijate elu.

– **Raport: Saïd El Khadraoui (A6-0066/2009)**

Simon Busuttil (PPE-DE). – (MT) Sooviksin selle raporti kohta öelda, et vaatamata keskkonda toetavale algatusele ei võeta selles endiselt arvesse negatiivset ja ebaproportsionaalset mõju, mida see avaldaks Euroopa Liidu äärealadel asuvatele piirkondadele ja riikidele, nagu on Malta. See algatus võib tuua kaasa olulise hinnatõusu kauba vedamisel nende äärealade ja muu maailma vahel. Kulude tõus tooks omakorda kaasa neisse piirkondadesse või riikidesse viidavate või neist välja veetavate toodete kõrgemad hinnad. Seetõttu hääletasin selle raporti vastu.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Proua juhataja, täiendavate tasude kehtestamine rasketele kaubaveokitele tähendab maksutõusu. Veoautotransport osutab teenuseid kogu majandusele, ka kodanikele. Selle kulud mõjutavad kõigi meie tarbitavate toodete hinda. On sotsiaalselt vastutustundetu koormata maanteetransporti lisaks juba kehtivatele maksudele ning kütuse aktsiisimaksu ja eurovinjettidega kaasnevatele lisakuludele ajal, mil meil on probleem kriisiga, mille lõppu ei paista.

Õhusaaste, kasvuhooneefekt ja õnnetused sõltuvad suuresti sõidukite ehitusest ja teedesüsteemist. Viimase kümne aasta jooksul on selles valdkonnas saavutatud märkimisväärset edu ja me kõik oleme sellest kasust osa saanud. Ma ei toeta direktiivi selle praegusel kujul, sest see vajab põhjalikku läbivaatamist.

– **Raport: Michael Cashman (A6-0077/2009)**

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Proua juhataja, esiteks sooviksin öelda, et toetan härra Cashmani raportit ja tänan teda selle eest. See paranes Euroopa Parlamendis lugemisel märkimisväärselt, võrreldes sellega, milline oli komisjoni esialgne ettepanek.

Lähtealus peab olema otsuste tegemise läbipaistvus. Inimestel peab olema võimalus dokumentidele juurde pääseda, sest see on ainus viis tekitada usaldust, ning seda arvestades on eriti tähtis, et me suudaksime jõuda olukorda, milles inimesed saavad jälgida õigusloome edusamme. Läbipaistvus tuleb dokumentide puhul tagada igal haldustasandil.

Igaüks mõistab muidugi, et on mõned valdkonnad, näiteks küsimused, mis on seotud üksikisikute tervisega jne, mida tuleb hoida privaatsena, aga õigusloome protsessis peaks kõik olema üldjoontes läbipaistev ning selles mõttes olen tulemusega rahul ja usun, et aus ja avatud otsuste tegemine on see, mille abil suudame saavutada inimeste usalduse.

Martin Callanan (PPE-DE). – Proua juhataja, Ühendkuningriigi valitsusvälise organisatsiooni Taxpayers' Alliance hiljutises aruandes väideti, et ELi liikmesus läheb igale mehele, naisele ja lapsele Ühendkuningriigis maksma 2000 Suurbritannia naela aastas.

Pea ütlema, et paljud minu valijad Kirde-Inglismaal leiavad, et nad saavad sellise suure rahasumma eest tagasi liiga vähe. Seega on Euroopa institutsioonide dokumentidele üldsuse juurdepääsu tagamine vähim, mida need valijad võiksid oodata vastutasuks selle eest, et nad igal aastal ELile suuri summasid maksavad. Paljude inimeste silmis on Euroopa Liit endiselt väga segane ja monoliitne üksus. Kõik, mida me saame teha, et parandada juurdepääsu, anda üldsusele rohkem teavet osa asjade kohta, mida võib-olla mõned meie volinikud ja muud isikud hoiaksid pigem salajas, on väga teretulnud.

Juba näeme rikkumistest teatajaid ja teisi, keda on konfidentsiaalse teabe avaldamise eest maha tehtud ja tagakiusamisega töölt lahkuma sunnitud. Kui kogu see teave oleks olnud juba alguses kättesaadav, siis oleks ehk hulk neid liialdatud reaktsioone olnud tarbetud.

Syed Kamall (PPE-DE). – Proua juhataja, tänan teid võimaluse eest selgitada, kuidas ma seda väga olulist raportit hääletasin. Me kõik teame, et kui tundlikesse poliitilistesse läbirääkimistesse on kaasatud eri asjaosalised, siis on vahel vaja konfidentsiaalsust, et tehingu nurjamist ära hoida. Ent praegu ei ole meil tegelikult sellega tegemist.

Hiljuti toimusid läbirääkimised võltsimisvastase kaubanduslepingu üle ja mõned küsimused, mida arutati, hõlmavad teatud kodanikuvabaduste ulatuslikku vähenemist. Näiteks on tehtud ettepanekuid otsida riiki sisenemisel läbi inimeste iPodid ja sülearvutid, et kontrollida autoriõiguse nõuetele vastavaid ja mittevastavaid

materjale. Kas me suutsime arutada neid avatult ja läbipaistvalt? Ei, sest neid dokumente on hoitud salajas – võib-olla õigustatult, aga põhjustel, mida me tegelikult ei mõista. Seetõttu vajame tõesti rohkem avatust ja läbipaistvust, et suudaksime jõuda küsimuse tõelise tuumani.

Nõustun täielikult oma kolleegi härra Callananiga, kes ütles, et asjaolu, et nad ei olnud läbipaistvad, ei ole Euroopa Liidule hea enne.

– Raport: Jan Andersson (A6-0052/2009)

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (IT) Sooviksin tänada neid innukaid kolleege, kes on nii kaua väsimatult kuulanud. Proua juhataja, ma olen üks neist 74st Euroopa Parlamendi liikmest, kes hääletas täna Anderssoni raporti vastu – mitte seetõttu, et olen tööhõive vastane, vaid seetõttu, et neis ELi liikmesriikide poliitika suunistes Euroopa Liidule ei märgita eraldi, et üks võimalusi tööhõivet edendada on lubada pensionile töötajad, kes seda soovivad ja taotlevad. Selline poliitika, et kõikjal tõstetakse kohustuslikult pensioniiga, jätab lihtsalt töökohtadest ilma noored inimesed, kes sooviksid väga asuda eakamate töötajate asemele, kes omakorda tahavad töökoha noortele jätta.

Martin Callanan (PPE-DE). – Proua juhataja, see raport lähtub vales eeldusest: eeldusest, et Euroopa Liit teab tööhõivepoliitikaga seonduvat kõige paremini. Mitmed minu valijad oleksid väga vastu; pigem sooviksid nad, et EL jäetaks välja kõigest, mis on seotud tööhõivepoliitikaga. Ma arvan, et minu riik peaks ELi sotsiaalpeatükist taanduma.

See on üsna irooniline, et Euroopa Liit soovib edastada liikmesriikidele oma teadmisi tööhõivepoliitikast, kui ta ise põhjustab samal ajal väga palju bürokraatiat ja reguleerimist, mis on piiranud nii paljusid ettevõtteid minu piirkonnas ja kogu Euroopas ning tekitanud kohutavalt palju tööpuudust, mida ta nüüd üritab vähendada.

Euroopa sotsiaalmudel on iganenud, see on destrukttiivne, see takistab töökohtade loomist ja toimib ettevõtluse vastaselt. Euroopa Liidu jaoks oleks parim hoida oma nina liikmesriikide tööhõivepoliitikast eemal ning tekitada vähem bürokraatiat ja reguleerimist. See on parim asi, mida me võiksime teha, et majanduses rohkem töökohti luua.

– Ettepanek võtta vastu otsus kodukorra artikli 139 kohta (B6-0094/2009)

Jim Allister (NI). – Proua juhataja, ma hääletasin selle ettepaneku poolt, sest sellega lükatakse edasi veelgi suuremate rahasummade täiesti ebavajalik ja rumal kulutamine tõlketeenustele seoses iiri keelega siin Euroopa Parlamendis.

Ma eelistanuks, et kogu see rumal raiskamine oleks ära jäetud. Ent vähemalt säästab see meie maksumaksjaid osast tarbetust raiskamisest.

Iiri keele minimaalne kasutamine siin istungisaalis on ilmselge, kuigi preili de Brún võib oma agressiivse vabariikliku tegevuskava raames meid selle kadunud keelega kostitada, kusjuures ainsaks kergenduseks on see, et vaevalt keegi, kes Euroopa Parlamendis teda kuulab, ainsastki sõnast tema jutus aru saab. Võin kinnitada, et nad jäävad väga vähesest ilma.

Tema Sinn Féini kolleeg preili McDonald üritab samuti kõnelda pisut kogelevat ja kokutavat iiri segakeelt, aga sellegipoolest on raha kulutamine tõlkimisele raiskamine.

– Raport: Magda Kósáné Kovács (A6-0038/2009)

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – Proua juhataja, tänan proua Kovácsit informatiivse ja kasuliku raporti eest romide olukorra kohta.

Nagu te kõik teate, on romide rahvastikurühm aina suurenemas ja muutumas järjest enam väga ulatuslikuks ja tugevaks jõuks kogu Euroopas. See 10–12 miljonist inimesest koosnev rahvastikurühm on meie maailmajao üks vaesemaid, ent neil on siiski mõõtmatu potentsiaal.

Meie kui eurooplased ja võrdsusele tuginedes loodud Euroopa Parlamendi liikmed peame sellele probleemile võimalikult kiiresti reageerima. Euroopa ühe suurema vähemusrahvuse pidev rõhumine on häbiväärne ja saamatu. Parema reguleerimise ja suurema koostöö abil võivad riigid suuta sellele suurele potentsiaalsete töövõtjate armeele tööd anda. Praeguse sünge majanduskriisi oludes võivad romid aidata mõningaid Euroopa kõige sügavamaid probleeme lahendada. Peale selle on eelarvamused nende inimeste suhtes ja nende

alandamine kestnud piisavalt kaua. Kõigile Euroopa kodanikele, sealhulgas romidele, tuleb tagada võrdsed õigused ja võimalused.

Just selle kuu alguses lasti Ungaris kaks romi rahvusest inimest maha nagu loomad, kui nad üritasid oma põlevast majast põgeneda. Kuidas on võimalik, et ühtses Euroopas juhtub selliseid asju?

Philip Claeys (NI). – (NL) Proua juhataja, ma hääletasin Kovácsi raporti vastu, sest kogu see raport on läbi imbunud ohvrimeelsusest ja ma olen seisukohal, et selline vähemusrahvus nagu romid ehk mustlased vajaksid palju rohkem strateegiat, mis aitaks neil oma saatuse eest suurema vastutuse võtta.

Ka mina olen loomulikult nõus üldise arvamusega, et romisid tuleks kohelda korrektselt, aga enamik selles raportis nimetatud probleemidest tuleneb elustiilist ja eluviisist, mille need inimesed on varmalt valinud. Me võime võtta vastu nii palju raporteid ja resolutsioone kui vaja ja anda nii palju raha, kui soovime, aga see ei muuda tegelikku olukorda mitte kübetki.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Proua juhataja, ma olen siin Euroopa Parlamendis oma ametiaja jooksul kuulnud väga palju poliitiliselt korrektset jama, mille on alati kiitnud heaks väga suur enamus, aga see raport on minu arvates ületamatu. Kui Euroopa Parlament soovib kõigest väest sekkuda romide sotsiaalsesse olukorda ja nende juurdepääsu tööturule, siis kas oleks liiga palju paluda vähimalgi määral objektiivsust?

Tõde on see, et mustlaste probleemid tulenevad üldjoontes lihtsalt sellest, et nad ise keelduvad kohanemast ühiskonnaga, kus nad elavad, vähemalt niivõrd, kuivõrd see puudutab haridust ja kutseharidust. Aastakümneid oleme pumbanud miljoneid eurosid igasugustesse programmidesse, mis on täis selle raporti vaimus idüllilist, aga enamjaolt ebarealistlikku jama. Edutult. Kas ei oleks siis aeg lõpetada nende hellitamine ja uurida probleemide tegelikke põhjusi, enne kui lahendusi välja pakume?

– Report: Herbert Reul (A6-0035/2009)

Avril Doyle (PPE-DE). – Proua juhataja, kuigi muudetud versioon oli edasiminekuks, toetasin seda algatusraportit siiski raske südamega, sest see ei olnud kooskõlas kliima- ja energiapaketi, mis siin Euroopa Parlamendis suure enamuse toetusel 17. detsembril 2008 vastu võeti.

Tuletaksin meelde, et minu enda raport ELi saastekvootidega kauplemise süsteemi kohta, mis oli selle paketi nurgakivi, võeti vastu 610 poolthääle, 60 erapooletu ja 29 vastuhäälega. Pole vaja lisada, et härra Reul ei olnud 699 liikmest nende 610 hulgas, kes mu raportit toetasid.

Mul on kahtlusi seoses viidetega puurimisele Arktikas või alternatiivsete naftaallikate, näiteks õliliiu uuringutele. Viimased kuud on näidanud, et energiavarustuse kindlus on tähtsam kui kunagi varem. Koostöö, mida peab tegema kogu Euroopa Liidus, ning vajadus kasutada ära peaaegu kõigi liikmesriikide ja komisjoni poolt hiljuti käivitatud stiimulipakettide eeliseid rõhutavad taastuenergiasse tehtavate investeeringute tähtsust selleks, et suurendada meie energiavarustuse kindlust, vähendada süsinikuheidet ja kaotada meie suur sõltuvus fossiilkütusest, ehk küll kokkulepitud ajakava jooksul.

Martin Callanan (PPE-DE). – Proua juhataja, ma olin sõiduautode süsinikdioksiidi heitkoguseid käsitleva Sacconi raporti variraportöör, ja selle töö põhjal, mida ma nimetatud valdkonnas tegin, näen, et me peame oma sõltuvust naftast vähendama.

Me peame seda sõltuvust vähendama seepärast, et suurem osa naftavarusid asub teadagi väga ebastabiilsetes ja halva kuulsusega maailmaosades. Liiga kaua on meie naftavajadus toetanud riigikordi, mis on väga vaenulikud kõige suhtes, mille eest me seisame, meie endi huvide ja meie endi väärtuste suhtes, eriti seoses inimõiguste ja hea valitsemistavaga.

Muidugi peame eelkõige vähendama oma sõltuvust Vene naftavarudest. Venemaa on näidanud, et ta ei kõhkle kasutamast poliitiliste ja majanduslike eesmärkide saavutamiseks oma kontrolli suure osa meie energiatarnete üle, ning me peame tegema kõik, mida suudame, et kahandada nende võimalust seda teha, ning selleks peame muidugi vähendama oma sõltuvust naftast.

– Report: Georg Jarzembowski (A6-0055/2009)

Neena Gill (PSE). – Proua juhataja, ma loobusin seda raportit hääletamast, sest usun, et see ei ole lihtsalt piisavalt põhjalik. Oleme varem võtnud siin Euroopa Parlamendis kohustuse vähendada heitkoguseid. Transpordil on võitluses kliimamuutusega võtmeroll ja sellel sektoril tuleks aidata kohustusi täita, aga sellest raportist on vähe abi.

See on kahetsusväärne, sest raportis on mõned head ettepanekud. Raudteemüra tasude puhul võetakse arvesse transpordi laialdasemat keskkonnamõju ning need sobivad hästi ettepanekutega, mis on praegu menetluses tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis ja mis käsitlevad rehvide müra vähendamist.

Ent palju rohkem oleks saanud teha lennundussektori puhul. On veider, et raportis mainitakse raudtee-, mere- ja siseveeteede transporti, ent jäetakse tähelepanuta sektor, mis on üks peamisi süsinikuheite tekitajaid. Et see jääb selles vallas ja paljudes teistes valdkondades küündimatuks, siis loobusingi seda raportit hääletamast.

– Resolutsiooni ettepanek B6-0107/2009 (Lissaboni strateegia)

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Proua juhataja, Lissaboni strateegiat tuleks toetada, aga seoses sellega tuleb öelda, et mõte Euroopa kujunemisest maailma juhtivaks teadmistepõhiseks majanduseks aastaks 2010 ei teostu. Praegu on 2009. aasta ja kui me soovime midagi saavutada, peaksime väga kiiresti leidma kogu Euroopas õige tegevussuuna. Siis ehk täidaksime selle eesmärgi 2020. või 2030. aastaks.

See tähendab eelkõige, et väga kiiresti tuleb kogu Euroopas pühenduda koolitusele ja teadusuuringutele. Praegu peame tegelema majandussurutisega ja keset langust tuleb meil pidada meeles, et kui soovime piisavalt head inimressurssi – tööjõudu oma tööturgude jaoks –, siis peame investeerima eelkõige haridusse ja õpetajakoolitusse. See on esmatähtis valdkond, kui soovime tõsiselt saavutada Lissaboni strateegia eesmärgid.

Philip Claeys (NI). – (NL) Proua juhataja, ma loobusin hääletamast Lissaboni strateegiat käsitlevat resolutsiooni, ehkki see resolutsioon tervikuna on tegelikult väga õiglane, hindab olukorda adekvaatselt ja sisaldab ka mitmeid ettepanekuid, mida ma täielikult toetan. Ma loobusin siiski hääletamast, sest taas on tõstatatud majandusliku sisserände jaoks vajalike kurikuulsate siniste kaartide teema ning sellele avaldatakse kindlat toetust ajal, mil Euroopa Liidus on rohkem kui 20 miljonit inimest silmitsi tööpuudusega, mis kasvab majanduskriisi tõttu veelgi.

Just sellistel aegadel peaksime lõpetama lihtsamate lühiajaliste lahenduste kasutamise, näiteks majanduslike sisserändajate hordide taasmeelitamine Euroopa Liitu. Selle asemel peame investeerima nende inimeste koolitusse ja ümberõppesse, kes on praegu töötud, mitte jätma neid iseenda hooleks ja otsustama uute sisserändajate sissevoolu kasuks.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Proua juhataja, ma ei mäleta, kuidas ma Lissaboni strateegia üle hääletasin. Ma arvan, et see on täiesti väärtusetu, sest Euroopa pidi olema juhtiv teadmistepõhine majandus aastaks 2010. Siin parlamendis oldud kümne aasta jooksul olen mõelnud, kuidas me kavatseme sinna jõuda, kui võtame üksteise järel vastu määrusi, mis lämmatavad ettevõtlust ja võimalusi ning tegelikult õhutavad ettevõtlust Euroopast välja viima.

Olen alati sõnakehv, kui on tegemist sedalaadi raportitega. Viibinud täna mõne tunni istungisaalis, hääletades aina suurema hulga määruste kehtestamise üle ettevõtete ja inimeste suhtes, on mul tunne, et me liigume siin täiesti vales suunas ja peame kiiresti ümber pöörama.

Martin Callanan (PPE-DE). – Proua juhataja, ma nõustun kolleeg Heaton-Harrise mitmete märkustega. Tal on õigus, et Lissaboni strateegia kohaselt peab Euroopa Liit saama – mis on veidi irooniline – aastaks 2010 kõige konkurentsivõimelisemaks majanduseks maailmas. Vaid aasta enne seda iseendale kehtestatud tähtaega ei saa ma olla ainus inimene siin Euroopa Parlamendis, kes kahtleb ja muutub aina skeptilisemaks selle suhtes, kas me sinna üldse kunagi jõuame.

Me võtame pidevalt vastu resolutsioone ja komisjon koostab pidevalt strateegiadokumente, milles kirjeldatakse, kuidas me sinna jõuame. Samas tundub, et me ei jõua kunagi pärale.

Lissaboni strateegia sisu on alati olnud ulatuslikum sellest, mida EL suudab saavutada, ning see on mitmes mõttes olnud vastupidine kogu ELi viimase 50 aasta meelelaadile, sest nagu härra Heaton-Harris meile meelde tuletas, tekitab suur osa ELi tööhõive- ja majandusalastest õigusaktidest tegelikult Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisel rohkem raskusi kui miski muu. Me kuhjame jätkuvalt rohkem ja rohkem kohustusi ja määrusi, mis sunnivad tööstust Euroopast lahkuma, ning meil ei ole mingit võimalust saavutada ühtki Lissaboni strateegia eesmärki. On aeg olla endaga aus ja seda tunnistada.

Syed Kamall (PPE-DE). – Proua juhataja, Lissaboni strateegia esialgsed eesmärgid kohustasid Euroopa Liitu looma teadmistepõhise majanduse, uuendusliku majanduse, digitaalse majanduse aastaks 2010. Ent mul on meile kõigile siin täistuubitud istungisaalis uudis: meil hakkab aeg otsa saama. Võib-olla ei ole te märganud, aga oleme siiani teinud väga väikesi edusamme.

Enne kui hakkasin poliitikuks, töötasin paljude uuendajatega ja aitasin paljudel ettevõtetel tegevust alustada. See oli tõsine kontrast, kui nägin Euroopa poliitikasse tulles, kuidas me käsitame innovatsiooni. Kui me arutame siin innovatsiooni üle, siis on meil komisjonid, strateegiadokumendid, hääletused – meil on kõik peale innovatsiooni, kui te just ei pea suurema hulga paberite tekitamist innovatsiooniks.

Kui räägite uuendajatega väljaspool parlamenti, inimestega, kas hakkavad looma jõukust Euroopa Liidus ja kogu maailmas, siis nemad soovivad, et valitsused astuksid teelt. On aeg, et lõpeksid ettevõtete elujõudu kurnavad valitsuse rüüsteretked.

Neena Gill (PSE). – Proua juhataja, asun taas raske südamega Lissaboni teemal kõnelema. Tavaliselt ma ei võta siin sõna vaid negatiivse arvamuse avaldamiseks. Arvan, et Euroopa Liit oskab sõnu seada, kui tegemist on Lissaboni strateegiaga. Ent täna, peaaegu kümme aastat pärast tippkohtumist, on veel pikk tee käia.

Kuuleme mitmeid toetavaid mõtteid vajaduse kohta oskustööjõu järele, kes suudaks kohaneda niisuguste majanduspööretega nagu see, millega meil praegu tegemist on. Ent kogu Euroopas on meil endiselt krooniline oskuste puudujääk. Minu piirkonnas Lääne-Midlandsis on oskustööjõu koolitamine olnud eriti valulik ja pikaldane. Kahjuks on meil oskusi nõudvate vabade töökohtade osakaal teiste Briti piirkondade omast suurem. Seepärast kutsusin komisjoni üles mitte jätma kõrvale struktuurireforme, mida on vaja Lissaboni strateegia taaselustamiseks ajal, mil avaldavad survet majandussegadus, kõrged nafta- ja toorainehinnad ning finantsturgude jätkuv rahutus.

– Resolutsiooni ettepanek B6-0134/2009 (Kliimamuutus)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Proua juhataja, soovin selgitada selle konkreetse raporti hääletamist seepärast, et ma ei suuda uskuda meie parlamendi silmakirjalikkust, mis ilmneb alati, kui ta kõneleb kliimamuutuse teemal.

Miks on Euroopa Parlament silmakirjalik? Vaadakem enda ümber. Me oleme oma teises istungisaalis. Meil on väga hea istungisaal ka Brüsselis. Oleme siin üksnes kolm või neli päeva kuus. Tunnistan, et sel kuul peame täiendava osaistungjärgu, aga üksnes selleks, et jaotada ühtlaselt üks 12 istungjärgust, mida peame pidama.

Meil on sadu inimesi, kes peavad oma tavalisest töökohast siia tulema. Nad reisivad ja põhjustavad siia sõites süsinikuheidet. Oleme ilmselt kõige vähem roheline parlament üldse. Kui ma siia tööle asusin, siis pidi olema tegemist paberivaba parlamendiga, ent kui vaatate enda ümber, siis on kõigi meie töölaud pabereid täis. Oleme selles valdkonnas suurimad silmakirjatsejad võrreldes mis tahes muu parlamendiga, mida ma tean.

Syed Kamall (PPE-DE). – Proua juhataja, ma nõustun täielikult eelkõneleja mõtteavaldustega. Peaksime võtma arvesse tõsiasja, et Euroopa Parlamendil on kaks istungisaali – Strasbourgis ja Brüsselis – ning meil on kolm asukohta, sealhulgas üks Luxembourgis, millest eriti sageli ei räägita. Me mitte üksnes ei ehita Luxembourgis uut hoonet, põhjustades veel suuremat süsinikuheidet, mis võib suurendada kliimamuutust või mitte – olenevalt sellest, mida keegi sel teemal usub –, aga on ka lihtsalt silmakirjalik arutada kliimamuutuse üle, kui samal ajal jätkame kolmes kohas tegutsemist.

Isegi kui lõpuks tegutseksime vaid ühes kohas, Brüsselis, siis kui kõnnite öösel Brüsseli tänavail ja vaatate Place du Luxembourgilt Euroopa Parlamendi hoone poole, siis näete silmakirja näitena suurt üleni valgustatud ehitist. Kui peame kliimamuutusega tegelema, siis on aeg lüüa enda juures kord majja.

– Resolutsiooni ettepanek B6-0133/2009 (Tööhõivepoliitika)

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Proua juhataja, see resolutsioon on täis häid kavatsusi, aga me peaksime endalt küsima, kas sellised resolutsioonid tegelikult midagi üldse muudavad.

Näiteks on minu jaoks arusaamatu, et resolutsioonis tööhõivepoliitika teemal, niivõrd kuivõrd see on Euroopa pädevuses – ja ma ei arva, et on –, otsustatakse eirata põhilisi küsimusi nagu see, kui palju inimesi on praegu Euroopa Liidus tööta. Kas endiselt 20 miljonit või – mis veel tõenäolisem – ligikaudu 25 miljonit?

Küsimus on selles, kas komisjon hoiab endiselt kinni oma pöörasest soovist tuua Euroopa Liitu rohkem kui 20 miljonit uut sisserändajat. Küsimus on selles, kas komisjon loobub lõpuks oma värbamiskeskustest, mis asuvad sellistes riikides nagu Mali ja Senegal ja mis tekitavad veelgi rohkem tööpuudust. Selliseid küsimusi oleksime soovinud resolutsioonis näha, mitte aga tähenduseta heade kavatsuste loetelu, milleks see kahjuks on muutunud.

Syed Kamall (PPE-DE). – Proua juhataja, taas räägime millestki, mille puhul me teeme väga vähe – see on tööhõivepoliitika. Kord ütles üks kolleeg mulle, et kui Euroopa Parlament räägib tööhõivest, siis tekitab ta tegelikult palju rohkem tööpuudust, kui võiks arvata. Me peame tunnistama, et kui soovime luua töökohti, siis peame andma jõukuse loojatele vabaduse. Me peame võimaldama neil jätkata vaba ettevõtlust, luua jõukust, luua töökohti.

Aga mida meie teeme? Oma määruste ja aruteludega üritame lämmatada igasuguse uuendus- ja ettevõtlusvaimu ning tegime seda ka täna. Alles täna kõneles härra Schulz – kellega ma olen sageli lahkavamusel, aga täna mitte –, et Euroopa Rahvapartei hakkab sotsiaaldemokraatlikuks muutuma. Nüüd, kui see päev on käes, teame, et meid mõistetakse hukka, kui tuleb juttu töökohtade loomisest Euroopas.

Daniel Hannan (NI). – Proua juhataja, kas olete märganud, et poliitika ühtlustamisel on alati sama suund? Rohkem lõimumist tähendab alati rohkem sekkumist.

Või teistpidi – paljusid tagab konkurentsivõime. Kui meil on konkureerivad riigid eri maksutasemetega, siis saab tõsta oma makse üksnes teatud tasemeni, enne kui raha hakkab välismaale liikuma. Kui meil on konkureerivad riigid erineva tööhõivepoliitika ja erineva sotsiaalpoliitikaga, siis saab reguleerida oma tööjõuturгу üksnes teatud tasemeni, enne kui töökohad hakkavad üle piiri liikuma.

Headel aastatel võis Euroopa Liit neid tõsiasju mitte arvestada ja luua oma seinte vahel väga reguleeritud ja tsentraliseeritud turu. Aga head aastad on otsa saanud. Nüüd on oht, et lõikame end kohanemisvõimelisema majandusega riikidest ära, muutume kehvemaks ja tähtsusetumaks ning liigume lõpuks nagu Tolkieni eldarid läände ja kaome.

– Raport: Luis de Grandes Pascual (A6-0097/2009)

Richard Corbett (PSE). – Proua juhataja, ma märkan, et vähemalt mõned neist, kes on halvustanud kogu Euroopa õigustikku – millega tahes tegemist on –, hääletasid siiski meresõiduohutuse kolmanda paketi poolt; mul on selle paketi üle hea meel, sest see parandab inimeste tervishoidu ja ohutust laevadel; kokkuvõttes vähendab see kulusid, sest päästab inimesi ja viib eri liikmesriikide ohutussüsteemid omavahel kooskõlla, muutes need seega tõhusamaks, tulemuslikumaks ja vähem kulukaks ning parandades samal ajal tervishoidu ja ohutust. Mul on hea meel, et see pakett, mis suurendab sadade minu Yorkshire'i ja Humberi valijate ohutust, vastu võeti.

– Raport: Elisa Ferreira (A6-0063/2009)

Neena Gill (PSE). – Proua juhataja, hääletasin selle raporti poolt, sest olin meeldivalt üllatunud, et meie ettepanekud maksuparadiisidega võitlemise kohta võeti Euroopa Parlamendis vastu. Samuti toetasin seda, kui laiaulatuslikult käsitleti selles raportis praegust kriisi.

Üks aspekt, mida ma tõesti tahaksin esile tõsta, on senine taastamiskava. Peame veenduma, et inimestel oleksid kindlad töökohad ja püsiv karjäär ka siis, kui majandus hakkab elavnema, ning toetama tähtsaid sektoreid, näiteks autotööstust. Autosektor on näide sellest, kuidas tavapäraseid tööstusharude peaksid lähiaastatel kohanema. Küllastasin hiljuti oma valimisringkonnas asuvat Jaguar Land Roveri tehast, kus nägin, kuidas ettevõtte on saavutanud üleilmse liidri koha rohelise autotehnoloogia valdkonnas, ning kus avaldatakse siirast heameelt uute tüübikinnituse nõuete üle, mille me Euroopa Parlamendis vastu võtsime.

Daniel Hannan (NI). – Proua juhataja, me hellitame jälle lootust, et suudate leida tee võlgadest vabanemiseks ja kehtestada õigusnorme majanduslanguse vastu. Parimal juhul tegeleme enesepettusega, halvimal juhul petame tahtlikult oma valijaid.

On tõsi, et miski ei suuda seda korrektiivide tegemist peatada: intressimäärasid hoiti liiga kaua liiga madalal ning nüüd, kui pall on õhku täis pumbatud, hakkab see taas tühjaks jooksuma. Võiksime proovida päästa mõnd ohvrit, aga selle asemel on meil pettekujutus, et suudame asjade käiku peatada. Võla tasuvad meie veel sündimata ja eostamata lapsed ja seda kõige rohkem just minu riigis, kus meie valitsuse ebapädevuse ja ohjeldamatuse tõttu sünnib praegu iga laps 30 000 Suurbritannia naela suuruse võlga.

Nagu meie rahva poeet on öelnud: „Me kallis, kallis maa, täis kalleid hingi [...] on praegu rendil – suren seda öeldes – nii nagu üürimaja, kandikoht...”

Ja nüüd eeldatakse, et lisaks sellele riigivõlale panustame Euroopa taastamiskavadesse. Lõpetan samuti meie rahva poeedi sõnadega: „Te seda tõkestage, muutke heaks, et lapsed, lapselapsed teid ei neaks!”

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Proua juhataja, võime ulatusliku rahvusvahelise finantskuriteo näitena tuua muidugi Madoffi afääri, aga ka 2007. aastal toimunud põllumajandussaadustega spekulatsioonid.

Sel põhjusel on suur hulk õiguseksperthe, sealhulgas Carlos Sotelo õigusbüroo Hispaanias ja suurte õigusbüroode võrgustikud teinud ettepaneku luua rahvusvaheline finantskohus.

Peale selle võiksime lihtsalt suurendada Rahvusvahelise Kriminaalkohtu pädevust, et hõlmata ulatuslikke finantskuritegusid, sest 2007. aastal surid miljonid lapsed põllumajandustoodetega spekulatsioonide tõttu. See oli finantsmaailma Darfur.

See rahvusvaheline finantskohus oleks pädev uurima spekulatsioone ja spekulante, kontrollima maksuparadiise, kehtestama õigusnorme ja karistama rikkujaid.

See on Barack Obama, president Sarkozy ja teiste riigijuhthe siiruse proovikivi. See on poliitiline sõnum, mis tuleb üldsusele saata, ning see oleks üleilmse organisatsiooni, üleilmse nähtuse ja maailma majanduskriisi üleilmse väljaravimise esimene etapp.

– Raport: Evgeni Kirilov (A6-0075/2009)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Proua juhataja, väga meeldib on rääkida sellistes aruteludes pärast härra Corbetti, sest härra Corbett ei eksi siin kunagi; sageli on ta segaduses, nagu täna, andes hääletuse kohta vale selgituse valel ajal, aga ilmselgelt ei eksi ta kunagi! Ma kahtlen siiski, kas me teame siin Euroopa Parlamendis, mis on reaalmajandus. Kas reaalmajandus on kamp paberimäärijaid ja bürokraate, kes kirjutavad koos meiega seadusi, mida teised inimesed peavad rakendama, nagu seda on avaliku teenistuse organisatsioon Civil Service Ühendkuningriigis, kus on viimase kümne aasta jooksul avalik sektor kasvanud kiiremini kui erasektor? Või on reaalmajandus see, kui inimesed teevad tegelikult tööd ja tegelevad uuendustega ja alustavad ettevõtlusega? Ma kahtlen, kas me liigume selle raportiga tegelikult õiges suunas. Seda lugenuna olen üsna kindel, et ei liigu.

Daniel Hannan (NI). – Proua juhataja, meie siin Euroopa Parlamendis teame võib-olla paremini kui keegi muu seda, kuivõrd Euroopa Liit on praeguseks muutunud massiivseks rikkuse ümberjaotamise mehhanismiks.

Pikka aega toimis see süsteem väga hästi, sest vaid väga väike hulk inimesi tegi ühiskassasse sissemakseid. Suurema osa Euroopa Liidu ajaloo vältel on kaks ainsat eelarve netopanustajat olnud Ühendkuningriik ja suuresti Saksamaa.

Ent nüüd on olukord muutunud ja raha voolab välja. Ilmekas näide sellest oli kaks nädalat tagasi toimunud tippkohtumisel, kui Ungari peaminister nõudis Kesk- ja Ida-Euroopa raskustest väljaaitamiseks 190 miljardit eurot ning Saksamaa kantsler ütles talle kindlalt, et raha ei ole ega tule.

Saksamaa maksumaksjad (ning seda tunnustatakse harva) on alati kogu süsteemi alustalaks olnud. Lõimumine tugineb nende kannatlikkusele ja nüüd on nad selle läbi näinud. Neile ei mõju enam vaikiv rõhumine ajaloolisele vastutusele. Nad on arukad ja mõistlikud inimesed ning oskavad tunda ära isekad argumendid ja seista vastu väljapressimisele, kui nad seda näevad. Kui arvate, et ma eksin, siis laske neil pidada rahvahääletust; las igaks korraldab rahvahääletuse – pange Lissaboni leping hääletusele. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

– Raport: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A6-0060/2009)

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletasin proua Geringer de Oedenbergi raporti poolt, mis käsitleb teatavate kaupade käibemaksuvabastust nende lõplikul importimisel (kodifitseeritud versioon). Et see on üksnes varem kehtinud õigusakti kodifitseeritud versioon ega hõlma ühtegi olulist muudatust tekstis endas, siis arvan, et peaksime komisjoni ettepaneku ja Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni enda õigustalituste soovitusel heaks kiitma.

– Raport: Agustín Díaz de Mera García Consuegra (A6-0106/2009)

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma loobusin hääletamast Díaz de Mera García Consuegra raportit, mis käsitleb Europoli personali põhipalkade ja toetuste kohandamist. Nõustun raportööri arvamusega selles küsimuses vaid osaliselt ja seega ei pea ma sobivaks siinkohal seisukohta võtta.

– Raport: Reimer Böge (A6-0106/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Proua juhataja, mina hääletasin poolt.

Usun, et Rumeeniat tabanud keskkonnakatastroofi ei saa jätta tähelepanuta. Rumeenia on pärast üleujutust kurnatud – mitte üksnes majanduslikult ja keskkonnavalaselt, vaid ka sotsiaalselt.

Teated inimestega toimunud südantlõhestavad – perekonnad on kaotanud oma vara ja valdused, millest paljud olid eluaegse raske tööga teenitud.

Palju organisatsioone juba tegutseb kohapeal, aga on aeg, et ka institutsioonid ja siinse parlamendi liikmed isiklikult annaksid sellesse tegeliku panuse.

Seetõttu avaldan heameelt eelarvekomisjoni arvamuse üle ning loodan, et 11 785 377 eurot Solidaarsusfondist antakse Rumeeniale võimalikult kiiresti, et aidata elanikke majanduslikult, keskkonnavalaselt ja sotsiaalselt.

Genowefa Grabowska (PSE), kirjalikult. – (PL) Solidaarsuspõhimõte on Euroopa Liidus peamine ja vaeeldamatu. Just see põhimõte, mis tõepoolest ei eksisteeri vaid paberil, eristab ELi teistest rahvusvahelistest organisatsioonidest. Üks selle põhimõtte praktiline väljendus on kahtlemata Solidaarsusfond, mis loodi 2006. aastal institutsioonidevahelise kokkuleppe alusel selleks, et kõrvaldada suurte loodusõnnetuste negatiivseid tagajärgi. See on hea, et fondi kasutatakse, ja et eelmisel aastal sai sellest abi viis riiki. See näitab, et tragöödia toimudes ei jää liikmesriigid ükski. 2008. aasta juulis viit Kirde-Rumeenia piirkonda tabanud üleujutus tekitas tõsist ainelist kahju (0,6% rahvamajanduse kogutulust) ja paiskas segi rohkem kui kahe miljoni inimese elu 214 haldusüksuses.

Selles olukorras pean Rumeenia abitaotlust õigustatuks, isegi kui see ei vasta nõukogu määruse (EÜ) nr 2012/2002 (Euroopa Liidu Solidaarsusfondi loomise kohta) artikli 2 lõikes 1 sätestatud kvantitatiivsetele kriteeriumidele. Samuti ei ole mul kahtlusi, kas kõnealusel juhul on vaja kohaldada erakorralise katastroofi kriteeriumi, mis on samuti sätestatud eelnimetatud määrukses ja mis lubab fondi Rumeenia jaoks kasutada. Mina kui Euroopa Parlamendi Poola liige esindan piirkonda, mida samuti mõjutas loodusõnnetus, nimelt keeristorm Sileesia vojevoodkonnas. Õnneks ei olnud see õnnetus sama hävitavate tagajärgede ja ulatusega. Sellegipoolest toetan täielikult sellist reaalset näidet Euroopa solidaarsuse kohta.

Maria Petre (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin selle raporti poolt, sest see aitab Solidaarsusfondi palju kiiremini kasutusele võtta. 2006. aastal viibis makse, mille Euroopa Liit tegi Solidaarsusfondi kaudu Rumeenia abistamiseks pärast aprillis ja augustis toimunud üleujutusi, aasta jagu. Mul on hea meel näha, et menetlused on paranenud ja võimaldavad ELi kiiret sekkumist riikides, mida suur loodusõnnetus või erakorraline katastroof on mõjutanud.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Andsin oma poolthääle härra Böge raportile Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta. Olen nõus, et Rumeenia täitis pärast juulikuus riiki tabanud üleujutusi esitatud taotluse puhul fondi kasutuselevõtmise nõuetele vastavuse kriteeriumid. Üleujutused tekitasid tegelikult tõsist kahju maastikule ja viies kannatanud piirkonnas elanud inimestele. Seetõttu arvan, et on täiesti õige fond kasutusele võtta, eriti kuna kõnealune summa jääb 2006. aasta mai institutsioonidevahelises kokkuleppes sätestatud aastalimiidi piiresse.

– Raport: Jutta Haug (A6-0113/2009)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Jutta Haugi (Saksamaa) koostatud raporti poolt, sest selles taotletakse ELi Solidaarsusfondist 11,8 miljoni euro kasutuselevõtmist, et aidata 2008. aasta juulis Rumeeniat tabanud üleujutuste ohvreid.

See tegu on Euroopa Liidu vastus Rumeenia abitaotlusele. Taotlus on seotud viie maakonnaga (Maramureș, Suceava, Botoșani, Iași ja Neamț). 241 Rumeenia haldusüksust, kus on kokku 1,6 miljonit elanikku, kannatas otseselt õnnetuse pärast, mis hävitas osaliselt või täielikult hooned ja saagi.

Hääletamisel mõtlesin ma inimestele, kes kaotasid üleujutustes oma kodu, vara, loomad ja koguni pereliikmed. Suceava maavolikogu esimees Gheorghe Flutur tutvustas oma piirkonna olukorda Brüsselis Euroopa Parlamendis.

Arvan, et Rumeenia vajab üleujutusest põhjustatud kahjude kõrvaldamiseks suuremat summat, aga Euroopa Liidu abi on vajalik ja teretulnud.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) 2009. eelarveaasta esimene paranduseelarve on seotud ELi Solidaarsusfondi kasutuselevõtmisega Rumeenia heaks pärast seda riiki 2008. aasta juulis tabanud üleujutusi.

Arvestuste kohaselt ulatuvad otsesed kahjud ligikaudu 471,4 miljoni euroni, sellest fondist kavatakse (vaid praegu) kasutada üksnes 11,8 miljonit eurot, mis näitab taas selgelt selle kiiret läbivaatamise vajadust.

Selle fondi eesmärk on võimaldada ühendusel vastata kiiresti, tõhusalt ja paindlikult eri liikmesriikide „erakorralistele olukordadele”. Seetõttu toetame kõigist mittevastavustest hoolimata selle kasutuselevõtmist Rumeenia jaoks.

Ent eraldatud 11,8 miljonit eurot arvatakse maha Euroopa Regionaalarengu Fondi eelarverealt (lähenemise eesmärk). Teisisõnu rahastatakse Rumeeniale pakutavat „solidaarsust” vahenditest, mis on mõeldud majanduslikult vähim arenenud riikidele ja piirkondadele, sealhulgas Rumeeniale endale! Seda võib nimetada solidaarsuseks „vaeste” vahel ehk teisisõnu niinimetatud lähenemisriikide/lähenemispiirkondade vahel.

Me ei ole nõus ühtekuuluvusvahendite kasutamise – eriti sotsiaal-majandusliku kriisi süvenemise ajal –, kui on olemas teised vahendid, näiteks ELi militariseerimiseks ettenähtud vahendid.

Iosif Matula (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin selle raporti poolt, milles käsitletakse Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmist Rumeenia heaks, sest arvan, et meie riigile antav finantsabi on piirkondade jaoks, mida äkkuputused eelmise aasta juulis tabasid, oluline ja vajalik. Rumeenia kirdeosa sai tõsiselt kannatada. 214 haldusüksust ja rohkem kui 1,6 miljonit inimest kannatas otseselt selle õnnetuse tõttu. Euroopa Komisjon tegi 11,8 miljoni euro suuruse rahalise panuse, et toetada investeeringuid transpordinfrastruktuuri ja vee ärajuhtimise süsteemi parandamiseks, jõesängide tugevdamiseks ja tammide ehitamiseks, et edaspidi sedalaadi õnnetusi ära hoida.

Arvan, et nii suuri või veel suuremaid loodusõnnetusi põhjustavate tegurite varajane tuvastamine on Euroopa kodanike kaitsmiseks kõige tähtsam.

Arvestades meie probleeme põhjustavat kliimamuutust, toetan keskkonnaseire vahendite käikuandmist igas piirkonnas eraldi ja piisava eelarve eraldamist selleks. Lähenemispiirkondi ohustavad loodusõnnetused kõige rohkem. See tähendab, et majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika rakendamiseks tuleb neile tahkudele pöörata erilist tähelepanu.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Kliimamuutuse mõjudele on vastuvõtlikud peamiselt veevarud, põllumajandus, energia, metsandus ja bioloogiline mitmekesisus ning mitte vähem ka rahva tervis.

Viimastel aastatel Rumeenias esinenud äärmuslikud ilmastikunähtused on põhjustanud üleujutusi ja põuda ning toonud kaasa vajaduse tegelda kliimamuutuse küsimusega väga tõsiselt, pädevalt ja vastutustundlikult.

Mina kui sotsiaaldemokraat hääletasin selle raporti poolt, sest eelarve kohandamise teel eraldatud 11,8 miljonit eurot on toeks Rumeenia pingutustele kliimamuutusega kohanemisel ja sellel eesmärgil saab üleujutuste tagajärgede kõrvaldamiseks teha kohapealseid kaitseteid (asulate kaitsmine, jõevalglate planeerimine vooluveekogude parendamise ja metsastatud alade suurendamise kaudu) ning – mis on sama oluline – kaasata elanikke ja õpetada neid enne ja pärast üleujutust ja selle ajal õigesti käituma.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Euroopa Liidu 2009. eelarveaasta paranduseelarvet nr 1/2009 käsitleva raporti poolt. Raporti eesmärk on võtta ELi Solidaarsusfondist kasutusele 11,8 miljonit eurot kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringutena seoses Rumeeniat 2008. aasta juulis kahjustanud üleujutuste tagajärgedega.

Toetan Euroopa Komisjoni algatust, millega EL näitab üles solidaarsust Suceava, Iași, Neamți, Botoșani ja Maramureși maakondadega, mis kannatasid 2008. aasta juulis üleujutuste tõttu.

Tänase hääletusega kinnitab Euroopa Parlament täiskogu istungjärgul eelarvekomisjoni 24. veebruari 2009. aasta otsust. Asjaomasel istungjärgul tutvustas Suceava maavolikogu esimees Gheorghe Flutur oma üleujutuste käes kannatanud piirkonna olukorda ning näitas rahataotluse põhjendamiseks pilte ja statistikat kahju kohta, mis piirkonda loodusõnnetuste tõttu tabas.

Ta kinnitas, et hoiatused olid edastatud, ning mainis, et koos Ukraina Tšernivtsi piirkonna ametiasutustega otsustati luua katastroofide puhuks kiirhoiatussüsteem, millele lisanduvad selle projekti järel muud hädaolukordi puudutavad piiriülesed koostööprogrammid.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (IT) Andsin oma poolthääle proua Haugi raportile 2009. majandusaasta paranduseelarve kohta, milles võetakse arvesse Rumeeniat 2008. aasta juulis tabanud üleujutustest põhjustatud tõsist kahju. Olen juba väljendanud toetust härra Böge raportile Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta kõnealusel juhul ning soovin nüüd kinnitada oma poolehoidu sellele meetmele, kuid see peab keskenduma tavapäraste elutingimuste kiirele ja tõhusale taastamisele looduskatastroofi tõttu kannatanud piirkondades, nagu 2006. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes on sätestatud, mitte hüvitise maksmisele eraisikute kantud kahju eest.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Andsin oma poolthääle Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepanekule Euroopa Liidu 2009. eelarveaasta paranduseelarve nr 1/2009 kohta (6952/2009 – C6 0075/2009 – 2009/2008(BUD)), sest selle eesmärk on võtta ELi Solidaarsusfondist kasutusele 11,8 miljonit eurot kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringutena seoses Rumeeniat 2008. aasta juulis kahjustanud üleujutuste tagajärgedega.

– Raport: Luis de Grandes Pascual (A6-0097/2009)

John Attard-Montalto (PSE), *kirjalikult.* – Malta on üks peamisi Euroopa Liidu riike, kellel on registrites märkimisväärne tonnaaz. Teisest küljest kannab ta kooskõlas rahvusvaheliste konventsioonidega lipuriigi kohustusi.

Kolm peamist kohustust on järgmised: a) kohaldada lipuriigi koodeksi sätteid; b) võtta vajalikke meetmeid nende haldamise sõltumatuks auditeerimiseks vähemalt kord viie aasta jooksul kooskõlas IMO eeskirjadega; c) võtta vajalikke meetmeid seoses laevade kontrollimise ja ülevaatusega ning seadusjärgsete tunnistuste ja kohustuslikust lootsimisest vabastamise tõendite väljaandmisega, nagu on sätestatud rahvusvahelistes konventsioonides.

Uus nõue on, et enne kui lubatakse hakata kasutama laeva, millele on antud õigus liikmesriigi lipu all sõita, peab asjaomane liikmesriik võtma nõuetekohaseid meetmeid, tagamaks selle laeva vastavus kehtivatele rahvusvahelistele eeskirjadele ja määrustele ning eelkõige laeva ohutusandmetele.

David Martin (PSE), *kirjalikult.* – Selle õigusaktiga jõustatakse kehtivad ELi ohutusalsed õigusnormid ja võetakse ühenduse õiguse üle olulisemad rahvusvahelised õigusaktid. Ma toetan neid õigusnorme, sest nendega tunnustatakse vajadust jälgida hoolikalt klassifikatsiooniühinguid, mis täidavad olulisi ülesandeid mereohutuse tagamisel, sest neile on koondunud suur osa võimust.

– Raport: Luis de Grandes Pascual (A6-0098/2009)

Carl Lang ja Fernand Le Rachinel (NI), *kirjalikult.* – (FR) Euroopa Parlament võttis just vastu kaheksa õigusakti, mis moodustavad meresõiduohutuse paketi. Me avaldame selle üle heameelt, sest see pakett ei hõlma mitte ainult reisijate hüvitisi, vaid ka kontrolli, sadamariigi kontrolli, laevaõnnetuste uurimist ja selle ametiasutuse valikut, kes võib merehätta sattunud laevade jaoks ohutud sadamad kindlaks määrata.

Nüüd on liikmesriikide kord astuda järgmine samm, sest õigusnormide vastuvõtmisest ei piisa – nad peavad need õigusnormid oma riigi õigusesse üle võtma.

Esimene proovikivi on Euroopa riikidele kuuluvate mugavuslippude kontrollimine. Nimetatud lippe kasutatakse nende riikide ametiühingu-, maksu-, värbamis-, ohutus- ja keskkonnamäärustest möödahiilimiseks, kellele laevad tegelikult kuuluvad.

Küpros ja Malta on kadunud laevade arvu põhjal praegu endiselt esimese viie mugavuslipumaa hulgas.

Kahjuks on näha, et hoolimata naftatankerite Prestige ja Erika uppumise järel tehtud pingutustest pole olukord eriti paranenud. Mugavuslippude all sõitvad nõutele mittevastavad laevad alandavad transpordihindu. Niinimetatud rikkad riigid vastavad sellega, et loovad prahirahast ilmajäämise vastu võitlemiseks enda lipu (II).

Kui soovime neist ujuvatest vrakkidest tegelikult lahti saada, siis peab Euroopa Liit hakkama ülima liberalismi vastu võitlema.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (IT) Hääletasin härra de Grandes Pascuali raporti poolt, mis käsitleb laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühiseid eeskirju ja standardeid. Olen juba selgitanud põhjusi, mis ajendavad mind toetama raportööri tööd meresõiduohutuse kolmanda paketi, taga.

ning eeliseid, mida kavandatud meetmed võiksid anda meresõiduohutuse valdkonnas ja kehtivate määruste parandamisel. Seega kinnitan oma poolthäält.

– **Raport: Dominique Vlasto (A6-0099/2009)**

Bogusław Liberadzki (PSE), kirjalikult. – (PL) Andsin oma poolthääle raportile, mis käsitleb lepituskomitees heakskiidetud ühist teksti eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb sadamariigi kontrolli (uuestisõnastamine). Nõustun meresõiduohutuse kolmanda paketi eesmärkidega.

Paketi seitsme ettepaneku eesmärk on hoida ära õnnetusi, parandades Euroopa lipu all sõitvate laevade kvaliteeti, vaadates läbi õigusaktid sadamariigi kontrolli kohta ja laevaliikluse seire kohta ning parandades eeskirju, mis on seotud klassifikatsiooniühingutega. Nende eesmärk on tagada ka tõhus reageerimine õnnetuse korral, töötades välja õnnetuste uurimise ühtlustatud raamistiku, võttes kasutusele eeskirjad reisijatele hüvitise maksmise kohta õnnetusjuhtumi korral ning rakendades eeskirju laevaomanike vastutuse kohta, mis on seotud kohustusliku kindlustusskeemiga.

Sooviksin väljendada oma toetust saavutatud kokkuleppele ja eelkõige järgmistele punktidele: kohaldamisala laiendamine, et kaasata ka ankrukohtades peatuvad laevad, laevade sagedasem kontrollimine ja alaline keeld laevadele teatud tingimustel.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletasin proua Vlasto sadamariigi kontrolli raporti poolt, mis kuulub meresõiduohutuse kolmandasse paketti. Nõustun selle osaga saavutatud kokkuleppes, mille alusel laiendatakse direktiivi kohaldamisala ankrukohtades peatuvate laevade kaasamiseks, ning selle osaga, mis käsitleb kõrgema riskikategooria laevade kontrolli sageduse suurendamist. Siinkohal viitan vajadusele hinnata seda riski nii täpselt ja sõltumatult kui võimalik. Samuti nõustun, et teatud tingimustel tuleks laevadele keelata alaliselt juurdepääs, et tagada laevandusettevõtjate ja reisijate piisav ohutus.

– **Raport: Dirk Sterckx (A6-0100/2009)**

Bairbre de Brún ja Mary Lou McDonald (GUE/NGL), kirjalikult. – Väljendame heameelt selle resolutsiooni rõhuasetuse muutuse üle ning mõningate positiivsete ettepanekute üle seoses finantssektori, uuenduste, energiatõhususe ja investeringute reguleerimisega, samuti selle üle, et tunnustatakse vajadust kaitsta tööhõivet, luua töökohti, võidelda vaesusega ja keskenduda kõige haavatavamatele ühiskonnarühmadele.

Ent Lissaboni strateegia loogikat on rikutud ja see tuleb põhjalikult üle vaadata, eriti arvestades uut majandusolukorda.

Lisaks on selles resolutsioonis mitmed ettepanekud, mis on lühinägelikud ja takistavad arengut, näiteks piirangute kaotamise ja paindlike tööhõivetavade nõudmine, mis toob kaasa töötajate õiguste vähenemise.

Neil põhjustel loobusime selle raporti lõpphääletusel osalemast.

Bogusław Liberadzki (PSE), kirjalikult. – (PL) Andsin oma poolthääle raportile, mis käsitleb lepituskomitees heakskiidetud ühist teksti eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2002/59/EÜ, millega luuakse ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem.

Nõustun meresõiduohutuse kolmanda paketi eesmärkidega.

Paketi seitsme ettepaneku eesmärk on hoida ära õnnetusi, parandades Euroopa lipu all sõitvate laevade kvaliteeti, vaadates läbi õigusaktid sadamariigi kontrolli kohta ja laevaliikluse seire kohta ning parandades eeskirju, mis on seotud klassifikatsiooniühingutega. Nende eesmärk on tagada ka tõhus reageerimine õnnetuse korral, töötades välja õnnetuste uurimise ühtlustatud raamistiku, võttes kasutusele eeskirjad reisijatele hüvitise maksmise kohta õnnetusjuhtumi korral ning rakendades eeskirju laevaomanike vastutuse kohta, mis on seotud kohustusliku kindlustusskeemiga.

Härra Sterckxi raporti variraportöörina sooviksin avaldada täielikku toetust hääletusele pandud dokumendile.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Usun, et meresõiduohutuse paketti tuleks arutada üldisemalt ja tervikuna kooskõlas lähenemisviisiga, millest Euroopa Parlament on selle eri osadega tegeldes alati lähtunud. Seega hääletasin ma härra Sterckxi raporti poolt, mis käsitleb ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteemi loomist, sest see süsteem sobib laiemasse konteksti, mille eesmärk on suurendada meresõiduohutust ja lihtsustada selle haldamist, ning seda olen juba mitmel korral toetanud. Kõnealusel juhul aitaks laevade seire tehnoloogia kasutamine lihtsustada otsustamist selle üle, kes vastutab õnnetuste korral, ning parandada

laevade ohutusse kohta paigutamise korda. Sel põhjusel tunnen, et olen valmis raportit oma poolthäälega toetama.

– Raport: Jaromír Kohlíček (A6-0101/2009)

Guy Bono (PSE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin selle raporti poolt, mille esitas Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni Tšehhi liige Jaromír Kohlíček ja mis käsitleb meretranspordi sektoris toimunud õnnetusjuhtumite juurduse aluspõhimõtteid.

Tekst keskendub vajadusele koostada Euroopa tasandil selged ja siduvad suunised, et tagada merel toimunud õnnetusjuhtumite nõuetekohane seire. Selles käsitletakse probleeme, mis ilmnesid pärast naftatankeri Erika uppumist Prantsusmaa rannikul. Selleks et hoida ära niisuguste halva juhtimise näidete kordumine, on Euroopa Liit otsustanud kehtestada range raamistiku, mis hõlmab kõiki tehnilisi aspekte ja kõiki protsesse, mida tuleb õnnetuse korral järgida: uurimise metoodikat, Euroopa laevaõnnetuste andmebaasi, ohutuse tagamise soovitusi ja nii edasi.

Jagan seisukohta, et väga tähtis on muuta Euroopa merepiirkond üheks maailma ohutumaks ja eeskujulikumaks. See ongi niinimetatud Erika III merenduspaketi – mille osa raport on – eesmärk. See on tõeline läbimurre merendussektori jaoks, samuti keskkonna jaoks, mis on sageli teine merel toimunud lugupidamatu käitumise ohver.

Bogusław Liberadzki (PSE), kirjalikult. – (PL) Andsin oma poolthääle raportile, mis käsitleb lepituskomitees heakskiidetud ühist teksti eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse meretranspordisektoris toimunud õnnetusjuhtumite juurduse aluspõhimõtted ning muudetakse direktiive 1999/35/EÜ ja 2002/59/EÜ. Nõustun meresõiduohutuse kolmanda paketi eesmärkidega.

Paketi seitsme ettepaneku eesmärk on hoida ära õnnetusi, parandades Euroopa lipu all sõitvate laevade kvaliteeti, vaadates läbi õigusaktid sadamariigi kontrolli kohta ja laevaliikluse seire kohta ning parandades eeskirju, mis on seotud klassifikatsiooniühingutega. Nende eesmärk on tagada ka tõhus reageerimine õnnetuse korral, töötades välja õnnetuste uurimise ühtlustatud raamistiku, võttes kasutusele eeskirjad reisijatele hüvitise maksmise kohta õnnetusjuhtumi korral ning rakendades eeskirju laevaomanike vastutuse kohta, mis on seotud kohustusliku kindlustusskeemiga.

Sooviksin väljendada oma toetust saavutatud kokkuleppele ja eelkõige järgmistele punktidele: õnnetuste uurimise metoodika, otsus juurduse kohta, meremeeste õiglane kohtlemine ja tunnistajate kaitse / andmete konfidentsiaalsus.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Andsin oma poolthääle härra Kohlíčeki raportile meretranspordi sektoris toimunud õnnetusjuhtumite juurduse kohta. Liiga sageli on keeruline otsustada, kes merel toimunud väikeste või tõsiste õnnetuste korral vastutab. Pean silmas juurdust, mis järgnes tõelisele looduskatastroofile, mille põhjustas naftatankeriga Prestige toimunud õnnetus, ja paljusid muid juhtumeid, mis kahjuks jätkuvalt aset leiavad. Meretransport väärib erilist tähelepanu, sest lisaks sellele, et ta on teiste sektoritega võrreldes ökonoomsem, on ta õnnetuse keskkonnatagajärgi arvestades üks ohtlikumaid. Arvan, et seepärast tuleb kehtestada selged ja siduvad suunised selle kohta, kuidas viia läbi laevaõnnetuste tehnilist juurdust, ja anda tagasisidet edaspidiste õnnetuste ärahoidmiseks. Sel põhjusel hääletasin raporti poolt.

– Raport: Paolo Costa (A6-0102/2009)

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletasin härra Costa raporti poolt, mis käsitleb reisijate meritsi vedajate vastutust õnnetusjuhtumite korral. Olen temaga nõus, et väga oluline on lisada Euroopa õigusaktidesse reisijate ja nende pagasi mereveo 1974. aasta Ateena konventsiooni sätted, sest siiamani esinevad riikidevahelised erinevused ei võimalda tagada piisaval tasemel vastutust ja kohustuslikku kindlustust reisijatega juhtunud õnnetuste korral. Kuigi seda pole teiste transpordivahendite puhul, usun, et õigusaktid peaksid vajadustele vastama ka meretranspordi valdkonnas.

– Raport: Gilles Savary (A6-0072/2009)

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Kavatsen hääletada härra Savary raporti poolt, mis käsitleb laevaomanike kindlustust merinõuete korral, sest nõustun raportööri esitatud soovitustega vajaduse kohta tagada, et laeva sisenemisel mis tahes liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatesse vetesse täidaksid laevaomanikud kindlustuse kohustust, ja kehtestada karistused juhaks, kui avastatakse, et laeva pardal puudub kindlustustunnistus. Nõustun, et kindlustussumma peaks kehtestama vähemalt 1996. aasta LLMC

konventsioonis sätestatud piirmäärade ulatuses, mis tagab merel toimunud õnnetuste ohvritele nõuetekohase hüvitise. Seetõttu toetan raportööri soovitusi kiita heaks nõukoguga kokku lepitud soovituse projekt.

– Raport: Emanuel Jardim Fernandes (A6-0069/2009)

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult*. – (IT) Pooldan härra Fernandese raportit, mis käsitleb lipuriigi nõuete täitmist. See näitab Euroopa Parlamendi otsust säilitada meresõiduohutuse kolmanda paketi ühtsus, kui nõukogu töö teatud aspektides, näiteks selle soovituse teema puhul katkes. Seetõttu toetan härra Fernandese ning transpordi- ja turismikomisjoni liikmete tööd. Usun, et saavutatud poliitilise kokkuleppe lisaväärtust tuleks pidada tähtsaks, eriti sellepärast, et selles kutsutakse liikmesriike üles kehtestama oma veeteede ametite jaoks kvaliteedijuhtimise süsteem ning järgima selles valdkonnas rahvusvahelisi eeskirju, millest kõige olulisemad tulenevad Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni konventsioonidest. Lisaks sellele, et ettepanek on kasulik Euroopa lipu all sõitvate laevade kvaliteedi ja ohutuse mõttes, võimaldab see parandada konkurentsitingimusi ühenduses, ja seega arvan, et seda tuleks toetada.

– Raport: Saïd El Khadraoui (A6-0066/2009)

Brian Crowley (UEN), *kirjalikult*. – (GA) Euroopa riigid peavad liidu keskkonnanäesmärkide saavutamiseks koostööd tegema. Kuid ELi keskkonnapoliitika jätkusuutlikkuse tagamiseks tuleb hõlmata ELi põhimõtteid ja iga liikmesriigi erijooned ja vajadused.

Eurovinjeti raport on Euroopa Liidu äärepoolsemate liikmesriikide puhul nende eesmärkidega vastuolus.

Eurovinjetti käsitlevate soovitustega karistatakse äärepoolsemaid riike ja Euroopa keskel asuvad riigid lõikaksid sellest palju kasu. Minu arvates on eurovinjeti soovitus vastuolus ühtse turu põhimõtetega ja ma arvan, et see on teatud riikide diskrimineerimine geograafia põhjal. Iirimaa on Euroopa servas asuv saar. Teiste riikide veoautod ei sõida läbi Iirimaa, aga meie rasked kaubaveokid peavad maksma tasu paljudes riikides kogu Euroopas. Sellest ei ole pääsu: me peame tegelema ettevõtlusega, peame oma kaupa eksportima ja importima. Eurovinjeti direktiivi ettepaneku alusel on Euroopa keskel asuvatel riikidel konkurentsieelised, sest nad ei pea maksma samu tasusid. Ei ole õige ega õiglane sel viisil riike geograafilise asukoha põhjal diskrimineerida.

Avril Doyle (PPE-DE), *kirjalikult*. – Eurovinjeti direktiivi koostamise eesmärk oli ühtlustada Euroopa teedel kohaldatavaid maksusüsteeme, sealhulgas mootorsõidukimaksu, teemakse ja teefrastruktuuri kasutamisega seotud makse, ning kehtestada õiglasel mehhanismil vedajatelt infrastruktuurikulude sissenõudmiseks. Komisjon tegi direktiivi viimasel läbivaatamisel uusi muudatusettepanekuid, näiteks raskete kaubaveokite keskkonnamõju kulude hindamine seoses mürasaaste, ummikute ja õhusaastega.

Suure transiitliiklusega riigid on täiesti teistsugusel arvamusel kui äärepoolsemad riigid nagu minu riik, mis sõltub kauba importimisel ja eksportimisel suurest liiklusemahust. Kuigi põhimõtteliselt on need õiglasel, peaks rakendamine toimuma järk-järgult ja erapooletult. Need on teemad, mida me ei saa eirata. Rasked kaubaveokid sõltuvad sageli ajapiirangutest ja välistest ajakavadest, näiteks praamiettevõtete omadest. Sadamatunneli ehitamine Dublini linna on aidanud raskete kaubaveokite kesklinna sisenemise vajadust palju vähendada ning parandanud õhukvaliteeti ja vähendanud mürasaastet. See oli tasuv investeering.

Ma ei ole veendunud, et on vaja luua sõltumatu Euroopa asutus, kes kehtestaks teemaksude määrad, ning leian, et see kuulub subsidiaarsuspõhimõtte alla.

Françoise Grossetête (PPE-DE), *kirjalikult*. – (FR) Hääletasin El Khadraoui raporti poolt, mis käsitleb raskete kaubaveokite maksustamist teatavate infrastruktuuride kasutamise eest.

Oluline on anda liikmesriikidele võimalus kohaldada maanteeveosektoris nii-öelda arukamaid makseid, et katta väliskulud ja toetada seega säästvat käitumist.

Kuigi õhu- ja mürasaastet tuleb arvesse võtta, ei ole ummikute puhul õige seda teha, sest need ei ole põhjustatud ainult maanteevedudest. Selline tasu oleks diskrimineeriv, sest erasõidukid tekitavad samuti ummikuid.

Lisaks maksab see sektor naftahinna ja kaubatarnekulude kaudu kinni majanduskriisi tagajärgi. Maanteeveosektori VKed ei suuda neid lisakulusid praeguse majanduskriisi oludes kanda.

Tuleks teha rohkem, et kohandada teede infrastruktuuri liikluse kasvuga, ent eelkõige tuleks keskenduda säästvale transpordile, eelistades vähe süsinikdioksiidi tekitavaid transpordiliike.

Mina kui Rhône-Alpes'i piirkonna valitud esindaja võin kinnitada, et Rhône'i orus ei ole paljusid maanteelõike suudetud kohandada.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Täna sel hääletusel võttis Euroopa Parlament vastu eurovinjette käsitleva direktiivi eelnõu, mis võimaldab liikmesriikidel raskeid kaubaveokeid teede infrastruktuuri kasutamise eest maksustada.

Lõpphääletusel hääletasin direktiivi vastu. Ma arvan, et selle direktiivi sätete kehtestamise korral suurenevad transporditeenuseid pakkuvate ettevõtete kulud. Need kulud võivad olla eriti kahjulikud väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, millel ei ole oma autopargi väljavahetamiseks piisavalt kättesaadavaid rahalisi vahendeid. Lisaks võivad need sätted põhjustada ettevõtetele raskusi praeguse finantskriisi ajal, mil krediidi saamine on paljude ettevõtete jaoks raskendatud.

Muidugi peaksime otsima viise, kuidas võimaldada meie teedel keskkonnahoidlikumaid sõidukeid kasutada. Ent me ei tohiks rakendada meetodeid, mis on tegelikult ettevõtete maksustamise uus viis.

Jim Higgins (PPE-DE), kirjalikult. – Sooviksin Euroopa Parlamendis esindatud Fine Gaeli kolleegide nimel selgitada, et me ei hääletanud El Khadraoui raporti poolt, mis käsitleb raskete kaubaveokite maksustamist, sest tunneme muret ettepaneku õigusliku aluse, teemaksu elektroonilise kogumise kohustusliku süsteemi ja tulu sihtotstarvet puudutavate sätete pärast. Toetame täielikult ettepaneku aluseks olevaid põhimõtteid, aga arvame, et raportis ei ole neist põhimõtetest kinni peetud.

Stanisław Jałowiecki (PPE-DE), kirjalikult. – Ma mitte üksnes ei hääletanud selle raporti vastu, vaid pean seda ka Euroopa ühisturule ohtlikuks. Arvan nii peamiselt seetõttu, et see on ebaõiglane ja toimib varjatud maksuna. Pealegi ei aita see kaasa keskkonnakaitsele. Praeguse finantskriisi ajal on see pisut absurdne. Sedalaadi õigusakt näitab, et Euroopa Liit keerab oma kodanikele selja.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult. – (DE) Hääletan uut eurovinjeti direktiivi puudutava mõistliku kompromissi poolt. Olen koos Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooniga konservatiivse Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni tugeva opositsiooniga vastamisi seistes aastaid võidelnud selle eest, et väliskulusid (müra, ummikud, saaste) hakataks teemaksudes arvestama, et kanda finantskoormus maksumaksjalt üle saastajale ehk teisisõnu raskeveokite liiklusele.

Ummikukulused puudutava kompromissi tõenäolisele tulemusele olen ma vastu, sest häälteenamuse tulemusel oli võimalik üksnes nende tunnistamine väliskuludeks tingimisel, et seda ei kohaldata mitte ainult raskeveokite liikluse suhtes, vaid kõigi ummiku põhjuste, sealhulgas sõiduautode suhtes.

Tõenäoliselt ei võeta Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni arusaamatu opositsiooni tõttu ka süsinikdioksiidi arvutamisel arvesse. Muudatusettepanek, mille ma parlamendikomisjonile esitasin ja milles palusin miinimumteemakse kõigis üleeuroopalise transpordivõrgu osades, ei saanud häälteenamust. Ma tutvustan seda ettepanekut uuesti edasistes selleteemalistes aruteludes.

Üks eriti positiivne joon Austria jaoks on asjaolu, et väliskulusid ja niinimetatud Alpi lisatasu (kõrgem teemaks Alpi piirkonnas) tõenäoliselt ei tasaarvestata. See tähendab, et Austria võib kehtestada tundlikus Alpi piirkonnas kõrgema teemaksu ja endiselt nõuda maksu ka väliskulude eest. Selle tulemusena on võimalik kõrgem Brenneri teemaks.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Toetan seda raportit, mis peaks kaasa aitama kaubaveo üleviimisele maanteedelt raudteele. Raport on osa algatuste paketist, mille eesmärk on muuta transport säästvamaks ja tagada, et kasutajad peaksid maksma vaid need transpordikulud, mis on otseselt seotud nende kasutatava transpordiliigiga. Teemakse nõutakse kohaliku mürasaaste, kohaliku õhusaaste ja infrastruktuuri kahju/kulude eest. See loob õiglasema süsteemi põhimõttel „saastaja maksab” ning sisaldab tagatisi turu läbipaistvuse kindlustamiseks ja diskrimineerimise ärahoidmiseks.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Raskeveokite liiklus on Euroopas kasvanud alates laienemisest ida poole ja see on eriti märgatav mitmes liikmesriigis, sealhulgas Austrias. Nüüd on meil probleem, et mõned tegurid põhjustavad suuri väliskulusid, mida rahvas peab kinni maksma. Üks neist teguritest on kogu Euroopat läbiv raskeveokitransport ja teine on tuumaelektrijaamad.

Kui rasketele kaubaveokitele kehtestatakse teemaks, arendamata samal ajal raudteid ja kõrvaldamata piiriüleseid raudteetranspordi takistusi, siis hääletame lihtsalt kallimate kaupade poolt ja inimeste tervis ei parane ega saaste vähene.

Arvan, et saavutame vastupidise tulemuse, kui karistame neid, kes on ummikusse kinni jäänud. See toob ilmselt kaasa liikluse naasmise väikestesse küladesse ja linnadesse, aga seda me ei soovi. Pikas plaanis on ainus võimalus arendada infrastruktuuri ja see tähendab, et me peame muutma kohaliku ühistranspordi

ligitõmbavamaks. Täna arutatav eurovinjeti direktiiv tundub olevat mõistlik kompromiss ja seetõttu hääletasin selle poolt.

Cristiana Muscardini (UEN), kirjalikult. – (IT) Proua juhataja, keskkonnakaitse ja liiklusohutus, mis on kõnealuse direktiivi eelnõu eesmärgid, on kaks sihti, mille poole Euroopa Liit peaks püüdlema, kui ta soovib transpordipoliitikat, milles võetakse rohkem arvesse tema kodanike ootusi ja õigusi. Mitmed muudatused 1999. aasta EÜ direktiivis, milles on sätestatud teatavaid maanteid kasutavate raskete kaubaveokite maksustamine, on seetõttu teretulnud. Sellised sammud peavad olema mõistlikud ja need tuleb teha järkjärgult, et hoida praeguses tõsisel majanduskriisil ära olulise majandussektori krahhi; see on sektor, mis põhineb peaaegu eranditult väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel.

Pealegi ei ole Euroopa veel loonud põhjalikku ja tõhusat ühendveosüsteemi, mis tagaks kaubaveo märgatava üleviimise vähem saastavatesse sektoritesse. Arvestades seda olukorda ning omadusi ja tõhusust, on maanteedtransport kõige laialdasemalt kasutatud süsteem tootmismailmas.

Oma täna antud häälega soovisin seega rõhutada, kui oluline on teha järkjärgulisi, ent tähtsaid ja mitte vaid sümboolseid samme ohutuma ja rohelisema maanteedtranspordi poole, määramata sellele majandusharule ebaloogilisi ja vastutõotavaid karistusi.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Toetan härra El Khadraoui tööd, mis on seotud raskete kaubaveokite maksustamisega teatavate infrastruktuuride kasutamise eest, ja seetõttu hääletasin tema raporti poolt. Kuigi ma ei ole nõus mõne punktiga, näiteks teatud väliskulude hõlmamise või mittehõlmamisega maksus, olen nõus põhimõttega „saastaja maksab”. Härra El Khadraoui suurepärase töö kinnitab vajadust kasutada maksust saadud tulu kogu transpordisektori heaks. Lõpetuseks ütlen, et minu arvates ei tohi väliskulude maksustamisest saadud tulu muutuda vaid veel üheks maksustamisvormiks.

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult. – (NL) Ettepanek, mille üle me täna hääletame, on eelmise eurovinjeti direktiivi läbivaadatud ja laiendatud versioon ning selles sätestatakse maanteedel teemaksu kehtestamise eeskirjad. Vastuvõetud ettepanekute kohaselt võivad liikmesriigid alates praegusest kanda õhusaaste, mürasaaste ja liiklusummikutega seotud kulud üle veoautodele. See on maksumaksjale hea uudis. Praegu maksame endiselt õhusaastest põhjustatud kahju eest. Peagi hakkab maksma saastaja. Lisaks innustame sel viisil transpordiettevõtteid investeerima keskkonnanahoidlikumatesse veoautodesse.

Seega hääletasin selle ettepaneku poolt, eelkõige seepärast, et sellesse lisati ummikumaks täiendava väliskulu eest mägipiirkondades. Liiklusummikud on peamine õhusaaste, mürasaaste ja kütusekulu põhjustaja. Kui saaksime sellest maksust saadud tulu investeerida raudtee- või veetransporti, siis lahendaksime nii liiklusummikute kui ka kliimamuutuse probleemi. Lisaks põhjustavad liiklusummikutest tulenevad viivitused transpordisektoris olulist majanduskahju.

Kahjuks ei ole hõlmatud kaubaveo suurest mahust tulenevad kliimaga seotud kulud, ehkki transpordisektor on peamine heitkoguste põhjustaja.

– Raport: Michael Cashman (A6-0077/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Proua juhataja, mina hääletasin raporti poolt. Läbipaistvus ei ole pelgalt sümbol, vaid põhimõte, millel peaksid põhinema kõik institutsioonilised menetlused. Kodanikele ja teistele valimisõigusega isikutele tuleb tagada võimalikult suur juurdepääs Euroopa institutsioonide dokumentidele, et nad saaksid tõhusalt osaleda poliitika kujundamises ja lasta avalik-õiguslikel asutustel oma tegevusest aru anda. Sel põhjusel võtsin varem jõuliselt sõna selle poolt, et avaldada kohalviibinud parlamendiliikmete nimekirjad.

Hoolimata Euroopa institutsioonide liikumisest avatuse ja läbipaistvuse poole ei saa olukorda kirjeldada just täiuslikuna ning määruse (EMÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa institutsioonide dokumentidele) uuestisõnastamist tuleks vaadelda veel ühe püüdena tagada halduskeskkond, kus teabe kättesaadavus ja lihtne juurdepääs teabele on pigem reegel kui erand. Lõpetuseks sooviksin osutada hiljutistele suurtele saavutustele: Euroopa Parlament kasutab nüüd ei rohkem ega vähem kui 23 ametlikku keelt ja Euroopa Ühenduse dokumendid on kõigis neis kättesaadavad. See on näide demokraatia tagamisest.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Meie, Rootsi konservatiivid, andsime täna oma poolthääle härra Cashmani raportile A6-0077/2009 üldsuse juurdepääsu käsitleva määruse nr 1049/2001 läbivaatamise kohta, mille eesmärk on saavutada Euroopa institutsioonides suurem läbipaistvus. Seoses artiklit 5 käsitlevate muudatusettepanekutega 61 ja 103 usume, et kolmandal lugemisel toimuva lepitusmenetluse dokumendid

tuleks teha kättesaadavaks kohe pärast lepituskomitee viimase koosoleku lõppu, vastupidi dokumentidele, mida vaadeldakse läbirääkimistel endil. Esimese ja teise lugemise kolmepoolsete arutelude dokumendid peaksid olema täielikult kättesaadavad kogu menetluse jooksul.

Chris Davies (ALDE), kirjalikult. – Mul on väga kahju, et sellesse korda, mille eesmärk on tagada põhimõte, et üldsusel on õigus näha ELi dokumente, on Euroopa Parlament lisanud rõhuasetuse, et neid eeskirju ei kohaldata Euroopa Parlamendi liikmete suhtes. Väidetavalt sellega üksnes sõnastatakse ümber eeskirjad, mis on parlamendiliikmete põhimääruses juba talletatud, aga paljude inimeste jaoks tundub see vaid järjekordne näide, et ühtele kehtib üks ja teistele teine reegel, ning ma olen rõõmus, et Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon ei toetanud härra Nassaueri esitatud muudatusettepanekuid.

Eriti oluline on, et kõik Euroopa Parlamendi liikmetele makstud kuluhüvitiste üksikasjad tehtaks üldsusele kättesaadavaks. Meie enda audiitorid on paljastanud, et mõned parlamendiliikmed ei ole kindlasti auväärsed, paljud neist on tegelikult petised ja kelmid. Täieliku läbipaistvuse põhimõte tuleb tagada võimalikult kiiresti, kui tahame, et Euroopa kodanikud seda institutsiooni usaldaksid.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletasin härra Cashmani raporti poolt, mis käsitleb juurdepääsu Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele. Toetan seda kiiduväärt algatust, mille eesmärk on täita lüngad „salastatud teabe“ (niinimetatud tundliku sisuga dokumendid, nagu on nimetatud kehtivas määruses nr 1049/2001) ühiseeskirjades, säilitades õigusnormide kehtestamise tasandil mõned head põhimõtted, mis on võetud nõukogu- ja komisjonisestest turvaeeskirjadest, niivõrd kuivõrd neid põhimõtteid võib kohaldada ka parlamentaarse organi suhtes. Lõpetuseks toetan härra Cashmani üldesmärki, s.o selle määruse parandamist, et suurendada läbipaistvust, muutmata seda õigusakti liiga üksikasjalikuks ja selle rakendamist keerukaks.

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult. – (NL) Pole kahtlust, et 2001. aasta määrus tõi kodanike jaoks suurema läbipaistvuse, sest see võimaldas üldsusele juurdepääsu Euroopa institutsioonide dokumentidele. Oleks hea see määrus pärast seitsmeaastast kogemust üle vaadata. Mida me näeme? 2006. aastal tegi Euroopa Parlament mitu ettepanekut määrust muuta, et suurendada läbipaistvust veelgi, aga komisjon ei ole seda tõsisemalt arutanud.

Enamgi veel – praegu meile esitatud komisjoni ettepanek 2001. aasta määrus läbi vaadata sisaldab rangemaid eeskirju, mis tähendab vähem läbipaistvust. Selle järgi peetakse kaubandusläbirääkimiste dokumente konfidentsiaalseteks. Kahjuks tuleb meil valida kahe halva vahel. Seetõttu toetan Cashmani raportit, sest isegi kui see on ebatäielik, muudab see kokkuvõttes praeguse komisjoni ettepaneku paremaks. Oleksin eelistanud palju äärmuslikumat lähenemisviisi ja komisjoni ettepanekute täielikku tagasilükkamist, sest siis oleks komisjon olnud sunnitud koostama uue ja parema ettepaneku, mis tuleks Euroopa institutsioonide läbipaistvusele vaid kasuks ja täidaks tegelikult kurikuulsa tühimiku ELi institutsioonide ja kodaniku vahel.

– Report: Jan Andersson (A6-0052/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Proua juhataja, nagu me teame, mõjutab praegune majandus- ja finantskriis Euroopat. Olen oma riigi Itaalia pärast väga mures. Kriis tähendab koondamisi ning peresid, kellel on aina vähem raha ja kes kulutavad üha vähem. Seetõttu vajame jõulist sekkumist. See kriis tundub olevat eriti tõsine, aga kui sügavaks see osutub ja kui kaua kestab, sõltub sellest, mida me teeme. Me peame jõud ühendama, kooskõlastatud üleeuroopaline lähenemisviis on väga tähtis. Nüüd näeme rohkem kui kunagi varem suurt vajadust viia kindlakäeliselt reforme ellu, et luua Euroopa kodanikele kvaliteetseid töökohti ja heaolu. Peame pöörama ümber ja võtma suuna radikaalsete ümberkorralduste poole, hoidma ära töökohtade kadumist ja seisma vastu survele alandada veelgi palku ja sotsiaalkindlustusmakseid.

Peame suutma astuda vastu probleemidele, mis on seotud tööpuuduse ja sotsiaalse tõrjutuse suurenemisega. Lisaks peame paremini kooskõlastama nii ELi kui ka liikmesriikide pingutusi, aga sama tähtis on, et majanduse taastamiskava raames vastu võetud lühiajalised kriisi leevendamise meetmed oleksid kooskõlas Lissaboni strateegias sätestatud komisjoni pikaajaliste eesmärkidega. Sel põhjusel hääletasin raporti poolt.

Carl Lang (NI), kirjalikult. – (FR) Väärrib märkimist, et selles raportis mõõndakse mitut Euroopa Liidu mõõdalaskmist sotsiaalküsimustes. Esiteks tunnistatakse, et Lissaboni strateegia eesmärgi ei saavutata 2010. aastal. Siis on mõned huvitavad näitajad töötuse määra kasvu kohta; see tõusis 7%lt 2008. aastal 8,7%le 2009. aastal ja täpsemalt euroalal 7,5%lt 9,2%le. Teisisõnu ennustatakse 3,5 miljoni töökoha kadumist.

See valus tähelepanek peaks panema Euroopa pooldajaid mõtlema radikaalsetele reformidele, mida on vaja liikmesriikide tasandil, et piirata võimalikult palju majandus- ja finantskriisi katastroofilisi tagajärgi; see on kriis, mis sai alguse ülimast liberaalsusest ja üleilmastumisest, mis on Brüsselile nii armsad.

Seetõttu ei tekita usaldust, kui püüame rakendada poliitikat, mille eesmärk on säilitada suunised liikmesriikide tööhõivepoliitika kohta. Vastupidi, me peame seadma selle autoritaarse loogika kahtluse alla ja andma riikidele tagasi nende kontrolli majandus- ja finantsressursside üle ning kehtestama samal ajal riigi ja ühenduse tasandil soodustused ja kaitse, mis võimaldaks siseturul elavned ja taas kasvu saavutada.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) USAst alguse saanud finantskriisi täielikku mõju on reaalmajanduses igati tunda. Ekspertid ei ole ühel meelel, kuidas oleks kõige parem sellele kriisile reageerida ja milline oleks parim viis majandust stimuleerida, et tööpuuduse näitajaid kontrolli all hoida.

Ent isegi enne finantskriisi ei tundunud tööturu olukord sugugi ilus. Aina rohkem inimesi pidi tööle hakkama osalise ja lühendatud tööajaga ning riigi toetatud töökohti vähendati pidevalt. Juba mõnda aega on aina rohkem inimesi sattunud elama allpool vaesuse piiri, vaatamata sellele, et nad käivad tööl. Sünete majandusprognoside taustal on tõenäoline, et täistööajaga töötajate arv langeb jätkuvalt ja mingil hetkel kaotavad osalise tööajaga inimesed samuti oma töökoha. Peame tegema kõik, mida suudame, et hoida ära massilist tööpuudust. Ei ole kaugeltki kindel, et raportis esitatud meetmed on selleks sobivad või rahuldavad. Seetõttu hääletasin raporti vastu.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletasin härra Anderssoni raporti vastu. Kuigi usun tegelikult ühest küljest, et me peame ühendama jõud, et võtta suund radikaalsete ümberkorralduste poole, hoida ära töökohtade kaotust ja peatada edasised palga- ja sotsiaalkindlustushüvitiste kärped, arvan teisest küljest, et komisjoni sätestatud meetmed on Euroopa Liidu sotsiaal- ja tööhõivestruktuuri küllaldase katte ja kaitse tagamiseks suuremas osas ebapiisavad.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Praegune majanduskriis on põhjustanud ja põhjustab lähiajal veel tagasilööke tööturul.

Hääletasin Euroopa Parlamendi õigusloomega seotud resolutsiooni projekti poolt, milles käsitletakse liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniseid, sest toetan koos raportööri komisjoni seisukohta, mille põhjal tehti ettepanek säilitada 2009. aastaks tööhõivepoliitika suunised nõukogu 15. juuli 2008. aasta otsuse 2008/618/EÜ lisas sätestatud kujul. Komisjoni arvates loob see lähenemisviis nõuetekohase raamistiku, mille abil suudetakse võidelda majandus- ja finantskriisiga ja jätkata struktuurireformi.

José Albino Silva Peneda (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Praegune kriis on rohkem kui vaid majandus- ja finantskriis. See on eelkõige usalduskriis. Selle kõige hirmutavam märk on suur tööpuuduse määr. Ent tööpuudus ei tähenda vaid tulu kaotust, vaid ka usu kadumist endasse ja teistesse.

Selle usu taastamiseks peame kehtestama väga selge keskmise tähtajaga strateegia.

Sealjuures on poliitilistel juhtidel, kes edastavad signaale ja sõnumeid, otsustav roll. Heaperemehelikkus, turvalisus, ausus ja hoidumine teostamatuid eesmärke ja enesekiitust teenivast lihtlabasest propagandast on mõned näited headest tavadest, mis võiksid aidata usaldust taastada.

Teisest küljest peame looma töökohti ja selleks peavad ettevõtete jaoks investeerimistingimused olema olema.

Peame tegutsema kiirelt, sest juhul kui midagi ette ei võeta, toovad euroala suurima eelarvepuudujäägiga riikide rahastamisprobleemid kaasa majandussurutise süvenemise, tööpuuduse jätkuva kasvu ning ettevõtete ja perede tulu kaotuse.

Seetõttu toetasin härra Anderssoni raportit, milles tehakse ettepanek säilitada tööhõivepoliitika suunised 2009. aastaks.

– Ettepanek võtta vastu otsus kodukorra artikli 139 kohta (B6-0094/2009)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Otsus veel kord kohaldamisaega pikendada ehk teisisõnu veelgi edasi lükata kõigi parlamendiliikmete ettenähtud õigust kõnelda parlamendis enda keeles ja koostada kõik dokumendid ametlikes keeltes ei ole mõistetav ega vastuvõetav. Juba mitu aastat on möödunud mõningate riikide ühinemisest, kelle jaoks on oma keele kasutamine endiselt piiratud, sest ei leita vajalikke keeletespialiste; need on eelkõige Iirimaa ja Tšehhi. Esitatud õigustus on ebamäärane ja vastuoluline, aga

nende puhul ei ole koolituse rahalist küsimust peetud tähtsaks ja see tekitab kahtlusi, et tegemist on soovimatusena. Me ei saa nõustuda sellega, et võõrandamatu õigus kultuurilisele ja keelelisele mitmekesisusele ELis seatakse ohtu, see võib mõjutada ka portugali keelt. Me ei saa sellise diskrimineerimisega nõus olla.

Kinnitame veel kord oma kindlat otsust kaitsta iga liikmesriigi kultuurilist identiteeti ja seda, et kõik riigikeeled on töökeeled. Seega saame vaid selle otsuse vastu hääletada. See, kui eelarvepoliitikas seatakse esmatähtsaks investeeringud relvadesse, selle asemel et väärtustada kultuuri ja kaitsta tööhõivet, näitab kokkuvõttes Euroopa Liidu eelarvepoliitika kultuurilise ja keelelise tasandi muutumist.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma andsin oma poolthääle juhatause ettepanekule võtta vastu otsus Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 139 kohaldamisaja pikendamise kohta parlamendi seitsmenda koosseisu ametiaja lõpuni.

– Raport: Magda Kósáné Kovács (A6-0038/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Proua juhataja, mina hääletasin raporti poolt. Olen hiljutiste sündmuste pärast Itaalias väga mures. Seoses Rumeenia kodanike ja romidega on tekkimas nõiajahi meeleolu ja korraldatakse karistusretki. Itaalia valitsus tegeleb paaniliselt turvakampaaniaga. Seejuures võib äärmuslike meetmete vastuvõtmine romi kogukondade suhtes halvendada selle rahvusvähemuse niigi hirmsat olukorda ning vähendada lõimumise ja sotsiaalse kaasamise võimalusi. Me ei tohi unustada, et õigusriigis on kriminaalvastutus individuaalne ja seda ei saa omistada kollektiivile. Sellest põhimõttest kõrvalekaldumine looks ohtliku pretsedendi, mis tooks kaasa tervete rahvusrühmade või teatud rahvusest sisserändajate tembeldamise kurjategijateks.

Kindlasti nõuab sisseränne üleeuroopalist koordineerimist, et tugevdada kohtu ja politsei vahendeid organiseeritud kuritegevusega võitlemiseks. Kuid sellest ei piisa. Oluline on võtta vastu selge tööhõivepoliitika ebasoodsas olukorras rühmade jaoks, sealhulgas romidest töötajate jaoks, luua toetusmeetmed, mille eesmärk on hõlbustada nende järkjärgulist lõimumist tööturule, ja pöörata suuremat tähelepanu noorte hariduse poliitikale.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) EL on väärtuste liit ja peab seetõttu säilitama oma territooriumil austuse inimõiguste vastu. Seepärast on tal ka ülesanne tunnistada oma liikmesriikide kaudu romide habrast olukorda ja aidata neil ühiskonda lõimuda. Seetõttu hääletasime selle raporti poolt.

Anna Ibrisagic (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Hääletasime täna proua Kósáné Kovácsi algatusraporti (A6-0038/2009) poolt, mis käsitleb romide sotsiaalset olukorda ja nende tööturule juurdepääsu parandamist ELis. Raportis käsitletakse väga tõsist probleemi ja see näitab selget vajadust võtta meetmeid ulatusliku tõrjutuse vastu, mis mõjutab praegu paljusid romisid. Avaldame heameelt liikmesriikide koostöö üle nende suurte probleemide lahendamisel.

Samas sooviksime märkida, et me ei pea mitmeid eraldi lahendusi selle tõrjutuse vähendamisel edasiviivaks. Eraldi maksumäärad tööandjatele, kes võtavad tööle romi naisi, ja muud samalaadsed meetmed tekitavad tõenäoliselt veelgi suurema tõrjutuse ja toimivad ülejäänud ühiskonda lõimumise vastu.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raport teeb heameelt, sest selles rõhutatakse uut tahku romide kaasamise strateegias, mida on arendatud alates 2005. aastast mitmes Euroopa Parlamendi resolutsioonis. Romide praegune olukord näitab, et alates sellest, kui komisjon esitas 2005. aastal oma esimese selleteemalise üleskutse, ei ole romide lõimimiseks piisavalt tehtud.

Raportis tehakse ettepanek olulisi meetmeid sisaldavate direktiivide kohta seoses romide hariduse edendamise ja nende tööturul eelistamise toetamise poliitikaga. Romide tööturule lõimimise toetamine koolitus- ja ümberõppemeetmete rahastamise kaudu, romide sõltumatu tegevuse edendamise meetmed, sooduslaenude ja riiklike toetuste pakkumine ning uuenduslike põllumajandusliku töö vormide väljatöötamine on kõik sellised eesmärgid, mida Euroopa Liit peab koordineerima. Ka see, kui luua ELi tasandi eksperdirühm, kuhu kuuluvad romide esindajad, võib aidata liikmesriikide romide strateegiat ning struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide kasutamist koordineerida.

Eeldan, et need soovitused motiveerivad Euroopa Komisjoni piisavalt koostama õigusaktide ettepanekuid, mille abil jõutaks selles valdkonnas käegakatsutavate tulemusteni.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Romid on Euroopa Liidu suurim rahvusvähemus ja nende lõimimine Euroopa ühiskonda on üks suuremaid probleeme, mille EL peab eeloleval kümnendil lahendama. Romidel, keda on ligikaudu 10–12 miljonit, ei ole võimalust vaesusest ja tõrjutusest pääseda. Sellise ulatusega ebasoodne

sotsiaalne olukord takistab romidel saavutamast elementaarset inimväärikust ja võrdseid võimalusi. Avaldan heameelt selle raporti üle, milles toonitatakse vajadust parandada kõigi eurooplaste elutingimusi rassist olenemata.

Alexandru Nazare (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Romi rahvusvähemusele ELis võrdsete võimaluste tagamine on õige lähenemisviis, mis aitab ära hoida sotsiaalset tõrjutust ja austada selle kogukonna õigusi. Seetõttu andsin oma poolthääle proua Kósáné Kovácsi raportile, mis on minu arvates suureks abiks.

Ent sooviksin oma seisukohta selles küsimuses veidi selgitada.

Et see rahvusvähemus on loomupäraselt piiriülene, siis saab romide õigusi tõhusalt käsitleda vaid Euroopa tasandil. Seepärast soovitasin luua romide jaoks Euroopa ameti, mille ülesanne oleks kooskõlastada Euroopa tasandil seda vähemust puudutavat poliitikat.

Teiseks ei saa me ümberjaotavate maksumeetmetega romide rahvusvähemuse lõimumist toetada, sest need ei suuda lahendada romi kogukondi mõjutavaid alusprobleeme. Parim viis seda vähemust toetada on võtta suund haridusprogrammidele, millega saaks aidata neil kogukondadel tööturule juurdepääsuks vajalikke oskusi omandada.

Teisest küljest peab romide rahvusvähemust käsitleva Euroopa poliitika eesmärk olema edendada sallivust ja kultuurierinevuste mõistmist ning keskenduda rahulikule koeksisteerimisele liikmesriikide ja Euroopa Liidu asjaomastes õigusaktides sätestatu piires.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletasin proua Kósáné Kovácsi raporti vastu, mis käsitleb romide sotsiaalset olukorda ja nende tööturule juurdepääsu parandamist ELis. Usun kindlalt, et see lähenemisviis tekitab veel ühe romide diskrimineerimise põhivormi. Romisid tuleb tegelikult kohelda samamoodi nagu kõiki muid kodanikke, pakkumata neile ülemääraseid hüvesid ja soodustusi teiste Euroopa kodanike arvelt, kellel on samad õigused (ja eelkõige kohustused) nagu sellel rahvastikurühmal.

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult. – (NL) Romide kogukond on Euroopa suurim ja ebasoodsaimas olukorras rahvusvähemus. Igaüks, kes olukorda tähelepanelikult jälgib, teab, et me vajame nende töö- ja elutingimuste parandamiseks kooskõlastatud lähenemisviisi. Olen rahul, et selles raportis kutsutakse üles pakkuma asjakohast koolitust, mis võib suurendada romide võimalusi tööturul. Lisaks tuleb tugevdada inim- ja sotsiaalset kapitali, keskendudes algusest peale nende lõimimisele Euroopa ühiskonda.

Tuleb tunnustada, et luuakse Euroopa eksperdirühm, kuhu kuuluvad romide kogukonna esindajad. Samuti on suurepärased need ettepanekud, mille kohaselt tuleb seada sisse partnerlussuhted, võtta kasutusele piisavad finantsvahendid ja jälgida seda kõike andmebaasi kaudu. Toetan raportit, sest selles pakutakse välja viise, kuidas me saame romide kogukonna olukorda parandada. Et Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni esitatud alternatiivne resolutsioon on kahjuks liiga nõrk, siis ma seda heaks ei kiida.

– Raport: Herbert Reul (A6-0035/2009)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Nafta nõudluse suunamine ei tohi jääda ainuüksi Euroopa Liidu asjaks. ELi osa maailma naftatarbimises väheneb ka järgmistel aastatel pidevalt. Seda tingib juba ainuüksi nõudluse jõuline kasv väljaspool Euroopa Liitu. ELi energiaravustuse kindluse seisukohalt on seega otsustava tähtsusega, et nõudluse kasvu piirataks ka üleilmselt, ohustamata sellega kolmandate riikide või ELi enda majanduskasvu eesmärke. Väga tähtis on sealjuures ka turumajanduslike hinnakujundusmehhanismide edendamine kolmandates riikides, näiteks kütuste riiklike subventsioonide kaotamisega.

Kõik need meetmed nõuavad investeringuid. Investeerida on võimalik vaid juhul, kui on kasutada ka piisavalt kapitali ja on väljavaade teenida kasumit. Seda teadvustades tuleb võimalikult kiiresti jagu saada praegusest krediidikriisist, mis ähvardab üle kasvada majanduskriisiks. Euroopa Liidu ees seisvad probleemid, mis on seotud nafta varustuskindluse edaspidise tagamisega, on viimasel kümnendil kasvanud. Neid on aga võimalik pakkumist ja nõudmist sihikindlalt mõjutades lahendada, kui selleks leitakse poliitilist tahet ja kui edendatakse rahvusvahelist koordineerimist ja koostööd ning innovatsiooni.

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Kõiki asjaolusid arvestades võin toetada seda algatusraportit, mille on koostanud minu kolleeg, parlamendiliige Reul. Nagu viimased kuud on näidanud, on energiaravustuse kindlus tähtsam kui kunagi varem. Koostöö, mida peavad tegema kõik liikmesriigid, ning vajadus kasutada ära peaaegu kõigi liikmesriikide ja komisjoni poolt hiljuti käivitatud stiimulipakettide eeliseid rõhutavad taastuvenergia tehnoloogiasse tehtavate investeringute tähtsust selleks, et suurendada meie energiaravustuse

kindlust ja vähendada süsinikuheidet. Meie aastatepikkune sõltuvus fossiilkütustest on viinud kahe ilmselge järelduseni.

1. Peame olema sõltumatud üleilmsetest geopoliitilistest jõududest, nagu näitas Venemaa-Ukraina ummikseis sel talvel, ning OPECi laastavast hinnapoliitikast.

2. Meil on aina lähemale jõudvaks tähtjaks endiselt vaja tagada süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamine ja see peaks olema esmatähtis küsimus.

Me ei tohi kokkuda tagasi majandus- ja keskkonnaprobleemidest, mis meie ees praegu seisavad.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletasin härra Reuli raporti vastu, mis käsitleb naftatarnetega seotud probleeme. Ma ei ole õigupoolest raportööriga nõus, kui ta väidab, et erinevate hinnangute kohaselt on ka tulevikus võimalik toota piisavalt naftat, et nõudlust selle järele rahuldada, küsides vaid tarbijatelt kõrgemat hinda ja parandades investeerimistingimusi. Kuigi ma toetan komisjoni algatusi, mille eesmärk on takistada naftahindade tõusu järgmisel paaril aastal, ei arva ma, et olukorda on tervikuna õigesti analüüsitud.

– Report: Georg Jarzembowski (A6-0055/2009)

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Parlamendiliikme Jarzembowski esitatud raportis on transpordi keskkonnahoidlikuks muutmine seatud prioriteediks ja see on tähtis esimene samm ulatuslikuma lähenemisviisi poole, millega muudetakse transport keskkonnasäästlikumaks. Kliimamuutusele reageerimise oluline osa on meie transpordivahendite ja -liikide muutumine, olgu see täiustatud hübriidsõidukite kasutuselevõtt, laialdasem keskkonnahoidliku ühistranspordi kasutamine või muude transpordiliikide suurem tõhusus.

Raportöör on raporti sätetes toonud esile võimalused maksustada raskeid kaubaveokeid nende põhjustatud saaste eest ja hõlmata ka raudteetranspordi tekitatud mürasaastet. On tähtis, et me arvestaksime nende äärepoolsemate Euroopa riikide vajadusi, kellel on mitmeid geograafilisi tõkkeid ja kes sõltuvad tugevast transpordivõrgust, mis on vajalik kauba tarnimiseks riiki ja majanduskasvu tagamiseks. Peame tagama, et neid meetmeid kohaldatakse õiglaselt. Neil tingimustel olen nõus raportit toetama.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletasin härra Jarzembowski raporti poolt, mis käsitleb keskkonnahoidlikku transporti ja väliskulude sisestamist. Oma arvamuses, mis langeb kokku suurepärase raporti koostanud raportööri arvamusega, toon esile liikuvusest tulenevat suurt kasu eurooplaste elukvaliteedile, Euroopa Liidu majanduskasvule ja tööhõivele, sotsiaalmajanduslikule ja territoriaalsele ühtekuuluvusele ning kolmandate riikidega toimuvale kaubandusele, samuti tõstan esile selle kasutegureid otseselt või kaudselt transpordi- ja logistikasektoriga seotud ettevõtete ja töövõtjate jaoks. Sellepärast avaldan heameelt asjaolu üle, et komisjon on oma teatises „inventeerinud” ELi meetmeid, mida on säästva transpordipoliitika edendamiseks siiani võetud. See on väike samm suure eesmärgi poole.

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult. – (NL) Komisjon on avaldanud teatiste paketi „keskkonnahoidliku transpordi”, „väliskulude sisestamise strateegia” ja „kauba ja seadmete müra vähendamise meetmete” kohta. Keskkonnahoidlike meetmete väljatöötamine transpordivaldkonnas on minu arvates väga hea ja ma toetan seda.

Jarzembowski raport aga nõrgestaks komisjoni ettepanekuid. Seetõttu esitas Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon positiivsed muudatusettepanekud, mis puudutasid muu hulgas ELi ja liikmesriikide vahelise suurema kaasrahastamise nõuet, õhustranspordi petroolimaksu ja transpordikasvu käsitamist majanduskasvust eraldi. Meie muudatusettepanekuid ei võetud siiski vastu, mistõttu ei ole see raport komisjoni ettepanekutele väärtust lisanud. Seepärast hääletasin raporti vastu.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Toetan keskkonnahoidlikku transporti soodustavaid meetmeid. See aitab meil kliimamuutuse vastu võidelda. Ent erimeetmeid tuleb tugevdada ja ma pidin hääletamisest loobuma.

– Resolutsiooni ettepanek B6-0107/2009 (Lissaboni strateegia)

John Attard-Montalto (PSE), kirjalikult. – Olen täiesti nõus, et muude majanduskriisi mõjude hulgas on vaesuse suurenemine Euroopa Liidus raskeim probleem. ELis tuleb peatada praegune tööpuuduse kasv. Arvan, et kõige tõhusam viis vaesuse vähendamiseks ja ärahoidmiseks on strateegia, mis põhineb sellistel eesmärkidel nagu täistööhõive, kvaliteetsed töökohad, sotsiaalne kaasamine, ettevõtluse toetamise meetmed ning tegevus VKEde rolli ja investeringute suurendamiseks. Lühidalt on see kõige olulisem osa resolutsiooni preambulist.

Kui me ei suuda tõkestada praegustest erandlikest asjaoludest põhjustatud vaesuse kasvu ELis, siis ei suuda EL lahendada kõige tähtsat küsimust, mis tuleneb sellest majandus- ja finantssurumisest.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Oleme Euroopa Liidus täheldanud vaesuse suurenemist, ebakindlat tööd ja ebavõrdsust; see on olukord, mis võib praeguses majandus- ja finantskriisis halveneda, arvestades, et prognoosid osutavad langustrendile ja töötute arvu kasvule.

Lissaboni strateegias ja Euroopa tööhõivestrategias sõnastatud poliitika on seda olukorda soodustanud, sest see edendab finantsvaldkonna dereguleerimist, turu liberaliseerimist ja töösuhete ebakindlust. Seega oli vaja selle poliitikaga vahet pidada. Aga halvenevates sotsiaal- ja majandustingimustes kajastab Euroopa Liidu reaktsioon (või reaktsiooni puudumine) tema kõrgetasemelisi valikuid, millega nõutakse jätku poliitikale, mis toetab määratu kasumi teenimist suurtele majandus- ja finantskontsernidele ning kahjustab töötajate ja elanikkonna elutingimusi.

Vajame praeguse makromajanduspoliitika suunamuutust ning töökohtade ja töötajate õiguste kaitset. Vajame alternatiivset poliitikat, mis tagab tulu õiglase jaotuse, stimuleerib majandustegevust, loob töökohti, tugevdab riigi rolli majanduses, toetab nõudlust, edendab mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kasvu ning elavdab investeerimist, pidades silmas iga liikmesriigi vajadusi ja eriasjaolusid.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Hääletasin selle raporti poolt, kuigi olin pettunud roheliste esitatud muudatusettepanekus 10, milles sooviti kehtestada üleeuroopaline finantstehingute maks. Mina kui Euroopa Parlamendi üleilmastumise fraktsioonidevahelise tööühma esimees toetan kindlalt Tobini maksu laadse maksu kehtestamist, et hoida ära finantsspekulatsioone ning koguda miljardeid eurosid, mis aitaksid leevendada maailmas esinevat äärmist vaesust nende rohkem kui miljardi inimese hulgas, kes peavad tulema toime vähem kui ühe euroga päevas. Kes võib olla sellise lihtsa ja tõhusa meetme vastu?

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Lissaboni strateegia töötati välja sellistes oludes ja sellise majanduskeskkonna jaoks, mis ilmselgelt erinevad meie praegusest olukorrast. Ent see asjaolu ei tähenda, et kõik selle aluseks olevad põhimõtted tuleks läbi vaadata. Tuleb teha vahet praeguse olukorra erandlikul laadil ning poliitikal, mida tuleks kasutada Euroopa arengu ja konkurentsivõime edendamiseks pikas plaanis. Ent oluline on mitte teha selle eristuse põhjal järeldust, et kriisilukord nõuab hea poliitilise tavaga vastuolus olevaid meetmeid. Hoopis vastupidi: kuigi praegune olukord nõuab erakorralisi meetmeid, peab juhinduma hea poliitilise tava põhimõtetest ja valima investeringud uuendustesse ja Euroopa konkurentsivõimesse; vastasel korral ei suuda me kriisile reageerida ega valmistada Euroopa Liidu liikmesriike ette maailmamajanduse järgmiseks etapiks.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Tutvunud põhjalikult Lissaboni strateegiat käsitleva resolutsiooni ettepanekuga, otsustasin lõpuks hääletamisest loobuda ning seega mitte hääletada ettepaneku poolt ega ka vastu.

Eoin Ryan (UEN), kirjalikult. – Finants- ja sellest tulenev majanduskriis on andnud suure hoobi Euroopa majanduskasvule ja tööturu stabiilsusele. Nagu selles ühises resolutsioonis öeldakse, peab praegusel keerulisel ajal meie esmane eesmärk olema kaitsta kriisi mõjude eest ELi kodanikke, nii töötajaid, ettevõtjaid kui ka majapidamisi. Kuigi praegune kriis on kahtlemata hävitav, pakub see ka võimalusi: võimalust muuta meie mõtteviisi, võimalust luua tugiraamistik jätkusuutlikule kasvule, mis suudab seista vastu võimalikele löökidele, ning võimalust rajada tulevikuks tugev majanduslik ja sotsiaalne alus.

Eriti suurt heameelt teeb asjaolu, et selles resolutsioonis tunnistatakse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tähtsat rolli ja nende toetamise vajadust. VKEd mitte üksnes ei taga väärtuslikku tööhõivet – nad loid Euroopa Liidus viimastel aastatel 80% uutest töökohtadest –, vaid neil on ka tähtis sotsiaalne roll kohaliku majanduse elavdamisel, tööhõive mitmekesistamisel ja ettevõtluse toetamisel. Samuti on väga teretulnud rõhuasetus uuendustele, eriti keskkonnasektoris, ning see näitab, et kaks eesmärki – energiatõhusus ja majandusstabiilsus – ei pea mingil juhul teineteist välistama.

Peter Skinner (PSE), kirjalikult. – EPLP usub, et Lissaboni strateegia jääb tähtsaks lähtealuseks majanduskasvu edendamisel ja töökohtade loomisel kogu Euroopa Liidus. See on endiselt eesmärk, mille suudame saavutada, isegi kui praegune majanduskliima kahjustab tegelikku potentsiaali. Ent EPLP ei ole nõus, et kogu Euroopa Liidus kehtestatav tehingumaks on mõne Lissaboni lepingu eesmärgi saavutamiseks vajalik vahend, ega toetanud seda meetet.

EPLP on siiski valmis toetama heakskiidetud teksti põhieesmärki ja seetõttu hääletas raporti poolt.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Allianzi kontserni esmaspäeval avaldatud aruande kohaselt aeglustab majandussurutus sel aastal Euroopa Liidu pürgimist maailma juhtivaks teadmispõhiseks majanduspiirkonnaks. Selleks et me jõuaksime Lissaboni eesmärkideni, peame nende saavutamiseks tegema kõik, mida suudame, isegi praegusel raskel ajal. Kui täidame need eesmärgid, suudame leida tee langusest välja ja muuta Euroopa Liidu positsiooni edaspidi tugevamaks. Peame järgima ka Barcelona eesmarke lastehoiuteenuste kohta.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Kapitali esindavate poliitiliste jõudude resolutsioonid varjavad kapitalistliku kriisi põhjusi ja olemust. Need nihutavad kriisikoorma töötajatele, kes maksid kapitalilt teenitud ulatuslike kasumite eest ja kes nüüd peavad maksma kriisi eest ning hoidma kokku ja suurendama kapitalistide kasumit. Ettepanekutes kutsutakse Euroopa Liitu üles süvendama töötajatevastast Lissaboni strateegiat, kohaldama stabiilsuspakti ja majanduse elavdamise kava ning jätkama siseturu täielikku liberaliseerimist. Neis pakutakse välja monopoolsete kontsernide toetamise meetmeid, millega võimaldatakse raha ulatuslikku väljavoolu töötajate taskust, vähendatakse kapitalimakse ja antakse suurtele monopoolsetele ettevõtetele rohkem laenu. Neis toetatakse kiiremaid kapitalistlike ümberkorraldusi, mida põhjendatakse turvalise paindlikkuse strateegiaga ja tööaja korralduse direktiiviga, teisisõnu pikendatakse tööaega 13 tunnini päevas ja 78 tunnini nädalas ning jagatakse tööaeg aktiivseks ajaks ja mittetasustatavaks aktiivse tegevuseta ajaks.

Niinimetatud rohelise majanduse arendamine ning teadusuuringute ja energeetika ja uuenduste liberaliseerimine sillutavad teed kapitali jaoks kasumlikele investeeringutele töötajate ja lihtrahva kahjuks.

1. märtsil toimunud mitteametlik tippkohtumine kinnitas imperialistliku varjatud konflikti süvenemist ja monopolide ühisrinnet rahva vastu.

– Resolutsiooni ettepanek B6-0134/2009 (Kliimamuutus)

John Attard-Montalto (PSE), kirjalikult. – Nõustun sellega, et Euroopa Liidul on rahvusvahelises kliimapoliitikas endiselt juhtiv koht. Aga kui ta ei kõnele ühehäälselt, siis toob see kaasa usaldusväärsuse vähenemise. EL tervikuna tundub kliimamuutuse eesmärkide täitmisega olevat järje peal, aga kõik riigid, sealhulgas Malta, peavad kandma hoolt, et mitte maha jääda, sest see mõjutab liidu usaldusväärsust.

Maaailma keskmise temperatuuri tõusu pole vaja piirata mitte üksnes arenenud riikides, vaid ka arengumaades. On ütlemtaagi selge, et selliste meetmete jaoks tuleb kulutada finantsressursse. Euroopa Liit peab koostama kava, milles käsitletakse asjaomaseid valdkondi ja rahastamisallikaid.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Euroopa Parlamendi resolutsiooni poolt, milles käsitletakse võitlust kliimamuutusega. Euroopa Liit peab säilitama oma liidrikohta rahvusvahelises kliimapoliitikas ning tegema kõik endast oleneva, et jõuda Kopenhaagenis kokkuleppele, mis võimaldaks vähendada süsinikdioksiidi õhkupaiskamist ja maailma keskmise õhutemperatuuri tõusu hoidmist alla 2 °C võrreldes tööstusajastu eelsete tasemetega.

Praeguses finants- ja majanduskriisis on väga tähtis jõuda Kopenhaagenis uuele kokkuleppele kliimamuutusega võitlemise suhtes. Majanduskriisi ja kliimakriisi võib ühendada, et pakkuda suuri majanduslikke võimalusi uute tehnoloogiliste võtete arendamiseks ja töökohtade loomiseks.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) See resolutsioon sisaldab positiivseid tahke ja me hindame neid. Me tõstaksime esile seda, et Euroopa Liitu kutsutakse üles aktiivselt tegutsema Kopenhaageni kokkuleppe saavutamise nimel, milles võetakse arvesse viimaseid kliimamuutust käsitlevaid teadusaruandeid, kohustatakse saavutama stabiliseerimistasemed ja õhutemperatuuri puudutavad eesmärgid, mis aitab suure tõenäosusega vältida ohtlikku kliimamuutust, ning võimaldatakse regulaarset läbivaatamist, tagamaks eesmärkide kooskõla uusimate teaduslike andmetega. Samuti peame positiivseks seda, et juhitakse tähelepanu vajadusele suurendada märkimisväärselt finantsressursse, et võimaldada vajalikke leevendusmeetmeid arengumaades.

Ent me ei nõustu sellega, et esitatakse nõudmisi seoses ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga, olgugi et vaid põhjendustes, eriti väljaütlemise pärast, et see võib olla mudeliks heitkogustega kauplemise arendamisel muudes arenenud riikides ja piirkondades. Seega ei nõustu me majandusel põhineva lähenemisviisiga, mis mõjutab selgelt resolutsiooni eri punkte.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Hääletasin selle keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni poolt. Hoolimata sellest, kui sügav ja ulatuslik on praegune finantskriis, mille on põhjustanud dereguleerimine, argpükslikud seadusandjad ja ahned pankurid, ei saa me loobuda jätkamast tegutsemist

kliimamuutuse peatamise nimel. Peame vaatlema praegust kriisi võimalusena kulutada vahendeid selleks, et teha suur muudatus oma eluviisides ning edendada uut rohelist kokkulepet kogu kontinendil ja üle maailma. Me ei suuda oma eesmärke saavutada, kui me ei tööta koos USA, Jaapani, Hiina ja Indiaga.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Nõustun kliimamuutuse vastast võitlust käsitleva resolutsiooni mõnede punktidega. Teisest küljest ei saa ma mitut raporti lõiget toetada. Seetõttu otsustasin hääletamisest loobuda ja selles küsimuses mitte hääletada.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Peame kasutama rohelist majandust, et luua kogu Euroopa Liidus töökohti. See peab olema finantskriisi ajal esmatähtis küsimus.

– Resolutsiooni ettepanek B6-0133/2009 (Tööhõivepoliitika)

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) See resolutsioon sisaldab mitmeid asjakohaseid manitsusi. Ent suurem osa sellest, mida resolutsioonis arutatakse, on riikide parlamentide poliitiline vastutusalala.

Resolutsiooni ettepanekud toovad kaasa ka vajaduse saada rohkem vahendeid Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist. See tingib liikmesriikide suuremad maksed Euroopa Liidule. Ja seda ajal, mil liikmesriigid peavad hoidma oma vähenenud majandusressusse enda sotsiaal- ja tööhõivepoliitika jaoks. Me ei usu, et Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond on kõige tõhusam viis toetada töökoha kaotanud inimesi. Liikmesriigid suudavad selles valdkonnas paremini edukat poliitikat teha. Lisaks kulutavad kõik liikmesriigid stiimulipakettidele sama suuri summasid nagu nende kogupanus ELi eelarvesse.

Hääletasime selle resolutsiooni vastu eelkõige Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondiga seotud sätte pärast.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletasin tööhõivepoliitika suuniseid käsitleva resolutsiooni ettepaneku vastu. Arvestades, et üleilmne finants- ja majanduskriis nõuab Euroopa Liidu otsustavat ja kooskõlastatud reageerimist, et hoida ära töökohtade kadumist, toetada eurooplaste piisavat sissetulekut, vältida majanduslangust ning muuta praegused majandus- ja tööhõiveprobleemid võimalusteks, ei ole euroametnike juhtimisel võetud meetmed minu arvates kindlasti piisavad, et võtta praeguse kriisi raskus enda kanda, eriti nii tundlikus sektoris nagu tööhõive.

– Raport: Elisa Ferreira (A6-0063/2009)

John Attard-Montalto (PSE), kirjalikult. – Majanduse taastamiskava elluviimise algatus on reaktsioon praegusele tõsisele majanduslangusele. Taastamiskava esmatähtis eesmärk peab olema stimuleerida Euroopa Liidu majandust ja konkurentsivõimet ning hoida ära tööpuuduse suurenemine. Parlamendiliikmed nõuavad, et kogu finantsabi oleks õigeaegne, sihipärane ja ajutine. Praegust erandlikku olukorda tuleb vaadelda laiemalt koos kindla kohustusega taastada tavapärane eelarvedistsipliin kohe, kui majandus elavneb.

Lisaks peab taastamiskava siht olema õiglane rahvusvaheline kokkulepe, mis võimaldaks suuri investeeringuid rahastada, aidates vaesematel riikidel vaesusest pääseda, ega võimendaks üleilmset soojenemist.

Liikmesriikidevahelises kooskõlastatud tegevuses peab keskenduma krediiturgude ebakindluse vähendamisele ja nende toimimise hõlbustamisele.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Hoolimata mõningatest positiivsetest ja õigeaegsetest vastuvõetud ettepanekutest, mida me toetasime, eriti seoses maksuparadiisidega, lükati enamik meie fraktsiooni ettepanekuid kahjuks tagasi ning raporti põhisuund on jätkata neoliberaalsel poliitikal ja pakkuda valimiskampaania eel valijatele üksikuid peibutisi.

Osas meie tagasilükatud ettepanekutes kutsuti üles suurendama märkimisväärselt finantsressursse ja kasutama kiiremini vahendeid, mille eesmärk on toetada tööhõivet, samuti suunata toetusprogrammid, sealhulgas programmid, millega tagatakse inimväärsed elutingimused ja ühtne juurdepääs kvaliteetsetele avalikele teenustele, uuesti kõige haavatavamatele rühmadele. Samuti on mul kahju, et lükati tagasi ettepanekud, mille kohaselt peeti taastamiskava summat (1,5% ELi SKTst) praeguse kriisi edukaks ületamiseks ebapiisavaks, arvestades, et Euroopa Liit jääb näiteks Ameerika Ühendriikidest ja Hiinast kaugele maha. Lisaks avaldan kahetsust, et lükati tagasi meie kriitika komisjoni suhtes selle pärast, et ta sidus taastamiskava neoliberaalsete „struktuurireformide“ laiendamisega ja range kinnipidamisega stabiilsuse ja kasvu paktist, samal ajal kui oli vaja neist loobuda ja suunda muuta.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Võin oma kolleegi Elisa Ferreirat tema Euroopa majanduse taastamiskava käsitleva raporti puhul ainult õnnitleda. Ma toetan Poul Rasmusseni mõtteavaldust, et me ei ole veel piisavalt teinud. Pankade raskustest väljaaitamine oli vajalik, aga mitte piisav samm. Peame võtma meetmeid ka tööturu probleemide lahendamiseks. Tuleb toetada tööajaga seotud meetmeid ja kui on vaja tööaega lühendada, siis peaksime kutsuma üles hoidma töötajaid tööl sama kaua kui varem ja kasutama seda aega koolituseks, et oskusi parandada.

Tõeline kriis ei ole rämpslaanude hüpoteegiturul, vaid pigem aina esoteerilisemal ja fantaasiarikkamal nulli lõhkemise järgsel tuletisinstrumentide turul, mis tuleb kontrolli alla saada. Seetõttu avaldan heameelt otsuste üle kontrollida maksuparadiise ja kehtestada kogu Euroopa Liitu hõlmav finantstehingute maks, et saada üle kriisi halvimatest tagajärgedest, vähendada spekulatsioonimist ja koguda vahendeid, mille abil suudaksime püsida aastatuhande arengueesmärkide täitmise kursil.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Täna vastu võetud raportis Euroopa majanduse taastamiskava kohta toetatakse Euroopa Komisjoni väljapakutud meetmeid, mille eesmärk on stimuleerida Euroopa majandust.

Viimaste nädalate andmed ei tekita optimismi. Hinnangute kohaselt püsib majanduskasv Euroopas 2009. aastal negatiivseks. Kogu ELis kasvab ka tööpuudus. See on kõige tõsisem majanduslangus, mis on Euroopa Ühendust mõjutanud, ning esimene langus pärast ühisraha kasutuselevõtmist.

Seetõttu on vaja kindlaid meetmeid, mis aitavad töökohti luua ja majandusolukorda tõsiselt parandada. Võtmeküsimus on muidugi finantssüsteemi nii-öelda tervendamine, et ettevõtetele ja kodanikele oleks võimalik krediiti saada. See on eriti oluline väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks, kes on kindlasti Euroopa majanduse aluseks. Seetõttu on väga tähtis hakata taas kiiresti ja tõhusalt krediiti andma. Kriisiga võitlemiseks mõeldud abi ei pea suunama vaid valitud sektorite päästmisele. Selline abi on vältimatu, aga selles peaks pidevalt arvestama ka Euroopa tööstuse konkurentsivõimet. Lisaks ei tohi kriisi kasutada võimalusena kehtestada uusi ja liiga koormavaid õigusakte.

Loodan, et peagi näeme Euroopa majanduse taastamiskava tulemusi majanduse elavnemise esimeste märkidena.

Astrid Lulling (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Erakorralised olukorrad nõuavad erakorralisi vahendeid.

Majanduse olukord on nii palju halvenenud, et see õigustab liikmesriikide kooskõlastatud meetmeid, millega püütakse majandustegevust taas alustada. Siiski on vaja arvestada mitmeid tegureid. Erakorraline olukord, milles me oleme, ei sea majanduse põhieegleid kahtluse alla. Täna võetud laen tähendab homset võlga, mille liikmesriigid peavad tulevikus tagasi maksma. Puudujäägid võivad olla vajalikud, aga selle eest tuleb maksta kõrget hinda. Me peame seda teadma. Juba kõneldakse sellest, et lähiajal on riigi rahanduse vee peal hoidmiseks vaja maksutõusu.

Teiseks ei ole taastamiskavades esitatud kulukohustused kaugeltki võrdse väärtusega. Tootmiseseadmete ajakohastamise või teadusuuringutesse investeerimise kulud on tegevuskuludele minevast rahast väga erineva väärtusega. Seetõttu oleks hea, kui liikmesriigid leiaksid parimate valikute tegemiseks endile sobivad vahendid.

Lõpetuseks – et sõnadel on jõud, siis öelgem selgelt välja, et taastamiskava ei ole tegelikult Euroopa kava, vaid eri liikmesriikide poolt riigi tasandil võetud meetmete kooskõlastamine. Kas me peame tegema rohkem? Seda tasub küsida, aga ühise Euroopa Liidu taastamiskava koostamine eeldaks Euroopa poliitika ja ressursside põhjalikku läbivaatamist.

Adrian Manole (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Euroopa majanduse taastamiskava on eriti tähtis oma kahe põhielemendi tõttu: esiteks lühiajalised eelarvelisi stiimuleid puudutavad meetmed, mille eesmärk on suurendada nõudlust, kaitsta töökohti ja taastada tarbijate usaldus, ning teiseks arukad investeeringud majanduskasvu toetamiseks.

Euroopa Liidu peamine ülesanne on kaitsta oma kodanikke finantskriisi kahjulike mõjude eest. Rumeenia puhul on näha, et need meetmed on tõhusad – eriti VKEdes jaoks –, sest menetlused lihtsustuvad ja kiirenevad ning tehakse ettemakseid struktuuri- ja ühtekuuluvusfondidest ja maaelu arengu fondidest.

Raportile antud poolthääl tähendab ka seda, et Euroopa Sotsiaalfondist tuleb rahastada meetmeid, millega edendatakse tööhõivet, eriti kõige haavatavamate elanikkonnarühmade jaoks. Tuleb luua ka raamtingimused

ettevõtlussektorile avalduva mõju leevendamiseks, sest sellel sektoril on majanduse elavdamisel võtmeroll, see aitab oluliselt kaasa töökohtade loomisele ja tekitab seega nõudlust siseturul.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin proua Ferreira raporti poolt kindlas usus, et see aitab saada üle raskest majandusperioodist, mis Euroopas praegu, pärast viimase kümne aasta neoliberaalset poliitikat valitseb.

Rikkad Euroopa riigid peavad näitama üles solidaarsust Ida-Euroopaga ja selle piirkonna riikidele antavaid abivahendeid tuleb suurendada. Meie, Euroopa sotsiaaldemokraatide arvates tuleb tegutseda, et kaotada erinevused rohkem arenenud riikide ja arengumaade vahel, seda enam, et arengumaade majandus on tihedalt seotud lääne pangandusasutustega. Seetõttu vajame kava kõigi liikmesriikide majanduse koordineerimiseks.

Me toetame nende meetmete kehtestamist, millega võideldakse maksuvaba finantstegevuse vastu, mis võimaldab väga suure tulu teenijatel viia oma äritegevus üle maksuparadiisidesse ja jätta maksud maksmata, samal ajal kui suurem osa Euroopa Liidu kodanikke maksab makse ja kaotab töökohti. Arvud tekitavad ärevust: 2009. aasta lõpuks prognoositakse kogu Euroopas töötute arvu jõudmist 25 miljonini (Rumeenias 500 000). Maksuparadiiside likvideerimine kaotab tööpuuduse.

Peame edendama ja toetama Euroopa solidaarsust vanade ja uute liikmesriikide vahel ning see muudab asjassepuutuva muudatusettepaneku hääletamise Euroopa Parlamendile proovikiviks.

John Purvis (PPE-DE), kirjalikult. – Majandusolukord Euroopas ja mujal on tõsisem kui eales varem ning on täiesti õige, et Euroopa Liit ja liikmesriigid teevad kõik mis nende võimuses, et surutisele järgnevat krahhi ära hoida, ning kui valitsuse meetmed suudavad tõesti majandustegevust käivitada, siis tuleb neid võimaldada.

See raport ei ole täiuslik ja me ei saa selles kõigega nõustuda, aga seal korratakse põhipunkte, et langus ei ole ettekääne proteksionismile, ülemäärastele võlgadele ja konkurentsieeskirjade kaotamisele. Oleme seisnud vastu vasakpoolsete püüdlustele teha oma muudatusettepanekutega mõistlikust raportist meile üle jõu käivate ülesannete loetelu või rünnaku kapitalismi ja finantssüsteemi vastu üldiselt.

Praegu on meie kõigi jaoks oluline käärida käised üles ja panna majandus taas toimima. Raportis kinnitatakse, et Euroopa vaba turg ja eraisikud ja ettevõtted on ülesehitamisel väga olulised, ning seepärast toetavad Briti konservatiivid seda.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Elisa Ferreira raportis Euroopa majanduse taastamiskava kohta on positiivsetest punktidest hoolimata samad probleemid nagu kavas endas. Selles kujutatakse olukorda, ilma et oleks väljendatud tegelikku arusaamist praeguse kriisi põhjustest; selles loetletakse algatusi, mida on vaja ettevõtjate usalduse taastamiseks, ilma et siiani oleks tehtud kindlaks ühtegi tõendit selle mõju kohta; ning see ei paku eriti midagi Euroopa liikuvuse seisukohast. Seetõttu tuleks lisada, et kui see raport sisaldab vähe konkreetseid lahendusi, siis on selle põhjuseks Euroopa Parlamendi suutmatus lahendusi leida. Sama võib öelda Euroopa Komisjoni kohta.

Vaid 15% selle kava kohastest eelarvevahenditest hallatakse ühenduse tasandil. Vastus tuleb seetõttu leida tõepoolest Euroopa tasandil, aga eelkõige peab selleks liikmesriikidel olema poliitiline tahe kooskõlastada praegust majandusolukorda puudutavaid meetmeid. Tõuge selleks peaks tulema liikmesriikidelt, kui üldse, arvestades, et praegused märgid Euroopa poliitilise tahte puudumisest on murettekitavad. Piisab, kui vaadata näiteks vasturääkivaid seisukohti, mida Saksamaa või Austria sotsiaaldemokraadid esitavad siin Euroopa Parlamendis ja oma riigi valitsust esindades.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Olen nõus osa punktidega proua Ferreira raportis Euroopa majanduse taastamiskava kohta, aga ma ei nõustu sellega täielikult. Seetõttu otsustasin hääletamisest loobuda ja kolleegi raportit mitte hääletada.

José Albino Silva Peneda (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Sellest kriisist tulenev põhiprobleem on tööpuuduse kasv ja seda olukorda saab muuta vaid suurema investeerimisega.

Investeeringute suurendamiseks vajame kättesaadavat ja odavat krediiti, aga kõik märgid näitavad, et praegu on krediiti napilt ja see on palju kallim kõige kehvemas olukorras riikide jaoks nagu Portugal.

Need riigid on silmitsi suuremate finantsraskustega, mistõttu ma toetan kindlalt võimalust, et euroalal oleks üks Euroopa avaliku sektori võlakirjade keskne emitent. See stsenaarium on kõige rohkem kooskõlas euro pikaajalise jätkusuutlikkusega.

Praeguses olukorras on väga tähtis pakkuda Euroopa krediiditurule elavdamiseks peredele ja elujõulistele ettevõtetele vastutustundlikke laene.

Pankadele ja ettevõtetele antav finantsabi peab olema ka sihipärane, ajutine, läbipaistev, õige kulu-tulu suhtega ja rangelt kontrollitud.

Kaalul võib olla Euroopa projekti ühtsus ja solidaarsus ning seetõttu peame tegutsema kooskõlastatult ja austama siseturu eeskirju, lubamata proteksionismi.

Toetan raportit Euroopa majanduse taastamiskava kohta, mille esitas kolleeg Elisa Ferreira, sest nõustun selle lähenemisviisi üldjoontega.

Peter Skinner (PSE), kirjalikult. – See raport täiendab Euroopa Komisjoni taastamiskava, millega püütakse elavdada ELi majandust. EPLP võib toetada raportööri ideede põhisõnumit ja usub, et mitmed nimetatud teemad on tegelikult taastumiseks väga tähtsad.

Komisjoni reaktsioon majanduskriisile on leigenenud ja Euroopa Parlament usub, et taastumiseks on vaja palju tõhusamaid vahendeid. Tegelikult võib keskkonnahoidlik lähenemisviis tuua kaasa rohkem uuendusi, anda tõi tootlikkuse kasvaks ja avaldada samal ajal keskkonnale positiivset mõju. Siiski tuleb hoolitseda selle eest, et mitte kahjustada teatud tööstussektoreid ega vähendada üldiseid majandusvõimalusi, ning seetõttu on väga oluline võtta arvesse sihipärast lähenemisviisi. Samuti on süsteemsete ohtude eest kaitsmiseks väga tähtis de Larosière'i eksperdirühma raportis esitatud uus lähenemisviis finantsjärelevalvele.

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult. – (NL) Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon on seisukohal, et see, mida me praegu kogeme, on kolme omavahel seotud kriisi kulminatsioon: need on majanduskriis, keskkonnakriis ja sotsiaalkriis. Seetõttu on fraktsioon Verts/ALE vastu nii-öelda Euroopa taastamiskava edendamisele, arvestades kohe algavat kevadist Euroopa tippkohtumist, mille ainus ülesanne on vana *laissez-faire*'i mudel tagasi ellu kutsuda.

Sellesse mudelisse tohutute summade pumpamine hõlmab tõsist keskkonna- ja sotsiaalkriisi süvendamise ohtu. Pelgalt nõudluse suurendamine selleks, et taastada tootmine, avaldab vastupidist mõju. Just seda pakutakse välja Ferreira raportis, mistõttu ma hääletasin selle vastu.

Majanduse taastamiskavas tuleb võimaldada uusi rahastamisvahendeid ning suurendada samas reguleerimise teel stabiilsust ja süsteemi usaldusväärsust. Tuleb kaotada ajend lühiajalise kasumi teenimiseks teatud soodustuste abil ning asendada see riskifonde ja erakapitali investeerimisfondide käsitlevate eeskirjadega. Läbipaistvus, avatud raamatupidamine ja järelevalve peavad muutma maksuparadiisi võimatuks. Kui ülesandeid on täpselt kirjeldatud, võivad pangad hakata taas teenima reaalmajanduse huve ja Euroopa Keskpank võib sealjuures tegutseda järelevalvajana.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Finantskriis on üleilmastumise esimene proovikivi. Ahnusest tingitud ja nüüd hirmust kantud kriis peaks panema meid mõtlema oma põhiväärtustele ja sellele, millises ühiskonnas me tahaksime elada. Praegu ei ole aeg kitsarinnaliseks natsionalismiks, vaid tugev Euroopa on tähtsam kui kunagi varem. Vajadus kooskõlastatud lähenemisviisi järele mitte ainult Euroopa Liidus, vaid kogu maailmas muudab ka Londonis toimuva G20 kohtumise nii tähtsaks.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Ferreira raporti poolt, milles kutsutakse Euroopa Komisjoni üles pakkuma välja tugevaid ja selgeid suuniseid, mis tagaksid parema kooskõlastamise kõigi liikmesriikide vahel, nii et ränga majanduskriisiga suudetaks toime tulla ja kaitstaks võimalikult palju töökohti. Soovitan tungivalt komisjonil algatada võimalikult kiiresti asjakohaseid menetlusi.

Selle raporti kaudu palub Euroopa Parlament kevadisel Euroopa Ülemkogul anda tugev poliitiline tõuge ja koostada kava kõigiks õigusloomealgatusteks ning tagada koos parlamendiga nende kiire vastuvõtmine.

Raportis rõhutatakse, et kriisil on paljude uute liikmesriikide jaoks ülimalt negatiivseid majanduslikke ja sotsiaalseid tagajärgi, mis tekitavad arvestatava ohu ebastabiilsuse ja vaesuse suurenemiseks. Selle mõju ülekandumine võib kahjustada eurot ja euroala majandust. Kutsume üles järgima ühenduse tasandil kooskõlastatud lähenemisviisi, pidades silmas ühenduse solidaarsust ja kollektiivse vastutuse võtmist selles valdkonnas. Samuti kutsume komisjoni üles vaatama läbi ja konsolideerima kõik õigusaktid, mille eesmärk on muuta asjaomased liikmesriigid stabiilseks, sealhulgas stabiliseerima vahetuskursi, et saaks rakendada turvalisussätteid ning kiireks ja tõhusaks reageerimiseks mõeldud meetmepakette.

Marianne Thyssen (PPE-DE), kirjalikult. – (NL) Olen väga hoolikalt kuulanud raportöride ja fraktsioonide esimeeste sõnavõtte, sealhulgas seda, kuidas Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni esimees andis Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonile hoobi seoses nende hääletamisega muudatusettepaneku 92 üle. Me tõepoolest ei nõustu selle muudatusettepaneku tagamõttega ja koos oma fraktsiooni kolleegidega hääletasin ma kindlalt selle vastu. Kindlasti ei saa sihiks olla lühiajalised meetmed, mis nõrgestavad pikaajalisi eesmäärke.

Seepärast ei ole mõistlik sundida liikmesriike tegema eelarvega seotud pingutusi, arvestamata seda, kui palju nad süüdi on – see on tähtis tegur, mis aitab kindlaks teha, millises ulatuses võib puudujääki tekitavaid kulutusi õigustada. Minu fraktsioonil oli õigus, kui ta jäi kindlaks seisukohale, mis on samasugune nagu komisjoni oma – nimelt et peaksime mõtlema ka tulevaste põlvkondadele. Seetõttu on eelarvestiimulite muutmine liikmesriikide stii astme järgi õigustatud. Nii ei ole õige ega põhjendatud nõuda ühtset panust 1,5% SKTst.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Euroopa majanduse taastamiskava laotab kapitalistliku kriisi koorma töötajate õlgadele, toetab ELi üldisemaid eesmäärke ning kaitseb rahavõimu kasumeid ja ühishuve.

Kindlustatuse, töötajate õiguste ning lihtrahva tulu ja elustandardi pihta suunatud rünnaku eesmärk on see, et Euroopa Liit saaks kinnitada üleeuroopalistele monopolidele, et nad on rahvusvahelise konkurentsiga võrreldes „eelisseisus, kui majandus taastub”.

Euroopa Liit ja valitsused üritavad piitsa ja präänikuga saavutada lihtrahva nõusolekut, et teha väikseima vastupanuga Lissaboni strateegias sätestatud kapitalistlikud ümberkorraldused: tööhõive vähendamine ja tööpuudus, pensioniea tõstmine ning ulatuslikud palga-, pensioni- ja sotsiaalhüvitiste kärped.

Lisaks kinnitavad tippkohtumistel tehtud otsused ja vaid liikmesriikide poolt rahastatavad meetmed imperialistliku varjatud konflikti süvenemist, mis toob kaasa poliitika põhimõttel „igauks enda eest”.

Töötajatel on vaid üks valik: vastupanu, allumatus ja vasturünnak koos Kreeka kommunistliku parteiga, ühesuunalise Euroopa poliitika ja seda toetavate jõudude hukkamõistmine, lihtrahva liikumise ümberkorraldamine ning võitlus lihtrahva võimu ja majanduse eest.

– Raport: Evgeni Kirilov (A6-0075/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Proua juhataja, mina hääletasin raporti poolt. Läbipaistvus ei ole pelgalt sümbol, vaid põhimõte, millel peaksid põhinema kõik institutsioonide menetlused. Kodanikele ja teistele valimisõigusega isikutele tuleb tagada võimalikult suur juurdepääs Euroopa institutsioonide dokumentidele, et nad saaksid tõhusalt osaleda poliitika kujundamises ja lasta avalik-õiguslikel asutustel oma tegevusest aru anda. Sel põhjusel võtsin varem jõuliselt sõna selle poolt, et avaldada kohalviibinud parlamendiliikmete nimekirjad.

Hoolimata Euroopa institutsioonide liikumisest avatuse ja läbipaistvuse poole, ei saa olukorda kirjeldada just täiuslikuna ning määruse (EMÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa institutsioonide dokumentidele) uuestisõnastamist tuleks vaadelda veel ühe püüdena tagada halduskeskkond, kus teabe kättesaadavus ja lihtne juurdepääs sellele on pigem reegel kui erand.

Lõpetuseks sooviksin osutada hiljutistele suurtele saavutustele: Euroopa Parlament kasutab nüüd ei rohkem ega vähem kui 23 ametlikku keelt ja Euroopa Ühenduse dokumendid on kõigis neis kättesaadavad. See on näide demokraatia tagamisest.

Jean Marie Beaupuy (ALDE), kirjalikult. – (FR) Seda algatusraportit tuleks vaadelda õigusloomega seotud arutelu seisukohast, mida peetakse praegu selleks, et muuta struktuurifondidega seotud määrusi, eelkõige Euroopa Regionaalarengu Fondi määrust (Angelakase raport) ja Euroopa Sotsiaalfondi määrust (Jõnsi raport).

Üritades jõuda esimesel lugemisel kokkuleppele ja reageerida kiirelt sellele kriisile, mis mõjutab otseselt Euroopa rahvast, on Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon otsustanud õigusakti ettepanekuid mitte muuta. Järjepidevuse huvides on sellel hääletusel järgitud sama lähenemisviisi.

Ma jagan koos kolleegidega demokraatlikust liikumisest (Mouvement Démocrate) muresid, mis on seotud võitlusega kliimamuutuse vastu. See teema tuleb kinnitada 2013. aasta järgse ühtekuuluvuspoliitika prioriteedina.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Ärge lootke, et kiidame sisutut Euroopa majanduse taastamiskava, mida suuremas osas rahastab iga liikmesriik ise („Euroopa solidaarsus” oma parimal kujul...) ja milles ei seata kahtluse alla neoliberaalsed poliitikat, mis on valdava osa rahva töö- ja elutingimuste halvenemise peamine põhjus.

Pole üllatus, et selle tulemusel lükkas Euroopa Parlamendi enamus tagasi meie ettepanekud, milles:

- mõisteti hukka asjaolu, et sel ajal, kui sotsiaal-majanduslik kriis Euroopa Liidus halveneb, on ühenduse 2009. aasta eelarve oma „kõigi aegade madalaimal tasemel”;
- nõuti struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi suurendamist;
- rõhutati, et „täiendavad ettemaksed” neist fondidest tooksid kaasa väiksema ühendusepoolse rahastamise paaril järgmisel aastal;
- kritiseeriti nende fondide alarakendamist, eelkõige Euroopa Liidu halvenevate sotsiaal-majanduslike olude taustal;
- nõuti, et neid fonde käsitataks kulueesmärgina, ja tehti ettepanek suurendada ühenduse kaasrahastamise määra ja kaotada nende fondidega seotud N+2 ja N+3 eeskirjad;
- nõuti, et neid fonde kasutataks tõhusalt tegeliku lähenemise edendamise eesmärgil ja et lõpetataks seega nende jätkuv kasutamine Lissaboni strateegia neoliberaalsete eesmärkide hüvanguks;
- nõuti võitlust ettevõtete ümberpaigutamise vastu.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Toetan seda raportit, milles soovitatakse struktuurifondide rakendamiseks kiiremaid ja paindlikumaid makseid. Raport tagab struktuurifondide laialdase kasutamise, et kindlustada ja luua rohkem töökohti. Avaldan heameelt selle raporti üle, milles kutsutakse üles projekte varasemas etapis rahastama ja vähendama pangalaenu vajadust.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletasin härra Kirilovi raporti „Ühtekuuluvuspoliitika: investeerimine reaalmajandusse” vastu. Tegelikult on väga tähtis mõista, et ELi ühtekuuluvuspoliitika osatähtsus Euroopa majanduse taastamiskavas on suur ning see on ühenduse suurim reaalmajanduse investeringute allikas, mis tagab sihipärase abi, et rahuldada esmatähtsaid vajadusi ja tegelda nii avaliku kui ka erasektori potentsiaalselt kasvavate valdkondadega. Ent see peaks panema meid mõtlema varem tehtud vigadele, mis on selle tõsise majandusolukorra põhjustanud. Selles sektoris on vaja ka rangeid õigusnorme, vastasel korral võime järgmistes majandustsüklites samu vigu korrata.

7. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 13.55 ja seda jätkati kell 15.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

president

8. Presidentuuri avaldus

Juhataja. – Daamid ja härrad, esiteks palun teilt kõigilt mõistvat suhtumist ja vabandan selle pärast, et istung algab nii hilja, aga mulle teatati vaid kaks minutit tagasi, et pean tegema avalduse väga kurva sündmuse kohta. Teie nõusolekul teeksin nüüd selle avalduse.

Kuulsime täna väga suurt kurbust ja ülekohut tundes sündmustest Saksamaal Baden-Württembergi liidumaal Winnendeni linnas, kus Albertville'i keskkoolis hukkus traagiliselt viisteist inimest. Kurjategija, seitsmeteistkümnepäevane sama kooli endine õpilane, sooritas hiljem enesetapu. Linna kaupleses toimunud tulistamises said vigastada kaks ründajat jälitanud politseinikku.

Avaldan Euroopa Parlamendi nimel sügavat kaastunnet ohvrite – süütute kooliõpilaste ja kolme kooliõpetaja – peredele ja lähedastele ning väljendan meie solidaarsust nendega.

See tragöödia leidis aset vaid kuus kuud pärast samalaadset kohutavat koolitulistamist Soomes Kauhajokis. Meie kui Euroopa Liidu ja kõigi liikmesriikide vastutustundlike poliitikute ülesanne on teha kõik mis võimalik, et selliseid juhtumeid suudetaks varakult ette näha ja ära hoida, kui see on meie võimuses.

Samuti šokeeris meid teine traagiline sündmus Ameerika Ühendriikides Alabama osariigis, kus märatsev relvastatud isik tulistas vähemalt kümmet inimest ja laskis seejärel ka enda maha.

Avaldan veel kord meie kõigi nimel sügavat kaastunnet ohvritele ja nende perekondadele – oleme mõtteis koos nendega. Oleksin tänulik, kui pühendaksime hetke hukkunute mälestuseks.

(Parlament tõusis ja pidas minutilise leinaseisaku.)

ISTUNGI JUHATAJA: GÉRARD ONESTA

asepresident

9. Eelmise istungi protokollki kinnitamine (vt protokoll)

10. Parlamendi koosseis (vt protokoll)

11. SIS II hetkeseis (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmistel teemadel: – suuliselt vastatav küsimus SIS II hetkeseisu kohta, mille esitasid nõukogule Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni nimel Carlos Coelho, Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni nimel Martine Roure ja Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni nimel Henrik Lax (O-0005/2009 – B6-0010/2009), ning

– suuliselt vastatav küsimus SIS II hetkeseisu kohta, mille esitasid komisjonile Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni nimel Carlos Coelho, Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni nimel Martine Roure ja Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni nimel Henrik Lax (O-0006/2009 – B6-0011/2009).

Carlos Coelho, esitaja. – (PT) Härra juhataja, härra nõukogu eesistuja, härra komisjoni asepresident, daamid ja härrad, Euroopa Parlament toetab selgelt SIS II (Schengeni infosüsteemi) käikuandmist, mis oleks pidanud aset leidma 2007. aastal. Teise põlvkonna SIS on ühenduse vastus vajadusele parandada turvalisust välispiiridel ning jagada selliseid olulisi uuendusi nagu biomeetrilised andmed ja hoiatusteadete omavaheline sidumine. Me mõistame, et selle süsteemi saab käiku lasta alles siis, kui see on töökindel ja võimeline tervikuna ööpäev läbi toimima. Olen seisukohal, et on saabunud aeg leida üles see isik, kes vastutab viivituse eest, hinnata olukorda põhjalikult ja otsida lahendusi, mis muudavad projekti tehniliselt võimalikuks ja taastavad juba kõikuma hakanud usu sellesse.

Me teame, et eelmisel aastal tehti erinevaid katsetusi, mille lõpptulemus oli negatiivne, eriti operatsioonisüsteemi jaoks. Nõukogu ja komisjon otsustasid määrata neljakuulise tähtaja püsivate probleemide lahendamiseks, kuid see ei olnud edukas, nagu tõestavad 2008. aasta detsembris tehtud korduskatsetuste tulemused. Vaatamata sellele, et teatud parandusi on tehtud, on meie teada endiselt suuri probleeme süsteemi toimimise ja töökindluse, teadete kadumamineku, andmete kvaliteedi ja riiklike koopiade kesksüsteemiga sünkroniseerimise protsessiga. On selge, et SIS II ei saa tööle hakata, kui need küsimused ei ole lahendatud. Ma kahtlen, kas alltöövõtja on võimeline lahendama nii lühikese aja jooksul kõiki neid probleeme, mida ei ole suudetud lahendada juba varem hoopis pikema aja jooksul. Loodan, et viiakse läbi projekti sõltumatu kontroll, et leida tekkinud olukorra eest vastutav isik. Ma ei ole vastu sellele, et alternatiivse tehnilise lahendusena arendatakse SIS II välja kõiki hõlmava SIS I (SIS I for All) põhjal, kui järgitakse täielikult SIS II kohta kehtestatud õiguslikku raamistikku. Märtsi lõpul esitatakse raport, milles hinnatakse ja võrreldakse neid kaht lahendust. Euroopa Parlament soovib saada juurdepääsu sellele uuringule, samuti soovib ta saada teavet projektile antava uue suuna kohta tehnilise poole usaldusväärsuse ja õiguslike tagajärgede osas ning ka uue ajakava ja eelarvemõjude kohta. Soovin tuletada nõukogule ja komisjonile meelde, eriti praegusel ajal, et kogu protsessi suurem läbipaistvus on väga soovitatav.

Martine Roure, esitaja. – (FR) Härra juhataja, nagu me teame, on SIS II eriti tähtis vahend Schengeni ala turvalisuse tagamiseks, eriti pärast selle laienemist kümne uue riigi võrra.

Pärast õiguslike aluste vastuvõtmist 2007. aastal ei ole meil kordagi tekkinud võimalust näha üksikasjalikku aruannet arengu kohta või tehniliste või poliitiliste probleemide kohta, mis väidetavalt takistavad süsteemi tööle hakkamist.

Alles ajakirjanduse kaudu saime teada, et kõik katsetused, mis on kesksüsteemi turvaliseks käikuandmiseks vajalikud, ebaõnnestusid 2008. aasta detsembris.

Me teame, et komisjon on püüdnud koostada põhiprobleemide lahendamiseks paranduskava, ja me teame ka, et mitmed liikmesriigid mõtlevad nõukogus juba alternatiivile, mis seisneks lihtsalt praegu toimiva SISi täiustamises.

Seega ei ole probleem mitte tehniline, vaid poliitiline. Euroopa Parlamendil paluti kaasotsustamismenetluse raames määratleda SIS II ülesehitus, mis iseenesest oleks taganud meie vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala turvalisuse. Me oleme selle kallal töötanud oma kodanike turvalisuse ja põhiõiguste kaitse eesmärki silmist kaotamata.

Praegu on kaalul Euroopa institutsioonide, nõukogu ja eelkõige komisjoni poliitiline vastutus, sest meie arvates on Euroopa Parlament oma kohustusi kodanike ees hästi täitnud.

Ootame nüüd ja edaspidi neid poliitilisi põhjendusi, mis tingisid järsu suunamuutuse. Loomulikult võib see kaasa tuua väga tõsiseid tagajärgi projekti jaoks seni koostatud eelarves, alates sellest, et vajaduse korral tuleb olemasolevad ressursid kõrvale panna, kuni projekti tulevik ja selle õiguslik alus nõuetekohaselt määratletakse.

Henrik Lax, esitaja. – (SV) Härra juhataja, härra nõukogu eesistuja, lugupeetud volinik, meie Euroopa Parlamendis tahame teada, kas nõukogu ja komisjon usuvad endiselt, et SIS II üldse kunagi tööle hakkab. Kas komisjon jätkab püüdlusi, et leida praegustele probleemidele tehniline lahendus? Millised on edasised sammud? Nagu ka eelkõnelejad ütlesid, soovime meie Euroopa Parlamendis, et meid hoitaks probleemidega kursis, kuid seda ei ole siiani tehtud.

Kui SIS II ei saa praegusel kujul käiku anda, siis kas on olemas varuplaan ja kas seda varuplaani ka tutvustatakse? Nagu proua Roure mainis, on SIS II näol lõppude lõpuks tegemist liidu usaldatavuse küsimusega turvalisuse tagamisel ELi sees. Samas ei tohi me unustada, et sama infrastruktuuri peaks kasutatama ka viisainfosüsteemi (VIS) puhul. Seega on pikas plaanis kaalul ka liidu viisapoliitika usaldusväärsus ehk liidu võime korraldada väärikalt oma suhteid ülejäänud maailmaga.

Lõpetuseks soovin küsida, kas komisjonil on endiselt selleks projektiks liikmesriikide täielik toetus. Kas liikmesriigid on nõus tegema kulutusi projektile, mis ei paista mitte kunagi rakenduvat?

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Härra juhataja, enne kui hakkam käsitlen tänast aruteluteemat, lubage mul väljendada sügavat kaastunnet Baden-Württembergis täna toimunud traagilise sündmuse ohvrite sugulastele.

Nüüd asun meie tänase aruteluteema juurde. Esiteks on meil hea meel, et saame seda arutelu pidada. Nagu te hästi teate, on see tähtis küsimus. Konkreetsed probleemid SIS II käikuandmisel tulenevad mitmetest töölerakendamise raskustest.

Eesistujariigi soov on teie nõudmiste kohaselt tagada täielik läbipaistvus, arutades teiega antud küsimuse ajalugu ja tausta. Et süsteemi esimesed katsetused ei toonud tulemusi, tehti 2008. aasta novembris ja detsembris uued katsetused. Operatsioonisüsteemi katsetuste lõpptulemused selgusid alles 2009. aasta jaanuarikuu teises pooles.

15. jaanuaril 2009 Prahas toimunud mitteametlikul kohtumisel teavitas komisjon justiits- ja siseministreid sellest, et katsetuste tulemused olid mitterahuldavad. Ministrid leppisid kohe kokku vajaduses rakendada SIS II korraldamisel uut riikidevahelist lähenemisviisi, mille puhul teevad liikmesriigid komisjoniga koostööd. Uus lähenemisviis näeb ette projekti põhjalikuma jälgimise, mis aitab võimalikke raskusi varem avastada. Samuti lepidi kokku, et järgmisel justiits- ja siseküsimuste nõukogu koosolekul, mis toimus 26. ja 27. veebruaril 2009. aastal, võetakse asjakohased meetmed. Sellel koosolekul leppis nõukogu kokku, et kutsub oma järeldustes komisjoni üles hoidma Euroopa Parlamenti ja nõukogu eesistujat täielikult kursis SIS II-ga seotud probleemide ja edasiste sammudega.

Euroopa Parlament küsis, kas praeguseks tuvastatud probleemid nõuavad süsteemi ümberkujundamist. Vastavalt nõukogu käsutuses olevale teabele SIS II projekti seisu kohta on mitmed probleemid siiani alles.

Kuid meie teada on komisjon seisukohal, et kõik praegused probleemid saab lahendada SIS II rakendust oluliselt ümber kujundamata.

Oma veebruarikuisel koosolekul toetas nõukogu SIS II analüüsi- ja paranduskava, mis võimaldab kõik probleemid tuvastada ja kohe lahendada, samuti selle tehnilise ülesehituse hindamist, et tagada stabiilne ja vigadeta SIS II. Lisaks nõustus nõukogu sellega, et on vaja tagavaraplaani, juhaks kui peaks tekkima tõsiseid probleeme, mida ei õnnestu lahendada. Mis puudutab SIS II alternatiivi, siis oli veebruaris kokku tulnud justiits- ja siseküsimuste nõukogul hea meel, et lõpule oli viidud teostatavusuuring, mis on tagavaraplaani osana aluseks töökõlblikule ja alternatiivsele tehnilisele lahendusele SIS II väljatöötamiseks SIS I+ edasiarendamise teel.

Nõukogu nõudis samuti, et esimesel võimalusel, kuid hiljemalt 2009. aasta maiks esitaksid eesistujariik ja komisjon nõukogule aruande, mis sisaldab mõlema lahenduse üksikasjalikku hinnangut ja võrdlust. Aruande alusel hindab nõukogu SIS II arengukäiku ning alternatiivse lahenduse osas uurib võimalusi saavutada SIS II loomist, toimimist ja kasutamist käsitleva õigusliku raamistikuga seatud eesmärgid SIS I+ tehnilise baasi edasiarendamise teel. See uuring tehakse nii kiiresti kui võimalik, kuid hiljemalt nõukogu 4. ja 5. juunil 2009 toimuvaks koosolekuks.

Mis puudutab Euroopa Parlamendi nõutud andmeid olemasolevate probleemide lahendamise, eelkõige rahaliste tahkude kohta, siis nõukogu kutsus komisjoni üles Euroopa Parlamenti mitte üksnes SIS II-ga seotud probleemidest teavitama, vaid andma nii Euroopa Parlamendile kui ka nõukogule täielikult ja regulaarselt ülevaadet SIS II kesksüsteemiga seotud kulutustest ja täieliku finantsilise läbipaistvuse tagamiseks võetud meetmetest.

Eesistujariigilt ja komisjonilt nõutava aruande alusel arutab nõukogu hiljemalt 2009. aasta juunis toimuval koosolekul SIS II käikuandmise ajakava. Arvesse võetakse ajakavu, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi 24. septembri 2008. aasta resolutsioonis nõukogu määruse eelnõu kohta, mis käsitleb migratsiooni Schengeni infosüsteemist (SIS I+) teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II). See lisati ka nõukogu 24. oktoobri määruse artiklile 19.

Olen kindel, et komisjon suudab anda esitatud küsimustele vastuseks veel teavet. Sooviksin lihtsalt teid, lugupeetud Euroopa Parlamendi saadikud, rahustada, et eesistujariik jälgib seda küsimust pingsalt ja tagab, et eelmisel kuul justiits- ja siseministrite poolt kokku lepitud edasistest sammudest peetakse rangelt kinni.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Härra juhataja, soovin kinnitada härra Vondra sõnu. Pean lisama ka seda, et koos siseministrite nõukogu esimehe härra Langeriga oleme SIS II küsimuse muutnud absoluutseks prioriteediks.

Proovin omalt poolt teile mõningaid selgitusi anda. Komisjoni peatöövõtja on SIS II väljatöötamisel teinud hulga süsteemi toimimise katsetusi, mille käigu on proovitud kesksüsteemi ja osa riiklike süsteemide koostöötamist. 2008. aasta novembris ja detsembris tuli nende katsetuste tulemuste põhjal nentida, et kesksüsteem ei olnud saavutanud lepingus märgitud taset.

Novembri keskel algatas komisjon SIS II üksikasjaliku analüüsi, mida praegu teeb Hewlett-Packard/Steria koostöös liikmesriikide ekspertidega ja kahe tuntud infotehnoloogia nõustamisbürooga.

Toimimiskatsetuste ebaõnnestumise järel rakendasime analüüsi- ja paranduskava, mille lõpuleviimine võtab aega ligikaudu neli kuud. Kava eesmärk on muuta SIS II rakenduse stabiilsus ja toimimine rahuldavaks.

Kavaga püütakse esiteks parandada kesksüsteemi teadaolevad programmivead – osa neist on juba parandatud – ja teiseks veenduda, et SIS II rakendamine ei seisa ületamatute ülesehituslike probleemide taga.

Konkreetsed katsetusi tehakse mitmes esmatähtsas valdkonnas, et kõrvaldada praeguse lahenduse ülesehitusest tulenev ebakindlus. See toimub paralleelselt põhiprobleemide tehnilise analüüsi lõpuleviimisega.

Komisjon juhib seda projekti rahvusvahelisel tasandil, et SIS II kesksed ja riiklikud osad saaksid vastavalt komisjoni ja liikmesriikide poolt kehtestatud pädevusvaldkondadele paremini integreeritud.

Ühesõnaga – komisjon koordineerib projekti ühist juhtimist. Ühine juhtimine viib kokku riiklikud projektijuhid, kesksüsteemi projektijuhid ja komisjoni alltöövõtjad. Selline projekti juhtimise struktuur kehtib kogu analüüsimise ja parandamise järgus ning seejärel ettevalmistuskatsetuste ja süsteemi migreerumise järgus, kuni SIS II on töövalmis.

Pärast analüüsi ja parandusi on meil selge ülevaade SIS II töölerakendamiseks veel vaja minevatest ressurssidest ja vastavast ajakavast, nagu härra Vondra just ütles. Pole kahtlust, et kava anda SIS II 2009. aasta septembris käiku lükkub edasi.

Praegusi SIS II-ga seotud raskusi arutati ministrite mitteametlikul kohtumisel 15. jaanuaril ning justiits- ja sisekõrvalduste nõukogu koosolekul 26. ja 27. veebruaril. Komisjoni soovitatud üldine lahendus SIS II-ga jätkamiseks kiideti heaks.

Esiteks toetas nõukogu vajadust jätkata praegusel süsteemil SIS I+ põhineva alternatiivse tehnilise lahenduse teostatavusuuringut. Seega on meil võimalik alternatiivse lahenduse teostatavusuuringuga edasi minna.

Samas on selge, et igasugused alternatiivsed tehnilised lahendused peavad vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt SIS II kohta vastu võetud õiguslikule raamistikule. Loomulikult tuleb pöörata suurt tähelepanu investeeringute võimalikult ulatuslikule korduvale ärakasutamisele, samuti nende liikmesriikide ja assotsieerunud riikide olukorrale, kes kavatsevad tulevikus Schengeni alaga ühineda.

Ministrid otsustasid uuesti kokku tulla, nagu juba mainiti, hiljemalt juunis – juuni alguses –, et hinnata projekti edenemist ning vajaduse korral määratleda uued suunad ja üleminek alternatiivsele lahendusele. Seda arvestades palus nõukogu eesistujariigil ja komisjonil koostöös SIS II töökonnaga ja asjakohaste organitega nõu pidades esitada nõukogule aruanne, mis sisaldab üksikasjalikku hinnangut kõnealuse kahe lahenduse kohta ja nende võrdlust. See aruanne tuleb esitada esimesel võimalusel, kuid hiljemalt 2009. aasta mais.

Kummagi lahenduse heade ja halbade külgede hindamiseks lepiti kokku ühised võrdluskriteeriumid. Selguse mõttes – see tähendab, et nõukogu otsus on olemas juuni alguseks. Otsustamisel arvestatakse selleks ajaks tehtud katsetusi ning meie arvates teeb otsus võimalikuks kas SIS II-ga jätkamise või liikumise alternatiivse lahenduse poole, kuid igal juhul järgitakse teie määratud eesmärgid.

Loomulikult olen täiesti teadlik härra Coelho ja proua Roure'i mainitud vajadusest tagada igakülgne läbipaistvus. Soovin märkida, et me edastame SIS II komitee koosolekute protokolle väga korrapäraselt ja teeme seda ka edaspidi. Samuti pean lisama, et olen kirjutanud kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni esimehele härra Deprezile ja andnud talle üksikasjalikku teavet SIS II olukorra kohta. Kirja koopia on saadetud ka härra Coelho.

Härra Laxile soovin öelda, et SIS II probleemid ei mõjuta viisainfosüsteemi. SIS II probleemid ei puuduta seda infrastruktuuri, mis on VISiga ühine. Võib öelda, et VIS edeneb täies ulatuses liikmesriikidega kokku lepitud kava kohaselt.

Tahan teile öelda, et tegelikult oleme töökonnas ja komisjonis korraldanud väga korrapäraselt koosolekuid kaastöövõtja ja kahe kaastöövõtjaga, eelkõige Steriaga. Härra juhataja, daamid ja härrad, me tõesti loodame, et see küsimus lahendatakse lähikuude jooksul juuni algusesse määratud lõppkuupäeval tehtava otsusega, mille nõukogu peab langetama.

Võtan siinkohal endale kohustuse hoida Euroopa Parlamenti kõige toimuva kursis.

Marian-Jean Marinescu, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (RO) Schengeni II infosüsteemi töölerakendamisega seotud probleemi arutati hiljuti, 2009. aasta veebruaris nõukogu koosolekul. Veel kord rõhutati, et viivitamata tuleb leida lahendus sellele ummikule, kus SIS II praegu on.

Kuid mul on tekkinud mulje, et vastuste asemel on pärast SIS II üle arutlemist kerkinud hoopis rohkem küsimusi. Nõukogu toetab analüüsi- ja paranduskava elluviimist, et tuvastada SIS II tehnilises ülesehituses esinevad probleemid ning muuta süsteem stabiilseks ja usaldusväärseks. Teisalt ei välista nõukogu võimalust, et otsustatakse kehtestada alternatiivne tehniline lahendus, millega saavutatakse SIS II-ga ettenähtud eesmärgid.

Ükskõik kumba lahendust kohaldatakse, ei tohi see mõjutada Schengeni alasse veel mitte kuuluvate riikide lõimimise ajakava. Soovin teada, milliseid meetmeid kavatseb komisjon võtta võimalike viivituste vältimiseks ja kuidas kaetakse tehtud muudatustega kaasnevad lisakulud. Näiteks Rumeenia räägib iseenda eest. Rumeenia välispiir on 2000 kilomeetrit pikk. Tema ühinemine Schengeni alaga, mis on kavandatud 2011. aasta märtsiks, on väga tähtis küsimus. Kogu see otsustamatus võib mõjutada sellest tähtjast kinnipidamist.

Lisaks soovin mainida veel üht asja. Ajal, mil komisjon valmistab ette uut õigusakti ettepanekut piirihalduse järgmiste staadiumide kohta, palun komisjonil eelkõige hinnata praegu piirihalduses kasutatavate süsteemide tõhusust, et saavutada nende süsteemide vahel parim koostoime, ja seejärel uurida võimalust investeerida piirilogistikasse.

Euroopa Liidu strateegiliste eesmärkide saavutamiseks ei peaks komisjon alustama uute vahendite väljatöötamist nullist, kuni olemasolevad vahendid, näiteks SIS II või VIS, on veel täiesti töökorras ja usaldusväärsed.

Genowefa Grabowska, fraktsiooni PSE nimel. – (PL) Härra juhataja, praegu arutatav olukord on ilmne tõestus sellest, et mõnikord on lihtsam saavutada üksmeel ja poliitiline kokkulepe piiride avamise kohta, kui ületada tehnilised probleemid.

Uute liikmesriikide ühinemine Schengeni alaga 23. detsembril 2007 oli nende riikide kodanike jaoks suur sündmus. Tean seda, sest olen Poolast. Ka minu riik sai sellest osa ja meil väärtustatakse väga piiride avamist, sest see tähendas, et kadus viimane diskrimineeriv asjaolu, mis eristas meid Euroopa Liidu vanadest liikmesriikidest.

Samuti asub Frontex minu riigis. Ma tean, et härra Barrot on käinud Poolas, kus ta pidas Frontexis kõnelusi ja külastas ka seda osa Euroopa Liidu välispiirist, mille eest Poola vastutab. Ma tean, et tegelikkuses ei ole selle piiri valvamisega tõsiseid probleeme ja piir on kaitstud. Kuid meil on probleeme tehniliste küsimustega, mille lahendamine muutub üha enam poliitiliseks probleemiks, nagu kolleeg proua Roure mainis. Nõustun temaga täielikult.

Kui siiski esinevad tehnilised probleemid ja raskused, siis arvan, et igal ELi institutsioonil on kohustus pöörduda selle organi poole, kes SIS II rakendamisega nii kaua viivitas. Kahju, et seda pole tehtud ja et läbipaistvus selles küsimuses on pisut sunnitud.

Leian, et kui tuleb lahendada kodanikele tähtsaid probleeme, ei saa Euroopa Parlament nõustuda temast sõltumatult astutavate sammudega või tema eiramisega, eriti juhul, kui tegemist on julgeolekuküsimusega.

Lõpetuseks soovin teha pisikese märkuse. Kui tekivad probleemid ja Hewlett-Packard ei suuda tehnilisi probleeme ületada, siis pidage meeles, et meil Poolas on suurepäraseid spetsialiste, noori inimesi, kes on imetlusväärsed infotehnoloogid ja keda tunnustatakse kogu maailmas. Arvan, et neist oleks kasu ja nad suudaksid saavutada soovitud tulemuse oluliselt odavamalt, kiiremini ja paremini.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Härra nõukogu eesistuja, härra volinik, Schengen on praegu ja on alati olnud ühelt poolt julgeoleku ning teiselt poolt vabaduse ja liberaalsuse seose sünonüüm. Euroopa kodanike ja meie kõigi jaoks on see olnud osa Euroopa Liidu pakutavast lisaväärtusest. See on alati väga hästi toiminud ja seda on vahepeal tõhusalt rakendatud põhimõttel „üks kõigi eest”.

See, mis nüüd toimub, on ärritav. Samuti on ärritav see, et Euroopa Parlament, kes on alati olnud väga koostööaldis, ei ole saanud vajalikku teavet. Me oleme Euroopa kodanikele alati teavet jaganud. Me oleme öelnud, et Schengeni II infosüsteem hakkab täiuslikult ja ettenähtud ajal toimima, aga nüüd saame teada, et on tekkinud probleemid ja et kimbatuse lõppu ei paista kuskilt.

Ma soovin teada, kas ajakirjanduses ringlevad numbrid, mille järgi on Schengeni II infosüsteemi peale siiani kulutatud sada miljonit eurot, on õiged. Kas ettevõtja vastutab tagajärgede eest? Miks ei ole komisjon, nõukogu või muu organ õigel ajal kontrollisüsteemi kehtestanud?

Mihael Brejc (PPE-DE). – (SL) Tegelikult on veider, et süsteemi töölerakendamist puudutavad probleemid tekivad ikka ja jälle, ükskõik millal me selliste suurte ja kaalukate tehniliste küsimustega rinda ei pista. Praeguseks oleme juba tegelnud andmetöötusega seotud tehniliste küsimustega. Sellepärast küsibki avalikkus õigustatult, miks meil ei ole ELi tasandil ühtki asjatundlikku asutust, kes oleks piisavalt pädev, et tegelda tehniliste küsimustega, mis võivad tekkida eriti suurte ja kõikehõlmavate andmebaaside töölerakendamise käigus.

Olen nendes aruteludes päris algusest peale osalenud. Samuti olen teinud koostööd raportöör Coelhoga ning ma olen teadlik mõningatest jätkuvalt püsivatest tehnilistest raskustest ja puudustest, sealhulgas neist, mis puudutavad olemasolevate eriteadmiste taset. Seetõttu olen seisukohal, et me peame tegema süsteemi tõeliselt tehnilise ja finantsilise ülevaatuses ning noomima neid, kes on projekti juhtinud. Tegelikult ei arva nii ainult mina, see on üldsuse arvamus.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, härra volinik, pean teist isiklikult väga lugu, kuid see, mis siin toimub, on talumatu segadus, millega kaasneb vastuvõetamatu raiskamine ja ebapädevus. Seepärast kutsun nii komisjoni kui ka kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni üles kõnealusesse küsimusse põhjalikult süvenema.

Mul on hea meel, et nõukogu eesistuja on Tšehhi, sest Baieri liidumaal ja Tšehhil on täpselt samad julgeolekuhuvid. Me teame, et kõikidest piiride avamisega seotud kartustest hoolimata on julgeoleku olukord pärast avamist politseikoostöö tulemusena märgatavalt ja põhjalikult paranenud. See võiks olla teistele Euroopa osadele eeskujuks ja Baieri liidumaa nimel soovin Tšehhit selle eest tänada. Eeldatavasti hõlmab Schengeni infosüsteem lõpuks kõiki piirkondi ja seda ei piira üksikud kahepoolsed näidiskokkulepped.

Alexandr Vondra, *nõukogu eesistuja*. – Härra juhataja, soovin teid selle arutelu eest tänada. Minu arvates näitab see, et meil on lahendamist vajav probleem. Nõukogu tegi meie juhtimisel jaanuarikuus kõik mis võimalik. Ta võttis varu- või alternatiivplaani koostamise ja lahenduse kiirema otsimise algatust tõsiselt ning määras selleks tähtjaid.

See on see, mida me teha saame. Rahalistes küsimustes annan kõnejärje vastamiseks üle komisjonile. Praegu on meil suurepärane koostöö minister Langeri ja volinik Barrot'ga, nii et usume, et suudame selle asja lahendada.

Mis puutub küsimusse, kas tegemist on poliitilise või tehnilise probleemiga, siis meie arvates on see vaid tehniline probleem. See ei ole suitsukate teatud poliitiliste probleemide varjamiseks, nagu on vihjatud. Ei – süsteem peab olema töövalmis esimesel võimalusel.

Vastuseks proua Grabowska märkustele: jah, me mäletame, mis tunne on istuda ooteruumis. Me arutasime seda aasta tagasi. Kõik riigid, kes soovivad siin mingit edasiliikumist näha, jagavad korraga samasuguseid kogemusi nagu meie omad. Oleme võtnud eesmärgiks näha ette tehniline lahendus, mis võimaldab teiste riikide majandusharude osalemist vastavalt konkreetsele ajakavale.

Lisaks nendele kokkuvõtvatele märkustele ma rohkem midagi ei ütleks. Enne kõnelesin pikalt. Lähme nüüd edasi.

Jacques Barrot, *komisjoni asepresident*. – (FR) Härra juhataja, härra Vondra, tänan eesistujariiki Tšehhit sellele küsimusele pühendumise eest. Teie tuge hinnatakse väga.

Esmalt soovin vastata härra Marinescule ja öelda, et Schengeni alaga veel mitte ühinenud liikmesriikide liitumisel SIS II-ga ei ole mingit erilist probleemi. Me määrame mitu „auku” või aega, millal uued, Schengeni alaga veel mitte ühinenud liikmesriigid saavad SIS II-ga liituda, ja kui kõik läheb hästi, ei tohiks siin seega mingeid erilisi probleeme tekkida.

Proua Grabowska, pean teid samuti tänama kõige selle eest, mida Poola välispiiride kaitsel teeb. Mul on tõepoolest olnud võimalus näha Frontexi ja Poola meeskondade töö kvaliteeti Ukraina piiril.

Ma lihtsalt soovin öelda vastuseks proua Roure'ile ja proua Grabowskale, et probleem on põhimõtteliselt tehnilist laadi. See ei ole poliitiline probleem, nagu ka härra Vondra kinnitas. Asi on lihtsalt selles, et liikmesriigid või osa neist on esitanud järjest suuremaid nõudmisi. Seetõttu tuleb märkida, et SIS II on pidanud täitma aina keerulisemaid eesmärgi. Selle tulemusena on süsteem muutunud komplitseeritumaks ja vaatamata kogu sellele kiitusele, mida te olete infotehnoloogiale avaldanud, on süsteemi rakendamine osutunud oodatust raskemaks. Sellegipoolest on tõsi, et probleemi olemus on endiselt tehnilist laadi, ja seetõttu peaks seda olema võimalik lahendada.

Härra Pirkerile soovin öelda, et Euroopa Parlamenti hoitakse asjadega kursis ja ma võtan endale siinkohal selle kohustuse. Olen projekti käigus hakanud seda pidama oma südameasjaks ja võin öelda, et see on minu arvates tõesti esmatähtis. Samuti soovin rahustada härra Brejci, et vastutavad isikud on hästi teada. Oleme koos komisjoni teenistustega loonud töökonna, mille tegevuses liikmesriigid aktiivselt osalevad. Arvan, et meil on nüüd konkreetne juhtrühm, kuid ka meie kaastöövõtja peab olema suuteline seatud nõuetele vastama.

Soovin vastata ka härra Pirkeri ja härra Posselti äsja esitatud finantsteemalisele küsimusele. Komisjoni koostatud SIS II projekti kogueelarve on ligikaudu 68 miljonit eurot. Asjaomased lepingud hõlmavad teostatavusuuringuid, tegeliku kesksüsteemi väljatöötamist, tugiteenuseid ja kvaliteedikontrolli, s-Testa võrku, töölerakendamise ettevalmistusi Strasbourgis, turvalisust, ettevalmistusi seoses biomeetriliste andmetega ja teabevahetust. Selline on siis panus – 68 miljonit eurot.

Mis puutub maksetesse, siis praeguseks on tehnilise lahenduse väljatöötamisele tegelikult kulutatud 27 miljonit eurot: 20 miljonit eurot süsteemi väljatöötamisele, 7 miljonit eurot esmaklassilise tehnilise võrgu rajamisele ja 4 500 000 eurot kvaliteedikontrollile.

Tuleb öelda, et kui nõukogu otsustab pärast selguse saamist SIS II usaldusväärsuse või selle puudumise küsimuses keskenduda valemile SIS I+R, siis võime kaaluda SIS II jaoks rajatud sidevõrgu kasutuselevõtmist, mis tähendab, et suurem osa asjaomaseid investeringuid ei lähe raisku.

Daamid ja härrad, meie tegelik probleem on Schengeni, s.t vaba liikumisega Schengeni ala varustamine tõeliselt tõhusate vahenditega. On tõsi, et kui Schengen II osutub edukaks, on see maailma kõige tõhusam süsteem, arvestades neid tulemusi, mida see on võimeline saavutama. Selleks peab aga infotehnoloogia paigas olema.

Igatahes tahan teile pärast eesistujariiki Tšehhit öelda – ja tänan veel kord härra Vondrat eesistujariigi Tšehhi pühendumuse eest sellele raskele küsimusele –, et minu arvates oleme tõesti koos praeguse eesistujariigiga teinud kõik võimaliku edasiste viivituste vältimiseks ja selleks, et aidata meie kaastöövõtjal tõepoolest meie ootustele vastata. Igal juhul määrame konkreetse kuupäeva, mis võimaldab nõukogul vajalikud otsused vastu võtta. Kordan veel, et ma kohustun loomulikult Euroopa Parlamenti teavitama.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Alin Lucian Antochi (PSE), kirjalikult. – (RO) Usun, et seda projekti, mille eesmärk on parandada Euroopa Liidu välispiiride haldust, ei tohiks vaadelda püüdena peatada rännet. ELi piiride turvalisuse suurendamiseks võetavate meetmete tegelik eesmärk ei ole mingil moel seotud immigrantide sissevoolu tõkestamisega, vaid nende range kontrolliga. Nõuetekohane rändehaldus on Euroopa Liidu liikmesriikide kogukondadele ja majandusele kasulik.

Pea vajalikuks rõhutada, et Euroopa Liit peaks rohkem keskenduma konfliktipiirkondade juures olevate välispiiride haldusele. Näiteks see, mida Euroopa Liidu abimissioon Moldova ja Ukraina piiri haldamiseks (EUBAM) praeguse ajani on teinud, väärib erilist tunnustust. See hõlmab ühtse tolliprotseduuri kehtestamist piiril, tõkete rajamist salakaubaveo takistamiseks ja kuritegelike ühenduste tegevuse piiramist.

Teisest küljest muudab Transnistria konflikti lahendamise ebaõnnestumine selle piiriosa haldamise, kus toimub jätkuvalt suur ebaseaduslik ränne, Moldova võimude jaoks suhteliselt raskeks.

Soovin väljendada oma kindlat usku sellesse, et Euroopa Liidul on piisavalt poliitilist, majanduslikku ja julgeolekualast mõjujõudu, et peatada nimetatud ebaseaduslik tegevus ja osaleda ühtlasi aktiivsemalt idapoolsel välispiiril endiselt püsivate konfliktide lahendamises.

12. 2008. aasta eduaruanne Horvaatia kohta – 2008. aasta eduaruanne Türgi kohta – 2008. aasta eduaruanne Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kohta (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused järgmistel teemadel:

- 2008. aasta eduaruanne Horvaatia kohta,
- 2008. aasta eduaruanne Türgi kohta ja
- 2008. aasta eduaruanne endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kohta.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Härra juhataja, lubage mul juhatada sisse arutelu kolme riigi, Horvaatia, Türgi ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi eduaruannete teemal.

Alustagem Horvaatiast. Teie raportis märgitakse õigustatult, et Horvaatia on viimase aasta jooksul teinud suuri edusamme. Alates läbirääkimiste algusest on 35st läbirääkimiste peatükist avatud 25, neist seitsme puhul on läbirääkimised ajutiselt peatatud. Eesistujariik jätkab läbirääkimisi. Eelkõige on kavas kaks ühinemisteemalist konverentsi: saadikute tasandil lähinädalatel ja ministrite tasandil juunis.

Teie raportis rõhutatakse õigesti vajadust jõuda lahenduseni pooleliolevas piirivaidluses Sloveeniaga. Kinnitan Euroopa Parlamendile, et eesistujariik teeb jätkuvalt kõik endast oleneva, et see küsimus saaks lahendatud, ning sellega seoses toetame täielikult volinik Olli Rehni püüdlusi lahendus leida, et me saaksime ühinemisläbirääkimistega edasi minna. Vahetult enne istungit käisime lõunal ja arutasime seda teemat põhjalikult. Seoses viimaste sündmustega on meil hea meel Horvaatia esmaspäeval teatavaks tehtud otsuse üle nõustuda Olli Rehni väljapakutud eksperdirühma vahendustegevusega. Me julgustame nii Sloveeniat kui

ka Horvaatiat tegema konstruktiivset koostööd, et leida kiiresti püsiv ja mõlemale poolele vastuvõetav lahendus, sest vaidlusest ei tohiks saada järjekordsete viivituste põhjus.

Muudes valdkondades peale selle tähtsa küsimuse sõltub läbirääkimiste edasine edu eelkõige Horvaatiast endast. Lõpetada tuleb vajalikud poliitilised, majanduslikud, seadusandlikud ja haldusreformid ning Horvaatia peab täitma stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingust tulenevaid kohustusi. Et valmistada ette edasine lõimimine Euroopa Liiduga, on oluline ka muudetud ühinemiskeskuse rakendamine. Nõukogu on seisukohal, et komisjoni 2008. aasta eduaruandes välja pakutud soovituslik ja tingimuslik kava on kasulik vahend. See aitab Horvaatial astuda vajalikke samme läbirääkimiste lõppjärku jõudmiseks. Kuid edasiminekuks vaatamata on veel palju teha.

Lubage mul nimetada mõned põhivaldkonnad, kus on vaja veel edu saavutada, alustades kohtureformist. Euroopa Liit on selgelt välja öelnud, et oluline on sõltumatu, erapooletu, usaldusväärse, läbipaistva ja tõhusa kohtusüsteemi loomine. See on tingimus, mida tuleb õigusriigi põhimõtete järgimiseks ja ühenduse õigustiku nõuetekohaseks rakendamiseks täita. Tähtis on ka professionaalne, kindlate alluvussuhetega, läbipaistev ja sõltumatu avaliku halduse süsteem. Nendes kahes valdkonnas tuleb viia läbi suured seadusandlikud reformid, kuid me peame ka nägema, kuidas need praktikas tööle hakkavad.

Sama kehtib korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise kohta, nagu te oma raportis märkite. Korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise ameti pädevust ja ressursse on parandatud. Seda on tehtud ka vastavaid asju uurivate kriminaalkohtute puhul. Nüüd on peamine, et saavutataks oodatavad tulemused. Korruptsioonivastase programmi ja tegevuskava täielik rakendamine on selle tõsise probleemiga tegelemisel esmatähtis.

Liit on rõhutanud ka seda, et tähtis on igakülgne koostöö endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga, sealhulgas juurdepääsu võimaldamine dokumentidele. Jälgime väga pingsalt selles valdkonnas toimuvat ja kutsume Horvaatia ametiasutusi üles tagama, et koostööd endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga jätkataks. Meil on hea meel hiljutise puuduolevate dokumentide kohta sõlmitud kokkuleppe üle ja me julgustame Horvaatiat seda täitma.

Põgenike tagasipöördumise kohta märkime, et pensioniõiguste andmise otsuste tegemine on alanud ja tagasipöördujatele on antud teavet õigusaktide muudatuste kohta.

2007. aasta eluasemeprobleemidega seotud juhtumid on lahendatud, kuid 2008. aasta eesmärki ei ole veel saavutatud. Tööd põgenike tagasipöördumise toetamiseks tuleb jätkata. See puudutab ka õigusakte, millega parandatakse vähemuste õigusi.

Oma raportis olete õigustatult rõhutanud piirkondliku koostöö küsimust. Heanaaberlike suhete loomise püüdlusi tuleb jätkata.

Pöördugem nüüd Türgi juurde. Läbirääkimised Türgiga jätkusid 2008. aastal ja aasta jooksul avati kokku neli läbirääkimiste peatükki, nagu juba tavaks on saanud.

Hoolimata ELi-poolsest tagantõhutamisest, et Türgi kiirendaks oma reforme, jäi osa 2008. aastaks kavandatud reforme ellu viimata. Oluline on jätkuv töö poliitiliste kriteeriumidega. Märkimisväärseid jõupingutusi tuleb teha mitmes valdkonnas, nagu on rõhutatud nõukogu 8. detsembri 2008. aasta järeldustes ja komisjoni 2008. aasta eduaruandes. Ka sellele küsimusele olete oma raportis tähelepanu juhtinud.

Samas on eesistujariigil hea meel Türgi hiljutiste positiivsete tegude üle, sealhulgas ühenduse õigustiku ülevõtmise riikliku programmi hiljutise vastuvõtmise ja uue pealäbirääkija ametissenimetamise üle. On tähtis, et see viiks nüüd tegelike ja konkreetsete toiminguteni.

Soovime kasutada võimalust ja rõhutada Türgi strateegilist tähtsust. Eesistujariik jagab Euroopa Parlamendi arvamust, et Türgit tuleb energiavaldkonnas tehtud edusammude eest kiita. Jätkame selles äärmiselt olulises valdkonnas tehtu hindamist, eriti arvestades vajadust saada Nabucco torujuhtme projektile täielik toetus.

Mis puudutab Türgi samme ühinemise poole, soovime rõhutada, et areng sõnavabaduse valdkonnas on kogu läbirääkimiste edu alus. Kuigi karistusseadustiku artikli 301 muudatus oli teretulnud ja see avaldas kasulikku mõju, kehtib endiselt mitmeid õigusnorme, mis võivad selles valdkonnas piiranguid kaasa tuua. Siiani valmistab muret veebilehtede keelustamine, mis on sageli ebaproportsionaalse ulatuse ja kestusega. Samuti on vaja piisavaid õiguslikke lahendusi usulise mitmekesisuse vastavusse viimiseks Euroopa normidega.

Välja tuleb töötada laiaulatuslik korruptsioonivastane strateegia. Me oleme mures ka piinamise ja väärkohtlemise dokumenteeritud juhtude sagenemise pärast, eelkõige väljaspool ametlikke kinnipidamiskohti.

2007. aastal muudetud politsei ülesannete ja volituste seaduse täitmist tuleb pingsalt jälgida, et välistada inimõiguste rikkumised. Ülimalt tähtis on piinamisvastase konventsiooni protokollitratifitseerimine.

Kagupiirkonnast rääkides on meil hea meel Kagu-Anatoolia projekti juhiste ja üldsisu avaldamise üle. Nüüd ootame konkreetseid samme selle piirkonna majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise arengu tagamiseks. Sellega seoses tuleb tegelda niisuguste pikka aega kestnud probleemidega nagu riigi piires ümber paigutatud inimeste tagasipöördumine või külavahtide küsimus.

Mis puutub Euroopa Liidu ja Türgi suhetesse, siis on selge, et Türgi peab täitma oma kohustust rakendada lisaprotokoll täies ulatuses ja erandeid tegemata. See teie raportis esiletõstetud tähtis küsimus tuleks lahendada esimesel võimalusel, sest see mõjutab väga selgelt ühinemisläbirääkimiste tempot. 21. septembri 2005. aasta deklaratsiooniga hõlmatud valdkondades toimuvat kontrollitakse ka edaspidi ja tulemusi oodatakse kannatamatult.

Lisaks peab Türgi üheselt arendama heanaaberlikke suhteid ja lahendama vaidlusi rahumeelselt.

Nimetatud raskustele vaatamata jätkub edu mitmes valdkonnas. Praegu käib töö 16. peatükiga, mis käsitleb maksustamist, ja 19. peatükiga, mis käsitleb sotsiaalpoliitikat ja tööhõivet. Hoolimata sellest, et läbirääkimised muutuvad edenedes üha keerulisemaks, on eesistujariik Tšehhi võtnud eesmärgiks saavutada edu nendes peatükkides, milles see on tõepoolest võimalik. Veelgi enam, arvestades energiaprobleematikat, keskendub eesistujariik edasiminekule energiavaldkonda käsitlevas 15. peatükis, sest see on üks esmatähtsaid küsimusi.

Lõpetuseks pöördugem endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi juurde. See on suure potentsiaaliga kiiresti muutuv riik. Samas tuleb tal lahendada mitmeid suuri probleeme. Teie raport kajastab suurepäraselt mõlemat märgitud asjaolu. See sisaldab tõepoolest palju märkusi, millega nõukogu nõustub.

Raportis on pandud suurt rõhku ühinemisläbirääkimiste alustamise kuupäevale. Ühtlasi tõstate õigustatult esile kõikide osaliste soovi leida nimeküsimusele kiire ja kõigile vastuvõetav lahendus.

Mis puutub viimastesse sündmustesse, siis 2008. aasta juunis toimunud ennetähtaegsed valimised peeti mitmes voorus pärast märkimisväärseid probleeme, mida esines nii vahetult valimiste eelnenud ajal kui ka algsel valimiste päeval, 1. juunil. OSCE, OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR) ning Euroopa Nõukogu märkisid, et valimiste-eelsel perioodil „ei suudetud vägivallaakte ära hoida” ja et valimised ei vastanud mitmele rahvusvahelisele normile.

Seetõttu rõhutasime valitsusele ja kõikidele poliitilises elus osalejatele, kui tähtis on tegelda nende põhiprobleemidega enne presidendi- ja kohalike omavalitsuste valimisi, mis leiavad aset mõne päeva pärast. Meile on jäänud mulje, et meid on kuulda võetud ja et korratuste ärahoidmiseks on tehtud suuri pingutusi. Saab näha, kas need kannavad vilja.

Komisjoni 2008. aasta eduaruanne on abiks. Me oleme võtnud teadmiseks endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsuse koostatud kava. See on üksikasjalik dokument, mis kajastab tõsist püüet järgida komisjoni soovitusi. Arvestades kogu piirkonna tausta, tuleb nimetatud dokumenti ja selle koostamiseks tehtud töösse suhtuda positiivselt.

Selle paljurahvuselise riigi sisemine ühtekuuluvus on tema tulevase arengu alus. Seetõttu soovin toetada Euroopa Parlamenti, kes rõhutab Ohridi raamlepingu tähtsust. Sellel on riigi konfliktist väljatoomisel ja suuremal Euroopaga lõimimisel olnud keskne roll.

Viisavabaduse küsimust hindame praegu ja ma ei tahaks tulemust ennustada. Isiklikult lihtsalt ütleksin, et ma mõistan neid endise Jugoslaavia tavakodanike lootusi ja püüdlusi, mis on seotud vaba reisimisega. Põhiliseks tingimuseks jääb aga siiski riigi valmisolek täita viisavabadusplaanis sätestatud konkreetseid kriteeriume. Isiklikult loodan, et positiivsed muutused saabuvad varsti.

See toob mind teie raporti ja resolutsiooni ühe põhipunkti juurde. Eesistujariik Tšehhi toetab täielikult endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi väljavaateid saada Euroopa Liidu liikmeks. Sellel teel on võimalik rohkem edu saavutada. Siiski tuleb täita ühinemispartnerluse põhieesmärgid ja me tahame näha tõendeid hästi korraldatud valimistest vastukaaluks sellele, mis toimus 2008. aastal. Neid asjaolusid hindab komisjon oma järgmises eduaruandes. Ootame seda aruannet ja edasisi sündmusi Skopjes huviga.

ISTUNGI JUHATAJA: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ*asepresident*

Olli Rehn, komisjoni liige. – Härra juhataja, tänane arutelu annab hea võimaluse vaadelda ühinemisprotsessi kolmes kandidaatriigis.

Lubage mul alustada Horvaatiast. Härra Swoboda koostatud resolutsiooni projekt käsitleb Horvaatia praeguseid pöhiraskusi. Nõustun täielikult asepeaminister Vondraga, et Horvaatiaga peetavad ühinemisläbirääkimised on alates nende algusest 2005. aasta oktoobris läinud üldiselt hästi, ning seetõttu pakkus komisjon 2008. aasta novembris välja soovitusliku plaani ühinemisläbirääkimiste lõppstaadiumisse jõudmiseks 2009. aasta lõpuks, eeldusel, et Horvaatia täidab vajalikud tingimused.

Samuti jagan teie raportööri ja härra Vondra analüüsis esitatud seisukohta selliste tulevikus lahendamist nõudvate probleemide suhtes nagu kohtureform, võitlus organiseeritud kuritegevuse ja korrupsiooni vastu ning laevaehitussektori reform ja selle vastavusse viimine meie riigiabi- ja konkurentsipõhimõtetega.

Kahjuks on ühinemisläbirääkimised Horvaatiaga praegu piiriküsimuse tõttu seiskunud. Oleme eesistujariigi Tšehhiga selles asjas koostööd teinud ja ma olen eesistujariigile väga tänulik toetuse eest meie püüdlustes leida edasiliikumiseks sobiv tee.

Kuigi tegemist on kahepoolse küsimusega, on see muutunud Euroopa probleemiks, ning seetõttu pakkus komisjon piiriküsimuse lahendamiseks ja Horvaatia ühinemisläbirääkimiste jätkamise võimaldamiseks Euroopa abi, eeldades, et mõlemad pooled peavad sellist abi kasulikuks.

Selle sõnumiga läksin jaanuaris Ljubljanasse ja Zagrebisse. Pärast seda ja pärast mõlema valitsuse tehtud otsuseid meie algatuse kohta olen arutanud abi tingimusi mõlema välisministriga, viimati tegime seda kolmepoolisel kohtumisel eile õhtul.

Mul on hea meel mõlema riigi põhimõttelise toetuse üle sellele Euroopa abile, mida osutaks vanemekspertide rühm president Martti Ahtisaari juhtimisel. Eilsete kõneluste käigus uurisime võimalusi konkreetsetes abitingimustes kokkuleppe sõlmimiseks. Leppisime kokku jätkata kõnelusi lähiajal. Seega töö jätkub.

Lubage mul juhtida tähelepanu asjaolule, et oma püüdlustes on komisjon tuginenud läbirääkimiste raamistikule, mis on Horvaatia ELiga ühinemise põhialus ja millega on nõustunud nii Horvaatia kui ka kõik ELi liikmesriigid, sealhulgas Sloveenia.

Läbirääkimiste raamistiku vastuvõtmine ja sellega nõustumine tähendab, et Horvaatia ja Sloveenia on kohustunud lahendama kõik piirivaidlused Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirjas sätestatud vaidluste rahumeelse lahendamise põhimõtte järgi. Tsiteerin ÜRO põhikirja, sest see on väga tähtis: „Pooled, kes on osalisteks mis tahes tüüsi, [...] peavad püüdma tüli lahendada [...] läbirääkimiste, uurimise, vahenduse, lepituse, vahekohtu, kohtuliku menetluse teel, pöördumisega regionaalsete organisatsioonide või kokkulepete poole või teiste rahulike vahenditega omal valikul.”

Sellest ÜRO põhikirja sättest saab teha kaks võrdselt tähtsat järeldust. Esiteks võivad pooled valida ükskõik millise ÜRO põhikirjas sätestatud meetodi. Komisjoni algatus on kahtlemata nende meetodite hulgas.

Teiseks, sõltumata sellest, milline ÜRO põhikirjas sätestatud meetod valitakse, peavad pooled omavahel kokkuleppe sõlmima. Loodan südamest, et seda tehakse pigem varem kui hiljem. Komisjoni algatus annab selleks väga kindla aluse ja on sobiv viis edasiminekuks.

Kokkuvõttes on komisjoni eesmärk tõepoolest lahendada piiritüli ja ühtlasi taastada läbirääkimised Horvaatia ühinemiseks Euroopa Liiduga, et Horvaatia saaks lõpetada tehnilised läbirääkimised ettenähtud ajal 2009. aasta lõpuks.

Kiidan heaks proua Oomen-Ruijteni hoolikalt tasakaalustatud resolutsiooni Türgi kohta ja toetan eesistujariigi tööd nende peatükkide avamiseks, mis on selleks põhimõtteliselt valmis. Kahjuks oleme olnud viimastel aastatel tunnistajaks Türgi poliitiliste reformide teatud aeglustumisele. Samas – ja ma nõustun siin teie raportööriga – on eelmise aasta lõpul ja selle aasta algul toimunud mõningaid positiivseid sündmusi, näiteks on loodud uus kurdikeelne telekanal ja soolise võrdsõiguslikkuse parlamendikomisjon. Samuti tuleb edusammudeks lugeda uut ühenduse õigustiku ülevõtmise riiklikku programmi ja uue, täiskohaga pealäbirääkija ametissenimetamist.

Mind julgustab ka asjaolu, et peaminister Erdogan ja peamise opositsioonipartei juht Deniz Baykal väljendasid hiljutiste Brüsseli külastuste ajal oma pühendumust Türgi ühinemisele Euroopa Liiduga. Loodan, et selle arengu tulemuseks on tugev poliitiline ja ühiskondlik üksmeelne nõusolek jätkata ELiga seotud reforme uue hoo ja energiaga.

See seondub sõnavabadusega, mis on Euroopa põhiväärtus. Ajakirjanduse ja avaliku võimu avatud ja läbipaistvad suhted on igas riigis korraliku demokraatliku arutelu tagamiseks tõesti esmatähtsad. Eelkõige kehtib see niisuguse riigi kohta nagu Türgi, kes viib läbi keerulisi ümberkujundusi ja reforme. Seetõttu jälgib komisjon tähelepanelikult ajakirjandusvabaduse tagamist Türgis. Ajakirjandusvabadust tuleb austada, sest see on iga avatud ühiskonna ja seega ka Türgi jätkuva demokraatliku ümberkujundamise põhialus.

Ütlen paar sõna ka Küprose kohta. Sel aastal on ainulaadne võimalus saar taas ühendada ja lõpetada see pikaajaline konflikt Euroopa pinnal. On oluline, et Türgi toetaks aktiivselt Küprose kahe kogukonna juhtide vahel käimas olevaid kokkuleppekõnelusi.

Seoses endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga avaldan härra Meijerile ja variraportööridele tänu tasakaaluka resolutsiooni eest. Jagan nende kahetsust, et kolm aastat pärast kandidaadistaatuse saamist ei ole ühinemisläbirääkimised ikka veel alanud.

Peamine täitmata tingimus on suutlikkus järgida vabade ja õiglaste valimiste korraldamisel rahvusvahelisi norme. See on Kopenhaageni poliitiliste kriteeriumide põhioke ning seetõttu saabub tõhetk märtsis ja aprillis toimuvatel presidend- ja kohalike omavalitsuste valimistel.

Olen nõus teie resolutsiooni projektis sisalduva positiivse hinnanguga, mis on antud Skopje edule viisavabaduskava rakendamisel. Komisjoni eesmärk on endiselt teha nõukogule viisavaba reisimise ettepanek 2009. aastal, niipea kui kõik selles piirkonnas asuvad riigid on tingimused täitnud. Ma tean, kui tähtis see Lääne-Balkani riikide tavakodanikele on.

Lõpetuseks ütlen, et hoolimata majanduslikult väga raskest ajast, jätkame tööd nende kolme kandidaatriigi järkjärgulise ja plaanipärase ühinemise nimel, et saavutada stabiilsus ja rahu, vabadus ja demokraatia. Loodan, et ka Euroopa Parlament jätkab selle väga olulise ühise eesmärgi toetamist.

Hannes Swoboda, esitaja. – (DE) Härra juhataja, härra nõukogu eesistuja, lugupeetud volinik, eelkõige soovin rääkida Horvaatiast. Horvaatia on teinud edusamme paljudes valdkondades. Mul on väga hea meel, et Horvaatia on vaeva näinud, eriti kohtureformi pärast. Teha tuli nii mõndagi ja pärast kahe uue ministri ametissenimetamist on osa asju hakanud liikuma. Ma tean, et ministrid ei jõua kõike, kuid korruptsiooni ja piiriülese kuritegevusega võitlemist on saatnud märkimisväärne edu.

Teiseks soovin Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga tehtava koostöö küsimuses selgelt väljendada, et ootan Horvaatialt kõigi asjaomaste nõuete täitmist. On olnud vaidlusi eri käsuliinide ja vastavate dokumentide üle. Loodan, et need küsimused lahenevad lähiajal ega põhjusta läbirääkimistes katkestusi ega viivitusi.

Kolmandaks on Horvaatia hakanud läbi viima ka majandusreformi. Mul on väga hea meel selles valdkonnas koostatud kavade üle, eelkõige nende üle, mis on seotud laevatööstusega. See ei ole olnud kerge, kuid oluline alus on nüüd ehitatud. Samuti on mul hea meel selle üle, et laevatööstuse töolistega on sõlmitud kokkulepped. Need reformid on valusad, kuid vajalikud ja neid saab ellu viia mõistlikult.

Nüüd jõuan põhilise ja alati vastuolulise piirivaidluste küsimuse juurde. Härra volinik, kahjuks pean teile ütleva, et ma olen päris pettunud, et te ei ole selle küsimusega tegeldes Euroopa Parlamendiga suhelnud. Ma olen dokumendid teile saatnud, kuid te ei ole vastanud. Tõenäoliselt oleks meil olnud rohkem edu, kui te oleksite nendesse küsimustesse osavõtlikumalt suhtunud. Arusaamatuste ärahoidmiseks olgu öeldud, et toetan täielikult teie vahendustegevuse ettepanekut. Siiski oleksime saanud minna veel kaugemale, kui selge avaldus rahvusvahelise õiguse tähtsuse kohta oleks tehtud juba etteulatavalt, mitte tagantjärele.

Me oleme keerulises olukorras. On selge, et mõlemad pooled peavad tegutsema. Teie algse ettepaneku sõnastus ei olnud kõige parem. Ma oleksin eelistanud teie tihedamat suhtlust Euroopa Parlamendi ja raportööriga. Koostöö oleks ehk võimaldanud meil rohkem saavutada. Kahjuks nii ei läinud, kuid see ei ole ka praeguse arutelu keskne küsimus. Arutelu põhiküsimus on, kuidas saavutada edasiminek.

Me saavutame selle. Järgneva sõnastuse pakun tõenäoliselt homme Euroopa Parlamendile välja. Me ütleme, et teie väljapakutud vahendus – sellisel kujul, nagu see on, ja ma toetan seda täielikult – peaks põhinema rahvusvahelisel õigusel, sealhulgas õigluse põhimõtetel. Mõlemad pooled peavad olema nõus selle poole püüdlema. Nii Horvaatia kui ka Sloveenia peavad möönma seda, et rahvusvaheline õigus on vajalik, aga

loomulikult ka seda, et õigluse põhimõtted, erapooletus ja õige lahendus – kui soovite, siis poliitiline lahendus – on põhilised. Mõlemad pooled peavad seda tunnistama ja tegelikult on päris kurb, et me oleme olukorras, kus me ei suuda edasi minna. Arvestades teisi probleeme maailmas ja eelkõige Euroopas, peaks nende probleemide lahendamine vastastikuse kokkuleppe teel olema võimalik. Vaatamata kogu kriitikale, soovin teile loomulikult palju edu püüdlustes mõlemaid pooli veenda. Kahjuks ei olnud eilne arutelu nii tulemuslik, kui oleks võinud olla, aga ma loodan, et varsti see muutub.

Tahaksin teha veel ühe üldise märkuse, mis puudutab ka Makedooniat. Kahepoolseid probleeme on, kuid need ei tohiks laienemisläbirääkimisi takistada. Mis puudutab meie tihti valesti mõistetud muudatusettepanekut, siis loomulikult tähendab see, et kahepoolsed probleemid ei tohiks kuuluda läbirääkimiste raamistikku. Need peavad jääma sellest välja. Asi on ainult Euroopa Liidu ja üksikute riikide vahelistes läbirääkimistes. Kahepoolsed probleemid tuleb selle kõrval ära lahendada, kui mõlemad pooled – antud juhul Makedoonia ja Kreeka – on valmis neid küsimusi kaaluma. Euroopa Parlament peab andma selgelt märku, et mõlemad vaidluste pooled peavad olema valmis edasi liikuma. Ei ole võimalik, et üks pool teeb järeleandmisi, kuid teine jääb samale seisukohale. Me peame selgitama, et ühelgi sellisel juhul ei tohi lubada kahepoolsetel probleemidel ühinemisläbirääkimisi takistada. Need saab lahendada kõrvuti läbirääkimistega ning Euroopa Parlament aitab tagada, et siin kõne all oleva kahe vaidluse mõlemad pooled asuksid tegutsema. Loodan, et nii saavutame positiivseid tulemusi.

Ria Oomen-Ruijten, esitaja. – (NL) Härra juhataja, alustuseks tahan südamest tänada kõiki, kes on selle raporti koostamisele kaasa aidanud. Ma esitasin Türgi 2008. aastal tehtud edusammude kohta kriitilise, kuid õiglase hinnangu. See raport sisaldab mitmeid märkusi, peegeldab Türgit ennast ja edastab vaid ühe selge sõnumi – juba kolmandat aastat järjest on poliitilise reformi nimel liiga vähe ära tehtud.

Poliitiline reform ja Kopenhaageni kriteeriumide täitmine on esmatahtsad. Asi ei ole peatükkide avamises. Asi on selles, mis ühendab Euroopa kodanikke – õigusriigi põhimõtetes, sõltumatus ja erapooletus kohtusüsteemis, sõnavabaduses, hästitoimivas ajakirjanduses ja iga inimese kodanikuõigustes. Härra juhataja, nendes valdkondades tuleb rohkem ära teha. Alles siis saab hakata avama poliitilisi peatükke.

Härra juhataja, Türgi ei tohiks poliitilisi kriteeriume meile ette kirjutada. Ametisse astudes ütles Türgi valitsus oma kodanikele, et Türgit on vaja tänapäevasemaks muuta. Seetõttu tuleb poliitilisi kriteeriume uuendada, sest sotsiaalse suunitlusega turumajanduse loomiseks peab inimestele andma võimaluse tunnetada oma loomingulisust ja kõikidel kodanikel peavad olema samad õigused. Seetõttu on poliitilised kriteeriumid meie raportis kesksel kohal.

Kui ma koos väliskomisjoni, parlamentaarse ühiskomisjoni ja teistega Türgis käisin, jäi mulle mulje, et midagi oli muutumas, ja ma nägin tunneli lõpus valguskiirt, nagu volinik Rehn enne märkis. Kümme aastat tagasi ei oleks ma kurdikeelseid telesaateid ette kujutanud. Ka seda on raportis mainitud. Lisaks on mul väga hea meel Türgi positiivse tegevuse üle Kaukaasias. Ma olen väljendanud oma poolehoidu esimestele sammudele selle poole, et avada piirid Armeeniaga, sest ka nemad peavad vabanema oma praegusest eraldatusest.

Härra juhataja, nende reformide läbiviimiseks on kehtestatud riiklik programm. Need kõik on head näitajad ja ma loodan väga, et Türgi asub nüüd koos uue läbirääkijaga neid reforme arutama. Nüüdisaegne ja jõukas Türgi on türklastele väga vajalik, kuid kindlasti on see äärmiselt tähtis ka meile kõigile siin Euroopa Liidus – seda räägin ma kõikides liikmesriikides.

Härra juhataja, tahaksin veel paarile asjale tähelepanu juhtida. Sageli saame teateid, et meedia- ehk ajakirjandusvabadus jätab soovida ning et oma õigusi kasutava ajakirjanduse suhtes korraldatakse hiljem maksurevisjon või võetakse tema suhtes muid meetmeid. See peab muutuma.

Lõpetuseks soovitan Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioonil esitatud muudatusettepanekuid mitte pooldada ja nõustuda raportiga praegusel kujul. Me mõõname, et parandusi tuleb teha, kuid me ei tohiks esitada lisanõudmisi, sest need ei ole vajalikud ja need toovad kaasa üksnes parlamendi lõhenemise.

Erik Meijer, esitaja. – (NL) Härra juhataja, praegu on Euroopa Liidu laienemine hoopis vähem tähtis kui enne suuri laienemislaineid 2004. ja 2007. aastal. Praegustes liikmesriikides on avalik arvamus selles küsimuses nüüd palju negatiivsem. See tuleneb suuresti jõukuse ja palgatasemete erinevustest, mis võivad viia suurema tööjõurändeni vaesematest liikmesriikidest rikkamatesse.

Nimetatud kartusega on otseselt seotud ka endise Jugoslaavia riikides nii vihatud viisanõuded. Selle tulemusena leiavad paljud nende riikide elanikud, kellel oli kuni 1992. aastani praegustesse Euroopa Liidu liikmesriikidesse reisimine lihtne, et siia on keeruline sõita. See peab muutuma.

Kui kandidaatriigid pingutavad, et saada Euroopa Liidu täieõiguslikuks liikmeks nii ruttu kui võimalik, võivad nad liikmeks saamise käigus vigu teha. Just sel põhjusel võttis Makedoonia 2008. aastal kaelamurdva kiirusega vastu uued õigusaktid, mis, nagu nüüd selgub, ei vasta meie ülekaalukale arvamusele läbikaalutud demokraatlike otsuste tegemise korra kohta.

Opositsioon koos mitmete valitsusväliste organisatsioonide ja üksikisikutega on paljudel juhtudel kurnanud hooletute valitsemistavade üle. Nende arvates võtab suurim valitsuspartei endale rohkem vabadusi, kui on kohane mitmekesisel ühiskonnas, kus demokraatia tähendab hoopis rohkem kui lihtsalt valimiste korraldamist. Rahva esitatud kaebuste registreerimata jätmise eest on kriitikatule alla sattunud politsei. Pahameelt valmistab Strumica linnapea ja teiste poliitikute demonstratiivne kinnipidamine.

Teen ettepaneku neist kritiseeritud asjaoludest homsel resolutsiooni vastuvõtmisel mitte mööda vaadata. On igati põhjust avalikult rääkida, et kõik ei ole kaugeltki hästi. Sellele vaatamata tuleb tunnistada, et Makedoonia ei ole halvemas seisus, kui olid teised riigid ühinemisläbirääkimiste ajal või mõnel puhul isegi pärast ühinemist. Kui ühinemisläbirääkimised Makedooniaga algaksid nüüd, ei saaks see riik ühineda enne 2017. aastat.

Aasta tagasi toetas Euroopa Parlament minu ettepanekut alustada läbirääkimisi esimesel võimalusel. Hiljem sai parlamendivalimiste käigus aset leidnud korratustest põhjendus, miks oli vaja oodata presidendi- ja peagi toimuvaid kohalike omavalitsuste valimisi. Pikem viivitamine toob kaasa kaks suurt tagasilööki – laialdane toetus Makedoonias ELi liikmeks saamisele mureneb ja nii kaotab kandidaatriigi staatus tulevikus igasuguse mõtte.

Kõik teavad, et Kreeka on otsustavalt vastu nime Makedoonia kasutamisele ilma eesliideteta. Kreeka jaoks on naaberriik kas Põhja-Makedoonia, Kõrg-Makedoonia, Vardari Makedoonia või Skopje Makedoonia. See näitab, et suhtumine on hoopis parem kui enne 2006. aastat, kui Kreeka tahtis oma põhjanaabril üldse keelata nime Makedoonia kasutamise.

Põhjanaanabri võimalikult kiire ühinemine Euroopa Liiduga on hoopis rohkem Kreeka enda kui teiste liikmesriikide huvides. Seetõttu peavad mõlemad riigid esimesel võimalusel lahenduse leidma. Teise variandi puhul ootavad mõlemad riigid edasi, kuni teine teeb esimese suurema järeleandmise, kuid järeleandev riik ei või olla ainus, kes astub risti vastu kodus valitsevale avalikule avamusele.

Me peame hoiduma olukorrast, kus rahvahääletustel otsustatakse, et naabriga ei saa kompromissi sõlmida. Kuni kompromissi ei ole saavutatud, teevad minu ametijärglased kümneid aastaid järjest ettekandeid selle kohta, et edasimineku ei ole võimalik.

Lõpetuseks: teine kahepoolne erimeelsus Sloveenia ja Horvaatia vahel tuleks samuti kohe lahendada. 2011. aastal peab Horvaatia suutma olla täieõiguslik liikmesriik. Riigiabi laevaehitussektorile ei tohiks olla takistuseks, kui teistel liikmesriikidel on lubatud anda riigiabi oma pankadele või autotööstusele. Kuidagi peab olema võimalik säilitada tööhõivet Pulas, Rijekas ja Splitis.

Bernd Posselt, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (DE) Härra juhataja, käimasolevas laienemisarutelus tuleb parandada kolm olulist viga. Esiteks ei ole Türgi Euroopa riik, vaid osa Väike-Aasiast. Nagu nõukogu eesistuja õigesti ütles, on Türgi strateegiliselt tähtis partner, mistõttu me vajame Türgiga strateegilist partnerlust, mitte tema ühinemist Euroopa Liiduga.

Teiseks, härra volinik, ei ole Makedoonia probleemid mingil moel seotud seal väidetavalt mittetoimiva demokraatliku süsteemiga. Mina olin valimistel kohal ja need olid eeskujulikud. Vähemuste hulgas tekkis raskusi väga väikese rühmaga. Tegelikult on probleemid seotud selle hirmsa nimeküsimisega, mida mõlemad pooled kasutavad väljapressimiseks.

Kolmandaks on Horvaatia pikka aega olnud valmis Euroopa Liiduga ühinema. Me oleksime suhteliselt lihtsalt saanud läbirääkimised sel aastal lõpetada ning seda on Euroopa Parlament mitu korda nõudnud ja tõenäoliselt nõuab homme jälle. Põhjus, miks me ei ole veel selleni jõudnud, on Sloveenia-poolsed takistused nõukogus. Härra nõukogu eesistuja ja härra volinik, kutsun teid üles leidma mõistliku lahenduse, mis lõpetab viimaks nende takistuste seadmise. Piiriküsimus on täpselt samasugune nagu siis, kui Sloveenia Euroopa Liiduga ühines. Me ei saa lubada ühel riigil ühineda lahendamata küsimustele vaatamata, kuid teisel mitte.

Seetõttu peame toetama sloveeni ja horvaate piiriprobleemile mõistliku lahenduse leidmisel, kuid samal ajal avama kõik läbirääkimispeatükid. Nendel kahel asjal ei ole üksteisega mingit pistmist ning läbirääkimispeatükkide avamine on eeldus selleks, et saavutada suurepärase ja eeskujuliku ühinemiskandidaadiga sel aastal positiivne tulemus.

Mis puudutab selle kahepoolse küsimuse lahendamist, kus me oma abi pakume, siis palun teilt, härra volinik, objektiivset vahendamist. Esmaspäeval ütles teie pressiesindaja, et vahendamine saab toimuda rahvusvahelise õiguse ja õigusteaduse alusel. Küsin teilt, kas teie arvates on selline sõnastus kahe poole vahel kompromissi saavutamiseks sobiv.

Mina igal juhul tahaksin, et see sõnastus...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Jan Marinus Wiersma, *fraktsiooni PSE nimel.* – (NL) Härra juhataja, tahaksin teha paar märkust proua Oomen-Ruijteni koostatud suurepärase raporti kohta, mis käsitleb Türgit. Minu fraktsioon on nõus raportis tehtud põhiliste järeldustega, eelkõige sellega, et viimasel ajal on edusamme liiga vähe olnud.

Tuleb tunnistada, et 2008. aasta oli Türgi poliitikas tormiline ja see torm peatas mõne reformi läbiviimise sellises ulatuses, et osa reformiprotsessist on seiskunud. Nüüd, mil need probleemid Türgis on mingil määral lahendatud, loodame, et valitsus teeb oma esitatud kavade alusel kiiresti kõik vajaliku, et Euroopa Liiduga peetavad läbirääkimised jääksid tõsiseltvõetavaks. Pean silmas praeguse valitsuse koostatud riiklikku reformiprogrammi.

Loomulikult toetab meie fraktsioon jätkuvalt läbirääkimisi Türgiga, mis meie teada käivad ELi liikmesuse üle, kuigi me ei tohiks luua endale illusioone läbirääkimiste käigu ja võimaliku kestuse kohta. Siiski on vastuvõetamatu, et tõuge selleks peab tulema üksnes Türgilt endalt. Ka meie Euroopa Liidus peame jääma usaldusväärseteks partneriteks.

Türgi on Euroopa Liidu jaoks strateegiliselt tähtis suuresti energiavarustuse ja kõige sellega seonduva tõttu ning Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon toetab läbirääkimistel energiapeatüki avamist. Lõpuks peab siiski Türgi põhitöö ära tegema ning proua Oomen-Ruijteni raport sisaldab palju asjaolusid, mida me oleme kriitiliselt hinnanud ja mida me peaksime ka edaspidi kriitiliselt hindama.

Tahaksin märkida ära mõnda punkti selles erakordselt heas raportis. Sõnavabadus tuleb tagada. Me ei ole Türgis toimuvaga endiselt rahul. Hiljuti korraldati Internetis kampaania Armeenia ja genotsiidi teemal. Viis, kuidas võimud sellele reageerivad, õõnestab sõnavabadust kohe kindlasti.

Ülimalt tähtis on ka asjaolu, mille kordamisel me ei väsi ja mille suhtes Euroopa Parlament ei tohiks kellelegi jätta mingit kahtlust – me ei nõustu iialgi Türgi islamiseerimisega ja lõppkokkuvõttes saame selle riigi siiski vastu võtta üksnes tema ilmalike, nüüd põhiseaduses talletatud tunnuste alusel.

Lõpetuseks tahaksin teha veel ühe märkuse. Volinik Rehn kõneles läbirääkimistest Küprosel optimistlikus toonis. Minu arvates ei peaks me mitte midagi tegema, kuid samuti ei peaks me jätma kasutamata võimalusi tagada nende kõneluste edu, ning me peame paluma Türgit, et ta kõnelusi ei nurjaks, sest vabad läbirääkimised ühise tuleviku kujundamise üle on asjaosaliste jaoks tähtsad. Saan väljendada üksnes lootust, et volinik Rehni optimism on põhjendatud.

István Szent-Iványi, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (HU) Eelmise aasta lõpul leidsid Horvaatia ühinemisprotsessis aset kaks tähtsat sündmust. Ühelt poolt astus Horvaatia valitsus olulisi samme kohtureformi poole, tegi otsustavaid käike organiseeritud kuritegevuse vastu ja saavutas tulemusi korruptsioonivastases võitluses. Samal ajal aga seiskusid ühinemisläbirääkimised kahepoolse piirivaidluse tõttu. Daamid ja härrad, see ei mõjuta mitte üksnes Horvaatiat, vaid hoopis suuremal määral laienemisprotsessi tõsiseltvõetavust. Selline käitumine ohustab seda ja seetõttu on väga tähtis takistused võimalikult kiiresti kõrvaldada. Kõneluste tõkestamine annab ohtlikult märku sellest, et ühinemine ei sõltugi tingimuste täitmisest, vaid lahenduse leidmisest kahepoolsetele vaidlustele, kus tugevama kohal olev pool püüab teisele oma tahet peale suruda.

Meil on hea meel volinik Olli Rehni väljapakutud vahenduse üle ning väga julgustav on ka Sloveenia ja Horvaatia positiivne vastus. Loodame, et edaspidi ei ole põhjust järgnevaid ühinemiskõnelusi takistada. Me usume endiselt, et läbirääkimised on võimalik lõpule viia aasta lõpuks algse ajakava kohaselt. Selle saavutamiseks tuleb aga veel tööd teha. Me ootame, et Horvaatia hajutaks igasugused kahtlused oma koostöö kohta Haagi Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga ja annaks üle kõik kohtu nõutud dokumendid. See on väga tähtis. Samamoodi peame oluliseks aidata põgenikel tagasi pöörduda, lõimida romi vähemus, viia lõpule rassilise diskrimineerimise kaotamise programm ja kasutada tõhusalt Euroopa Liidu rahalist abi, sest selles valdkonnas oleme näinud märkimisväärsed vajakajäämisi. Algse ajakava järgimine on endiselt võimalik. See on meie ühine kohustus. Ootame konstruktiivset tegetsemist nii Horvaatialt kui ka Euroopa Liidult, sest küsimus ei ole mitte üksnes meie ühistes jõupingutustes, vaid kogu laienemisprotsessi tõsiseltvõetavuses.

Konrad Szymański, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, kõigepealt soovin õnnitleda proua Oomen-Ruijtenit, härra Swobodat ja härra Meijerit väga põhjalikult ettevalmistatud resolutsioonide eest.

Mis puudutab Türgit, siis kõnealuses dokumendis kujutatud pilt meie suhetest ei ole optimistlik, kuid on kindlasti õige. Mul on hea meel, et resolutsioonis on kinnitatud meie ootusi Türgi kristlike kogukondade usuvabaduse, sealhulgas usuõpetuse, vaimulike koolituse ja ka nimetatud kogukondade vara kaitse valdkonnas. Nagu ka teiste küsimuste puhul, märkame siin pidevaid ja järjest ärritavaid viivitusi Türgi poolelt.

Sõltumata ühinemisprotsessist on Türgi Euroopale julgeoleku ja energia vallas väga paljulubav ja tähtis partner. Peaminister Erdogani valitsuse ja president Güli püüded parandada Türgi suhteid naabritega on viimasel ajal olnud Türgi poliitika kõige olulisem osa. Kahjuks õnnestasid neid püüdlusi järelemõtlematud sammud seoses Iisraeliga. Muret tekitavad ka püüded siduda ELi ja Türgi vahelise strateegilise koostöö kujundamine, mis on ülimalt kiire küsimus, läbirääkimistega, mis on aeglustunud objektiivsetel põhjustel. Nii saan mina aru Türgi avaldusest Nabucco kohta. Siin vajame pragmaatilisemat lähenemisviisi. Väljapressimise tee on halb tee.

Horvaatia puhul peaksime tegema kõik võimaliku, et hoida ühinemisprotsessi senist tempot, mille järgi on Horvaatia ühinemine Euroopa Liiduga ette nähtud 2009. aastal. Selle piirkonna stabiilsus on endiselt habras. Piiri- ja omandivaidlused ei saa muutuda Balkani piirkonda laienemise lisatingimusteks. Piirkonna stabiilsuse tagamiseks peaksime nii kiiresti kui võimalik kaasama lõimimisse Horvaatia, seejärel aga Serbia, Makedoonia ja Montenegro ning võib-olla ka Kosovo ja Albaania.

Joost Lagendijk, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (NL) Härra juhataja, daamid ja härrad, proua Oomen-Ruijteni koostatud raportit saan kommenteerida lühidalt. Kokkuvõttes on tegemist hea raportiga, mis annab täpse ülevaate püsivatest probleemidest ja märgib ära valdkonnad, kus on tehtud edusamme. Selles suhtes avaldan raportöörile kiitust.

Tegelikult soovin kasutada võimalust ja analüüsida, millised on olnud Euroopa Liidu ja Türgi suhted selle parlamendikoosseisu viieaastase ametiaja jooksul. Vaadates tagasi viie aasta tagusele ajale, selgub, et 2004. aasta oli reformide kuldaasta, mis tõi tõesti Türgi ELile lähemale. On veider ja ausalt öeldes ka pisut kurb, et pärast 2004. aastat on reformid olnud liiga aeglased, et tegelikult on ELi valmidus anda Türgile võimalus nüüd hoopis väiksem ja et Türgis on liitumisvaimustus kahanenud.

Kõik nende aastate jooksul avaldatud parlamendi raportid näitavad selgelt, millised on oluliste reformide puhul Euroopa Parlamendi jaoks esmatähtsad küsimused. Esiteks on sõna- ja arvamusevabaduse olukord endiselt ebarahuldav, vaatamata sellele, et kurikuulus artikkel 301 muudeti ära. On väga kahetsusväärne, et veebilehed, sealhulgas Youtube, ei ole ikka veel Türgis kättesaadavad ja et valitsus avaldab osale ajakirjandusele vastuvõetamatut survet.

Teiseks oli kurdi küsimuses 2007. aastal suur lootus, et pärast kurdi rahvapartei DTP liitumist jõuavad DTP ja AKP kokkuleppele. Kahjuks nii ei läinud.

Kolmandaks, mis puutub usuvähemustesse, siis kuigi on olemas teatud vähemusrühmadele abiks olev seadus organisatsioonide kohta, ei ole suudetud lahendada suure moslemi vähemusrühma – aleviitide – küsimust. Sellest loiust edasiminekuks hoolimata pooldab suurem osa Euroopa Parlamendi liikmeid endiselt ühinemist.

Minu arvates peaks nii tänasest arutelust kui ka viimase viie aasta jooksul peetud aruteludest kostev sõnum Türgi valitsusele olema, et see ebapiisavatele reformidele vaatamata avaldatav toetus püsib üksnes siis, kui viivitamata tehakse uued ettepanekud reformideks kõnealuses kolmes valdkonnas.

Selles suhtes jagan teatud määral voliniku optimismi, mille põhjuseks on kurdi keelne telekanal ning Türgi ja Armeenia vahel loodud ühendused. 2004. aasta reformitahe peab tagasi tulema. Olen veendunud, et kui see juhtub, on nii meil kui ka Türgis peetavad arutelud taas optimistlikud.

Adamos Adamou, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (EL) Härra juhataja, härra volinik, Türgi eduaruanne ja detsembris läbi viidud hindamine näitavad, kas see riik on täitnud Kopenhaageni kriteeriumid ning assotsiatsioonilepingust ja Ankara lepingu lisaprotokollist tulenevad kohustused.

Nii Türgile kui ka Euroopa Liidule oluline täielik lõimimine on endiselt tõukejõud hulgaliselt Türgi poliitika reformidele ja muudatustele, mille eesmärk on kaitsta kõikide vähemuste õigusi, leida lahendus kurdi küsimusele, tunnistada armeenlaste genotsiidi ja avada piirid Armeeniaga.

Türgi peab täitma kõik oma Euroopa Liidu ees võetud lepingulised kohustused, nii nagu on teinud kõik varasemad kandidaatriigid. Kuid ta on unarusse jätnud Euroopa Liidu ees võetud lepingulised kohustused, mis puudutavad liikmesriiki Küprost. Ta keeldub avamast Küprose laevadele ja õhusõidukitele oma sadamaid ja lennujaamu, loobumast vetost, mille ta on pannud Küprose osalemisele rahvusvahelistes organisatsioonides, ning püüdes saada otsustajaks selle piirkonna asjade üle, jätkab ta Küprose okupeerimist ja seega rahvusvahelise õiguse rikkumist.

Meil on praegu pooleli läbirääkimised Küprose küsimuse lahendamiseks rahvusvahelise ja Euroopa õiguse alusel kahe poliitiliselt võrdse tsooni ja kogukonnaga föderatsiooni loomise teel, nagu on sõnastatud ÜRO resolutsioonides. Seetõttu peab Euroopa Liit jääma oma algsete seisukohtade juurde ning suurendama survet, et Türgi võimaldaks läbirääkimistel sisuliselt edasi minna, lõpetaks okupatsiooni ja võtaks meetmeid teadmata kadunud inimeste saatuse väljaselgitamiseks. Me tõstatasime selle küsimuse muudatusettepanekutega uuesti pärast Türgi sõduri Olgaktsi hiljutisi avaldusi kümne siiani teadmata saatusega Küprose kreeklasest vangi hukkamise kohta 1974. aastal, kuigi teadmata kadunud inimeste kohta on olemas ka teine resolutsioon. See on puhtalt humanitaarküsimus, mille tähtsust pidev ülekordamine ei vähenda.

Mis puudutab energiateatükki, siis seda ei saa avada enne, kui Türgi lõpetab Küprose Vabariigi takistamise kasutamast suveräänseid õigusi viimase majandusvööndis. Härra volinik, ma näen teie enda aruandest, et komisjon tunneb muret Küprose territoriaalvetes süsivesinikeuuringuid teinud aluste tülitamise pärast Türgi sõjalaevade poolt ning et oma 8. detsembri 2008. aasta järeldustes nõuab nõukogu hoidumist igasugusest ähvardamisest, vastuolude tekitamisest või heanaaberlikke suhteid ja vaidluste rahumeelset lahendamist kahjustada võivast tegevusest.

Härra volinik, oleks hea, kui te suunaksite Türgi õigele teele, just nii nagu teie avaldustes on märgitud. Me oleme selle kohta esitanud muudatusettepaneku, mille sisu vastab täielikult teie, volinik, ja seega ühtlasi komisjoni avaldustele.

Bastiaan Belder, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (NL) Härra juhataja, punktis 17 kutsub raportöör Oomen-Ruijten kogu Türgi ühiskonda üles austama täielikult usuvabadust. Toetan seda üleskutset igati, sest see puudutab üht põhilist kriteeriumi Türgi ühinemiseks Euroopa Liiduga.

Samal ajal aga levitavad Türgi haridussüsteem ja ajakirjandus üksteise võidu stereotüüpseid pilapilte põlistest Türgi kristlastest, keda kujutatakse rahvavaenlastena ja lääneriikide kannupoistena, kes tahavad kodumaad uuesti koloniseerida ja omavahel ära jagada. Härra volinik, kas te nõuate passiivseks jäänud Türgi valitsuselt, kes vastutab samuti tekkinud olukorra eest, selle ühinemist takistava asjaolu kohta aru?

Lisaks, volinik, kõik Türgi isikut tõendavad dokumendid sisaldavad andmeid kodanike usutunnistuse kohta ehk just selle kohta, mis on Türgi kristlaste eri vormides avalduva sotsiaalse diskrimineerimise põhjus. Härra volinik, see on küllaldane põhjus nõuda Türgi läbirääkijalt nimetatud osa viivitamatut eemaldamist ametlikest dokumentidest.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, kuigi tundub, et Horvaatia on teinud diskrimineerimist keelavate õigusaktide vastuvõtmisel rahuldavat tööd, soovitan enne resolutsioonis sisalduvatele avaldustele kiituse jagamist kontrollida, kuidas neid seadusi rakendatakse. Näiteks tundub mulle, et kinnisvara kättesaadavuse tagamisel on tegelik edasimineku väga väike, eriti seoses itaallaste investeerimisvõimalustega. Ma ei toeta resolutsiooni, sest vaatamata silmanähtavalt vähestele arengule ja vastuoludele ühenduse õigustikuga oodatakse selles rõõmuga ühinemist, mis minu arvates võib toimuda liiga vara. Las nad tagastavad selle, mille nad meie Istra ja Dalmaatsia põgenikelt 1947. aastast alates on varastanud. Alles siis saame rääkida nende ühinemisest.

Anna Ibrisagic (PPE-DE). – (SV) Härra juhataja, ma leian, et resolutsioon endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kohta on tasakaalukas, ning ma soovin tänada härra Meijerit, kes keskendus oma töös nii reformidele ja saavutatud eesmärkidele kui ka veel parandamist vajavatele valdkondadele. Mul on eriti hea meel resolutsioonis sisalduva selge sõnumi üle, et pärast kolmeaastast läbirääkimiste alustamisega ootamist on olukord praegu väga murettekitav ja vastuvõetamatu. On vaieldamatu, et endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik on Euroopa riik ja tema koht on Euroopa Liidus.

Kui me seda küsimust Euroopa Parlamendis arutame, hoidun ma tavaliselt mainimast Kreeka ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahelist nimevaidlust. Usun, et on palju muid küsimusi, mida tuleks põhjalikumalt arutada, kuid mida me kunagi ei puuduta, sest nimevaidlus võtab suurema osa ajast. Kuid lugenud mitmeid muudatusettepanekuid, tunnen täna vajadust tungivalt rõhutada, et igasuguste kahepoolsete

konfliktide ärakasutamine selleks, et raskendada mõne riigi kiiremat lõimumist Euroopaga või takistada riigi osalemist rahvusvaheliste institutsioonide töös, on vastuvõetamatu.

Paljude riikide vahel on olnud ja on praegugi kahepoolseid vaidlusi ja meie kõigi soov on, et need laheneksid võimalikult kiiresti ja mõlemale poolele rahuldavalt, kuid need ei peaks minu meelest takistama Euroopa lõimumist, eriti kui asjaomased riigid asuvad nii geograafilises kui ka poliitilises mõttes tundlikus kohas.

Józef Pinior (PSE). – (PL) Härra juhataja, kolmandat aastat järjest olen ma endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi eduaruande küsimuses Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni raportöör. Pean ütleva, et Makedoonia olukord meenutab mulle pilti Antiik-Kreeka tragöödiast. Kuigi on tõsi, et üldiselt väljendavad pooled oma head tahet, ei järgne sellele mitte midagi rohkemat. Kolm aastat tagasi olin ma kindel, et praeguse parlamendikoosseisu ametiaja lõpul saame kõnelda edust Makedooniaga peetavatel läbirääkimistel Euroopa Liiduga ühinemise üle. Kuid nii ei läinud. Põhiprobleem on nimeküsimus. Hoolimata sellest, et tegemist on kahepoolse küsimusega, mis pole seotud Kopenhaageni kriteeriumidega, mõjutab see poliitilist olukorda Makedoonia ühinemisläbirääkimiste ajal. Kreekal on tahe olemas ja Makedoonial endal on tahe olemas, kuid juba mitu aastat pole olnud võimalik selles asjas kokkuleppele jõuda. Eduaruannet käsitletud Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni raportöörina saan väljendada üksnes lootust, et see küsimus lahendatakse Euroopa Liidu, Makedoonia ja Kreeka huvisid arvestades.

Makedoonias on probleem poliitiliste institutsioonide stabiliseerimisega. Seda on väga selgelt näha. Väga selgelt on näha ka Euroopa Liiduga ühinemise poole liikuva riigi ühiskonna, võimude ja poliitiliste rühmituste tahe. Nõukogu peaks tegema otsuse alustada ühinemisläbirääkimisi enne 2009. aasta lõppu, kuid siduma selle eelkokkulepete kõige tähtsamate punktide täieliku täitmisega. Selles suhtes on väga olulised Makedoonia eelseisvad presidendi- ja kohalike omavalitsuste valimised. Meie siin Euroopa Parlamendis jälgime neid valimisi väga tähelepanelikult.

Charles Tannock (PPE-DE). – Härra juhataja, tänan teid selgituse eest. Kreeka ühines Euroopa Liiduga 1981. aastal ja liikmesus on sellele riigile toonud palju kasu, mille üle on mul väga hea meel. Peaaegu 30 aastat hiljem aga soovib ka Makedoonia loomulikult Euroopa Liiduga ühineda ja saada samasugust kasu. Seetõttu oleks õiglane, kui Kreeka väljendaks Balkanil asuva naaberriigina tugevat solidaarsust ja aitaks Makedoonia-sugusel väikeriigil soove täita.

Kuid oma Makedoonia-nimelise maakonna pärast on Kreeka vastu iseseisvale nimele Makedoonia Vabariik ja nõuab, et kasutataks nime endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik. Miks ei nõua siis Kreeka järjekindluse tagamiseks, et Eesti ametlik nimi oleks endine Nõukogude Liidu Eesti Vabariik?

Seepärast on mul kahju, et Kreeka kaalub nüüd selle küsimuse tõttu vetoõiguse kasutamist Makedoonia liitumise suhtes. Kardan, et Kreeka võib end naerualuseks teha, ja kutsun Ateenat üles oma seisukohti pehmendama. Olen Euroopa Parlamendis ja oma valijaskonna hulgas tundnud suure Kreeka ning Kreekat ja Küprost esindavate Euroopa Parlamendi liikmete sõbrana, kuid ma kuulun ka äsjaloodud Euroopa Parlamendi Makedoonia sõprusrühma. Lahendamise see püsiv küsimus kohe ja mõistlikult. Samuti palun Euroopa Parlamendil saata parlamendiliikmete delegatsioon Makedoonia tulevase presidendi valimisi vaatlema ja aitama valimiste tulemusi seadustada.

Mis puudutab Horvaatia peatset ühinemist Euroopa Liiduga, siis on kahetsusväärne, et piirivaidlused Sloveeniaga on ikka veel lahendamata. Nagu ka Kreeka ja Makedoonia juhtumi puhul, tuleb need raskused ületada kahepoolsest, mitte segada neid ELiga ühinemisse.

Sloveenia ühines Euroopa Liiduga, kui tal oli veel lahendamata küsimusi Itaaliaga, kuid Itaalia ei seisnud Sloveenia ees ega takistanud tema ühinemist ning ma ei näe põhjust, miks ta peaks nüüd omakorda Horvaatia liitumist tõkestama. Samasuguses olukorras tulevikus ei toetaks ma iial Horvaatia vetot Serbia ühinemisele territoriaalsete vaidluste pärast.

Mis aga minu laienemisest väsinud valijatele hoopis rohkem muret valmistab, on Horvaatia rohke organiseeritud kuritegevus ja korruptsioon, mille kõrvaldamise peab valitsus tõesti seadma riiklikult esmatähtsaks küsimuseks.

ISTUNGI JUHATAJA: MARTINE ROURE

asepresident

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (DE) Proua juhataja, kõigepealt lubage selgitada, et räägin Türgi teemal oma fraktsiooni, mitte enda nimel. Türgis toimuv paneb liberaale ja demokraate muretssema. Kolme

aasta jooksul ei ole reformi edenemine olnud mitte üksnes liiga vähene, vaid on toimunud isegi tagasimineku. Nagu volinik Rehn õigesti märkis, on ajakirjandusvabadus üks Euroopa Liidu põhiväärtusi. Euroopa Liiduga ühineda sooviv riik peab ilma igasuguse kahtluseta ajakirjandusvabadust austama.

Kuid me näeme hoopis midagi muud. Kriitikat tegevatel ajakirjanikel on raskusi akrediteeringu saamisega. Uuel ATV omanikul on endiselt hulk küsimusi vastamata, kõrgetelt ametikohtadelt kostuvad üleskutsed boikoteerida teatud meediakanaleid ja Dohani kontsernile on meelevaldselt määratud 400 miljoni euro suurune maksutrahv. See on omavoliline käitumine ja toob meid õigusriigi põhimõtete juurde, mille järgimine on liberaalidele sama tähtis kui ajakirjandusvabaduse järgimine. Õigusriik peab olema tagatud. Teated järjest sagedasematest juhtumitest, mil politsei kohtleb vääralt ja piinab kinnipeetuid, valmistavad meile sügavat muret, eriti kui piinamine ja väärkohtlemine toimub väljapool ametlikke vanglaid või politseijaoskondi, kuid loomulikult on ka seal asetleidvad juhtumid murettekitavad.

Sümboolsed ja vaid pragmaatilised meetmed, näiteks uue programmi vastuvõtmine või uue pealäbirääkija ametissenimetamine teevad heameelt, kui asja üksnes praktilisest küljest vaadata. Kuid need ei ole piisavad, et anda reformidele uut hoogu. Liberaalide ja demokraatide arvates peab Türgi muutma majandust, ühiskonda, poliitikat ja põhiseadust iseenda ja oma rahva huvides, sõltumata ühinemisväljavaadetest.

Kui lubate, siis ütleksin veel midagi käimasoleva arutelu kohta. See meenutab mulle lõbustuspargi karusselli, kus kord sõidab mööda Türgi, kord Horvaatia ja kord Makedoonia hobune. Leian, et me peaksime arutelu esimesel võimalusel ümber kujundama. Peale selle oleksin tänulik, kui see toimuks Brüsselis, mitte Strasbourgis.

Mario Borghesio (UEN). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, Horvaatia küsimuses on Itaalia rahva nimel kõnelejal ja Itaalia rahva poolt valitud kohustus rõhutada itaallaste õigustatud nõuet. Üle 60 aasta on möödunud meie Istra ja Dalmaatsia vara ajaloolisest vargusest. Horvaatial on moraalne kohustus nõue täita ning president Barrosol on toimik selle hella ja ülekohtuse loo kohta, millele tuleb juhtida inimeste tähelepanu. Tegemist on pigem moraalse kui poliitilise küsimusega vara tagastamisest tegelikele omanikele – 1411 kinnistut kuulus algselt itaallastele.

Mis puudutab Türgit, siis kuidas me saame rahuliku südamega mõelda liikmesuse andmisest riigile, kes kasutab praegu NATO oma islamlikku vetoõigust peasekretäri ametissenimetamise vastu ainuüksi põhjusel, et viimane esindab riiki, kus leidis aset karikatuurijuhtum, nimelt Taanit? Islamiriik Türgi on põhjustanud islamliku seisaku ühe peaministri määramisel Atlandi liidu peasekretäriks puhtalt põhjusel, et see on peaminister riigis, kus avaldati islamiteemaline karikatuur, s.o vabas riigis, kus erinevalt Türgist on võimalik avaldada iroonilisi karikatuure Muhamedi kohta. Türgis kehtib seadus – volinik peaks seda teadma –, mis keelab muu kui islami pühakoja rajamise tänavale, kus asub mošee. Teisisõnu – kui sellel tänaval on mošee, ei ole seal lubatud ühtki teist usku esindavat hoonet. Meie raportööril, kes kannab minu meelest kenasid pükse, ei lubataks täna oma pükskostüümis Türgi parlamenti siseneda. See näitab, kui kaugel taga me oleme. Türgi asub Aasias, mitte Euroopas.

Angelika Beer (Verts/ALE). – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, kõigepealt lubage mul Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nimel tervitada täna siin viibivat Makedoonia asepeaministrit.

Teiseks ütlen palju tänu nõukogu eesistujale Tšehhile ja avalduse eest peaminister Topolánékile, kes esimese asjana märkis eile, et Makedoonia ja Kreeka nimevaidlus on kahepoolne ega peaks tooma kaasa mingeid tagajärgi, ning teise asjana pooldas Makedoonia võimalikult kiiret ühinemist NATOga ja seega ka Kreeka veto tagasivõtmist – need on kaks väga tähtsat asjaolu.

Võib-olla oleme teinekord pisut kõrgid, kui arutleme kandidaatriikide üle, ja seetõttu soovin tõstatada isikliku vastutuse küsimuse, sest me arutame siin kandidaatriikide väljavaateid ja vajakajäämisi, kuid teisest küljest on meil ka väga tugevaid poliitilisi jõude, näiteks Saksamaa konservatiivid, kes suruvad peale Horvaatia vastuvõtmist ega soovi, et teised riigid Horvaatiale järgneksid.

Kui see oleks järgmise parlamendikoosseisu ametiajal Euroopa Liidus valitsev arvamus, siis hävitaks see kallihinnalise rahuplaani, mis koostati pärast Balkani sõdu. Meie kaotaksime oma tõsiseltvõetavuse ja ka Euroopa tõsiseltvõetavus väheneks. Palun kõigil sellele vastu seista.

Horvaatia ja Sloveenia puhul eeldame, et ilma kahepalgelisuse ja vetodeta kulgeb kõik hästi ja et piirivaidlused võib kõrvale jätta, ning loodame, et läbirääkimisi Makedooniaga alustatakse esimesel võimalusel.

Gerard Batten (IND/DEM). – Proua juhataja, kui Türgi ühineb Euroopa Liiduga, saab temast vaesim ja majanduslikult mahajäänuim liikmesriik, mille elanike arv ületab 72 miljonit. Sajad tuhanded, kui mitte miljonid inimesed siirduvad Suurbritannia-sugustesse riikidesse.

Euroopa Liit hakkab piirnema selliste riikidega nagu Süüria, Iraak ja Iraan, kus on väga suur võimalus edaspidiste konfliktide ja vastuolude tekkeks.

Kuid inimesed, kes peaksid Türgi liitumise pärast tõepoolest muret tundma, on Küprose kreeklased – Türgi ühinemisel ELiga saavad türklased õiguse liikuda kõikjale Euroopa Liitu. Tuhanded türklased saavad seadusliku õiguse minna Küprose lõunaossa ja see soovi korral suhteliselt õiguspärasel viisil tegelikult okupeerida.

Euroopa Parlamendi valimistel 4. juunil ei tohiks Londonis olevad Kreeka päritolu valijad unustada, et nii konservatiivid, leiboristid, liberaaldemokraadid kui ka rohelised toetavad innukalt Türgi liitumist. Ainus Türgi liitumise vastu olev Briti partei Euroopa Parlamendis on Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei.

Philip Claeys (NI). – (NL) Proua juhataja, kui ka midagi muud ei ole saavutatud, siis on läbirääkimised Türgiga aidanud komisjonil ja nõukogul täiustada eufemismide kasutamise kunsti. Viis, kuidas Türgi probleeme pisendatakse, hakkab muljet avaldama. Sellest on Türgis teatud määral isegi pilketeema saanud.

Probleemide nimekiri on nii pikk, et asjaolu, et läbirääkimised ikka veel jätkuvad, tekitab hämmeldust. Tõepoolest, komisjon on lubanud, et läbirääkimised peavad sammu Türgi reformidega. See lubadus on nüüd täielikult murtud, sest pidevalt avatakse uusi peatükke.

Üle kolme aasta kestnud läbirääkimiste tulemused on ülimalt kahetsusväärsed. Seega lõpetagem need. Türgi ei ole Euroopa riik ega kuulu seetõttu Euroopa Liitu, kuid töötagem selle asemel välja eripartnerlus.

Doris Pack (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, härra nõukogu eesistuja, härra volinik, Horvaatia on esimene riik, kelle ühinemisele Euroopa Liiduga on pärast viimast kaht laienemist Rumeeniasse ja Bulgaariasse määratud õigustatult väga suured nõudmised, ning seetõttu on Horvaatia täidetud eesmärgid ja tehtud edusammud eriti kiiduväärt. Järelejäänud kohtureformidega tegeldakse praegu. Veel kord rõhutamist leidnud täielik koostöö Haagi Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga on õigel teel.

Sloveenia puhul on küsimus kahepoolsetes piirivaidlustes. Härra volinik, ühtäkki viitasite te Euroopa piirivaidlustele. Enne 2004. aastat ei olnud need Euroopa piirivaidlused, vaid tegemist oli tunnustamata piirivaidlustega. Samuti ei pöördunud keegi vaidluse lahendamiseks ÜRO poole, nii nagu nüüd on tehtud. Seega kui Sloveenia lõpetaks vajalike läbirääkimispeatükkide avamise tõkestamise, mida ta põhjendab kahepoolsete piirivaidlustega, mis tema enda liitumist Euroopa Liiduga ei takistanud, saaks ühinemisläbirääkimised Horvaatia ja ELi vahel lõpetada selle aasta lõpuks.

Kandidaatriik Makedoonia on samuti teinud suuri edusamme. Kui märtsi lõpul toimuvad valimised vastavad rahvusvahelistele normidele, peab Euroopa Liit lõpuks ometi määrama ühinemisläbirääkimiste alguse päeva. Puhtalt kahepoolne nimevaidlus Makedoonia ja Kreeka vahel ei tohi anda Kreekale põhjust vetot kasutada.

Jääb üle ainult loota, et need kaks ELi liikmesriiki – Kreeka ja Sloveenia – mäletavad enda olukorda enne ELiga ühinemist ning saavad aru, et nad peaksid oma naaberriikide suhtes käituma õiglaselt ja Euroopale kohaselt.

Kui Horvaatia ja Makedoonia saavutavad oma naabrite abiga sel aastal eesmärgid, mida ma kirjeldasin, oleks see ülejäänud Lääne-Balkani riikidele positiivne märguanne sellest, et Euroopa Liit võtab tõsiselt Thessaloníkis antud lubadust võtta vastu kõik Lääne-Balkani riigid, ja proua Beer – seda toetab ka Saksamaa kristlik-demokraatlik liit.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Soovin esitada mõned märkused. Esiteks on hea, et me arutame Euroopa Liidu laienemist, sest on oluline, et ka suure majanduskriisi ajal ei kaota Euroopa silmist üht oma õnnestunud eesmärki, nimelt edasist laienemist. Me peame jätkuvalt sellele eesmärgile keskenduma. Teiseks olen seoses Horvaatiaga kindlal veendumusel, et ühinemiskõnelused saab sellel aastal lõpetada. Seetõttu palun nõukogul kohe tegutseda ja luua tehniline tööühm, kelle ülesandeks saab ühinemislepingu projekti koostamine. Mis puudutab endist Jugoslaavia Makedoonia Vabariiki, on kahetsusväärne ja Makedoonia meelestatusele ebasoodne, et ikka veel ei ole ühinemiskõnelused Skopjes alanud, hoolimata sellest, et Makedooniast sai kandidaatriik kolm aastat tagasi. Seepärast kutsun nõukogu üles seda protsessi kiirendama. Türgi puhul aga olen nõus, et poliitilisi reforme tuleb enne niinimetatud poliitiliste peatükkide avamist kiirendada. Kuid ma ei mõista, miks ei ole võimalik pidada Türgiga läbirääkimisi näiteks energiapeatüki üle, mis on nii Euroopa Liidu kui ka Türgi jaoks eluliselt tähtis.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Meie Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioonis toetame härra Meijeri raportit. Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik väärib paremat tulevikku ja seda, et talle antaks võimalus.

Kuid ta vajab ka pisut rahvusvahelist austust, sealhulgas enesemääramisõigust ning oma keele ja kultuuri tunnustamist.

Riigi nime küsimus on liiga pikalt lahendamata jäänud ja õhkkond riigis on juba mõnda aega halvenenud. Järjest enam levib populism ja rahvuslus, liiga palju on poliitiliste küsimuste taha varjumist ja sõnavõttudes rünnatakse naaberriike. Heanaaberlikele suhetele ei aita kaasa komme anda infrastruktuurirajatistele nimesid, mis on tuntud Kreeka ajaloost enne slaavlaste piirkonda saabumist. Üle kümne meetri pikkuste monumentide püstitamine ei ole vajalik.

Kui me tahame ebastabiilsust ära hoida, peame aitama endisel Jugoslaavia Makedoonia Vabariigil, selle poliitikutel ja rahval blokaadist välja murda. Viisanõuete tühistamisest ei piisa. See riik vajab läbirääkimiste alguse päeva kindlaksmääramist. Nad väärivad võimalust näidata ühinemise käigus oma häid külgi. Me peame neid nüüd aitama ja näitama, et meil on neisse usku. Nii saame aidata kaasa piirkonna stabiilsusele ja soodsale arengule. Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik vajab praegu positiivset vastukaja, sest aeg on tähtis. Õigupoolest võib isegi öelda, et aeg on raha.

Lubage mul öelda ka paar sõna Horvaatia kohta. Härra volinik, Sloveenia ja Horvaatia endiste peaministrite härra Drnovšeki ja härra Račani suur saavutus oli piirikokkuleppe sõlmimine. Kahjuks ei ole neid enam meie hulgas, kuid neil oli julgust minna edasi, investeerida tulevikku ja saavutada mingigi edasimineku. Ma pean õigeks, et ergutate mõlema riigi valitsusi nende jälgedes käima ning uut piirikokkulepet sõlmima ja tegema seda just lähitulevikus. See oleks kasulik nii Sloveeniale, Horvaatialle, Euroopa Liidule kui ka Lääne-Balkani riikidele.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Proua juhataja, läbirääkimised Türki ühinemise üle Euroopa Liiduga on endiselt pooleli, kuigi need oleksid pidanud juba ammu lõppenud olema. Türki valitsus ei ole esitanud ühtset ja kõikehõlmavat poliitiliste reformide programmi. Türki ei ole taasalustanud tööd ilmaliku põhiseadusega, mille olulise osa pidi moodustama Türki valitsuse tagatav inimõiguste ja põhivabaduste kaitse.

Jätkuvalt diskrimineeritakse etnilisi ja usulisi vähemusi. Samuti ei ole Türki võtnud meetmeid kohtute erapooletuse tugevdamiseks. Endiselt ei kaitsta Türkis sõna- ja ajakirjandusvabadust, vaid hoopis rikutakse seda avalikult. Koduvägivald ja sundabielud on ikka veel tavalised nähtused.

Türki vastuseis ELi ja NATO strateegilisele koostööle on täielikus vastuolus ühenduse huvidega. Veelgi enam, Türki ei tunnista ühe Euroopa Liidu liikmesriigi, nimelt Küprose iseseisvust. See on skandaalne. Türki on antidemokraatlik inimõigusi rikkuv riik, kes juhindub meie võõrastest väärtustest. Euroopale oleks palju kasulik, kui Türgist ei saaks Euroopa Liidu liiget.

Sepp Kussstatscher (Verts/ALE). – (DE) Täna, proua juhataja, tahan tänases laiaulatuslikus arutelus rõhutada üht probleemi – see on Makedoonia mitmekeelsuse küsimus.

Konflikt sai hiljuti alguse albaania ja makedoonia keelt kõnelevate lastevanemate vahel Struga koolides. Rahvuslikult meelestatud vanemate survele otsustasid vastutavad isikud korraldada õppetegevust rahvusrühmades, kuid see on vale samm. Keelerühmade eraldamine ei soodusta keeleõpet, vaid seda teeb eri keelt rääkivate inimeste sundimatu kokkuviiimine koolis, töö juures ja mänguplatsil. Loomulikult valmistab heameelt inglise keele õpetamine, mis on nüüd kõikjal kohustuslik juba esimesest klassist alates, kuid makedoonlased ei tohiks kasutada seda ettekäändena, et mitte õppida albaania keelt, ja albaanlased, et mitte õppida makedoonia keelt. Mitmekeelsete piirkondade koolidel on väga eriline ülesanne – nad peavad õpetama lastele emakeelt ja ka naabrite keelt.

Euroopa Liidu juhtlause on „Ühinenud mitmekesisuses” ja see peaks kehtima ka makedoonlaste kohta.

Hanne Dahl (IND/DEM). – (DA) Proua juhataja, ma leian, et Türki peaks olema Euroopa Liidu liige. Kriitika Türki suhtes on sageli õigustatud, kuid vabandused ja äraootaval seisukohal olemine peab lõppema ning tuleb koostada tõsine kava Türki ühinemiseks ELiga. See on aeganõudev, aga kõnealune riik peab Euroopa Liiduga ühinema ja see peab olema meie selge ja kindel sõnum. Selle asemel, et pidada Türki demokraatia üle pseudoarutelu, vajame tõelist ja avatud arutlust teemal, millist rolli saab usk ühiskondlikus mõttevahetuses mängida ja millist rolli ta peaks mängima. Me peame tegema Euroopas koostööd nii, et suudame vastata nõudmistele, mida esitab eri uskudest koosnev Euroopa. Seda tehes ei tohi me kaotada silmist keskseid väärtusi ega selle inimese puutumatust, kes lähtub Euroopa väärtustest, mis on kujunenud sajandite jooksul enne ja pärast Kristuse sündi juudi, kristliku ja hellenistliku kultuuri kokkusulamisel.

Carl Lang (NI). – (FR) Proua juhataja, mul on üks minut aega teile öelda, et vaatamata Euroopa institutsioonide meelekindlusele ja pimedusega löödusele peaks üks asi kõigile selge olema – on aeg lõpetada Türgi ühinemisprotsess.

Läbirääkimised on takerdunud ning valitseb vastastikune mõistmatuse ja pidev ebaselgus. Selline olukord on kahjulik kõigile – nii Euroopa Liidule kui ka Türgile. Me peame lõpetama silmakirjatsemise ja teesklemise.

Me ei tohi unustada üht ilmselget asjaolu. Türgi on Väike-Aasia riik. Türgi ei ole Euroopa riik ei geograafiliselt ega kultuuriliselt. Türgi sõjavägi on okupeerinud osa ühest Euroopa Liidu liikmesriigist ning siiani oleme avanud vaid kümme läbirääkimiste peatükki 35st ja ainult üks neist on suletud. Kõigil, alates Küprosest, on aeg taastada oma vabadus, sõltumatus ja suveräänsus.

Eurooplased ei soovi Türgit Euroopasse. Austagem oma inimesi ja austagem Euroopat!

Pál Schmitt (PPE-DE). – (HU) ELi-Horvaatia parlamentaarse ühiskomisjoni esimehena soovin juhtida teie tähelepanu eriti märkimisväärsele sündmusele. Esmaspäeval nõustus Horvaatia peaminister – ja mitte ainult peaminister, vaid ka president ja kõik parlamendi opositsiooniparteid – sellega, et Euroopa Liit peaks vahendama Horvaatia ja Sloveenia piirivaidluse lahendamist rahvusvahelise õiguse alusel. Leian, et Euroopa Liidu ajaloos on enneolematu, et üks liikmesriik halvab liidu laienemise ja takistab praegu 12 läbirääkimispeatüki avamist, kui mõnda aega tagasi, 2001. aastal oma ühinemiskõneluste ajal kinnitas see riik, et tal ei ole naabritega piirivaidlusi.

Alates ühinemisläbirääkimiste algusest 2005. aastal on saavutatud hulk tulemusi kohtusüsteemi ja avaliku halduse valdkonna ümberkujundamisel, korruptsioonivastaste meetmete võtmisel, vähemuste õiguste tagamisel, põgenike tagasipöördumisel ja piirkondlikus koostöös. Horvaatia puhul tähendas see esimest korda terve hulga püstitatud eesmärkide täitmist. Ligikaudu sada eesmärki täideti edukalt. Pärast neid erakordseid jõupingutusi ootab Horvaatia rahvas nüüd lõpuks ometi häid teateid Euroopa Liidust. Tundlik ja iseteadlik rahvas pettus, kui sõbralik naaberriik blokeeris ainsana edasised ühinemisläbirääkimised. Balkani riikides on pikaajalist stabiilsust võimalik saavutada üksnes siis, kui nad lõimuvad Euroopaga. Liit teeb vea, kui laseb Sloveenial kahepoolse vaidluse tõttu tõkestada kõnelusi Horvaatiaga, vaatamata sellele, et Horvaatia on teinud kõik võimaliku Euroopa põhiväärtuste kaitsmiseks ja ühenduse õigustiku vastuvõtmiseks. Proua juhataja, margin, et on kahetsusväärne – võib-olla ka nende jaoks, kes meid kuulavad –, et me käsitleme kolme olulise ja ajaloolise riigi saatust korraga, just nagu oleks tegemist ühe ja sama riigiga. Vahest oleks olnud parem arutada neid kolme riiki eraldi.

Emine Bozkurt (PSE). – (NL) Proua juhataja, soovin puudutada küsimust, millele proua Oomen-Ruijten samuti viitas, nimelt poliitiliste kriteeriumide küsimust. Läbirääkimistes Türgiga olid kodanikuõigused väga selgelt kavva lisatud. See kajastub ka käesolevas raportis.

Palju asju on nähtavalt paranenud – kurdikeelne televisioon, aga ka naiskomisjoni moodustamine Türgi parlamendis, mille nimel mina kui raportöör Türgi naiste õiguste küsimuses tegin viimastel aastatel väga palju tööd. Need on suured reformid.

Teine ilmne edusamm on väärkoheldud naiste varjupaikade arvu suurendamine. Kuid mis saab neist naistest pärast varjupaigast lahkumist? Kuidas nende ja nende laste eest hoolitsetakse? Türgi peab selle küsimusega tegelema. Selle kuu lõpul toimuvatel kohalike nõukogude valimistel peaks kohalikesse nõukogudesse rohkem naisi pääsema.

Soovin juhtida teie tähelepanu ka pettusevastasele võitlusele. Türgi peaks pettusevastases ja naistega kaubitsemise vastases võitluses tegema Euroopa Liiduga tõhusamat koostööd, sest liiga paljudest inimestest saavad nn rohelisi fonde või heategevusorganisatsioone hõlmavate pettuste ohvrid.

Jim Allister (NI). – Proua juhataja, ma ei ole kunagi toetanud Euroopasse mittekuuluvat Türgi ühinemist ELiga, kuid praegune majanduslangus tugevdab mu veendumust selles rohkem kui kunagi varem.

Suure toetajana kannab Ühendkuningriik Euroopa Liidu rahastamisel ebaoproportsionaalset koormat ja Türgi kaasamiseks tehtavad üüritatud lisakulud muudaksid meie koorma väljakannatamatuks. Vähenenud maksubaas, langevad sissetulekud ja suurenenud hoolekandekulud, samuti leiboristliku valitsuse juhtimisvigade tagajärjel tulevastel kümnenditel meid halvavad võlad ei võimalda meil kasutada oma kahanevaid vahendeid Türgi liitumise rahastamiseks.

Kui soovite, võite nimetada seda kitsarinnaliseks ja omakasupüüdlikuks rahvuslikuks huviks, kuid minu jaoks on see möödapääsmatu, kaine ja rahaliselt mõistlik käitumine.

Antonios Trakatellis (PPE-DE). – (EL) Proua juhataja, kõnealuses piirkonnas asuva vanima Euroopa Liidu ja NATO liikmena on Kreeka olnud ja on jätkuvalt kõikide Balkani riikide Euro-Atlandi struktuuridesse lõimimiseks tehtavas töös esirinnas, sest ta usub kindlalt, et selle piirkonna riikide areng on kõigile kasulik.

Kreeka on investeerinud endisesse Jugoslaavia Makedoonia Vabariiki enam kui miljard dollarit ja loonud 20 000 töökohta, mis on kohalikku majandusse tehtud välisinvesteeringute hulgas enneolematu. Kreeka arvates ei ole nimevaidlusel üksnes ajaloolised, psühholoogilised või tundedelised tahud. Tegemist on jätkuvalt olulise poliitilise küsimusega, mis puudutab kõiki Kreeka kodanikke, Euroopa heanaaberlike suhteid ja piirkondlikku koostööd.

Tuletan Euroopa Parlamendile meelde, et Kreeka nõustus dokumendis KOM(2007)0663 endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile Euroopa Liiduga ühinemiseks kandidaadistaatuse andmisega sõnaselgel tingimusel, et läbirääkimistel leitakse ÜRO egiidi all nimeküsümusele vastastikku sobiv lahendus, mis aitab kaasa piirkondlikule koostööle ja heanaaberlikele suhetele, sest lahenduseta ei saa olla sõprust ja sõpruseta liite või partnerlust.

Meie saadikurihm ei ole vastu raportis väljendatud seisukohtadele, mis toetavad kindlalt lahenduse leidmist ÜRO egiidi all. Kahjuks on aga lisaks sellele selgele seisukohale lõigetes 12 ja 13 teisi täiesti vastuvõetamatuid fraase, mis õhustavad probleemi lahendamiseks tehtavaid jõupingutusi ja ohutavad järeleandmatusele; muudatusettepanekud 1 ja 2 taastavad lõigete 12 ja 13 õige sõnastuse.

Muus osas sisaldab raport mitmeid punkte, mis aitavad endisel Jugoslaavia Makedoonia Vabariigil jätkuvalt Euroopale läheneda.

Maria Eleni Koppa (PSE). – (EL) Proua juhataja, laienemispõhimõte on Euroopa Liidu välispoliitika kõige kordaläinum väljendus. Türgi puhul peab sõnum olema selge – eesmärk on lõimumine, mis saavutatakse kohustuste täitmise, demokraatia kindlustamise, inimõiguste austamise ja heanaaberlike suhete hoidmisega.

Türgi on äärmiselt olulises staadiumis nii riigisiseses kui ka oma geostrateegilise rolli ümbermõtestamise tähenduses. Selles raamistikus on ülimalt tähtis, et ta jätkaks reforme ja liiguks kindlalt Euroopa poole. Siiski märgin, et pingeline õhkkond, mida Türgi hiljuti Egeuse piirkonnas õhutas, on tekitanud uusi probleeme.

Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi puhul rõhutas komisjon selgelt, et see riik ei vasta läbirääkimiste alustamiseks vajalikele põhinõuetele, sest riigi demokraatias on märkimisväärsed vajakajäämisi. Mis puudutab nimevaidlust, siis hoolimata sellest, et Kreeka on näidanud üles koostöötahet ja reaalsustaju, ei ole Skopje sellele vastanud.

Kahjuks aga näidatakse täna käsitletavas Euroopa Parlamendi raportis minu riiki ainsana, kes vastutab läbirääkimiste alguse viibimise eest. See on Kreeka suhtes ebaõiglane ega aita lahendada probleemi, mis on vaevanud mõlemat riiki juba üle 15 aasta.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Siiani olen toetanud kõiki Euroopa Parlamendi raporteid, mis kajastavad Horvaatia edusamme teel Euroopa Liidu täieõiguslikuks liikmeks. Ka antud juhul on mul paljude Horvaatia saavutuste üle hea meel. Olen rõõmuga nõus toetama ka käesolevat olulist raportit, mille koostamisega kolleeg Swoboda on vaeva näinud, juhul kui kompromissina tehtud muudatusettepanekud kajastavad tasakaalukat ja realistlikku käsitust. Vaid nii saab kõrvaldada takistuste põhjused ja kiirendada Horvaatia ühinemist.

Nõustun täielikult nõukogu eesistuja härra Vondraga, kelle sõnul peab meie tegevus olema edasiviiv ja hoogne. Seda arvestades on minu meelest oluline, et pärast mitmeid ebaõnnestunud kahepoolseid püüdeid on Euroopa Komisjon nüüd oma vahendustegevuse algatusega andnud võimaluse uueks ja tõsiseltvõetavaks katseks saavutada Sloveenia ja Horvaatia piiri probleemile lõplik lahendus ning samas liikuda Horvaatiaga peetavate ühinemisläbirääkimistega kiiresti edasi.

Mul on hea meel märkida, et mõlemad riigid on selle algatuse hästi vastu võtnud ja et kõnelusi on alustatud kõrgemal tasemel. Loodan, et see algatus viib meid palju lähemale kolmekordsele võidule – võidule Horvaatia, Sloveenia ja Euroopa Liidu jaoks. Me ei saa lubada vaid ühe osalise võitu või vaid ühe seisukoha valitsemist – me võidame üksnes siis, kui töötame ühiste eesmärkide ja ühise tahte nimel.

Samuti olen raportöör Swobodaga ühel meelel selles, et me peame järgima rahvusvahelise õiguse osaks olevat võrdsuse põhimõtet. Nõustun täielikult ka volinik Rehniga, et piirivaidluse lahendamise sobiv lähtealus on ÜRO põhikirja ja et komisjoni algatus kajastab selle põhikirja mõtet.

On aeg keskenduda läbirääkimistele ilma ilukõnede või surveta, mis võib kahjustada kummagi poole eneseväärikust või Horvaatia seisundit ühinemise käigus. Me vajame positiivset õhkkonda. Olen kindlal veendumusel, et võimalik on vaid üks hea lahendus – see, millega Sloveenia ja Horvaatia nõustuvad kolmanda osalise, s.t komisjoni vahendustegevuse käigus. Ma tahaksin, et see juhtuks esimesel võimalusel.

Giorgos Dimitrakopoulos (PPE-DE). – (EL) Proua juhataja, olen nõus Türki väljavaadetega Euroopa suhtes ja tunnustan neid, kuid et selles valdkonnas soodsaid tulemusi saavutada, peab Türki täitma alljärgnevad nõuded.

Esiteks peab Türki ka tegelikult austama vähemuste õigusi ning loobuma sellisest poliitikast, mida ta rakendab näiteks Gökçeadal (Imvrosel) ja Bozcaadal (Tenedosel).

Teiseks peab Türki parandama suhteid Kreekaga ehk tema Euroopale lähenemist toetava liikmesriigiga, näiteks lõpetama ettekäanete otsimise sõjategevuse alustamiseks ja viimaks ometi ka oma rikkumised Egeuse piirkonnas.

Kolmandaks on vaja edasiminekut Küprose küsimuses. Edasiminekut näitab ühelt poolt Türki okupatsioonivägede väljaviimine ja teiselt poolt asumine kõikides küsimustes konstruktiivse seisukohale eesmärgiga probleem lahendada. Tuletan Euroopa Parlamendile meelde, et minu põlvkond kasvas üles teadmisega, et meie piirid asuvad Kyrenias.

Joel Hasse Ferreira (PSE). – (PT) Türki ühinemine Euroopa Liiduga edeneb aeglaselt. Praegu ei ole seda protsessi peatanud mitte Türkis läbiviidavate reformide mõõdukas tempo, vaid nõukogu ja komisjoni pikaldane tegevus. Tulevase ühinemise majanduslikku, sotsiaalset ja poliitilist mõju arutati põhjalikult eelmise aasta detsembris Poola linnas Sopotis toimunud konverentsil, kus mul oli rõõm ja au kõne pidada.

Mis puudutab Türki valitsuse jaoks esmatähtsaid küsimusi, siis on kohane mainida jaanuaris Brüsselis toimunud hommikust kohtumist peaminister Erdoganiga. Selle kohtumise tulemuseks oli asjade õigeaegne selgitamine ja lisaks kontaktid, mida osa meist Türki vabariiklastega sõlmis; samuti täiendasid pidevat tööd, mida me oleme ELi-Türki parlamentaarses ühiskomisjonis teinud, mitmed Türki rahvarühmad ja organisatsioonid.

Proua juhataja, härra volinik, daamid ja härrad, lõpetuseks ütlen, et see protsess on oluline tõeliselt laienenud, tugeva, maailmale avatud, ilmaliku ja demokraatliku Euroopa jaoks, kus demokraatlikult ühendatud Küprose Vabariigil on väärikas koht.

Metin Kazak (ALDE). – (BG) Tänan, proua juhataja. Türkil on Euroopa geostrateegilise ja energiajulgeoleku tagamisel võtmeroll ja ta jääb ka praeguses kriisis stabiliseerivaks teguriks. On õige, et sellised sündmused nagu AK partei tegevuse lõpetamise toimingud, Ergenekoni juhtum ja kohalikud valimised on aeglustanud riigi reforme, kuid uue pealäbirääkija ametissenimetamine annab Türki valitsusele hea võimaluse kiirendada oma õigusaktide vastavusse viimist Euroopa normidega ja astuda samme läbirääkimispeatükkides sisalduvate poliitiliste kriteeriumide täitmiseks.

Leian, et Türki peab need kolm eesmärki täitma, kui ta tahab liikmekssaamist tõsiselt edendada. Esiteks peab Türki tegema konstruktiivset tööd Küprose küsimuses peetavate arutelude edukaks lõpetamiseks, kuid selle kohustuse peavad võtma kõik protsessis osalevad riigid ja seda ei tohi kasutada ettekäandena läbirääkimiste takistamiseks. Teiseks peab ta austama sõna- ja mõttevabadust. Kolmandaks peab Türki tagama vähemuskogukondade, eriti nende kultuuriliste ja hariduslike õiguste kaitse. Jätkuva nüüdisajastamise käigus peab Türki võitma tagasi toetuse oma Euroopaga seotud püüdlustele. Aitäh.

Bart Staes (Verts/ALE). – (NL) Proua juhataja, olin üks neist Euroopa Parlamendi liikmetest, kes hääletasid enne läbirääkimiste alustamist Türki poolt, ja minu meelest on need läbirääkimised tegelikult konflikti vältimise harjutus. Olen veendunud, et läbirääkimised mõjutavad oluliselt paljusid poliitilisi valdkondi. Nende eesmärk on luua Türkis parem ühiskondlik õhkkond, paremad keskkonna- ja tervishoiualased õigusaktid ning parem tööõigus Türki rahvale.

Aja jooksul toovad läbirääkimised ühtlasi kaasa paremad elutingimused paljude rahvastikurühmade – naiste, usuliste vähemusrühmade, kurdide ja aleviitide – jaoks. Edasimineku on siiski liiga aeglane. Seisak on nüüd kestnud juba neli aastat, kuid tegelda tuleb mitmete raskete valdkondadega. Parteide, näiteks Kurdi Demokraatliku Ühiskonna Partei (DTP) diskrimineerimine on vastuvõetamatu. Sõjaväe üle teostatav tsiviil- ja poliitiline järelevalve on puudulik ja see ei ole samuti lihtsalt vastuvõetav.

Arvamus- ja ajakirjandusvabadus on väga tähtsad ning piinamist ja kuritarvitusi vanglates ei saa lubada. Ka kurdi probleem vajab vaieldamatult poliitilist lahendust. Leian, et sellises olukorras peame läbirääkimisi kindlasti jätkama.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – Proua juhataja, soovin õnnitleda volinik Rehni tema seisukoha puhul, mida ta väljendas proua Oomen-Ruijteni koostatud raporti suhtes ja mille kohaselt on oluline, et Türgi toetaks aktiivselt Küprose kahe kogukonna juhtide vahel käimasolevaid kõnelusi. Seetõttu nõustume täielikult raportööri, kes kutsus oma raporti lõikes 40 Türgit üles „looma läbirääkimisteks sobivat õhkkonda ning viima selle nimel välja Türgi väed ja võimaldama kahel juhul pidada vabalt läbirääkimisi oma riigi tuleviku üle”.

Leian, et praegu, otsekõneluste ajal ei ole Euroopa Parlamendil soovitatav lisada oma raportisse ettepanekuid ühenduse õigustikust kõrvalekaldumise kohta.

Lisaks raportööri üleskutsele palume Türgil täita ka oma kohustusi teadmata kadunud isikute saatuse väljaselgitamisel ja lõpetada sekkumine Küprose Vabariigi majandusvööndisse. Nii tehes aitab Türgi ise oma ühinemisele kaasa.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, eile esitasin komisjonile suuliselt vastatava küsimuse ja sain Euroopa Parlamendi peasekretariaadilt kirja, milles mind teavitati sellest, et volinik vastab minu küsimusele täna pärastlõunal.

Teatan, et minu nimi on Panayotopoulos ja et ma esitasin küsimuse Türgi läbirääkimiste raamistiku lõike 6 kohta.

Juhataja. – Proua Panayotopoulos-Cassiotou, ma arvan, et volinik kuulis teid.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Proua juhataja, meil on siin täna olnud väga pikk ja tähtis arutelu. See aasta on Horvaatiale ja kogu Lääne-Balkani riikidele ühinemisprotsessis äärmiselt oluline ning loomulikult peame tähtsaks ja tunnustame Euroopa Parlamendi jätkuvat tuge Horvaatia, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja Lääne-Balkani riikide lähenemisele Euroopa Liidule.

Palju on räägitud Türgi reformide vähesest edust. Seetõttu on meil hea meel, et Türgi on uuesti kinnitanud oma eesmärgi liikuda Euroopa Liidu poole, nagu ütles härra Erdogan, ning me palume Türgil kasutada 2009. aastal võimalust ja tõestada seda suurema edasimineku teel Euroopa Liitu.

Türgi peab ellu viima kauaoodatud reformid. Euroopa Parlamendi jätkuv toetus kogu protsessi ajal on oluline, eelkõige võttes arvesse eesootavaid ülesandeid. Homme on mul Prahast võimalus kohtuda Türgi läbirääkijaga.

Samas ei tohiks me suhtuda kergemeelselt Türgi strateegilisse tähtsusesse, eriti praegusel rahutul ajal, ega unustada oma varasemaid kohustusi. Minu teada võib president Obama oma Euroopa visiidi ajal käia ka Türgis kui n-ö eeskujulikus moslemiriigis. Arvan, et praegu ei ole eurooplastel õige aeg loobuda enda sidumisest Türgiga. Minu meelest ütles seda täiesti õigesti Joost Lagendijk.

Mis puudutab Horvaatia ja Sloveenia piirivaidlust, siis kuulasin hoolega Hannes Swoboda, István Szent-Iványi ja paljude teiste seisukohti, nii et lubage mul lihtsalt korrata, et eesistujariigil on hea meel, et nii Sloveenia kui ka Horvaatia on nõustunud jätkama volinik Rehni algatusel tööd selle vaidluse lahendamiseks. Me toetame täielikult seda algatust ja tunneme muret selle pärast, et siiani ei ole konkreetsete abitingimuste puhul käegakatsutavaid tulemusi. Märgime, et aeg hakkab lõppema, ja eesistujariik on väga huvitatud sellest, et konkreetset läbirääkimist põhineksid juba tehtud töö. Seetõttu kaalume võimalusi suurendada lähitulevikus oma toetust komisjoni algatusele. Arutasime seda teemat äsja lõunalauas.

Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kohta ütles teiste hulgas Bernd Posselt, et me peaksime toetama endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi püüdlusi, ja ma leian, et tal on õigus. Mainin lihtsalt, et Tšehhi peaminister Topolánek külastas Skopjet eile ja kinnitas taas meie toetust selle riigi pürgimustele Euroopa poole.

Olli Rehn, komisjoni liige. – Proua juhataja, tahan tänada parlamendiliikmeid väga edasiviiva, sisuka ja vastutustundliku arutelu eest ning soovin teha teie kõnede kohta vaid mõned märkused.

Esiteks on selge, et igasugune poliitika kujundamine Euroopas ja maailmas jääb praeguse väga raske aja varju, sest meie kodanikud tunnetavad finantskriisi ja majanduslangust ning loomulikult on see meie Euroopa Liidu juhtide meeltes peamine teema.

Siiski on ülimalt tähtis, et Euroopa Liit säilitaks oma eesmärgi laiendada Kagu-Euroopasse; sellist poliitilist tahet on siin Euroopa Parlamendis täna ka väljendatud ja selle üle on mul hea meel ja ma hindan seda.

Teiseks, Küprose kohta ütles minu sõber härra Wiersma, et ma olen vist optimist. Arvan, et tõlkes läks midagi kaduma, kuigi ma mõtlesin, et ma oskan inglise keelt – võib-olla väikese Ida-Sooime aktsendiga. Kuid ma ei pea ennast ei optimistiks ega pessimistiks, vaid tavaliselt olen ma asjade analüüsimisel realist ja nendes küsimustes, mida ma tõepoolest mõjutada suudan, kindlameelne. Antud juhul leian, et meie toetus kahe juhi ja kahe kogukonna käimasolevatele kõnelustele on väga tähtis, et me saaksime kasutada 2009. aastal võimalust jõuda lõpliku lahenduseni, ning loomulikult ootame Türgilt selle lahenduse saavutamiseks soodsa poliitilise õhkkonna loomist.

Euroopa Liidu seisukohast on oluline tagada, et igasugune lahendus oleks kooskõlas liidu aluspõhimõtetega, milleks on vabadus, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamine ning õigusriigi põhimõtted. Teisisõnu saab EL toetada kõiki lahendusi, mille tulemuseks on ELi aluspõhimõtteid austav ja ELi liikmesusest tulenevaid kohustusi täita suutev ühtne Küpros. See tähendab selgelt kahest poliitiliselt võrdsest tsoonist ja kogukonnast koosnevat föderatsiooni, nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu asjaomastes resolutsioonides.

Lõpetuseks Horvaatiast; tänan kõnelejaid toetuse eest komisjoni vahendustegevuse algatusele – rahvusvahelisel õigusel põhinevale algatusele –, pidades silmas nii ÜRO põhikirja kui ka ELi ja Horvaatia vaheliste läbirääkimiste raamistikku. Saan rõhutada vaid seda, et millist meetodit ka ei valita, peab kokkulepe kahe riigi – Sloveenia ja Horvaatia – vahel olema kahepoolne. Me teeme tööd, et selle kokkuleppe saavutamisele kaasa aidata.

Loodan südamest, et te saate oma resolutsioonis komisjoni algatust toetada, nii et ei tekiks olukorda, kus peame pöörduma tagasi algusesse, sest see on edasiminekuks ainus reaalne ja sobiv tee.

Lubage mul lõpetuseks väljendada oma siirast usku, et Horvaatial on endiselt võimalik täita auahne eesmärk ja lõpetada ühinemisläbirääkimised 2009. aasta lõpuks, juhul kui läbirääkimisi saab varsti jätkata. Seetõttu julgustan mõlemat riiki piiriküsimuses kiiresti kokku leppima ja kõrvaldama viivitamata takistused Horvaatia Euroopa Liiduga ühinemiseks peetavalt läbirääkimistelt. Tänan teid toetuse eest sellele algatusele.

Juhataja. – Mulle on kodukorra artikli 103 lõike 2 alusel esitatud kolm resolutsiooni ettepanekut⁽²⁾.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, 12. märtsil 2009.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, mul on volinikule konkreetne küsimus: kas ta toetab või ei toeta komisjoni avalduses sisalduva sõna „võrdsuspõhimõte” asendamist väljendiga „rahvusvaheline õigus ja õigusteadus”?

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Juhataja. – Härra Posselt, arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Õnnitlen proua Oomen-Ruijtenit selle suurepäraselt koostatud raporti puhul.

Tahan esile tõsta kaht mõtet.

1) Esiteks usun, et EL peab jätkuvalt soodustama Türki Euroopa-meelse, nüüdisaegse ja ilmaliku eliidi väljakujunemist, samuti levitama euroopalikke väärtusi ja asjakohast teavet Euroopaga lõimumise kohta. Selleks peab EL toetama aktiivsemalt Türki haridusreformi, ülikoolide autonoomia tagamist, Euroopa integratsiooni õpingute arendamist ja Erasmuse programmi. Julgustada ja toetada tuleb õpilasi, teadlasi ja õpetajaid, kes soovivad põhjalikult uurida ELi institutsioone ja põhimõtteid.

2) Teiseks peab Euroopa Liit kõrvuti rahvusvahemuste õiguste toetamisega mõistma otsustavalt hukka etniliste separatistide tegevuse. Pean silmas kurdi separatismi Türgis ja türki separatismi Küprosel, kuid on

(2) Vt protokoll.

ka teisi näiteid. EL peab toetama territoriaalse terviklikkuse ja heanaaberlike suhete ranget järgimist Türgi, Iraagi, Küprose ja teiste selle piirkonna riikide suhtes.

Richard Corbett (PSE), kirjalikult. – On julgustav kuulda, et väliskomisjon ja Euroopa Komisjon on kindlad, et läbirääkimised Horvaatia ühinemise üle ELiga saab sel aastal lõpetada. Horvaatia on teinud suuri edusamme ühenduse õigustiku vastuvõtmisel, korruptsioonivastane organ USKOK on tõhustanud oma tööd ja kehtestatud on õigusaktid Horvaatia kohtusüsteemi reformimiseks.

Kuid edu vähendab teadmine, et jätkuvalt esineb juhtumeid, kus endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelisel kriminaalkohtul ei ole olnud võimalik saada mõningaid väidetavate sõjakuritegudega seotud dokumente, samuti tuleb rohkem tähelepanu pöörata vähemuste õigustele, näiteks Krajina serblaste olukorrale ja põgenike tagasipöördumisele.

Laienemine on tänapäeva Euroopa Liidu üks suuremaid saavutusi. Pärast paljude külmast sõjast räsitud Euroopa rahvaste lõimimist peame nüüd tegema sama Lääne-Balkani riikidega. Horvaatia ühinemine on esimene oluline samm.

Alexandra Dobolyi (PSE), kirjalikult. – (HU) Türgi küsimuse ümber on alati olnud kahtlustusi ja usaldamatust. Pidevalt on olnud probleeme, mis ei puuduta kaugeltki rangete ühinemiskriteeriumide täitmise vajadust.

Sellega seoses piisab, kui vaadata, millised on Türgi naabrussuhted teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega, näiteks Kreeka või Küprosega, või Euroopa Liitu mittekuuluva Armeeniaga. Kui võtame lisaks arvesse, et Türgi on ainus riik, kelle arvates kuulub Euroopa Liitu vaid 26 liikmesriiki, siis on veider, et Türgi ise soovib selle ühendusega ühineda ja olla tulevikus selle liige.

Olen seisukohal, et kui see riik ei muuda oluliselt oma käitumist põhiküsimustes, hääbub tulevikus tema ELiga ühinemise protsess. Kui EL otsustas alustada ühinemisläbirääkimisi, tehti seda lootuses ja ootuses, et Türgi tõepoolest kuulub Euroopa perre. Lubage mul küsida: kas on kindel, et praegu mõtleb Türgi samamoodi?

Lootust on siis, kui Türgi võtab ühemõtteliselt eesmärgiks seada sisse head suhted oma naabritega ning lahendada olemasolevad probleemid rahumeelselt kooskõlas ÜRO põhikirja ja teiste Euroopas kehtivate dokumentidega.

Kui Türgi täidab need kriteeriumid tingimusteta, on tõenäoline, et me kõik asume teda toetama, ja on võimalik võita tagasi ka Euroopa kodanike poolehoid.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), kirjalikult. – (PL) Viimase aasta jooksul oleme näinud Horvaatia märkimisväärselt edasiminekut ja suuri jõupingutusi ühinemisläbirääkimistel. Läbirääkimised Euroopa Liidu liikmesuse üle on õigel teel, kuigi riik peab keskenduma edasistele reformidele sellistes valdkondades nagu haldus- ja kohtusüsteem, majandus, korruptsiooni- ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus, vähemuste austamine ja kaitse ning sõjakuritegude uurimine.

Jätkuvad ponnistused on väga vajalikud kogu ühenduse õigustiku ülevõtmiseks ja selle tõhusaks rakendamiseks. Lisaks on äärmiselt oluline, et paraneksid Horvaatia suhted oma naabritega, eriti Sloveeniaga, ning et leitaks lõplik lahendus piiriküsimusele teiste naaberriikidega.

Horvaatia peaks hõlmama oma arengupoliitikas ka neid eesmäärke, mida Euroopa Liit endale ise praegu kliimapaketi ja taastuvate energiaallikate valdkonnas seab.

Horvaatia edasine edu ühinemisläbirääkimistel sõltub eelkõige oluliste poliitiliste, majanduslike, seadusandlike ja haldusreformide lõpuleviimisest. Sellega seoses peaks meelde tuletama, et komisjoni kava on väga kasulik vahend, mis toetab Horvaatiat üksikute läbirääkimispeatükkide lõplikul vormistamisel. Loodan, et läbirääkimiste lõppjärku on võimalik jõuda ehk koguni sel aastal.

András Gyürk (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Energiakoostöö on Euroopa Liidu ja Türgi suhetes tõusnud üheks põhiküsimuseks. Selle peamine põhjus on asjaolu, et Türgi saab transiitriigina märkimisväärselt aidata vähendada Euroopa Liidu sõltuvust energiaallikatest ja mitmekesistada energiaravustust. Suurem koostöö Türgiga võib samas energia siseturu laiendamisele palju kaasa aidata.

Olen veendunud, et Türgi ja Euroopa Liidu põhieesmärgid on samasuunalised. Me soovime rahuldada järjest suurenevat energianõudlust ja kasutada selleks võimalikult paljusid allikaid. Mitmekesisuse edendamine on kõige kiireloomulisem gaasivarustuse valdkonnas. Selle saavutamiseks on määrava tähtsusega Nabucco gaasijuhtme ehitamine. Jaanuarikuine gaasikriis näitas teravamalt kui kunagi varem vajadust nimetatud

infrastruktuuri järele. Seetõttu valmistab heameelt asjaolu, et Euroopa majanduse elavdamise kavas nähakse ette vahendid selle gaasijuhtme ehitamiseks.

Seoses Nabuccoga on meil enne esimese labida maasselöömist vaja võimalikult kiiresti sõlmida Türgi hõlmavad kahepoolsed valitsustevahelised kokkulepped. Pean kahetsusväärseks märkusi, mis seovad Ankara vaated Nabucco kohta otseselt riigi ühinemisega Euroopa Liiduga. Olen veendunud, et energiapoliitikaga seotud koostööd ei saa muuta välispoliitiliseks relvaks. Seetõttu on Euroopa Liidu ja Türgi vahel vaja tõhusamat energiaalast dialoogi. Üks võimalik viis selle saavutamiseks on energiapeatüki avamine.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Komisjoni aastaaruanne kandidaatriigi Türgi edusammude kohta 2008. aastal on tasakaalukas. Kuigi reformidele tuleks hoogu juurde anda ja kaheksa läbirääkimispeatükki on endiselt blokeeritud, on komisjonil hea meel eelkõige Türgi hiljutise diplomaatilise tegevuse üle ja tema osa üle piirkonna stabiilsuse edendamisel. 2008. aasta suve sündmused rõhutasid Türgi strateegilist rolli ka energiasektoris.

Piirkondliku koostöö valdkonnas panime tähele Türgi edasiviivat osa aktiivses diplomaatias, mida rakendati suhetes naabritega ja Lähis-Ida riikidega. Sündmused Kaukaasias näitasid Türgi strateegilist tähtsust Euroopa Liidu energiapoliitika osas, eriti transporditeede mitmekesistamisel. Käesolevas dokumendis rõhutatakse Euroopa Liidu ja Türgi tiheda koostöö tähtsust energiasektoris, kusjuures koostöö põhiosa moodustab Nabucco projekt. Pärast seda, kui Küprose kreeklaste ja türklaste juhtide vahel algasid läbirääkimised, mille eesmärk on saavutada Küprose küsimuses kokkulepe, on ülimalt tähtis, et Ankara jätkaks toetust lahenduse otsimisele kõrvuti ÜRO samalaadsete püüetega.

ELi laienemine ja Lääne-Balkani riikide edasine ELiga lõimimine on Rumeenia jaoks esmatähtsad eesmärgid. Rumeenia toetab Türgiga peetavatel läbirääkimistel tehtud sisulisi edusamme; see protsess on piisavalt hoogne, et sisereforme kiirendada.

Toomas Savi (ALDE), kirjalikult. – Viimase viie aasta jooksul on uued liikmesriigid tunnetanud paljusid Euroopa Liidu liikmesusest tulenevaid positiivseid mõjusid. Seda kogemust ei tohi monopoliseerida ja seetõttu toetan ma innukalt ELi jätkuvat laienemist. Kuid kuigi mulle meeldiks näha Türgi ühinemist ELiga lähitulevikus, näitab eduaruanne kahjuks midagi hoopis vastupidist.

Olen sellele küsimusele siin istungisaalis mitmeid kordi tähelepanu juhtinud, viidates armeenlaste genotsiidile, kurdidega seotud muredele ja okupatsioonile Küprosel.

Kui vaadata lisaks samme, mida Türgi on alates 2005. aasta oktoobrist astunud 35 ühenduse õigustiku peatüki üle peetavate läbirääkimiste lõpetamiseks, selgub, et avatud on vaid 12 peatükki ja nüüdseks on suletud neist ainult üks – teaduse ja teadusuuringute peatükk.

Tahan küsida nõukogult ja komisjonilt, millised on nende ettepanekud läbirääkimiste kiirendamiseks ja vaidluse lahendamiseks Küprose küsimuses.

Csaba Sógor (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Euroopa Liidu liikmesriigid peaksid kandidaatriikide suhtes näitama üles suuremat solidaarsust ja sallivust. Minu riik Rumeenia ei olnud ühinemiseks valmis ning vähemuste õiguste valdkonnas on endiselt vajakajäämisi. Sellele vaatamata ei takistanud Ungari Rumeenia ühinemist, sest ta pidas Euroopa solidaarsust ja sallivust tähtsamaks. Loomulikult peavad kandidaatriigid tegema rohkem inim- ja vähemusõiguste tagamiseks, kuid praegused ELi liikmesriigid peavad andma head eeskujut. Seetõttu pean tähtsaks kutsuda Euroopa Liidu liikmesriike üles kõigepealt:

- allkirjastama ja ratifitseerima Euroopa piirkondlike ja vähemuskeelte harta,
- tühistama ühes ELi liikmesriigis jõusoleva seaduse, mis sisaldab kollektiivse süü mõistet,
- võtma õppust Kosovo juhtumist, tagama praeguste ELi liikmesriikide territooriumil elavatele põlistele rahvusvähemustele kultuurilise ja piirkondliku autonoomia.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), kirjalikult. – (HU) Lääne-Balkani riikide stabiliseerimine ning nende ja Euroopa Liidu sidemete tugevdamine on oluline ülesanne, sest see piirkond on Euroopa jaoks geostrateegiliselt tähtis. Samal ajal on Lääne-Balkani riigid endiselt mitmeski mõttes, sealhulgas majandus- ja energiavaldkonnas märkimisväärselt nõrgad ja sõltuvad.

Loodetavasti on Horvaatia valmis meiega ühinema 2011. aastal Ungari eesistumise ajal, kuid see sõltub hiljuti Sloveeniaga Pirani lahe jagamise küsimuses alustatud rahvusvaheliselt vahendatavate kahepoolsete kõneluste edukast lõpuleviimisest. Lisatingimuseks peab Horvaatia tegema Haagi Rahvusvahelise

Kriminaalkohtuga igakülgset koostööd sõjakurjategijate otsimisel ja üleandmisel. Samuti peame saatma positiivse sõnumi nendesse kõnealuse piirkonna riikidesse, kus mitmesuguste välis- ja sisetegurite tõttu on ühinemise ajakava endiselt ebaselge. Ratifitseerigem esimesel võimalusel Serbia ning Bosnia ja Hertsegoviinaga sõlmitud stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping, andkem kõikidele piirkonna riikidele kandidaadistaatus ning tehkem otsus konkreetse ajakava kohta viisavabaduskokkuleppe sõlmimiseks nii kiiresti kui võimalik. Balkani riigid on finantskriisi tõttu tugevasti kannatanud ning vajaduse korral peavad ELi liikmesriigid osalema piirkonna stabiliseerimises ja abistama raskustesse sattunud riike. Euroopa Liit peab pingsalt jälgima piirkonna etniliste rühmade vahelisi suhteid, pöörates erilist tähelepanu tundlikule olukorrale Makedoonias, kust tuleb praegu suurim oht tõsise konflikti tekkimiseks piirkonnas.

13. Endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu mandaat (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Annemie Neyts-Uyttebroeck'i esitatud väliskomisjoni raport (A6-0112/2009), milles käsitletakse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi soovitus nõukogule endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu volituste kohta (2008/2290(INI)).

Annemie Neyts-Uyttebroeck, raportöör. – (NL) Proua juhataja, härra volinik, härra nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, endise Jugoslaavia asjade rahvusvaheline kriminaalkohus on alates oma asutamisest 1993. aastal esitanud süüdistuse 161 isikule. Menetlus on täielikult lõpetatud neist 116 osas, kuid paljude süüdistatavate puhul on kriminaalmenetlus alles pooleli.

Menetlust pole veel alustatud ainult kahes asjas, sest peamised süüdistatavad, Ratko Mladić ja Goran Hadžić, on veel vabaduses. Kuigi ÜRO Julgeolekunõukogu on palunud kriminaalkohtul lõpetada töö hiljemalt 2010. aasta lõpuks, on ta jätnud ka mõningast mänguruumi.

Pärast mõistetavalt rasket algust – lõppude lõpuks oldi ju täiesti uues olukorras ja kõik tuli käigu pealt välja mõelda – on kriminaalkohtust kujunenud väga usaldusväärne, tõsiseltvõetav ja võimekas õigusorgan, kes ei piirdu üksnes õigusemõistmisega – mida ta teeb muide ülima hoolega –, tänu millele on märgatavalt suurenenud tema õiguspärasus. Lisaks on kriminaalkohus algatanud korralikud teavitusprogrammid, et anda oma panus assimileerimise ja leppimise endise Jugoslaavia lagunemise järel tekkinud riikides.

Samuti aitab kohus koolitada riiklikke õigusorganeid, kes peavad ju tegelema lõviosaga sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude toimikutest. Kriminaalkohus ei ole kunagi kavatsenud alaliselt üle võtta endise Jugoslaavia riikide kohtute ülesandeid.

Hoopis vastupidi. Just kõnealused riigid ise peavad tagama, et sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude süüdlaste üle mõistetak kohut ja et nad võetakse vastutusele. Sel põhjusel on kriminaalkohus saanud mitu toimikut edasi riikide kohtutele ja keskendunud ise kõige olulisematele juhtumitele.

Kriminaalkohus on ÜRO Julgeolekunõukogu tingimuste täitmiseks töötanud välja ka sobiva kolmeetapilise kohtuasjade lõpetamise strateegia. Selles nähakse ette kõigi kohtumenetluste täielik lõpetamine 2011. aasta lõpuks, ent jäetakse võimalus pikendada tähtaega ka 2012. aastani. Et võtta arvesse kõiki asjaolusid ja eelkõige tagada Ratko Mladići ja Goran Hadžići puhul igal juhul sama menetlus, tuleb luua tõhus, kvaliteetne ja piisavate võimalustega mehhanism, mille abil suudetakse tegeleda kõigi poolelijäänud ülesannetega ka pärast kriminaalkohtu volituste lõppemist.

Kõigil neil põhjustel soovime, et nõukogu paluks tungivalt ÜRO-l, täpsemalt ÜRO Julgeolekunõukogul pikendada kriminaalkohtu volitusi vähemalt kahe aasta võrra, et saaksime olla kindlad vastuvõtumehhanismi loomises selle aja jooksul ning tagada kriminaalkohtu arhiivide säilimise ja juurdepääsu neile.

Samalaadses, kuid mõneti üldisemas kontekstis tahaksime paluda, et meie suhetes Lääne-Balkani piirkonna riikidega jääksid hindamiskriteeriumideks head töösuhted kriminaalkohtuga ja sellise tõhusa kohtuorgani väljaarendamine, mis tegeleb ka inimsusevastaste kuritegudega. Kutsume kõnealuseid riike üles jätkama koostööd kriminaalkohtuga ja andma peaprokurörile tõeseid vastuseid.

Lõpetuseks palume komisjonil pöörata jätkuvalt tähelepanu koolitusprogrammidele ja teistele algatustele, mille eesmärk on vastastikune dialoog, ühine püüdlus tõe ja leppimise poole. Ka kõige parem õigusemõistmine üksi ei saa viia leppimiseni, aga just leppimist on hädasti vaja, et Lääne-Balkani riikide mehed ja naised saaksid lõpuks ometi hakata oma tulevikku kujundama.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Proua juhataja, leian, et praegune arutelu on õigeaegne ja proua Neyts-Uyttbroecki raport sisaldab mitmeid olulisi soovitusi. See annab mulle võimaluse tõstatada küsimuse, mis on meie Lääne-Balkani poliitikas kesksel kohal.

Endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu töö õiguse mõistmisel, minevikuga leppimisel ja edasi liikumisel on ülimalt tähtis. Samuti on sellel põhiroll õigusriikluse tugevdamisel piirkonnas. See võib olla aeglane ja kohati raske protsess, kuid kriminaalkohus on teinud märkimisväärsed edusamme. Nüüdseks on menetlus lõpetatud 116 süüdistatava osas, kellele määrati väga erinevad karistused. Ainult kaks süüdistatavat 161st on veel vabaduses.

Kui kriminaalkohus 1993. aastal loodi, ei olnud endise Jugoslaavia riikide kohtusüsteemid valmis sellise ulatusega kuritegusid menetlema. Ometi oli ilmselge, et nendega tuli tegeleda. Ükski leping, kokkulepe ega ühiskond ei saa olla jätkusuutlik ilma õigluseta. Meie strateegia selles piirkonnas on toetada Lääne-Balkani riike nende olukorra stabiliseerimisel ja aidata neil ellu viia Euroopa Liiduga seotud püüdlused. Selles poliitikas on keskne tähtsus koostöö endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga. Toetame selle volitusi mitmel viisil.

Esiteks osalevad Lääne-Balkani riigid stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis (SAP). See protsess sõltub sellest, mil määral austatakse demokraatlikke põhimõtteid, õigusriiklust, inimõigusi ja vähemuste õigusi, põhivabadusi, rahvusvahelise õiguse põhimõtteid ja piirkondlikku koostööd. Samuti sõltub see igakülgselt koostööst endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga. SAPi tingimuste täitmist jälgitakse komisjoni iga-aastastes eduaruannetes. Järgmised eduaruanded avaldatakse selle aasta oktoobris.

Lisaks on Euroopa Liidu ja Lääne-Balkani riikide partnerlussuhetes esmatähtsal kohal inimõigused ja õigusriigiga seotud küsimused, sh kohtusüsteemi toimimise parandamine, selle erapooletuse ja vastutuse suurendamine ning võitlus korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevusega. Neid teemasid ajakohastatakse korrapäraselt.

Samuti on nõukogu võtnud vastu kaks kriminaalkohtu volituste täideviimist toetavat ühist seisukohta, kehtestades süüdistatavate põgenike vara külmutamise, samuti reisimiskeelu isikutele, kes on aidanud kriminaalkohtu poolt süüdistatavatel isikutel õigusemõistmisest kõrvale hoida. Neid ühiseid seisukohti täiendatakse ja ajakohastatakse korrapäraselt.

Euroopa Liit toetab endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu tööd kuni selle lõpetamiseni. Olen täiesti nõus, et pikemas plaanis tuleb kriminaalkohtu parand säilitada. Ükskõik millal kriminaalkohus oma tegevuse lõpetab – seda ei otsusta Euroopa Liit –, peavad riiklikud kohtusüsteemid olema valmis toimikuid üle võtma. See on üks põhjuseid, miks me rõhutame SAPi puhul kohtureformi ja hea halduse tähtsust.

Samuti väärrib meie täielikku toetust õiglust jalule seada püüdvate üksikisikute ja valitsusvalitsuste organisatsioonide, näiteks Belgradis asuva humanitaarõiguse keskuse ning Sarajevos tegutseva teadus- ja dokumentatsioonikeskuse töö.

Lõpetuseks tahaksin tänada Euroopa Parlamenti toetuse eest kõnealuses valdkonnas ning eelkõige selle kasuliku ja edasiviiva raporti eest.

ISTUNGI JUHATAJA: DIANA WALLIS

asepresident

Olli Rehn, komisjoni liige. – Proua juhataja, tunnen heameelt Annemie Neyts-Uyttbroecki algatuse ja raporti üle. Need on igati teretulnud märk Euroopa Parlamendi pühendumisest endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu toetamisele.

Komisjoni jaoks on selge, et rahvusvaheline üldsus peab ka edaspidi pakkuma kriminaalkohtule täielikku toetust, et see saaks oma ülesanded lõpule viia. Sõjakuritegude eest ei saa kedagi karistamata jätta, ja nagu te kõik teate, on täielik koostöö kriminaalkohtuga Euroopa lõimumise edenemise eeltingimus. See nõutav tingimus mõjutab praegu Serbia püüdlusi Euroopa Liitu astumisel ja see on mõjutanud ka Horvaatiat. Loodan, et see ei hakka Horvaatiat uuesti mõjutama – selleks peab Horvaatia jätkama täielikku koostööd endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga.

Nimetatud koostööpõhimõte hõlmab ka nende sõjakuritegude menetlemist, mille kriminaalkohus saadab tagasi riiklikule kohtule. Oleme pakkunud rahalist abi ning suurendame oma toetust ja jõupingutusi, et

arendada võimekust selles olulises valdkonnas, eriti Bosnias ja Hertsegoviinas, kus on kindlasti kõige rohkem selliseid kohtuasju.

Komisjon nõustus hiljuti eraldama raha peaprokurör Serge Brammertzi algatatud praktikaprojekti jaoks, mille raames peaprokurör juhendab enda juures sõjakuritegude juhtumitega tegelevaid prokuröre ja noori juriste Kagu-Euroopast.

Samuti teeme peaprokurör Brammertziga koostööd seoses teiste projektidega, sh sõjakuritegude juhtumeid käsitlevate Lääne-Balkani prokuröride piirkondliku konverentsiga. See toimub Brüsselis järgmisel kuul, aprilli alguses.

Kokkuvõttes suhtub komisjon väga tõsiselt oma kohustustesse endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu ees ning toetab jätkuvalt Serge Brammertzi ja tema pühendunud kolleege nende pingutustes tuua kohtu ette inimesed, kes vastutavad paljude rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumiste eest, seepärast soovime toetada seda olulist tööd, mille abil võib jõuda leppimiseni ja hoida rahu Lääne-Balkani riikides.

Ootan väga selles küsimuses töö jätkamist käsikäes Euroopa Parlamendiga.

Ria Oomen-Ruijten, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (NL) Proua juhataja, tahaksin tänada Annemie Neytzi südamest nii kõikehõlmava raporti eest. Ta märkis õigesti, et Euroopa Parlament peaks tõesti oma esmatahtsad valdkonnad väga selgelt kindlaks määrama. Sõjakurjategijad ei tohiks karistusest pääseda. Kõik selle piirkonna riigid peavad tegema täielikku koostööd ja kriminaalkohtule tuleks anda võimalus oma töö hoolikalt lõpule viia.

Proua juhataja, kahtlemata saavutab Haagis asuv kriminaalkohus väga häid tulemusi, kui arvestada 116 lõpetatud kohtuasja ja aktiivset tegutsemist kõnealuses valdkonnas. Keegi ei saa enam väita, et süüdlased pääsevad terve nahaga. Samuti on mul hea meel, et rõhk on asetatud valmidusele täielikuks koostööks kriminaalkohtuga. See käib kõigi riikide kohta, kust kahtluselused pärinevad. Jätkuvalt vabaduses viibivate isikute üle tuleb kohut mõista ja kõik selle piirkonna riigid on andnud Euroopa Liidule lubaduse seda ka teha. Me ei oleks usaldusväärsed, kui me ei peaks sellest põhimõttest kindlalt kinni. Raportööri nõusolekul esitangi homme selle kohta suulise muudatusettepaneku.

Proua juhataja, kriminaalkohtu väärtus on märkimisväärne muu hulgas ka seetõttu, et Balkani piirkonna kohtusüsteemis on endiselt vaja palju ära teha. Seepärast ongi hea, et raportis rõhutatakse sõltumatu ja erapooletu kohtusüsteemi korraliku toimimise tähtsust. Lõppude lõpuks on see ju üks Kopenhaageni kriteeriumidest.

Soovin teha kaks tähelepanekut. Mis puudutab tähtaega – aastat 2010 või 2011 –, siis leian, et me ei peaks olema nii jäigad. Märksa olulisem on ju ikkagi see, et kriminaalkohus saaks vajaduse korral tegutseda ka pärast tähtaja saabumist, et viia lõpule veel pooleni olevad menetlused.

Teiseks, mis puutub kriminaalkohtu töö lõpetamisse, siis ei juhtu see isegi Ratko Mladići ja Goran Hadžići vahistamisega ja õiguse mõistmisega nende üle. Järelemehhanism ja Rahvusvaheline Kriminaalkohus võivad selle ülesanded üle võtta, kuid häid ja ka vähem häid kogemusi ei tohiks minu arvates kunagi lasta kaduma minna.

Richard Howitt, *fraktsiooni PSE nimel*. – Proua juhataja, alates oma asutamisest 1993. aastal on endise Jugoslaavia asjade rahvusvaheline kriminaalkohus andnud rahvusvahelisele humanitaarõigusele täiesti uue tähenduse ja on pakkunud Balkani piirkonna traagiliste konfliktide ohvritele, kes muidu oleks jäänud tähelepanuta, võimaluse rääkida õudustest, mida nemad ja nende pered on pidanud läbi elama, ning püüda õiglus jalule seada.

Endise Jugoslaavia asjade rahvusvaheline kriminaalkohus on näidanud, et kõigile kehtib sama õigus sõltumata nende konfliktiaegsest positsioonist või staatusest – see pretsedent näitab, kuidas Rahvusvaheline Kriminaalkohus edendab inimõiguste austamist kogu maailmas.

Täna kordame taas, et endises Jugoslaavias ei saa jätta karistamata süüdistatavaid, kes on veel tagaotsitavad. Ratko Mladić ja Goran Hadžić hoiavad endiselt kohtumõistmise eest kõrvale ja nad tuleb välja anda.

Peaksime ka igati toetama peaprokurör Brammertzi nõuet anda kriminaalkohtu käsutusse vajalikud dokumendid, mis on ülimalt olulised endise kindrali Ante Gotovina ja ka teiste kohtuasjades – see küsimus, nagu meie Horvaatia kolleegid teavad, on Euroopa Liiduga ühinemise protsessis tähtis.

Sotsiaaldemokraatide fraktsioon on täiskogule esitanud kaks muudatusettepanekut. Esiteks tuleb teha selgeks, et ükski tähtaja võimalikku pikendamist taotlev ettepanek ei tohiks juhtida tähelepanu kõrvale peamisest ülesandest, milleks on kohtuprotsesside lõpuleviimine ja kriminaalkohtu tegevuse lõpetamine niipea kui võimalik. Teiseks taotleme, et prokurörid ja advokaadid ning edaspidi ka ajaloolased ja teadlased pääseksid endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu arhiividele vabalt ligi.

Täna raportööri ja esitan need muudatusettepanekud parlamendile.

Sarah Ludford, fraktsiooni ALDE nimel. – Proua juhataja, me peame kuni Haagi kriminaalkohtu muljetavaldava tegevuse lõpetamiseni toetama selle tööd kohutavate kuritegude toimepanijate kohtu ette toomisel ning hoiduma kunstlike ajapiiride seadmisest, sest tähtaja surve mõjutaks õiglast kohtupidamist ning lihtsustatud menetlemine ohustaks tunnistajate turvalisust. Paljud vähem olulised juhtumid on edukalt üle antud riiklikele kohtutele, kellest mõned aga ei suuda või ei soovi kriminaalmenetlust läbi viia kooskõlas rahvusvaheliste normidega, mistõttu kannatanud ja tunnistajad on mõnikord selliste üleandmistega vastu.

Et võimaldada endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu volituste pikendamist, palume nõukogul innustada ÜRO Julgeolekunõukogu eraldama selleks oma üldeelarvest piisavad vahendid muu hulgas selleks, et jätta tööle põhispetsialistid ja parima kutseoskusega personal. Kriminaalkohtust peab jääma korralik pärand, mis oleks eeskujuks teistele võimalikele *samalaadsetele* kohtutele ja aitaks tugevdada õiglust Balkani riikides.

Euroopa Liit peaks rohkem toetama sõjakuritegude uurimist ja kohtuprotsesside pidamist riikides kohapeal ning Kopenhaageni kriteeriumidega tuleks pakkuda veelgi suuremat toetust hea väljaõppega ja tulemuslikult töötavatele kohtunikele; kõige selle tulemusena peab kriminaalkohus edendama leppimist ja rahustevahelist mõistmist; samuti vajab rohkem vahendeid valitsusväliste organisatsioonide töö.

Volinik Rehn tuletas meile meelde, et Euroopa Liiduga ühinemise tingimuseks on täielik koostöö endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga, kuid volinik Orban tunnistas mulle avameelselt eile, kui härra Rehni kohal ei olnud, et nõukogus puudub üksmeel selles, mida täielik koostöö täpselt tähendab. See on tekitanud segadust ja tähtaegade sagedast pikendamist. Kuigi me soovime väga Serbia ja Horvaatia ühinemist Euroopa Liiduga, peavad nõukogu, komisjon ja Euroopa Parlament ühiselt ja kindlalt nõudma süüdistatavate Ratko Mladići ja Goran Hadžići kohtu ette toomist ning Horvaatia puhul tõendite ja tunnistuste kogumise kiirendamist. Me ei saa lubada nende tingimuste leevendamist.

Jan Marinus Wiersma (PSE). – (NL) Proua juhataja, tahaksin tuua meie lühikeses arutelus välja paar tahku. Endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu töö on silmapaistva tähtsusega ja mitte üksnes seepärast, et sellega võetakse Balkani piirkonna sõjakuritegudes süüdi olevad isikud vastutusele, vaid ka seepärast, et see teenib üldsuse õiglustunde huve. Pealegi on kriminaalkohtul Lääne-Balkani piirkonnale suunatud Euroopa poliitikas oluline roll. Seda rõhutatakse ka proua Neytsi raportis.

Nüüd, mil kriminaalkohtu volituste aeg hakkab lõppema, peame mõtlema otsade kokkutõmbamisele. Meie fraktsiooni jaoks on kõige olulisem see, et praegu pooleli olevad menetlused suudetaks lõpetada sama hoolikalt kui varasemad ning kohtu ette toodaks kaks veel vabaduses viibivat süüdistatavat, Ratko Mladić ja Goran Hadžić.

Me tõesti ei sooviks kuidagi jätta muljet, et kriminaalkohtu volituste kestus ja lõppemine tähendavad, et nimetatud isikud võivad vabadusse jääda. See, kas me pikendame volitusi või kasutame järelmehhanismi, ei ole meie jaoks põhimõtte küsimus ning me loodame, et ehk leiame ka võimaluse hoida kohtunikud, juristid ja sekretariaadi kuidagi ootevalmis.

Véronique De Keyser (PSE). – (FR) Proua juhataja, Euroopa Liit lähtub kõigi Balkani piirkonna riikide puhul võrdse kohtlemise põhimõttest.

Ühest küljest, kui me nõuame Belgradilt Ratko Mladići väljaandmist stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu raamesse jääva kaubandust käsitleva vahelepingu elluviimise tingimusena, siis ilmselgelt nõuame täielikku koostööd kriminaalkohtuga ka Horvaatialt.

Ent praegu jätab see koostöö pehmelt öeldes paljuskki soovida. Oma viimasel veebruarikuusel Zagrebi-külaskäigul, kus peaprokurör Brammertz küsis puuduvaid dokumente suurtükivärelvade kasutamise kohta operatsioonis Torm, mille tagajärjel, olgu öeldud, pidi kodudest lahkuma 200 000 serblast ja hukkus 350 tsiviilisikut, nõudis ta Horvaatia täielikku koostööd, ja kuigi Euroopa Komisjon andis just rohelise tule läbirääkimiste alustamiseks kohtuid ja põhiõigusi käsitleva 23. peatüki üle, ei taha mõnede Euroopa riikide valitsused ega ka Euroopa Parlament sellest kuulda.

Balkani piirkonnast ei ole meil ilma rahutagatise pakkumata mingit toetust loota, aga parim tagatis ongi möödaniiku kuritegude kohta käiva tõe väljaselgitamine ja õigluse jaluseadmine.

Õnnitlen proua Neyts-Uyttebroeck'i tema raporti puhul, mida väliskomisjon üksmeelselt toetab.

Alexandru Nazare (PPE-DE). Täna raportöör Annemie Neytsi ja avaldan heameelt endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu volitusi käsitleva raporti üle, millesse ka mina paari muudatusettepanekuga oma panuse andsin ja milles tõstatatakse rida tõsiseid küsimusi, mida me oleme kohustatud arutama.

Me peame veenduma, et tulemusi, mida kriminaalkohus on seni saavutanud sõjakurjategijate karistamisel ja Lääne-Balkani piirkonnas leppimise edendamisel, kasutatakse tõhusalt ära. Kriminaalkohtu töö tuleb täielikult lõpule viia. Samuti on vaja hinnata saavutatud tulemusi, eriti eesmärgi, milleni ei ole veel jõutud. Selle hindamise põhjal peaks nõukogu kaaluma kriminaalkohtu volituste pikendamist nii kauaks kui tarvis.

Loomulikult ei saa kriminaalkohus oma tegevust lõputult jätkata. Seepärast peamegi tagama, et pooleliolevate ülesannetega tegelemiseks on vajaliku aja jooksul olemas spetsiaalne mehhanism. Sellega seoses kiidan heaks ÜRO Julgeolekunõukogu ettepaneku luua selline institutsioon.

Teine minu meelest ülioluline meede Lääne-Balkani piirkonna jätkusuutlike institutsioonide arendamisel on sealsete riikide kohtusüsteemide eeskirjade ja hindamiskriteeriumide väljatöötamine, mis aitaks pakkuda tuge riiklikele kohtutele.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Proua juhataja, endise Jugoslaavia asjade rahvusvaheline kriminaalkohus on andnud suure panuse Lääne-Balkani riikide leppimisprotsessi ning aidanud piirkonnas rahu taastada ja säilitada. Samuti on kriminaalkohus aidanud luua aluspõhja uutele konfliktide sõjajärgse lahendamise normidele kogu maailmas. Siiski tuleks rõhutada, et keskse tähtsusega on Balkani piirkonna riiklike kohtusüsteemide potentsiaali arendamise toetamine, sest kohalikud kohtud peaksid olema suutelised jätkama kriminaalkohtu alustatud tööd. Teine suur proovikivi on Lääne-Balkani piirkonna kohtute ja prokuröride korrektne koostöö eriti väljaandmist ja vastastikust õigusabi hõlmavates juhtumites. Samuti tuleb kindlasti luua mehhanismid, mis tagavad ka pärast kriminaalkohtu likvideerimist, et kohtu täidetud ülesanded ja koostatud materjalid tugevdavad õigusriigi põhimõtteid.

Lõpetuseks tahaksin kutsuda Lääne-Balkani ja Euroopa Liidu riike üles toetama nende valitsusväliste organisatsioonide ja ka teiste institutsioonide tööd, kes aitavad ohvreid, edendavad rahvastevahelist dialoogi ja mõistmist ning toetavad Balkani piirkonnas tehtavaid leppimispuüdlusi.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Proua juhataja, kokkuvõtteks tahaksin lühidalt korrata, et toetame igati kriminaalkohtu tehtavat tööd, sest see on oluline osa taastamis- ja leppimisprotsessist Lääne-Balkani piirkonnas nii praegu kui ka edaspidi.

Olgu märgitud, et homme kohtume me Prahas peaprokurör Serge Brammertziga. Jagan seisukohta, et kriminaalkohtul peaks olema võimalik rakendada oma volitusi, viia lõpule pooleliolevad kohtuprotsessid ja alkatada uued menetlused kahe seni veel vabaduses viibiva süüdistatava osas. Samuti olen nõus, et kriminaalkohtu pärand tuleb säilitada ja selleks tuleb tugevdada kohalike kohtuorganite võimekust tulla toime lõpetamata kohtuasjadega. Lõppude lõpuks puudutavad need juhtumid Lääne-Balkani piirkonda ja ühel hetkel peavad sealsed kohtud need ise üle võtma.

Olli Rehn, komisjoni liige. – Proua juhataja, soovin teid tänada selle väga lühikese, kuid olulise arutelu eest ning avaldada proua Neyts-Uyttebroeck'ile kiitust raporti ja algatuse eest.

Endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu tegevus peegeldab kahtlemata Euroopa väärtusi õigusemõistmise ja õigusriikluse vallas, mis teebki selle arutelu sedavõrd oluliseks. Samuti on see tähtis element Lääne-Balkani piirkonda puudutavas Euroopa Liidu laienemispoliitikas.

Kuupäevade poolest võin nõustuda üksnes kriminaalkohtu endaga – kohtuasjade lõpetamise strateegias seatud päevad on üksnes orientiiriks, mitte absoluutseteks tähtpäevadeks, nagu on proua Neyts-Uyttebroeck'i raportis õigesti märgitud.

Euroopa Komisjoni jaoks on otsustava tähtsusega see, et rahvusvaheline üldsus jätkaks kriminaalkohtu praeguste volituste täitmise toetamist, sest selle tulemusena ei jää ükski sõjakurjategija tulevikus karistamata.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, raportöör. – Proua juhataja, soovin tänada kõiki meie arutelus osalenuid.

Tahan öelda ka seda, et olen märganud kõigis endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelises kriminaalkohtus töötavates või töötanud inimestes sellist pühendumust, mida ma ei kohta mujal kuigi tihti. Seda on väga meeldiv tõdeda.

Seda enam oli põhjust neid muudatusettepanekuid esitada.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, neljapäeval, 12. märtsil 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE), kirjalikult. – (PL) Proua juhataja, Haagi kriminaalkohtu töö väärrib Euroopa Liidu püsivat toetust eelkõige seepärast, et konfliktide lahendamiseks on loodud uute normide aluspõhi, kuid ka seepärast, et kriminaalkohus on andnud märkimisväärse panuse leppimisprotsessi Lääne-Balkani piirkonnas.

Pidades silmas ÜRO resolutsiooni, milles taotletakse endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu töö lõpetamist, nõustun raportööri, et analüüsida tuleks võimalust pikendada kõnealuse institutsiooni volitusi. Kriminaalkohtu tegevuse jätkamine on vajalik kasvõi üksnes seetõttu, et paljud kurjategijad on ikka veel vabaduses ja märkimisväärne arv juhtumeid vajab veel usaldusväärset uurimist.

Samuti olen veendunud, et otsustavalt tähtis on luua Balkani piirkonna kohtusüsteemi jaoks selge toimimismehhanism, mis võtab pärast kriminaalkohtu likvideerimist üle selle algsed ülesanded. Lisaks kutsun liikmesriike üles toetama nende valitsusväliste organisatsioonide ja ka teiste institutsioonide tööd, kes aitavad ohvrid, edendavad rahvastevahelist dialoogi ja mõistmist ning soosivad Balkani piirkonnas tehtavaid leppimispuudlusi.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Kümme aastat pärast seda, kui USA, NATO ja Euroopa Liit päätsid Jugoslaavia vastu valla röpase sõja, heietavad needsamad Jugoslaavia inimeste vastu suunatud kuritegude süüdlased tuhandetest mõrvatutest, kelle hulgas oli nii naisi kui ka lapsi, ning tohutust kahjust, mille nad ise Balkani piirkonnas põhjustasid. Kõnealuses raportis ülistatakse Haagi kriminaalkohtu, mille nad löid selleks, et mõista kohut enda ohvrite üle ning pesta Ameerika ja Euroopa imperialistid puhtaks nende süüist; ülistatakse kohut, mida iseloomustavad fabritseeritud süüdistused ja kohtuprotsesside paroodiad, mille tulemusena mõrvati Jugoslaavia endine president Slobodan Milošević. Uskumatu jultumusega taotletakse kriminaalkohtu tegutsemisaja pikendamist, et saaks järjekordseid inimesi süüdi lavastada ja avaldada Jugoslaavia inimestele terroristlikku survet, kutsudes neid üles allkirjastama avaldust, milles nad väljendavad kahetsust oma maa kaitsmise pärast ja nõustuvad alluma Euroopa mõrvaritele.

Üksnes hääletamisest sellise järeleväärse raporti vastu jääb väheks. Kreeka kommunistlik partei loobub hääletamisest. Partei keeldub isegi kohale tulemast, et mitte osaleda Euroopa Parlamendis imperialistlike kuritegude legitimeerimisel. Nii saame väljendada pisutki austust neile, kes maksid USA, NATO ja Euroopa Liidu imperialistliku barbaarsuse eest oma verea.

Tulevikus luuakse tõelised rahvaste kohtud, tegelikud süüdlased ja mõrvarid USAst, NATOst, Euroopa Liidust ning vasak- ja paremtsentristlikest valitsustest tuuakse kohtu ette ja neile määratakse nende kuritegude eest karistus.

14. Infotund (küsimused nõukogule)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (küsimused nõukogule) (B6-0009/2009).

Küsimus nr 1, mille esitas **Marian Harkin** (H-0040/09)

Teema: Pikaajalise hoolduse kvaliteedi, kättesaadavuse ja rahastamise parandamine

Arvestades Euroopa ees seisvaid ülesandeid seoses rahvastiku vananemisega, mille tõttu kasvab hooldust vajavate inimeste arv, muutub perekonna suurus ja struktuur, toimuvad muutused tööturul ja suureneb inimeste liikuvus, mis kõik mõjutab hooldajate koguarvu, tõdeti komisjoni demograafiaalases aruandes vananeva ühiskonna sotsiaalsetele vajadustele vastamise kohta (SEK(2008)2911), et sellised ülesanded vajavad mitmesuguseid tegevuspoliitilisi lahendusi, sealhulgas põlvkondadevahelise solidaarsuse tugevdamist pikaajalise hoolduse vallas, kutseliste hooldajate suuremat tunnustamist ja mis kõige tähtsam – lähisugulaste hooldajate ulatuslikumat toetamist.

Eesistujariik on juba mõista andnud, et tema jaoks on kõige tähtsam pöörata rohkem tähelepanu pikaajalise hoolduse kvaliteedi, kättesaadavuse ja rahastamise parandamisele. Millised samme peab nõukogu praeguse eesistumisaaja jooksul soovitavaks astuda, et toetada kogu Euroopa Liidus tegutsevaid mitteametlikke hooldajaid, kellest paljud juba pakuvadki pikaajalist hooldusteenust ja tänu kellele meie tervishoiusüsteemid hoiavad teenuste pealt tegelikult kokku miljoneid eurosid?

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Vastan proua Harkini küsimusele.

Eesistujariik on igati teadlik pikaajalise hoolduse tähtsusest vananeva rahvastiku kontekstis. Eurostati andmetel kahekordistub aastatel 1995–2050 Euroopa Liidus üle 65-aastaste inimeste arv. Oma 16. detsembri 2008. aasta järelustes vananemisega seotud neurodegeneratiivsete haiguste, eelkõige Alzheimeri tõve vastu võitlemise rahvatervise strateegiate kohta, avaldas nõukogu heameelt töö üle, mida on teinud patsientide ja nende hooldajate kaitsmise ja toetamise ühingud, ning kutsus liikmesriike ja komisjoni üles arutlema ühiselt hooldajate toetamise ja selle edasiarendamise võimaluste üle.

Lisaks kutsus nõukogu liikmesriike üles kehtestama koos asjaomaste sidusrühmadega riikliku strateegia, tegevuskava või meetme, mis parandab patsientide ja nende hooldajate elukvaliteeti, ning tõhustama kasuliku teabe edastamist patsientidele, nende perekondadele ja hooldajatele, et tutvustada neile hoolduse põhimõtteid ja tõendust leidnud parimat tava.

Nõukogu soovitas liikmesriikidel hinnata ka nende haldusmenetluste keerulisust või tarbetust, millega patsiendid ja nende hooldajad kokku puutuvad, ning kaaluda meetmeid menetluste lihtsustamiseks.

Lisaks võtsid liikmesriigid 2008. aastal nõukogu poolt Euroopa Ülemkogule esitatud ühisaruandes sotsiaalse kaitse ja sotsiaalse kaasatuse kohta kohustuse parandada juurdepääsu kvaliteetsetele teenustele. Nad kinnitasid, et selle eesmärgi saavutamiseks tuleb leida õige tasakaal era- ja avaliku sektori kohustuste ning ametliku ja mitteametliku hoolduse vahel, samuti tuleb hooldusasutustele eelistada kodust või omavalitsuste kaudu korraldatavat hooldust.

Nõukogu kutsus ka sotsiaalkaitsekomiteed üles edendama jätkuvalt kogemuste ja parimate tavade vahetamist pikaajalise hoolduse kvaliteedi, hooldajate abistamise, pikaajalise hoolduse korralduse ja integreeritud hoolduse olulisuse teemal.

Eesistujariik jätkab püüdlemist nõukogu 18-kuulise rahvatervise programmi eesmärgi poole ning koondab Euroopa Liidu tasandil tehtavad jõupingutused selle nimel, et vahetada aktiivsemalt kogemusi tervishoiu ja hooldajate suhtes avaldatava solidaarsuse vallas, võttes arvesse meie rahvastiku vananemisest tulenevaid tervisega seotud ülesandeid.

Eesistujariik Tšehhi pöörab erilist tähelepanu omavalitsuste kaudu korraldatavale pikaajalisele hooldusele, mitteametlikule lähisugulaste hooldusele ning eakate inimväärikusele ja õigustele. Eesistujariik korraldab Euroopa eakate inimväärikuse ja neid ähvardavate ohtude teemal konverentsi, mis toimub 25. mail 2009. aastal Prahas.

Konverentsil keskendutakse sotsiaal- ja tervishoiuteenuste reformile, et reageerida paremini eakate ja perekondade vajadustele ja eelistustele, muu hulgas arutatakse seal ka ühenduse korraldatavat pikaajalist hooldust, lähisugulaste hooldust, raugaea tervisehäireid, eakate väärkohtlemise ja hooletussejätmise ennetamist ning omavalitsuste rolli.

Eesistujariik korraldab ka Euroopa konverentsi „Sotsiaalteenused – tööjõudu mobiliseeriv ja sotsiaalset ühtekuuluvust tugevdav vahend“, mis toimub 22.–23. aprillil Prahas. Konverentsil pööratakse erilist tähelepanu rahvastiku vananemisest tingitud tööhõivevõimalustele sotsiaalteenuste valdkonnas, mitteametlike hooldajate toetamisele ning sotsiaalteenuste osakaalule aktiivse sotsiaalse kaasatuse tagamisel ning hoolduse ja töö ühitamisel.

Erilise tähelepanu alla võetakse ka iseseisev toimetulek kogukonnas. Konverents peaks aitama parimaid tavasid vastastikku tutvustada.

Lõpetuseks tahaksin öelda paar sõna hiljutiste maksustamismuutuste kohta. Majandus- ja rahandusministrite nõukogu jõudis just eile Brüsselis kokkuleppele, et kõikidel liikmesriikidel peaks olema võimalus kohaldada alaliselt vähendatud käibemaksumäärasid koduhooldusteenustele, näiteks kodutöodes abistamisele ning noorte, eakate, haigete või puuetega inimeste hooldamisele.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Eesistujariik Tšehhi algatus on väga innustav, eriti rõhu asetamine perekonnale. Euroopa rahvastiku vananemist kajastav komisjoni raport demograafia kohta kannab alapealkirja „Põlvkondadevaheline solidaarsus”; just perekonnas õpime tegelikult solidaarust ning selle põhinemist armastusel ja hoolimisel.

Mul on hea meel ka selle üle, et eesistujariik Tšehhi on toonitanud inimväärikuse austamist, sest see põhimõte ongi hoolduse põhiolemus. Tahaksin, et te seda kommenteeriksite, sest minu arusaama kohaselt peame just seda põhimõtet silmas pidama, kui soovime pakkuda abivajajatele hooldust inimväärikust austaval viisil.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, pean igati kiiduväärseks jõupingutusi hooldavate lähisugulaste toetamise nimel, et nad saaksid pikaajalise hoolduse enda õlule võtta. Kahjuks aga ei leidu tegelikult piisavalt palju sugulasi. Hoopis vastupidi: me vajame üha rohkem korraliku väljaõppega hooldajaid. Siit tuleb ka mu küsimus: mida kavatseb nõukogu eesistujariik ette võtta, et tagada piisava arvu erialase ettevalmistusega hooldajate olemasolu? Kas on kaalutud mingisugust ühtlustatud väljaõpet, arvestades, et tegemist on uute algatustega?

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Proua juhataja, tänan liikmeid nende tehtud tähelepanekute eest, mis puudutavad eesistujariigi jõupingutusi eakate elutingimuste parandamisel. Vananemine puudutab meid kõiki ja me peaksime seda käsitlema teatava väärikusega.

Loomulikult on tõsi, et paljud nimetatud ülesannetest jäävad liikmesriikide pädevusse, kuid arutelu algul mainisin ma kaht konverentsi. Leian, et liikmesriigid võiksid pakkuda lähisugulaste hooldajatele väljaõppe- ja nõustamisvõimalusi. Hoolduse kvaliteedi parandamisel on kõige tähtsam kvaliteetse õppe väljatöötamine, kuid ka ajutine asendushooldus ja lähisugulaste hooldajatele töökohast eripuhkuse võimaldamine. Seejuures on olulised paindlik tööaeg, osalise tööajaga töökohad ja muud hooldajat soosivad töökorralduslikud meetmed.

Lõpetuseks: tähtis on ka lähisugulaste hooldajate sotsiaalkaitse. Ühiskond peaks hindama ja korraldama nii mitteametlike kui ka kutseliste hooldajate tööd. Hoolduse kvaliteedi tagamise eeltingimus on seega majanduslik kindlustunne.

Juhataja. – Küsimus nr 2, mille esitas **Brian Crowley** (H-0044/09)

Teema: Tööpuudus Euroopas

Milliseid samme astub Euroopa Ülemkogu praegu selleks, et võidelda noorte tööpuuduse ja pikaajalise töötusega Euroopas?

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Suur tänu Brian Crowleyle selle küsimuse tõstatamise eest. Te teate kindlasti, et tööhõivepoliitika väljatöötamise ja elluviimise eest vastutavad esmajoones liikmesriigid. Siiski on nõukogulgi tööhõive valdkonnas palju kohustusi, sealhulgas iga-aastaste tööhõivesuuniste vastuvõtmine kooskõlas asutamislepingu artikliga 128. Iseäranis nüüd, mil Euroopa seisab silmitsi finants- ja majanduskriisiga, pöörab nõukogu erilist tähelepanu liikmesriikide tööhõivepoliitikale.

Te küsisite konkreetselt Euroopa Ülemkogu praeguste sammude kohta noorte tööpuuduse ja pikaajalise töötusega võitlemisel Euroopas. Detsembris 2008 leppis Euroopa Ülemkogu kokku Euroopa majanduse taastamise kavas, et luua ühtne raamistik nii Euroopa Liidu tasandi meetmeteks kui ka liikmesriikide endi meetmeteks, arvestades igaühe konkreetset olukorda. Euroopa Ülemkogu järeldustes rõhutati eriti Euroopa Sotsiaalfondi poolt täiendavate meetmete käivitamist tööhõive ja eriti kõige haavatavamate ühiskonnarühmade toetuseks. Euroopa Ülemkogu lubas hinnata kava elluviimist eelseisval kevadisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel märtsis, märkides, et vajadust mööda võib seda täiendada või muuta.

Selle aasta esimesel poolel pöörab eesistujariik Tšehhi kevadise Euroopa Ülemkogu kohtumise kontekstis erilist tähelepanu ka tööhõivemeetmetele. Ülemkogu hakkab arutama tööhõive olukorda ühenduses ja võtab vastu selleletemalised järeldused, mis tuginevad nõukogu ja komisjoni vastuvõetud ühisele tööhõivearuandele.

Euroopa Parlamendi selleletemaline arvamus on märtsikuist Euroopa Ülemkogu kohtumist silmas pidades igati teretulnud. Euroopa Ülemkogu hinnangust lähtudes võtab nõukogu vastu suunised liikmesriikide tööhõivepoliitika kohta. Praegustes, eelmisel aastal vastu võetud tööhõivesuunistes rõhutatakse sarnaselt eelmiste versioonidega järjekindlalt liikmesriikide noorte tööpuuduse ja pikaajalise töötuse probleemi lahendamise tähtsust.

Alates 2008. aasta sügisest, kui hakkas ilmnenema praeguse kriisi mõju tööhõivele, on nõukogu poolt kooskõlas asutamislepingu artikliga 130 loodud tööhõivekomitee täitnud oma uut ülesannet: ta on jälginud pidevalt liikmesriikide tööhõive olukorda. Tööhõivekomitee tulemused edastatakse nõukogule.

Lisaks on eesistujariik otsustanud korraldada 7. mail tööhõive tippkohtumise, et säilitada aruteluks ja lõplikeks otsusteks vajalik platvorm. Arutelu teemad kinnitatakse pärast kevadist Euroopa Ülemkogu kohtumist – kavatseme pidada sellekohase ettevalmistava arutelu järgmisel nädalal. Sellega seoses tuleks ka mainida, et käesoleva aasta jooksul hindavad ja kaaluvad Euroopa Parlament ja nõukogu kaasseadusandjatena Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi puudutavaid muudatusettepanekuid; fondi eesmärk on kõrvaldada üleilmastumise halb mõju, mille hulka kuulub kahtlemata ka töökohtade kadumine, ja vähendada ohtu, et koondatutest saavad pikaajalised töötud. Pikaajalist töötust plaanitakse vältida töötajatele õigeaegse abi pakkumisega töötusprogrammi kaudu, näiteks kutseoskust parandava koolituse teel.

Üldiselt on tööhõive, sealhulgas pikaajalise töötuse ja noorte tööpuudusega võitlemise edendamine olnud alati nõukogu ja Euroopa Ülemkogu eelisvaldkondade hulgas. Eesistujariik toetab turvalise paindlikkuse põhimõtete järgimist. Nende elluviimine liikmesriikide poliitikas ja samaaegne struktuurireformi jätkamine aitab parandada haavatavate rühmade, s.t noorte, eakate, pikaajaliste töötute ja vähese kutseoskusega inimeste olukorda tööturul.

Kinnitan lugupeetud parlamendiliikmele, et see on jätkuvalt nii ka sellel kevadel, üleilmse finants- ja majanduskriisi ning kasvava töötuse ajal.

Brian Crowley (UEN). – Täna nõukogu eesistujat vastuse eest. Minu arvates tuleb avaldada eesistujariigile kiitust selle eest, et tööhõivekonverentsi hakati kavandama juba enne seda, kui me majanduskriisist tuleneva tööpuuduse probleemi tõsidust ise märkasime ja mõistsime.

Eelseisva tööhõive tippkohtumise valguses tuleb aga tähelepanu pöörata kolmele eriti tähtsale küsimusele, mis vajavad käsitlemist ja lahendamist: esiteks ei tohiks Euroopa Sotsiaalfondi kasutada üksnes koolitusteks, vaid need koolitused peavad tagama ka tegelike töökohtade leidmise, mitte aga olema pelgalt koolitused koolituse pärast; teiseks peab Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond kohe aktiivsemalt tegutsema hakkama, sest töökohad kaovad juba praegu; kolmas ja kõige olulisem punkt on see, et meie kolleege nõukogus tuleks kutsuda üles hoiduma proteksionismist oma riigi töökohtade suhtes teiste riikide töökohtade kahjuks, sest omavahel kooskõlas ja koos töötades on edu saavutamise tõenäosus suurem.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Kas nõukogu eesistuja on minuga nõus, et praegune olukord ei sarnane mitte niivõrd 1930. aastate omaga, kuivõrd Teise maailmasõja järgse olukorraga, ja et me vajame Euroopa taastamiseks mingit Marshalli plaani laadi algatust?

Kas ta oleks seega nõus, et Euroopa Investeerimispanka ees on võimalus leida investor, näiteks Hiina, kes laenaks talle Euroopasse investeerimiseks raha, mis tagastatakse laenajale spetsiaalsete kaubandustariifide ja Euroopa Liidu kogutava käibemaksu kaudu? Kas ta oleks nõus sellega, et tööhõive konverents on küll teretulnud, kuid me vajame uut mõtteviisi ja midagi sama põrdelist kui see, mida tehti pärast Teist maailmasõda?

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, praegused liikuvuse takistused on kahtlemata noorte tööpuuduses osaliselt süüdi. Meil on suurepärased piiriüleised koolitusprogrammid muu hulgas praktikantidele, kuid sotsiaalsete õiguste ja ravikindlustusega seotud takistused muudavad kogu liikuvuse ja välismaal enda täiendamise väljavaated võimatuks. Mida teeb eesistujariik selle probleemi lahendamiseks?

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Proua juhataja, arvan, et siin on kaks lahknevat mõtet, üks neist härra Crowley'lt ja teine härra Mitchellilt. Pean vajalikuks vältida proteksionistlikke ahvatlusi, sest selle tagajärjel võib töötus mitmes liikmesriigis isegi suurened. Ühes riigis leitud lahendus ei tohiks kahjustada naaberriike ja selle hinda ei peaks maksma tulevased põlvkonnad.

Me vajame meetmeid ja peame praegusele olukorrale reageerima – ning seda me püüamegi teha. Olen nõus härra Mitchelliga, et me vajame tõepoolest plaani, ja meil on juba mõned plaanid ka olemas. Meil on Euroopa majanduse taastamise kava, mis tuleb ellu viia. Loomulikult peame nõu ja teeme koostööd Euroopa Investeerimispankaga. Selle president Maystadt korraldas kaks päeva tagasi konverentsi, kus ta näitas, kui palju on pank kriisi algusest saadik kulutanud – s.o ligikaudu 10 miljardit eurot rohkem kui eelmisel aastal. Euroopa Investeerimispank on näiteks teinud koos Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga ning Maailmapangaga veel ühe algatuse, et eraldada üle 24 miljardi euro väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete vajaduste katmiseks. See on töökohtade säilitamise mõttes oluline.

Mis puudutab Euroopa Sotsiaalfondi ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi määruste läbivaatamist, siis nõukogus jõuti kokkuleppele ettepanekus muuta Euroopa Sotsiaalfondi määrust, lihtsustades kulude kirjapanekut ja suurendades liikmesriikidele tehtavaid makseid. Praegu oodatakse Euroopa Parlamendi seisukohta ja võib juhtuda, et muudetud määrus jõustub selle aasta mais.

Juhataja. – Küsimus nr 3, mille esitas **Mairead McGuinness** (H-0046/09)

Teema: Tootmisstandardite erinevused maailmas

Euroopa piirides on kehtestatud kõrged toiduainete tootmise ja töötlemise standardid, mida me kõik peame kiiduväärseks, kuid samade standardite täitmist ei nõuta impordi puhul. Euroopa standardid on iseäranis toiduainete valmistamise ning riiete ja mänguasjade tootmise osas parimad kogu maailmas, kuid sellised ranged nõuded põhjustavad lisakulusid ja muudavad tootmise Euroopa Liidus kallimaks. Importtooted, mille puhul ei ole sama karmidest keskkonna- ja muudest normidest lähtutud, on leidnud koha meie poeriiulitel, makstes sageli palju vähem.

Mida teeb nõukogu Maailma Kaubandusorganisatsioonis ja teistes üleilmsetes foorumites selleks, et suurendada teadlikkust selles küsimuses ja kutsuda üles järgima kõrgemaid tootmisstandardeid, mis pakuks töötajatele ja tarbijatele paremat kaitset?

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Ma tänan selle küsimuse eest, mis tuli jälle iirlasest parlamendiliikmelt – tundub, et iirlased on meie infotunnis kõige aktiivsemad.

Mis puudutab Maailma Kaubandusorganisatsioonis (WTO) korraldatavat algatust suurendada teadlikkust ja pooldada kõrgemate tootmisstandardite kehtestamist kogu maailmas, siis kõigepealt tahaksin meenutada lugupeetud parlamendiliikmele, et Euroopa Ühenduse peamine kaubanduslääbirääkija WTOs on komisjon, kes tegutseb nõukogult saadud volituste alusel. Seega peaks siin seisma volinik Ashton.

Mis puudutab tootmisstandardeid, siis üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe artiklis XX lubatakse valitsustel tegutseda inimeste, loomade või taimede elu ja tervise kaitse nimel, kui see ei ole diskrimineeriv ega kujuta endast varjatud proteksionismi.

Lisaks käsitlevad neid küsimusi kaks spetsiaalset WTO algatust: sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete ning tehniliste kaubandustõkete lepingud.

Neist esimene on eraldiseisev leping, mis sisaldab põhilisi eeskirju toiduohutuse ning loomade ja taimede tervise standardite kohta. See võimaldab liikmesriikidel kehtestada oma standardid, mis peavad põhinema teaduslikel andmetel. Tehniliste kaubandustõkete lepingutega kohustatakse WTO liikmeid tagama, et tehnilised eeskirjad, vabatahtlikud standardid ja vastavushindamine ei põhjusta tarbetuid kaubandustõkkeid.

WTO liikmeid julgustatakse seega lähtuma rahvusvahelistest standarditest, suunistest ja soovitustest, kui need on olemas. Veelgi rangemate normideni viivaid meetmeid võivad nad võtta üksnes siis, kui selleks on teaduslik põhjendus.

Euroopa Ühendus on kehtestanud kõrged standardid, mille kaudu me kaitseme tarbijaid. Siiski tuleb meil veenduda, et nõutavad standardid ei ole vastuolus eelnimetatud lepingutega.

Me kõik teame, et neis küsimustes ollakse eriarvamusel ja Euroopa Ühendus on selliste meetmete üle peetavates vaidluses sageli asunud kaitsvale positsioonile.

Ühenduse arvates võib hea õigustava aidata muu hulgas vältida tarbetuid takistusi rahvusvahelises kaubanduses ja tagada, et õigusaktid ei piira kaubandust rohkem kui vaja. Samal ajal saab selle abil kaitsta õigust seada riigi poliitika eesmärgid inimeste, loomade ja taimede tervishoiu ning keskkonna valdkonnas näiteks sobivate tasemetena, sealjuures ei tohi neid kohaldada nii, et need muutuksid meelevaldse või põhjendamatu diskrimineerimise vahendiks.

Praegusel finantsvapurustuse ja majanduslanguse ajal ei ole võimalik kõigi WTO eeskirjade ja lepingute täieliku ja tõhusa rakendamise tähtsust üle rõhutada.

Euroopa Ühendus on töötanud selle nimel, et tugevdada rahvusvahelisi standardeid asjaomastes WTO komiteedes, eelkõige tehniliste kaubandustõkete komitees, sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete komitees, intellektuaalomandi õiguste kaubandusasektide nõukogus ning kaubandus- ja keskkonnakomitees. Hiljutine mainimist vääriv juhtum on Euroopa Ühenduse karm seisukohavõtt sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete

komitees veebruari lõpus seoses sellega, et mõned liikmed ei täitnud Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni standardeid.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Tänan nõukogu eesistujat üksikasjaliku ja vormikohase vastuse eest, kuid sooviksin tuua elulise näite, mis aitab teil ehk küsimusest ettekujutust saada. Paari aasta pärast keelab Euroopa Liit puurikanade munade tootmise. Teisel pool piire aga jätkatakse seda ning meie impordime vedelaid munatooteid või munapulbrit puure kasutatavatest kanalatest, mis on Euroopa Liidus keelatud, ning tootjad ei jõua ära imestada, kus on selle asja loogika.

Küsin teilt kui loogilise mõtlemisega ja üksikasjalikke vastuseid andvalt mehelt, et kui me ei keelusta puure kasutatavatest kanalatest pärinevate vedelate munatoodete ja munapulbri importi täielikult, siis kuidas sedalaadi süsteemi põhjendada. Selle keelamine ainult Euroopa Liidu sees on naeruväärne.

Jim Allister (NI). – Härra minister, arvan, et selles küsimuses oli peatähelepanu all konkurentsivõime ja see, kuidas me säilitame Euroopa Liidu tootjate konkurentsivõime. Võttes arvesse, et Euroopa Liidu tootjad, eriti toiduainetootjad, peavad kandma Euroopa Liidu standarditele vastamiseks lisakulusid ja samal ajal konkureerima nendega, kes seda ei tee, siis küsin selliste asjaolude taustal: kas olete veendunud, et Euroopa Liidu tootjate konkurentsivõime säilitamist tuleks rahastada just ühise põllumajanduspoliitika kaudu? Ilma rahastamiseta saab meile osaks just selline saatus, millele proua McGuinness osutas.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Ma ei kuulu just kõige innukamate ühise põllumajanduspoliitika kaitsjate hulka. Üldiselt soosin ma ühise põllumajanduspoliitika reformi jätkamist, kuid loodan, et me ei jõua olukorda, kus peame vedelaid munatooteid või munapulbrit importima. Samuti usun, et enamik Euroopa Ühenduse standardeid kaupade turuleviimise kohta ei põhine mitte siin, Euroopas kokku lepitul, vaid rahvusvaheliselt kehtestatud *Codex Alimentarius*'e ja ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni standarditel. Oluline on, et kõik järgiksid teatud standardeid ning et me ei looks tingimusi, mis nende järgimist tõsiselt õhustaks.

Tehniliste kaubandustõkete lepinguga kohustatakse WTOd ja selle liikmeid tagama, et tehnilised eeskirjad, vabatahtlikud standardid ja vastavushindamine ei põhjusta tarbetuid kaubandustõkkeid.

Juhataja. – Küsimus nr 4, mille esitas **Claude Moraes** (H-0047/09)

Teema: Kliimamuutus

Milliseid ettevalmistusi teeb nõukogu juulikuiseks G8 tippkohtumiseks ja aasta lõpus Kopenhaagenis toimuvaks kliimamuutuste konverentsiks, et edendada rahvusvahelisi läbirääkimisi kliimamuutuse teemal? Eriti huvitab, kas nõukogu on täheldanud Euroopa Liidu ja USA valitsuse koostöö paranemist selles valdkonnas.

Lisaks: milliseid kliimamuutuse vastaseid lisameetmeid on nõukogu kavandanud detsembris kokku lepitud meetmekomplekti toetamiseks?

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Detsembris 2008 lepitati Poznańi konverentsil kokku 2009. aasta tööprogramm, milles määrati selgelt kindlaks sammud, mis tuleb teha 2009. aasta detsembris Kopenhaagenis toimuvaks kliimakonverentsiks. Poznańist läkitati ka sõnum, et praegust finantskriisi ei tohiks võtta mitte kliimamuutuse vastaste lisameetmete takistusena, vaid järjekordse võimalusena muuta põhjalikult meie majandussüsteemi ja liikuda vähem CO₂ heitkoguseid tekitava majanduse poole.

Sellele vaatamata peame endale teadvustama, et see ei ole meie jaoks lihtne. Majandussurutus mõjutab asjaomaste sidusrühmade valmidust katta CO₂ heitkoguste vähendamise kohustustest tulenevaid lisakulusid ning leevendus- ja kohanemismeetmete kulusid.

Eesistujariik Tšehhi kavatseb jätkata jõupingutusi rahvusvahelisel tasandil, et jõuda detsembris Kopenhaagenis eduka kokkuleppeni. Nagu teate, võttis nõukogu eelmisel nädalal jätkuna komisjoni teatisele „Ülatuslik kliimakokkuvõte – eesmärk Kopenhaagenis” ja Euroopa Parlamendi loodud kliimamuutuste ajutise komisjoni tööst lähtudes vastu selleteemalised järeldused, arendades seeläbi edasi Euroopa Liidu seisukohta 2012. aastale järgnevat perioodi hõlmava ulatusliku kokkuleppe suhtes.

Eelseisval Euroopa Ülemkogu kohtumisel loodetakse kokku leppida ka peamistes poliitilistes sõnumites. Lisaks ühisele arusaamale pikaajalistest leevendus-, kohanemis- ning ka tehnoloogiameetmetest on pikaajalise ja tõhusa kliimapolitiitika jaoks sobivate rahastamisvahendite leidmine Euroopa Liidu positsiooni jaoks võtmetähtsusega ja määrab suuresti ära Kopenhaageni konverentsi edukuse.

Euroopa Liit on juba alustanud aktiivset tutvustamistegevust nii põhiliste läbirääkimispartnerite hulgas kui ka peamistes kiiresti areneva majandusega riikides, samuti USA valitsuses, kes on juba väljendanud oma valmisolekut asuda küsimusega taas tulemuslikult tegelema.

Eesistujariik on USA uue valitsusega juba korra kohtunud ja kavandab korraldada niipea kui võimalik ka järgmisi mõttevahetusi. Kliimamuutus on üks teemasid, mida arutatakse 5. aprillil Prahast toimival Euroopa Liidu ja USA mitteametlikul tippkohtumisel. Esimesed Washingtonist kostuvad signaalid on igatahes julgustavad, mistõttu on eriti oluline tagada Euroopa Liidu ja USA hea koostöö, et meie seisukohad oleksid võimalikult kaugeleulatuvad ja et sellest tulenevalt järgiksid peamised kiiresti areneva majandusega riigid meie eeskju.

Et Euroopa Liidu jõupingutused kliimamuutusega võitlemisel annaksid tulemusi, on täiesti mõõdapääsmatu kaasata ka teised peamised CO₂ tekitajad kogu maailmas. Seepärast ongi G8 tippkohtumisele kutsutud mitmed sellised riigid – Lõuna-Aafrika, Egiptus, Hiina, India, Austraalia, Mehhiko, Brasiilia, Indoneesia ja Lõuna-Korea.

Mis puutub kliima- ja energiapaketti, siis Euroopa Liit saatis 2008. aasta detsembris selle vastuvõtmisega väga jõulise poliitilise sõnumi kõigile oma läbirääkimispartneritele kogu maailmas. Nüüd algab selle paketi elluviimine, mis tähendab palju tehnilist tööd.

Nõukogu on teadlik vajadusest määrata veelgi üksikasjalikumad kriteeriumid, mida Euroopa Liit soovib kohaldada, liikudes heitkoguste 20% vähendamise eesmärgist 30% eesmärgini, ning kaalub praegu täiendavaid jõupingutusi ja võimalike riiklike meetmete arendamise sobilikkust, lähtudes komisjoni teatisest. Asjaomane tekst on esitatud ka 2. märtsi 2009. aasta keskkonnanõukogu kohtumise järeldustes.

Claude Moraes (PSE). – Mis saaks infotunnist ilma meie liri kolleegide ning nende sisukate ja selgete sõnavõttudeta? Seekord räägin esimesena mina, et eesistujale oma mõtet edasi anda.

Tahtsin oma küsimusega öelda, et me peaksime endale teadvustama, et eriti meie nooremad valijad – kindlasti ei ole see üksnes minu seisukoht – soovivad ärgitada nii praegust, oma ametiaja keskele jõudnud eesistujariiki, kui ka tulevast eesistujat Rootsit jälgima hoolikalt ameeriklaste püüdlusi, et ei tekiks konflikti, mida mainis ka härra Vondra, kus ühest küljest tegeldakse majanduskriisi, tööpuuduse ja teiste hädavajalike prioriteetidega ning teisest küljest innustatakse võtma kliimamuutuse vastaseid meetmeid, edendatakse kliimamuutuste paketti ning kutsutakse tööstust üles vähendama oma tegevuse käigus tekkivaid CO₂ heitkoguseid.

Ma ei palu midagi ilmvõimatut, vaid tahaksin öelda: palun pidage alati meeles, et need ei ole üksteist välistavad eesmärgid. Paljud meie nooremad valijad kogu Euroopa Liidus räägivad meie eesistujariikidele täpselt sedasama.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Kui ma mõtlen kliimamuutuse mõjule, näiteks pikkadele põuaaperioodidele, joogiveevarude vähenemisele ja suurte alade kõrbestumisele Euroopas, siis tahaksin küsida, kas nõukogu kaalub Euroopa niisutussüsteemi arendamist.

Usun, et põllumajandusse investimine peab praegusel majanduskriisi ajal olema prioriteet. Pealegi on põllumajandus Euroopa Liidu kaubandusbilansi seisukohalt ülimalt oluline valdkond ning me peame tagama Euroopa kodanikele piisava hulga kättesaadava ja tervisliku toidu olemasolu.

Avril Doyle (PPE-DE). – Tahaksin meenutada nõukogu eesistujale, et detsembris toimunud tippkohtumisel jõudsid kõik riigipead ja valitsusjuhid kokkuleppele avalduses, milles märgiti muu hulgas, et 2009. aastal Kopenhaagenis sõlmitava rahvusvahelise kliimamuutuste alase kokkuleppe raames kasutatakse nende puhul, kes seda soovivad, osa oksjonil saadud tuludest kliimamuutuste mõju leevendamise ja nendega kohanemise meetmete võimaldamiseks ja rahastamiseks kõnealuse kokkuleppe ratifitseerinud arengumaades, eelkõige vähim arenenud maades.

Minu küsimus on väga lihtne. Kuna tippkohtumise avaldused ei ilmu Euroopa Liidu Teatajas ega üheski protokollis enne teie eesistumisaaja lõppu, härra minister, siis kas oleks võimalik lisada detsembri tippkohtumisel tehtud avalduse täistekst meie protokollis? Selliste tähtsate avalduste kättesaadavus on väga oluline.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Arvan, et see on esitatud märtsi alguses toimunud keskkonnanõukogu kohtumise järeldustes. Mul ei ole neid dokumente kaasas, nii et kontrollin selle hiljem hoolikalt üle. Mulle tundub, et olen seda avaldust lugenud. Oleme kevadisest Euroopa Ülemkogu kohtumisest juba ette jõudnud ja ma ootan kõigi nende ambitsioonikate eesmärkide kinnitamist.

Ma ei tea, kas suudame välja käia piisavalt raha, et aidata arengumaid leevendus- ja kohanemismeetmetega – mis tõstatab omakorda mõned muud küsimused –, sest läbirääkimised USA ja teiste partneritega on alles algusjärgus ning praegu ei oleks mõistlik kõiki oma kaarte avada.

Arutelu ameeriklastega jätkub. Keskkonnaministri asetäitja kohtus käesoleva kuu algul Carol Browneriga ja Tšehhi keskkonnaministril Martin Bursíkil seisab ees kohtumine partneritega Washingtonis – minu teada selle nädala lõpus või järgmise kuu algul –, nii et dialoog juba käib.

Jah, muidugi peame leidma ühised lähtepunktid. Ühest küljest kestab majanduskriis, teisalt on meil kaugeleulatuvad keskkonnamärgid. Teil on õigus, et me võime leida palju koostöömise võimalusi ja pole vaja tülitseada. Kui loete Euroopa majanduse taastamise kava, siis selles on palju programme, millel on roheline sisu või vorm. Samal ajal tuleb teha veel palju teavitustööd üldsuse hulgas. Euroopa Liidu liikmesriikide tingimused ei ole paratamatult alati ühesugused, nii et eeldatavasti ootab meid selles valdkonnas ees suur töö üldsusega ja palju avalikku diplomaatiat.

Juhataja. – Küsimus nr 5, mille esitas **Liam Aylward** (H-0050/09)

Teema: Liiklusohutus

Tšehhi eesistumisaja prioriteetide kohaselt vajab Euroopa teedel hukkunute suur arv kogu Euroopa jõupingutusi liiklusohutuse parandamisel.

Kuidas plaanib eesistujariik selle küsimusega tegeleda?

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Nagu lugupeetud parlamendiliige märkis, kuulub liiklusohutuse suurendamine ja ühenduse teedel surmaga lõppevate liiklusõnnetuste suure arvu vähendamine Tšehhi eesistumisajal veondusvaldkonna prioriteetide hulka. See ei ole üllatav, sest meie riik asub täpselt Euroopa keskel. Liiklustihedus ja sellega seotud ohud on meie jaoks esmatähtsad.

Tundes samasugust muret nagu teie ja mõeldes olukorra parandamisele lähiajal, plaanis eesistujariik korraldada sel kevadel nõukogu kohtumisel ministrite arutelu liiklusohutuse edasise arengu üle seoses uue liiklusohutuse tegevuskava ettevalmistustega. Kuna aga komisjon teatas eesistujariigile oma kavatsusest lükata uue tegevuskava vastuvõtmise aega edasi, peab eesistujariik Tšehhi seda arutelu enneaegseks.

Kui tuua üks näide meie konkreetsest eesistumisaja tegevusest liiklusohutuse valdkonnas, siis jõudsid nõukogu ja Euroopa Parlament lõplike läbirääkimisteni ettepaneku üle võtta vastu määrus, mis käsitleb mootorsõidukite üldise ohutusega seotud tüüvikinnituse nõudeid. Nagu teate, suutsid eesistujariik ja Euroopa Parlamendi esindajad saavutada selles ettepanekus kokkuleppe ning Euroopa Parlament võttis määruse eile vastu. Üldise ohutuse määrusega tehakse kõikide sõidukite puhul kohustuslikuks elektroonilised stabiilsuskontrollisüsteemid ning raskeveokite puhul kõrgetasemelised hädapidurdussüsteemid ja sõidurajalt kõrvalekalldumise hoiatussüsteemid. Nende uute seadmete abil saab märkimisväärselt parandada sõidukite turvalisust ja ilmselgelt suurendab nende kasutuselevõtt uute sõidukite kohustuslikus standardvarustuses liiklusohutust.

Tänu esimesel lugemisel saavutatud kokkuleppele muutub elektrooniline stabiilsuskontrollisüsteem uutes autodes kohustuslikuks alates 2011. aastast, s.o aasta varem, kui komisjoni ettepanekus oli esialgu ette nähtud. Lisaks hakkas nõukogu just analüüsima komisjoni tegevuskava intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtuks Euroopas ja sellele lisatud ettepanekut võtta vastu direktiiv, millega kehtestatakse raamistik intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmiseks maanteetranspordis ja liideste jaoks teiste transpordiliikidega. Mõlemas dokumendis on üheks eesmärgiks liiklusohutuse parandamine info- ja sidetehnoloogia rakendamise kaudu maanteeveosektoris.

Eesistujariik kavatseb paluda ministreid võtta tänava märtsis toimival nõukogu kohtumisel vastu nõukogu järeldused tegevuskava kohta ning kinnitada juunis toimival nõukogu kohtumisel üldine seisukoht või poliitiline kokkulepe eelnimetatud ettepaneku suhtes. Intelligentsete transpordisüsteemide osakaalu liiklusohutuse valdkonnas arutatakse ka transpordiministrite mitteametlikul kohtumisel aprilli lõpus minu kodumaal Litoměřice linnas.

Intelligentsete transpordisüsteemid ja rakendused, näiteks automaatne hädaabikõne ja juhi valvsuse vähenemist tuvastavad süsteemid, kiirusehoiatused ja alkoholilukud, võiksid meie liiklusohutust märkimisväärselt suurendada. Ainuüksi elektrooniline stabiilsuskontrollisüsteem ja automaatne hädaabikõne aitaksid Euroopa Liidus päästa kuni 6500 inimest aastaks, kui neid täielikult rakendada. Kuna liiklusohutus on eesistujariigi

jaoks tähtis, analüüsib ta ka muid selleteemalisi ettepanekuid, mida komisjon võib lähiajal esitada – kui juuni lõpuni jääb lühike seda vähegi võimaldab.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Jällegi üks küsimus lirimaalt, kuid seekord meie enda keeles. Mis on teie arvates peamised põhjused nii suure liiklussurmade arvu taga? Kas eesistujariik Tšehhi kavatseb hakata kuidagi uuesti kooskõlastama praegu Euroopa riikides kehtivaid erinevaid sõidukite korrasoleku norme? Ja veel: kas Teie meelest tuleks liiklussurmade arvu vähendamiseks kasutada ka muid vahendeid peale tehnoloogia?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Euroopa Liit ei ole liiklusõnnetuste arvu vähendamiseks piisavalt ära teinud. Liiklusohutust saab suurendada infrastruktuuri investeerimise, liiklejate käitumise parandamise ja liiklusega seotud õigusaktide täitmise teel.

Euroopa Komisjon on esitanud ettepaneku võtta vastu direktiiv karistuste piiriülese täitmise kohta juhtudel, mil liikluseeskirjade rikkumise eest on määratud trahv. Euroopa Parlament kiitis selle hääletamisel heaks. Mis järgus on selle menetlemine praegu ja kui tõenäoline on, et Euroopa Liidu Nõukogu võtab selle vastu?

Jim Higgins (PPE-DE). – Esiteks tahaksin küsida, kas nõukogu on nõus, et me vajame surmaga lõppevate liiklusõnnetuste ja hukkunute arvu vähendamisel iga liikmesriigi jaoks konkreetseid sihtarve.

Teiseks, kas nõukogu on nõus sellega, et me vajame sellist karistuste täitmise süsteemi, mille puhul saab ühe riigi jurisdiktsioonis toimepandud õigusrikkumist menetleda sama riigi kohtus isegi siis, kui õigusrikkuja on naasnud oma kodumaale?

Lõpetuseks avaldan heameelt nõukogu esitatud teate üle automaatse hädaabikõne (*eCall*) kohta, kuid millal muutub see kõikides liikmesriikides kohustuslikuks? See on eluliselt tähtis liiklusõnnetuste, eriti vaid ühe sõidukiga juhtuvate õnnetuste puhul.

Alexandr Vondra, nõukogu eesistuja. – Kõigepealt olgu öeldud, et ma saan aru, kui väga tähtsaks muutuvad need teemad valimiskampaania ajal, sest liiklusohutuse küsimus läheb kõigile korda. Arvan, et me peame teadvustama üht asja – valitsused ja eriti veel Euroopa Ülemkogu ei saa vastutada absoluutselt kõigi elude eest meie teedel. See on samuti ja eelkõige roolis olevate juhtide kohustus.

Ent muidugi peame sellele küsimusele keskendumale ja olgu veel kord öeldud, et meie jaoks on see prioriteetne; seega tuleb meil selles vallas arutelu jätkata. Seepärast valisimegi selle teema aprilli lõpus toimuva transpordiministrite mitteametliku kohtumise üheks peamiseks päevakorrapunktiks; ja ma ütlen oma kolleegile meie valitsuses, meie transpordiministrile, kui oluline on see teema ka teie jaoks.

Mitteametliku kohtumise peamine teema on intelligentsete transpordisüsteemide kasutamine Euroopa Liidus. Liiklusohutus ja turvalisus on kahtlemata üks kuuest prioriteetsest tegevusvaldkonnast, mis komisjon on oma intelligentsete transpordisüsteemide tegevuskavas nimetanud. Me soovime seda arutelu jätkata.

Juhataja. – Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

Sellega on infotund lõppenud.

(Istung katkestati kell 19.10 ja seda jätkati kell 21.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: LUISA MORGANTINI

asepresident

15. Roheline raamat Euroopa tervishoiutöötajate kohta (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on roheline raamat Euroopa tervishoiutöötajate kohta.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Proua juhataja, mul on väga hea meel, et te kutsusite mind rääkima Euroopa Parlamendile rohelisest raamatust Euroopa tervishoiutöötajate kohta, mille komisjon võttis vastu 10. detsembril 2008.

See kutse langes sobivale ajale, sest konsulteerimise etapp hakkab lõpule jõudma ja selle otsad tõmmatakse kokku käesoleva kuu lõpus.

On selge, et surve Euroopa Liidu tervishoiusüsteemile üha suureneb rahvastiku vananemise, terviseohtude ning ka uue tehnoloogia kallinemise ja patsientide kasvavate ootuste tõttu – ja kõik see langeb ajaliselt kokku raske majandusliku olukorraga.

Ilma hästi koolitatud ja motiveeritud tervishoiutöötajateta kogu Euroopa Liidus satub Euroopa tervishoiusüsteemide rahaline jätkusuutlikkus ohtu ja tervisealane ebavõrdsus kasvab.

Euroopa rahvastiku vananedes vananevad ka tervishoiutöötajad, aga nende asemele ei tule piisavalt palju uusi. Me peame analüüsima võimalikke põhjusi, miks puudub noortel huvi saada tervishoiutöötajaks.

Just see asjaolu ja tervishoiutöötajate liikuvus nii riigis kui ka liikmesriikide vahel põhjustavad ühesuguseid tervishoiutöötajatega seotud probleeme enamikus Euroopa tervishoiusüsteemides.

Ootan rohelisele raamatule aktiivset tagasisidet paljudelt tervishoiuvaldkonna sidusrühmade organisatsioonidelt, kes on väljendanud muret selle tähtsa küsimuse pärast.

Samuti ootan Euroopa Parlamendi liikmete tähelepanekuid. Need aitaksid meie tööle tõesti kaasa ja teeniksid meie ühist eesmärki.

Saadavate vastuste analüüsi toel saame välja töötada Euroopa Liidu tasandi strateegiaid, mis toetaksid liikmesriike kõnealuste raskustega toimetulekul.

Tervishoiutöötajate teemaline arutelu seisab lahus nendest teemadest, mida käsitletakse direktiivi eelnõus patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriülese tervishoiu.

Nimetatud ettepanekus keskendutakse eeskirjadele ja meetmetele, mis on vajalikud, et teha ohutu ja kvaliteetne tervishoiuteenus kogu Euroopa piires liikuvatele patsientidele võrdsetel tingimustel kättesaadavaks.

Eelnõu peaeesmärk on jõustada õiglaselt ja järjekindalt patsientide õigusi Euroopa Kohtu tunnustatud kujul. Sellega ei püüta reguleerida piiriüleste tervishoiuteenuste osutamist, asutamisvabadust ega tervishoiutöötajate liikuvust.

See aga ei tähenda, et direktiivi eelnõus oleks jäetud kõrvale võõrsil patsiendile osutatava tervishoiuteenuse ohutus ja kvaliteet – see on lahutamatult seotud keskkonnaga, milles tervishoiutöötajad teenust osutavad.

Selles küsimuses on direktiivi eelnõus sõnastatud väga selge põhireegel: piiriülese tervishoiuteenuse puhul kohaldatakse ravi pakkuva riigi eeskirju.

Sooviksin lühidalt nimetada ka teisi sätteid, näiteks ettepaneku artiklis 5 öeldut: liikmesriigid kohustuvad määrama kindlaks riiklikud kvaliteedi- ja ohutusnõuded, rakendama neid tõhusalt ja muutma need avalikkusele kättesaadavaks. Tervishoiuteenuste osutajad esitavad kogu vajaliku teabe, et võimaldada patsientidel teha teadlik valik, sh üksikasjaliku teabe nende kindlustuskaitse või kutsevastutusega seotud muu individuaalse või kollektiivse kaitse vahendi kohta, mida nõutakse kõigis riikides – nii on patsientidel võimalik esitada kaebusi ning neile heastatakse kahju ja makstakse hüvitist, kui nad kannavad neile osutatud tervishoiuteenuse tagajärjel kahju.

Nende põhimõtete ja eeskirjadega määratletakse minu arvates direktiivis selgesti patsiendi ja tervishoiuteenuse osutaja suhe, et tagada tõese teabe esitamine ning ohutu ja kvaliteetne ravi Euroopa kodanikule, kes on otsustanud minna ravile mõnda teise liikmesriiki.

Samuti meenutan, et minu kolleegi, volinik McCreevy peamisse vastutusalasse jääb veel üks oluline Euroopa Liidu õigusakt, milles reguleeritakse arstide, meditsiiniõdede, hambaarstide, ämmaemandate ja farmatseutide kutsequalifikatsiooni vastastikust tunnustamist. Pean silmas direktiivi 2005/36/EÜ, mis on praeguseks juba jõustunud. Direktiivis pannakse liikmesriikidele ka konkreetseid kohustused seoses tervishoiutöötajate liikuvust puudutava teabevahetusega. Andmevoogude töötlemist lihtsustab siseturu teabesüsteemi kasutamine, mis võimaldab juba elektroonilist teabevahetust viie peamise tervishoiueriala puhul. Siseturu teabesüsteem kavatakse kasutusele võtta kõigil reguleeritaval erialadel.

Kokkuvõtlikult võib öelda, et üks peamisi järgmisel aastakümnel Euroopa ees seisvaid ülesandeid on toimetulek Euroopa Liidu tervishoiutöötajaid puudutavate probleemidega sel moel, et tervishoiusüsteemide rahaline jätkusuutlikkus on tagatud. Selleks on vaja kõikehõlmavat tegevuskava, sest ükski liikmesriik ei suuda omaette tegutsedes kuidagi lahendust leida. Lahenduseks ei saa olla lihtsalt tervishoiutöötajate ärameelitamine arenguriikidest, kus nende puudus on veelgi suurem.

Sellele mõeldes antakse rohelises raamatus võimalus pidada arutelusid ja leida päevakohaseid lisaküsimusi, mille tulemuseks peaks olema vajaduse korral ühismeetmete väljatöötamine. Tean, et teie ootused on kõrged, ja loodan, et te aitate otsida lahendusi, mis toetaksid tervishoiutöötajate hindamatut mõju meie kõigi eludele.

Juhataja. – Proua volinik, ma ei kahtle selles, et vastuseks oma üleskutsesele esitada oma mõtteid Euroopa tervishoiutöötajate rohelise raamatu kohta saate parlamendiliikmetelt väga sisukaid tähelepanekuid.

John Bowis, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Proua juhataja, tahaksin tänada volinikku esiteks selle eest, et ta nõustus loobuma oma vabast õhtupoolikust, et tulla siia meie ette, pilgeni täis parlamendisaali, ja teiseks tema öeldud sõnumi eest. Tegemist on olulise rohelise raamatuga ning see peaks vallandama ulatusliku arutelu nii Euroopa Parlamendis kui ka väljaspool seda.

Volinik tõstatas oma äsjases sõnavõtus paar küsimust, sh küsimuse selle kohta, miks ei tule juurde uusi meditsiiniõdesid ja arste. Lubage mul öelda, et minu meelest on see vaid üks pool küsimusest. Teine pool küsimusest on see, miks nii paljud neist lahkuvad. Lahenduse võti peitub tervishoiutöötajate värbamise ja töö hoidmise viiside leidmises. See puudutab eelkõige ehk õdesid, aga ka arste, teisi terapeute jne. Minu arvates peame vaatama olemasolevat karjäärirakstruktuuri. Peame mõistma, kuidas edutamist nähakse ühe võimalusena. Peame lõhkuma mõned barjäärid nii kutsealadel kui ka nende vahel. Peame tagama mugava töökeskkonna. See on raske, kuid võib olla ka meeldiv. Peame tagama, et Euroopas oleks teadusasutusi uuringute tegemiseks, et inimesed ei läheks ära välismaale. Võib-olla peaksime kõigepealt kuulama ära töötajad, kes puutuvad selle teemaga kõige otsesemalt kokku. Tean omast kogemusest valitsuse liikmena ja teie teate volinikuna, et liiga tihti kuulame me kutseala juhtivtöötajaid ega lähe haigevoodite juurde, et kuulata õdesid ja arste, kes näevad tegelikult igapäevaprobleeme. Kui me teeksime seda rohkem, siis ehk saaksime ka oma poliitika paremini paika.

Loomulikult tahan – nagu ka volinik – nimetada omaenda koostatud raportit, Euroopa Parlamendi seisukohti piiriülese tervishoiu valdkonnas. Ütlesime kohe algul, et kõige selle juures on olulised kaks meetet, mida ei võetaks samal ajal. Üks neist on mõistagi seotud patsientide turvalisusega ja see on hoogsalt edasi arenenud. Teine on mõnevõrra maha jäänud. See puudutab tervishoiutöötajaid. Me vajame piiriülese tervishoiu jaoks teenust osutavaid tervishoiutöötajaid, tagalat, et patsiendid saaksid turvaliselt ja kindlustundega ühest riigist teise liikuda. Siin Strasbourgis olles mõtleme Strasbourgi, Liège'i ja Luxembourgiga näitel sellest, kuidas tugikeskuste võrgustiku idee võiks olla väärtuslik nii patsientide kui ka õppe- ja teadustegevuse seisukohast.

Volinik mainis tervishoiutöötajate liikuvust ja me peamegi kaaluma võimalusi selle teostegemiseks, seadmata seejuures ohtu patsientide turvalisust. Leian, et tingimata peaks see hõlmama ka keeleoskuse teste – keeleoskus ei ole küll takistus, kuid patsiendid vajavad selles osas kaitsvat meetet. Volinik viitas ka kutsevalifikatsioonide tunnustamisele. See on ilmselgelt oluline, ükskõik, kas teid ravib koduvisiidile tulnud arst või te lähete välisriiki mõne sealse arsti juurde. Teatud kutsealad – näiteks kiirpraktika – on mõnes riigis tunnustatud, mõnes aga mitte. Oma kavade koostamisel peame kaaluma võimalusi, kuidas tuua need täiendavad tervishoiutöötajad tähelepanu keskmesse.

Loomulikult peame tagama ka patsiendi turvalisuse, kui mõelda distsiplinaarkorras karistatud või litsentsist ilma jäänud arstidele, õdedele ja tervishoiutöötajatele, ning oma raportis palungi ma komisjoni sellele kaasa aidata. Minu arvates on tegemist teemaga, mida peaksime põhjalikumalt analüüsima.

Volinik viitas õigustatult ajude äravoolule. On traagiline, et me ise ei koolita piisavalt palju tervishoiutöötajaid, vaid krabame neid teistest riikidest, kes saavad neid vaevu endale lubada. Kui vaadata statistikat, siis näeme, et keskmiselt üks arst neljast ja üks õde kahekümnest on oma väljaõppe saanud Aafrikas ja töötab mõnes OECD riigis. Asi on osaliselt selles, et meie riigid avaldavad neile survet, ning osaliselt selles, et meie valitsusvälised organisatsioonid kasutavad neid samuti ja värbavad neid asjaomasesse riiki, makstes neile rohkem kui nende koduriigis. Seega ei lähe nad enam sinna tagasi tööle.

Kõik need asjaolud on tähtsad, proua volinik. Me peame mõtlema tervishoiutöötajate turvalisusele. Peame võtma oma aruteluküsimuste hulka ka süstlatorkevigastused ja haiglatest saadavad nakkused, samuti rünnakud personali vastu. Teame hiljuti ämmaemandatega peetud vestluse põhjal raskustest ametikindlustuse saamisel. Need on mõned teemad, mis on loodetavasti esiplaanil meie aruteludes selle väga oodatud rohelise raamatu üle.

Jules Maaten, fraktsiooni ALDE nimel. – (NL) Proua juhataja, toetan igati enamikku härra Bowise öeldust. Teie esitatud roheline raamat, proua volinik, on suurepärane dokument. On ütlema selge, et – nagu alati rohelistel raamatutel puhul – ootame põnevusega reaktsioone sellele. Need on osaliselt muidugi etteaimatavad, kuid sellegipoolest igati kasulikud, sest neid saab arvestada võimalikes edaspidistes õigusaktides.

See roheline raamat on oluline, sest selles sisalduv teema nõuab endaga tegelemist. Roheline raamat kasvas välja poleemikast Frits Bolkesteini ettepanekute üle ning ma pean kiiduväärseks, et komisjon tegeleb sellega just sel viisil – hoolikalt ja roheline raamatu vahendusel –, jättes rohkesti ruumi aruteludeks, sest kõnealune teema tekitab minu meelest eelkõige palju muret. Just seepärast ei tahagi ma piirduda oma sõnavõttus vaid töötajate tervishoiu teemaga, sest arvan, et ka muudes valdkondades tabab meid samasugune hirm tundmatuse ees, nagu see on Euroopa mõõtmega tervishoiuvaldkonnas.

Viimastel aastatel on Euroopa rahvatervise vallas palju ära tehtud nii teie eelkäijate kui ka teie enda juhtimise all, proua volinik, mistõttu tahaksingi kasutada võimalust avaldada teile heakskiitu selle jälje eest, mille olete suutnud suhteliselt lühikese aja jooksul tervishoiupoliitikasse jätta. Ma ei pidanud seda nii napi aja jooksul üldse võimalikuks ja usun, et võime kõik tunda uhkust selle üle, mil viisil see teil õnnestus.

Viimastel aastatel on palju saavutatud kas või näiteks pediatrilaravimite vallas – küsimuses, mille problemaatilisusest ei ole üldsus isegi teadlik, kuid kus Euroopa tasandi lahendus on vägagi päevakajaline, sest liikmesriigid ei suuda sellega üksi toime tulla. Just siin ilmneb mastaabisäästu tõeline kasu. Minu arvates kehtib see ka teistes valdkondades – näiteks tubakapoliitikas ja suitsetamisvastases tegevuses –, kus Euroopa Liit ei näita eeskujut mitte üksnes liidus sees, vaid ka sellest väljaspool. Ka selles vallas muudab meie tegevuse tõhusaks just mastaabisääst. Tegeleme aktiivselt ka piiriülese tervishoiu ja patsientide õiguste kaitsmisega Euroopas, mis toimub samuti raportöör John Bowise valvsa pilgu all, ning eeldan, et jõuame hea tulemuseni selleski valdkonnas.

Ometi on kõigi arutatavate teemade puhul näha alati nii ministrite kui ka riikide parlamentide liikmete vastuseisu tervishoiuvaldkonnas tehtava Euroopa koostöö süvendamisele. Oleme kõik veendunud, et Euroopa Liidu 27 tervishoiumudelit on parim just meie oma. Kõik vestluspartnerid püüavad sind veenda, et üksnes nende süsteem on erakordne. See on loomulikult võimatu. Ei saa olla nii, et kõik 27 süsteemi on korraga parimad.

On ütlemtaagi selge, et igas riigis on oma süsteemile palju mõeldud. Igatihe juures on arvesse võetud inimesi ja häid kavatsusi. Kui lõpuks saavutatakse läbi raskuste tasakaal, tormab äkki kohale Euroopa Liit mõttega, et juhtumisi teab tema, mis on kõige parem. Ma mõistan väga hästi, miks see tekitab vastuseisu.

Mõnes üksikus valdkonnas, näiteks haruldaste haiguste puhul, saaks just mastaabisääst tuua kasu nii patsientidele kui ka süsteemidele. Leidub rohkesti põhjuseid, miks Euroopa peaks rahvatervise valdkonnas aktiivsemalt tegutsema. Umbes 40 000 patsienti ootab Euroopas doonororganit ja iga päev sureb nendest ligikaudu 10.

Igal aastal nõuab alkoholi kuritarvitamine 195 000 elu ja see läheb Euroopa majandusele maksma 125 miljardit eurot. See on probleem, mida ei ole tõenäoliselt sobivaim lahendada isegi mitte riigi, vaid kohaliku üksuse tasandil. Mõned suundumused on siiski täheldatavad kogu Euroopas, näiteks alkoholi kuritarvitamine noorte hulgas. Me peame analüüsima, kas sellega ei oleks lõppkokkuvõtteks ikkagi parem tegeleda Euroopa tasandil. Siiski sunnib praegu kehtiv alusleping meid nende probleemidega tegelema.

Sellele vaatamata peame rohkem saavutama näiteks seoses tervishoiuteenuste tegeliku vaba liikumisega – just selle poolest ongi roheline raamat väärtuslik. Olen kindel, et kui näeksime kõiki oma probleeme, mida leidub omajagu, ning pakuksime neile lahendusi, mis aitaksid näiteks meditsiinitöötajate eksimusi ära hoida või suurendada patsientide, aga ka tervishoiutöötajate õiguskindlust, siis lõppkokkuvõtteks saaksid kõik sellest kasu – seda juhul, kui see vaba liikumine on korraldatud vastutustundlikult ja saab kõigest hoolimata võimalikuks.

Olen veendunud, et kui organidoonorluse ja pandeemiate ennetamise tõhusa koostöö küsimust – teema, mille ma alati tõstatan – ei käsitleta Euroopa tasandil, siis seisame suurte probleemide ees, kui kunagi tulevikus levib Taist meie suunas mingi griepideemia. Tegelikult peaks komisjon sellistel juhtudel suutma võtta kriisimeetmed 24 tunni jooksul.

Lõpetuseks olgu öeldud, et artikkel 152 ei täida minu arvates oma eesmärki, kui küsimus on tõhusate Euroopa meetmete korraldamises edaspidi. Kui kunagi kaugemas tulevikus mõeldakse aluslepingu muutmisele, siis peaksime minu arvates kaaluma rahvatervise õigusliku aluse laiendamist uues lepingus.

Bart Staes, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (NL) Proua juhataja, tahaksin sarnaselt John Bowise ja Jules Maateniga avaldada volinikule kiitust roheline raamatu eest, mida ei avaldatud minu meelest mitte päeva ega tundigi liiga vara. Volinik ütles ka ise, et vananeva rahvastiku suuruse kasv avaldab tõepoolest suuremat survet tervishoiusüsteemidele, aga samuti ja peamiselt just sealsetele töötajatele. Igaüks, kes vaevub kuulama

kõnealuses valdkonnas töötavaid inimesi, teab, et üldised töötingimused on ülimalt rängad nii füüsiliselt kui sageli ka vaimset.

Töö selles sektoris on vaevanõudev ja tihti alatasustatud. Seega ei tohiks tulla üllatusena tööjõu suur voolavus selles valdkonnas. Samuti on tõsi see, et liigagi tihti on lepingud väga ebakindlad, mistõttu paljud inimesed lõpetavad selles valdkonnas töötamise ennetähtaegselt. Minu arvates peab Euroopa Liit seetõttu tegelema oma poliitikas mitme tahuga: jätkusuutliku tööhõive, hea töökeskkonna, turvaliste töötingimuste, ajude äravoolu vältimise ja inimväärsete tööoludega.

Volinik viitas õigustatult direktiivile, millega John Bowis praegu töötab – piiriülese tervishoiu direktiivile. Kui ma olen vestelnud kõnealuse valdkonna töötajatega, on nad juhtinud agaralt tähelepanu ka tervishoiu alal töötamise ja tööaja direktiivi seosele. Selles direktiivis lähtutakse praegu tööaja kestuse määramisel lepingutest, mitte aga inimestest.

Olen kuulnud, et mõned Poola arstid töötavad nädala sees tavalepingute alusel Poola haiglates ja sõidavad nädalavahetuseks Ühendkuningriiki 48-tunnist vahetust tegema. See on loomulikult midagi ennekuulmatut. Seda tuleks tööaja direktiivis eriti arvesse võtta. Loodan seega, et see teema tuleb käsitlelele ka meie arutelus rohelise raamatu üle.

Konstantinos Droutsas, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (EL) Proua juhataja, rohelises raamatus Euroopa tervishoiutöötajate kohta avaldatakse kapitaliomanike ja Euroopa Liidu plaan anda tervishoid ja sotsiaalse heaolu tagamine erakätesse, millega kaasnevad tervishoiuvaldkonnas valusad tagajärjed töötavatele ja lihtrahva perekondadele.

Need muutused moodustavad osa suurematest lihtrahva vastastest vähikäikudest sotsiaalkindlustuse ja sotsiaalteenuste alal, mida soositakse kõigis Euroopa Liidu riikides ning mis leiavad aktiivset toetust ja kaasosalust vasak- ja paremsentristlikelt jõududelt, kes käsivad tervist kaubana, kapitalikasumi teenimise allikana, ning patsiente ja nende perekondi klientidena.

Põhieesmärk on laiendada äritegevuses kapitali kasutamise aktiivsust ja rajada süsteem, milles avaliku sektori tervishoiuteenuseid osutatakse erasektori kriteeriumide alusel, erasektoriga konkureerides.

Sellise äriks muudetud tervishoiusüsteemi esimesed ohvrid on sellesamas valdkonnas töötavad inimesed. Euroopa Liidu tervishoiutöötajatest 10% töötab sageli vastuvõetamatutes tingimustes, mis on patsientidele ohtlikud. Tööajapiirangute pidev rikkumine on tõenäoliselt pigem reegel kui erand. Töötajate palka vähendatakse (vähemalt avalikus sektoris) ja erakindlustusseltside valikute tõttu väheneb ka nende töö mõjus. Rohelise raamatu keskne teema on töötajate liikuvus ja Bolkesteini direktiivi reeglite rakendamine tervishoiuvaldkonnas.

Tervis on sotsiaalne väärtus, mitte tarbekaup. Tervishoiutöötajad osutavad sotsiaalteenust ega ole tulu teenimise vahend. Üksnes võideldes saavad töötajad tagada, et ainult valitsuse tagatavad tasuta teenused, mis on täiesti lahus igasugusest erasektori äritegevusest, on heatasemelised.

Kathy Sinnott, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – Proua juhataja, tervishoiu alal töötab rohkem inimesi kui mis tahes muus valdkonnas. Tervishoiutöötajate hulgast tulevad meile esimesena pähe arstid, õed, farmatseudid ja hambaarstid, kelle tööd toetavad radioloogid, laborandid, teadlased, terapeudid, biokeemikud ning tohutu hulk haldus- ja muid töötajaid, kes panevad tervishoiuteenused toimima.

Neile lisaks on veel üks rühm spetsialiste: taimedega ravitsejad, kiiropraktikud, osteopaadid, homöopaadid ja dietoloogid, kes eelistavad rohkem loomulikku lähenemist tervisele.

Peale nende on veel lähisugulaste hooldajad – suurim tervishoiutöötajate rühm –, kes rabavad tööd päeval ja ööl, saamata tervishoiusüsteemilt selle eest tasu.

Kui minna tagasi esimese rühma juurde, siis komisjon väljendab oma raportis muret, et tavapärase meditsiini valdkonnas töötavate spetsialistide arv ei ole piisav, et tulla toime kasvava nõudlusega. Komisjon rõhutab veelgi vajadust tuua noori selle valdkonna elukutsete juurde. Mõnes riigis ei ole see aga probleem.

Irimaal tegi 3500 noort eelmisel kuul eksami, püüdes kindlustada endale ühe meditsiinikooli paarisajast õppekohast. Samuti kavatseb õenduse, ravi jms erialadele kandideerida palju rohkem noori, kui meie ülikoolid soovivad vastu võtta.

Proua volinik, küsimus ei ole noorte meelitamises tervishoiuvaldkonda. Küsimus on neile praktikavõimaluste pakkumises. Meie keskkooliõpilased Irimaal püüdvad meditsiinarjääri poole, kuid paraku on see tehtud

kättesaamatuks nõudlusele mittevastavate piirmäärade süsteemi tõttu, mis põhjustab suurt spetsialistide puudust.

Tean, et samalaadseid ebakõlasid väljaõppe ja nõudluse vahel esineb ka teistes Euroopa riikides. Mulle tundub, et teie püüdlus meelitada noori selle valdkonna elukutsete juurde tekitaks neis üksnes pettumust, kuni me ei paku neile erialaoskuste omandamise võimalust.

Kuna me ei ole lasknud neil praktiseerida ja oleme seega kunstlikult loonud spetsialistide puuduse, peame hädaga tooma meditsiinipersonali kolmandatest riikidest – isegi kõige vaesematest riikidest –, jättes sealsed inimesed arstiabita ja põhjustades ajude äravoolu.

Teine tervishoiutöötajate rühm, keda ma nimetasin, näteks taimedega ravitsejad, on raportis kahjuks üldse käsitlemata jäänud. Nii jääb tunnustamata nende väärtuslik panus eurooplaste tervena hoidmisel ja see ei ole kooskõlas paljude nende eurooplaste sooviga, kes otsivad abi just nendelt spetsialistidelt.

Kõnealune valdkond on väga oluline. Komisjoni ilmselged katsed suruda seda direktiividega – näiteks vitamiine ja mineraalaineid sisaldavate toidulisandite direktiiviga – tagaplaanile suurendavad veelgi kasvavat lõhet Euroopa Liidu poliitika ja inimeste igapäevaste tervisega seotud valikute vahel.

Lõpetuseks tahaksin rääkida kolmandast, kõige suuremast tervishoiutöötajate rühmast: lähisugulaste hooldajatest. Nemad vaatavad hoold vajavate eakate ja puuetega inimeste järele. Vajame neid iga aastaga üha rohkem, mitte vähem. Euroopa rahvastiku vananedes ja puuetega inimeste arvu kasvades ei saa me kõnealuseid hooldajaid iseenesestmõistetavaks pidada. Ainus viis selliste elutähtsate hooldajate püsijäämiseks on nende töö toetamine.

Ühesõnaga on meie tervishoiutöötajad olulisemad kui kunagi varem. Komisjonil on õigus, et esile on kerkimas uued ja vanad terviseohud, näiteks nakkushaigused. Sellele vaatamata peaks komisjon võtma põhjalikult arvesse ka seda, et üha enam esineb kõiki immuunsüsteemi häiretega seotud kroonilisi terviseprobleeme, näiteks astmat, allergiat, hulgiskleroosi, autismi, diabeeti, epilepsiat, fibromüalgia jpm.

Soovitan komisjonil vaadelda kõiki sagenevaid haigusi ja püüda jõuda epideemiade põhjuste jälile, sest julm ja ühtaegu ebasäästlik on lasta neil kontrollimatult areneda ning üha rohkemaid inimesi mõjutada.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – Proua juhataja, avaldan heakskiitu komisjoni rohelisele raamatule ja selle eesmärgile suurendada Euroopa Liidu tervishoiutöötajatega seotud teemade kõlapinda ning teha kindlaks probleemid ja võimalikud meetmed.

Tahaksin aga kasutada võimalust rõhutada üht rohelise raamatu aspekti: tervishoiutöötajate väljaõpet. Algatasin selleteemalise kirjaliku deklaratsiooni nr 0095/2008, mille menetlemine on praegu pooleli. Toetan igati mõtet, et hädasti oleks tarvis välja töötada teavitusviise käsitlevad kursused tervishoiutöötajatele, et pakkuda patsientidele selgemat ja täpsemat teavet. Patsientide suutlikkus mõista tervise- ja meditsiiniküsimusi ning -suundumusi on tihedasti seotud teavitamise selgusega. Hoolimata mitmest tervisealase teabe kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamise algatusest näitavad uurimused, et patsiendid soovivad praegusest rohkem teavet ning tervishoiutöötajad kipuvad antud teabe hulka üle hindama.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Proua juhataja, tervishoiutöötajate puudus on üleilmne nähtus. Kõige teravamalt tunnetame seda aga siiski enda koduriigis. Erialase arstiabi võimaluste vähesus, puudulikud kliinilised kogemused teatud erialadel ja spetsiifiliste meditsiiniteenuste nappus sunnib inimesi otsima arstiabi teistest riikidest.

Seega on väga oluline reguleerida piiriülese tervishoiu aluspõhimõtteid. Patsiendil on õigus teada, millisel tasemel teenuseid konkreetsetes keskustes pakutakse, kuidas ravi rahastatakse, kui suures ulatuses tasub ravi või taastusravi eest patsiendi koduriigi tervishoiusüsteem ja kui palju peab maksma patsient ise. Selleteemaline direktiiv on ülimalt tähtis.

Veel üheks küsimuseks on meditsiinitöötajate oskuste parandamine, sh keelekursustega seotud abi pakkumine, mis peaks soodustama liikuvust. Leian, et tervishoiutöötajatele tugikeskuste võrgustiku loomine oleks kohane abinõu. Täna teid rohelise raamatu eest, proua volinik.

Colm Burke (PPE-DE). – Proua juhataja, jätkusuutliku tööjõu edendamisel kogu Euroopa tervishoiuvaldkonnas on otsustav tähtsus tervishoiuteenuste ja -võimaluste jätkuval parandamisel kõigis 27 liikmesriigis.

Euroopa seisab oma tervishoiuteenuste säilitamisel ja parandamisel silmitsi paljude raskustega. Tervishoiutöötajate peamine murekoht on liikmesriikide demograafilised muutused, sest Euroopa rahvastik vananeb ja keskmine eluiga pikeneb igal aastakümnel 2,5 aasta võrra. Töötajatele avaldab see suuremat survet, sest rahvastiku vananedes vananevad ka töötajad. Kuna hulka inimesi ootab ees pensionile minek, aitab vajalikkude arvu töötajaid säilitada see, kui tagatakse piisavalt paljude noorte asendajate olemasolu.

Tervishoiualase teadustöö ja andmete täiustamise olulisust kogu Euroopas ei ole võimalik üle tähtsustada. Praegu on vajaka eri liikmesriikide ajakohastatud võrreldavatest andmetest ja teabest arvukate tervishoiuküsimuste kohta, mis puudutavad muu hulgas tervishoiutöötajate väljaõpet ja tööhõivet, vanust, sugu ja rahvusvahelist liikuvust. Üleuroopalise teabe kättesaadavus on ääretult oluline tulevaste tervishoiutöötajatega seotud kavade koostamisel ja nende töötajate olemasolu tagamisel kõigis tervishoiuasutustes.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, on vägagi meie huvides tagada, et meie tervishoiusüsteemid toimiks võimalikult tõhusalt. Seepärast on kooskõlas rohelise raamatu suunistega vaja parandada meditsiinipersonali kutseoskust ning pakkuda neile kindlustunnet ja sobivaid töötingimusi. Me ei saa lubada, et arstid töötavad liiga kaua aega järjest.

Samuti tahaksin juhtida tähelepanu terviseedendusele. Tervislike eluviiside soosimine on hea profülaktika, mis hoiab ära paljud haigused ja terviseprobleemid. Kui pidada meeles, et ennetus on parem kui ravi, tuleks toetada igasuguseid tervist edendavaid meediakajastusi ja kampaaniaid. Lubage mul meenutada, et igasse uuenduslikku ravimeetodisse, kliinilisse seadmesse ja uude tehnoloogiasse investeerimine on sama mis investeerimine iseendasse.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Proua juhataja, soovin tänada kõiki sõnavõtjaid nende väärtusliku panuse eest. See näitab, et teie öeldu võib olla väga kasulik, sest juba toodigi esile mõned väga olulised punktid.

Nende hulgas olid näiteks küsimused, kuidas luua töötajatele õiged töötingimused, et hoida neid oma koduriigis, ning kuidas tegeleda väga tõsise ajude äravoolu probleemiga.

Olin eelmisel nädalal Libeerias ja sain oma suureks šokiks teada, et kolme miljoni elaniku kohta on seal vaid 150 arsti. Kõik ülejäänud arstid on Ameerika Ühendriikides. See on väga suur probleem – mitte ainult kolmanda maailma riikides, vaid ka Euroopa Liidus, sest väga paljud spetsialistid suunduvad idast läände. Peame leidma võimaluse, kuidas innustada tervishoiutöötajaid jääma oma koduriiki. Selleks peame looma neile paremad töötingimused.

Ametlikke hooldusteenuseid ei saa käsitleda, ilma et arvestataks mitteametlike hooldusteenuste vajadust ja nende osutamise võimalusi, mida me rohelises raamatus ka tegime.

Proua Sinnott tõstatas väga olulise küsimuse selle kohta, kuidas koolitada rohkem inimesi ja pakkuda neile enam väljaõppevõimalusi. See on medali teine külg. Ühest küljest tahame rohkem tervishoiutöötajaid, kuid teisest küljest ei suuda me neid välja õpetada. Kõik need on väga tähtsad küsimused, millele saame vastata ja lahendused leida siis, kui oleme kokku kogunud kõik teie ja teiste sidusrühmade olulised kommentaarid rohelise raamatu kohta. Kõige selle lõpuks loodame jõuda mõnede lahendusteni, enne kui probleem muutub tõeliselt ületamatuks.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

16. Viies ülemaailmne veefoorum Istanbulis 16.–22. märtsil 2009 (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse üle, mille esitas komisjonile arengukomisjoni nimel Josep Borrell Fontelles 16.–22. märtsini 2009 Istanbulis toimuva viienda ülemaailmse veefoorumi kohta (O-0026/2009 – B6-0015/2009).

Pierre Schapira, esitaja. – (FR) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, mõne päeva pärast sõidab Euroopa Parlamendi delegatsioon Istanbuli, et osaleda viiendal ülemaailmsel veefoorumil – sündmusel, kuhu tulevad kogu maailmast need, kellel on huvi veega seotud küsimuste vastu: ÜRO allasutused, arengupangad, riigid, kutseorganisatsioonid, valitsusvälised organisatsioonid ja kohalikud asutused.

Ajal, mil veepuudus üha süveneb ja kliimamuutuse kiiruse tõttu võib oodata järjest sagedasemaid vee kättesaadavusega seotud konflikte, soovisin selle kohtumise ettevalmistamiseks panna Euroopa Parlamendis hääletusele jõulise teksti, mis oleks aluseks selle valdkonna Euroopa tasandi meetmetele.

Nagu teate, on olukord tõsine. Veepuudus on saanud probleemiks ka väljaspool tavapäraseid sademetevaseid piirkondi. Vilets juurdepääs veele ja pidevalt halvenev veekvaliteet on hakanud meile kõigile muret tegema. ÜRO andmed räägivad ise enda eest. Miljardil inimesel ei ole juurdepääsu puhtale joogiveele; kahel ja poolel miljardil inimesel ei ole võimalik kasutada kanalisatsiooni; viis tuhat alla kuue aasta vanust last sureb iga päev haigustesse, mille põhjuseks on puhta joogivee või kanalisatsiooni puudumine või nende kehv kvaliteet.

Kõige hullem on see, et esimesena kannatavad alati kõige vaesemad. Üks peamisi tulevikus lahendamist vajavaid probleeme – halb juurdepääs veele – võib aastatuhande arengueesmärkide saavutamise veelgi edasi lükata. Järgmine ülemaailmne veefoorum peab andma võimaluse leida selle tohutu probleemi kõrvaldamiseks koos lahendusi.

Minu peamine eesmärk oli rõhutada, et vesi on inimkonna ühine ressurss, mis peaks olema üldine põhiõigus. See kajastub resolutsiooni ettepaneku lõikes 1 ja see on väga oluline, sest sellest sõltub poliitika, mida me rakendame. Selle aluspõhimõtte meelespidamine tähendab, et ütleme „ei” vee muutmisele tarbekaubaks, sest me teame kahjuks liigagi hästi, kui katastroofilised tagajärjed sellel on.

ÜRO arenguprogrammi 2006. aasta aruanne näitab, et valitsenud on ilmne ebaõiglus. Jaotussüsteemide puudumise tõttu juhtub sageli, et kõige ebasoodsamas olukorras inimestel pole puhast joogivett. Selle tagajärjel on miljonid inimesed sunnitud hankima joogivett mitteametlikest allikatest ja tasuma vahendajate tõttu 5–10 korda kõrgemat hinda.

Me võitleme praegu selle eest, et kõigil oleks juurdepääs puhtale joogiveele ja kanalisatsioonile. See tähendab, et vesi peab jääma riigi kontrolli alla, sest vaid riik suudab ühised huvid maksma panna. Just see põhimõte peaks meie poliitikat suunama ja mul on hea meel, et resolutsioonis viidatakse sellele.

Riigi sekkumisega on tõepoolest võimalik vee kättesaadavuse probleemi lahendada. Kõigi jaoks õiglane ja jätkusuutlik hinnasüsteem oleks ühelt poolt vaeste jaoks vähem kulukas kui mitteametliku sektori kasutamine ja võimaldaks teha investeeringuid vajalikku infrastruktuuri.

Seda eesmärki on võimalik saavutada üksnes siis, kui me kõik selle nimel pingutame. Riiklikku arenguabi tuleks seetõttu kasutada koos kohalike asutuste rahaliste vahendite, pangalaenude, erakapitali ja uuendusliku partnerlusega.

Ma tahaksin eriti rõhutada, kui tähtis on solidaarne rahastamine, mis põhineb näiteks Prantsusmaal Houdini seadusel. See seadus võimaldab kohalikel asutustel koguda kasutajate poolt vee eest makstud arvesummast ühe sendi veekuupmeetri kohta selleks, et rahastada üksnes veega seotud rahvusvahelisi koostööprogramme.

Proua volinik, kas komisjon on valmis edendama sedalaadi vahendi väljatöötamist? See peab toimuma kooskõlas arusaamaga avalikust hüvisest, ja seetõttu on mul hea meel, et resolutsioonis osutatakse avaliku ja erasektori partnerluse range määratlemise ja reguleerimise nõudele.

Pärast viimast ülemaailmset foorumit on kõik huvirühmad, sealhulgas parlamendiliikmed ja ministrid, kohalike asutuste rolli tunnustanud. Istanbulis toimuv järgmine foorum tõuseb esile kahe olulise edusammu poolt: kohalikud asutused allkirjastavad seal veelase kokkuleppe ja kaks päeva on pühendatud üksnes kohalike asutuste rolli käsitlemisele.

Proua volinik, kas te olete valmis kohalike asutuste tohutut teadmistepagasit ning nende inimressurssi ja rahalisi vahendeid põhja ja lõuna partnerluse hoogustamiseks ära kasutama? Oma heade kogemuste ja tehniliste oskuste tõttu on põhjapoolsed linnad väga huvitatud arengumaade partnerite aitamisest.

Lõpetuseks märgin, et ÜRO avaldas täna veearuande, mis sisaldab mõningaid hirmutavaid prognoose. Rahvaarvu kasvust ja kliimamuutusest tingitud kahekordse surve all on veekriisi süvendanud ebapiisav poliitiline tegevus. Kuigi vesi on igasuguse arengupoliitika esmatähtis küsimus, suunatakse sellele vaid 6% rahvusvahelisest abist.

Seetõttu tahan, et Euroopa, Euroopa Parlament ja komisjon edastaksid lõunas elavatele inimestele konkreetse sõnumi, sest ebavõrdsus vee kättesaadavusel ei saa jätkuda.

Juhataja. – Sooviksin esitada väikese isikliku märkuse: ma loodan siiralt, et vesi ei lakka olemast ühine ressurss ja et kõigil on sellele õigus.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Proua juhataja, kõigepealt sooviksin vabandada oma kolleegi Louis Micheli nimel, kes ei saa Kongos viibimise tõttu täna siin olla. Mul on aga väga hea meel neid küsimusi käsitleda, sest need on nii tähtsad.

Komisjon on täiesti nõus, et vee- ja kanalisatsiooniteenuste osutamine toimub endastmõistetavalt kohalikul tasandil kohalike omavalitsuste, valdade ja kogukondade kaudu. Me peame aga aru saama, et nende eri tasandite vahel on nõrku kohti, eelkõige vaesemates riikides, kus põhiteenuste osutamist ei peeta väga tähtsaks.

Eelmisel aastal keskenduti siin Strasbourgis Euroopa arendustegevuse päevadel rollile, mis on kohalikel asutustel, kes on esmastele teenustele juurdepääsu tagamisel kesksel kohal, ning kohaliku juhtimise ja kodanike osalemise tähtsusele. See on veesektoris ilmselgelt põhiküsimus ja komisjon teeb mitmesuguste vahendite abil tööd, et suurendada toetust kohalikele asutustele ning tugevdada põhja ja lõuna kohaliku tasandi asjaosaliste partnerlust.

Kui rääkida Euroopa Liidu tasandist, siis Euroopa veepoliitika rajaneb ka hea valitsemistava põhimõttel, millega julgustatakse kodanikke, kohalikke kogukondi, valitsusväliseid organisatsioone ja huvirühmi osalema ja oma panust andma. See ei kajastu mitte üksnes vee raamdirektiivis, vaid ka sellistes algatusprojektides nagu Euroopa Liidu veealgatus, mis sai alguse ülemaailmsel säästva arengu tippkohtumisel Johannesburgis ja milles on muude eesmärkide seas ära märgitud kohalike asjaosaliste rolli tugevdamist.

Aafrikas, kus vee ja kanalisatsiooniga seotud aastatuhande arengueesmärgid ei ole ikka veel õigel kursil, peavad investeringud suurenema ja komisjon on tõestanud oma poliitilist tahet sellega, et on loonud asjaomase rahastamismehhanismi.

Poole miljardi euro suurune veerahastu on võimaldanud seda summat kahekordistada – selleks on kaasrahastatud suurt hulka programme, mille eesmärk on parandada miljonite inimeste juurdepääsu veele ja kanalisatsioonile ning nende hügieenitingimusi. Samuti on see parandanud vee haldamist ja veemajandust AKV riikides. Keskendumine kohalike asjaosaliste kaasamisele on olnud üks selle rahastu lisaväärtus.

Euroopa Liitu esindab ministrite tasandil maailma veefoorumil praegune eesistujariik Tšehhi. Koostamisel olevas avalduses märgitakse, et on vaja head valitsemistava, mis saavutatakse suutlikkuse suurendamisega ja institutsioonilise reformiga kõikidel tasanditel.

Komisjoni 2002. aastal heakskiidetud poliitikaga edendatakse arengumaades veevarude integreeritud majandamist. Just selles raamistikus tuleb käsitleda vee eri kasutusviise, muu hulgas kasutamist joogiveena, kanalisatsiooni ja niisutamise jaoks, nii et saavutataks kasu optimaalne jagunemine kõikide kasutajate vahel.

Lisaks analüüsitakse praegu häid tavaid, mis põhinevad erinevatel linnasid ümbritsevate haljasaladega saadud kogemustel, eelkõige Aafrikas, võttes aluseks nn Sahara ja Saheli suure roheline müüri algatuse, mis on osa Euroopa Komisjoni toetatud teostatavusuuringust. Aafrika ja ELi kliimamuutuse partnerluse raames kaalutakse lisatoetuse andmist sellele algatusprogrammile.

Mul on hea meel teatada, et veerahastu jätkab tegevust kümnenda Euroopa Arengufondi raames ja et selleks on määratud 200 miljonit eurot. Liikmesriike kutsutakse üles andma lisarahastamise teel oma panus.

Komisjoni strateegia põhineb ühtsel koostööraamistikul, kuhu kuuluvad partnerriikide valitsused, Euroopa Liidu liikmesriigid ja asjaomased huvirühmad.

Veerahastu täiendab riiklikke programme, sest pakub võimalust teha koostööd detsentraliseeritud asjaosalistega ja töötada välja uuenduslikke lahendusi. Kümnenda Euroopa Arengufondi veerahastu alanud ettevalmistamisel määratletakse eelkõige potentsiaal, mis on riiklikel vee-ettevõtjatel, kes osutavad kogu maailmas enam kui 90% vee- ja kanalisatsiooniteenustest.

Seega võib avaliku sektori sisene partnerlus olla AKV riikide veesektoris asjakohase hea valitsemistava põhimõtte edendamisel väga tulus lähenemisviis ning sellel võib olla pikaajaline ja pidev mõju institutsioonilistele ja organisatsioonilistele muutustele. Selline nn mestimispartnerlus – näiteks koolituse ja tehnilise abi kaudu – võib olla tõhus viis edendada AKV riikide veesektoris hea valitsemistava põhimõtet.

Lõpetuseks soovin kinnitada, et Euroopa Liidu veealgatuse mehhanismide raames arutletakse asjaomaste partneritega abi tõhususe ja tööjaotuse üle. Selle pideva dialoogi tõhustamiseks on analüüsitud veesektoris antud Euroopa Liidu arenguabi kasutamist. Nn unustatud doonorriikide küsimus on veesektori puhul oluline ja komisjon kavatseb seda kümnenda Euroopa Arengufondi raames uue veerahastu käsitlemisel arvestada.

José Ribeiro e Castro, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (PT) Proua juhataja, proua volinik, ma sooviksin korrata seda, mida ütles Eija-Riitta Korhola siin Euroopa Parlamendis mõni aasta tagasi, 13. märtsil 2006. Ta kirjeldas puhtale veele juurdepääsu olukorda järgmiselt: „Arvud on sünged: iga päev sureb puhta vee puudumise tõttu 3900 last. Üks viiendik maailma rahvastikust, umbes 1,1 miljardit inimest, kannatab puhta vee puuduse

käes. Lisaks ei ole enam kui 40 protsendil rahvastikust juurdepääsu korralikele vee- ja kanalisatsiooniteenustele.”

Sellest ajast, mil need sõnad öeldi, on möödunud kolm aastat, ja mis on juhtunud? Juhtunud on see, et sündmused maailmas on täpselt samamoodi ärevusttekitavad ja see peab meid muretsema panema. Me seisame praegu silmitsi elementaarse kanalisatsiooni tõsise kriisiga, mis puudutab meid kõiki. Juhiksin tähelepanu, et see probleem mõjutab eriti maailma vaeseimaid ja vähim arenenud piirkondi, eeskätt Sahara-tagust Aafrikat. Seda piirkonda mõjutab kehv veekvaliteet jätkuvalt kõige rohkem, eelkõige maapiirkondades ja suuri linnu ümbritsevas agulites. Probleem on aga ulatuslik. Minu ees on UNICEFi brošüür, mis pärineb 2001. aastast. Selles sisalduvad väited peavad endiselt paika ja on jahmatavad. Mida me sellest teada saame? Saame teada, et nende ühe miljardi inimese hulgas on tegelikult maailma eri piirkondade elanikke. Juurdepääs puhtale veele puudub ühel miljardil inimesel, kellest 4% elab Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas, 4% Kesk- ja Ida-Euroopas, 19% Lõuna-Aasias, 25% Sahara-taguses Aafrikas ning 42% Ida-Aafrikas ja Vaikse ookeani piirkonnas. Kui me vaatame näitajaid iga piirkonna kohta eraldi, siis teevad ärevaks Ida-Aafrika ja Vaikse ookeani piirkonnad ning Sahara-tagune Aafrika, kus vastavalt 24 ja 43 protsendil rahvastikust ei olnud kolmanda aastatuhande esimese kümnendi hakul ikka veel mitte mingisugust juurdepääsu puhtale ja ohutule veele.

Tuleb meeles pidada, et veepuudus tekitab tervisekahjustusi, millest osa võib lõppeda surmaga, ja et need mõjutavad selle rahva arengut ja edasiminekut, kes on piisavast ja kvaliteetsest esmatarbekaubast ilma jäetud, samuti et juurdepääs veele põhjustab piiridel pingeid, millel on oht teravamaks muutuda, kui nende ärahoidmiseks midagi ette ei võeta.

Euroopa Liit kui maailmatasandi otsustaja, kes annab eriti suure panuse üleilmsetesse püüdlustesse see probleem lahendada, ei saa hoiduda selleteemalistes olulistest aruteludes osalemast. Mul on hea meel aruannete üle, mille volinik meile siin Euroopa Parlamendis on esitanud. Seetõttu rõõmustan ka viienda ülemaailmse veefoorumi toimumise üle ja selle üle, et Euroopa osaleb seal. Foorum pakub kõigile peamistele otsustajatele veel ühe võimaluse kõnealuse teema üle objektiivselt arutleda ja kujundada välja selge lähenemisviis probleemi lahendamiseks. Mul jääb üle seda jõupingutust üksnes toetada, nagu terve arengukomisjon on subsidiaarsust edendades juba teinud. Et antud küsimuses on suur vastutus kohalikul tasandil, toetan ka teisi meie komisjonile olulisi teemasid. Daamid ja härrad, vesi on elutähtis kaup, mida igaüks meist ja kogu inimkond püsimajäämiseks vajab.

Inés Ayala Sender, *fraktsiooni PSE nimel*. – (ES) Proua juhataja, ma olen üldjoontes rahul, et kõnealune viies ülemaailmne veefoorum Istanbulis toimub, ja eeskätt olen rahul, et Euroopa Liit osaleb seal nii komisjoni kui ka Euroopa Parlamendi delegatsiooniga. Samuti mõistan ja toetan vajadust aidata kohalikke avalik-õiguslikke asutusi nende püüetes luua demokraatlikud ja osalust soodustavad süsteemid, parandada veemajandust või muuta see uuenduslikumaks ning toetada ka detsentraliseerimist.

Selle esmane ja põhiline eesmärk on kaitsta põhiõigust – õigust vee- ja kanalisatsiooniteenustele, kuid ilmselgelt peab see toimuma säästvat arengut austavas ranges raamistikus, mis on Euroopa Liidus kehtestatud lähtekohaks oleva vee raamdirektiiviga ja arengu aluseks olevate aastatuhande arengueesmärkidega.

Ma pean ütlema, et seda kõike – ja ma sõnastan selle homme ka muudatusettepanekus, mille Euroopa Parlament loodetavasti vastu võtab – arutati eelmise aasta sügisel Zaragoza rahvusvahelisel maailmanäitusel „Expo 2008”, kus esimest korda osales komisjoniga võrdselt ka Euroopa Parlament. „Expo” veefoorumil vahetasid mõtteid enam kui 2000 eksperti, Agora foorumil valitsusvälised organisatsioonid ja ka komisjoni ja Euroopa Parlamendi delegatsioon ning vaieldi kõvasti paljude väga huvitavate ja loovate veemajandust puudutavate ettepanekute üle.

Tulemused vormistati 2008. aasta Zaragoza hartas, mis võeti vastu 14. septembril 2008. Hartas on 17 punkti, millest mõningaid sooviksin esile tõsta. Hartas on öeldud:

- „et juurdepääs joogiveele ja kanalisatsioonile on inimõigus, mille peab tagama avalik sektor”;
- „et juurdepääs veele mõjutab arengut ülimalt palju”;
- „et prognooside kohaselt võib kliimamuutus mõjutada vee kättesaadavust ja nõudlust kõikjal maailmas”;
- „et toiduainete säästev tootmine on otseselt seotud tõhusa veekasutusega”;
- „et jõevalglad on vee ammutamiseks sobivaimad keskkonnad ning nende korralik majandamine võimaldab lahendada konflikte riikide, piirkondade ja kasutajate vahel”; ning lõpetuseks,

– „et avalik sektor peab hakkama tutvustama õigusakte ja meetmeid, millega tagatakse kõigi juurdepääs veele”.

Ma kutsun volinikku üles võtma arvesse Zaragoza harta järeldusi, mille koostamises meie, komisjon ja Euroopa Parlament, koos ekspertide, valitsusväliste organisatsioonide ja ühendustega osalesime, ja asjaolu, et sellel foorumil peeti tegelikult Istanbuli viienda ülemaailmse veefoorumi eelarutelu.

Ma usun, et harta ja ka veefoorumi järeldusi tasub kajastada üleeuroopalises mõttevahetuses ja selleteemalistes materjalides, mida me Euroopa Liitu esindades rahvusvahelise maailmanäituse paviljonis tutvustame.

Roberto Musacchio, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, kaks aastat tagasi toimus meil siin Euroopa Parlamendis arutelu ja me võtsime Méxicos peetud neljanda ülemaailmse veefoorumi jaoks vastu nõudliku veeteemalise resolutsiooni. Me panime toona kirja, et juurdepääsu veele tuleb pidada inimõiguseks ja et selle õiguse teostamiseks avaliku ja erasektori koostöövormide kaudu tuleb välja töötada aktiivsed meetmed, mis keskenduvad eelkõige kohalikele kogukondadele.

Tuletaksin siinkohal volinikule meelde, et Euroopa Komisjon, kes oli Méxicos esindatud, ei toetanud seda resolutsiooni, hoolimata sellest, et paljud, eelkõige Ladina-Ameerika riigid seda laialdaselt kiitsid. Kahjuks jäi ülekaalu just sedalaadi foorumi olemus, selle keskendumine erasektorile. Nüüd on meil võimalik saata Euroopa Parlamendi delegatsioon Istanbuli ja oleks väga kasulik, kui meie kohalolekut toetaks sama tugev resolutsioon kui 2006. aasta oma; me ei ole veel päris sihil, kuid just sel põhjusel esitangi kõnealused muudatusettepanekud.

Meil on vaja jõuda veeküsimuses tõelise pöördepunktini. Veepuuduse masendav statistika on hästi teada ja olukord läheb kliimamuutuse tagajärjel paratamatult hullemaks. Tõepoolest, uusi meetmeid on vaja võtta just kliimamuutuse valdkonnas. Kliimamuutus raskendab juurdepääsu veele ja vee kehv kättesaadavus omakorda süvendab kliimamuutust. Seega peame lisaks õigustele ning avaliku ja erasektori koostööle rääkima ka tugeva seose loomisest Kyoto protokolliga. Veeküsimuste keskmeks tuleks kaasata just ÜROd. ÜRO asjaomasele allasutusele võib usaldada ülemaailmse veehalduse, sidudes selle lahti erasektorile keskendunud mõtteviisist, mis foorumil praegu veel valitseb. See aitaks luua seost oluliste kliimamuutust ja kõrbestumist käsitlevate konventsioonidega, mis on osa ÜRO raamistikust.

Seejärel on loomulikult vaja asjakohaseid rahalisi vahendeid. Need võiksid tulla üldistest maksudest ja tasudest, näiteks mineraalvee eest; seoses sellega tahaksin oma kolleegide tähelepanu juhtida sellele, et me kasutame ka siin Euroopa Parlamendis seda liiga palju. Veesektori erastamisele tuleb vastu seista, sest see muudaks juurdepääsu elutähtsale ressursile kauplemisobjektiks, mitte enam õiguseks. Ma usun, et terve Euroopa ajalugu õpetab meile, et just ühiskond on kindlustanud õiguse veele meie kodudes; nii ei ole see aga teistes maailmajagudes, kus erasektor kaldub järjest rohkem peale tungima.

Need kõik on praktilised küsimused, kuid neil on väga suur moraalne kaal. Mitte juhuslikult ei võitle suured ilmalikud, aga ka usulised liikumised ja kuulsused veele juurdepääsemise õiguse eest. Viimaste aastate jooksul on Euroopa Parlamendi istungisaal korduvalt olnud avatud üleilmsetele aktivistide organisatsioonidele – see on õige ja ma tänan juhatajat selle eest. Kõige viimasel sellisel üritusel pakuti välja idee koostada tõeline protokoll, mis käsitleb õigust veele, ja me kõik peaksime minu veendumust mööda seda mõtet toetama.

Filip Kaczmarek (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, enamik meist saab pidada vaba juurdepääsu veele endastmõistetavaks. Me kasutame iga päev palju vett. Kuid tasub mees pidada, et Maailma Terviseorganisatsiooni hinnangul ei ole ühel kuuendikul maailma rahvastikust, s.t enam kui miljardil inimesel juurdepääsu veele, mis vastaks elementaarsetele ja minimaalsetele puhtusenormidele. See tähendab, et 21. sajandi tsiviliseeritud maailmas kannatavad miljonid inimesed janu käes ja surevad reostunud vee joomisest tingitud haigustesse. Hiljuti külastasin ma Aafrika suurimat linna Lagost, kus vaevalt ühel protsendil inimestest on juurdepääs voolavale veele.

Sedalaadi statistika on hirmutav, kuid samas ei jõua veeprobleemid ajalehtede esikülgedele, need ei satu meedia üldisesse huviorbiiti, nende üle ei arutleta ega vaielda nii nagu näiteks AIDSi, malaaria vastu võitlemise või üleilmse soojenemise üle. See on kindlasti tingitud asjaolust, et probleem puudutab vaid 2% eurooplastest, samas kui Aafrikas mõjutab see 27% inimestest. Hinnangute kohaselt sureb ainuüksi Aafrikas igal aastal musta vee joomisest tingitud haigustesse rohkem inimesi kui AIDSi ja malaariasse kokku.

Seega võib öelda, et puhtale veele juurdepääsu puudumine ei tapa sellisel konkreetsel moel, mis võiks tõmmata meedia tähelepanu, ega tekita samasugust laialdast huvi nagu maavärina, hiidlaine või üleujutuse laadsed katastroofid või relvastatud konflikt. Nagu José Ribeiro e Castro juba ütles, on igatahes tõsiasi, et iga päev

sureb keskmiselt 6000 last veepuudusest tingitud haigustesse. Seega sureb iga 15 sekundi järel üks laps. Kas te suudate ette kujutada maailma reaktsiooni, vastumeetmeid, mobiliseerimisvõimet ja otsusekindlust, mis kaasneks siis, kui see toimuks Euroopas, mitte Sahara-taguses Aafrikas või Aasias?

Järelikult ei ole veele juurdepääsu probleem mitte üksnes arengumaade, vaid ka arenenud riikide probleem. Joogivee üldine kättesaadavus on riikide arengu ja vaesusega võitlemise põhieeldus. Kui see eeldus ei ole täidetud, pole mingit mõtet rääkida tervishoiu tõhustamisest ega haridussüsteemi arendamisest. Kui põllumajanduse või lihtsama tööstuse vajaduste katteks ei suudeta vett tagada, on terved ühiskonnad määratud oma igapäevase olemasolu eest võitlema. See toob kaasa relvastatud konfliktid, rände ja ebastabiilsuse. Teisisõnu – see takistab arengut ja suurendab selle ebavõrdsust.

Foorumil, millest me räägime, osalevad ka poliitikud. Nad arutlevad seal päevakohaste küsimuste üle. Üks selline küsimus on olukord Darfuris, kus president al-Bashir saadab riigist välja organisatsioone, kes on muu hulgas aidanud tagada Darfuri inimeste juurdepääsu veele. Seetõttu on foorumi raames võimalik veenda teiste hulgas ka president al-Bashiri lubama rahvusvahelistel organisatsioonidel Darfuri inimesi veega varustada.

Giulietto Chiesa (PSE). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, sooviksin teile meelde tuletada, nagu härra Musacchio tegi, et Euroopa Parlament korraldas koos Mihhail Gorbatšovi asutatud maailma poliitikafoorumiga konverentsi, millel on tähenduslik pealkiri „Vesi ja rahu”; sellel konverentsil koostati memorandum maailma veeprotokolli jaoks, mis väärrib tõsist tähelepanu ning mida pealegi toetasid kõik Euroopa Parlamendi peamised fraktsioonid, kuid mida arengukomisjon, kes koostas käesoleva dokumendi, näib olevat eiranud.

Ma ei usu, et see juhtus kogemata; tekst, mille üle me täna arutleme, tundub tegelikult nõrk ja ebamäärane kõikides olulistes punktides, mis on Istanbulis päevakorras. Võtke näiteks vesi kui üks peamisi inimõigusi. Kui see on õigus – ja seda eitada on rumalus –, siis ei saa see olla ka kaup. Vabas ühiskonnas ei saa õigust osta ega müüa. Õigust ostetakse üksnes orjajätkumises. Kuid me teame hästi, et suured erahuvid tahavad seda õigust endale saada. Niisiis – mida Euroopa Istanbulis ütleb? Kes peab suurendama vee majanduslikku tähtsust, millele on viidatud näiteks põhjenduses J? See fraas on suurepärase näide ebamäärasest sõnastusest. Ja veel – kas veepoliitika ainus mõjutaja on riik või avalik omand? Või kas riik on „tähtsaks osalejaks”, nagu resolutsiooni lõikes 12 on öeldud? Mida see fraas tegelikult tähendab? Mis puutub ülejäänusse, siis see on vastuolus sama dokumendi lõikega 2, kus on väga õigesti öeldud, et vesi on „avalik hüvis”, mida tuleb hoida „avaliku sektori kontrolli all”.

Ühesõnaga oleme oma ühiskonna arengumudelil keset üldist kriisi, samas klammerdume ettekujutusse turust, mis lubab loodust ennast isikliku kasu eesmärgil ära kasutada. Lõpetuseks märgiksin ära veel ühe puuduse: dokument ei sisalda mitte mingit korralduslikku ettepanekut üleilmse veemajanduse kohta. Ülalnimetatud memorandumis on siiski visandatud ettepanek luua nn maailma veeamet ning sama ideed on korratud ühes muudatusettepanekus, mida ma oma poolthäälega toetan.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, viies ülemaailmne veefoorum on sündmus, mis peaks andma võimaluse teha tööd selliste riiklike veemajandussüsteemidega, mis on ühiskonna vajadustele vastamiseks tõhusad, läbipaistvad, reguleeritud ja kooskõlas säästva arengu eesmärkidega. Kohalikel asutustel on selles valdkonnas eriline roll ja konkreetsed ülesanded. Lisaks on toidukriis tõestanud vajadust töötada välja uued tehnoloogilised võtted, näiteks põllumajandusmaa niisutamise jaoks. Samas on oluline tagada, et kasutataks looduslikke väetisi või selliseid väetisi, mis lagunevad pinnases kiiresti ega kandu maavette.

Lõpetuseks – kuidas kavatseb komisjon ellu viia Euroopa Parlamendi tahet, mis kajastub parlamendi 15. märtsi resolutsioonis neljanda ülemaailmse veefoorumi kohta ning mis puudutab veemajanduse ühise rahastamise toetamist ja viise? Veeprobleem on maailma ja Euroopa suurim proovikivi.

Alessandro Battilocchio (PSE). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, minu kolleegidel on õigus – arvud on murettekitavad ja vajavad tõsist käsitlemist. Liiga palju inimesi on maailmas ikka veel ilma oma põhiõigusest – õigusest veele. Viimastel aastatel on seda valdkonda märkimisväärselt rohkem reguleeritud. Istanbulis sooviksin siiski näha, et pööratakse tähelepanu vajadusele muuta otstarbekamaks mitmed rahvusvahelised asutused, kes juhivad, suunavad ja kontrollivad maailmas toimuvaid veega seotud muutusi ning kelle tegevus ja pädevusala praegu sageli kattub. Seda reformi ei ole enam võimalik edasi lükata.

Samuti loodan, et viiendal ülemaailmsel veefoorumil tunnistatakse, et vesi on maailma avalik ressurss, et see idee kogub toetust ning et seejärel võetakse vastu asjakohased tegevuskavad vee kaitsmise, avaliku kuuluvuse, kasutamise ja jaotamise korra kohta.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, ma arvan, et me oleme siin Euroopa Parlamendis aastaid koos ühte ja sama korranud.

Ma arvan, et vee, selle inimkonna ühise ressursi kohta on kõike juba öeldud, ning kahjuks tuleb seda korrata, sest olukord ei ole kaugeltki mitte paranemas, pigem vastupidi. Uusim ÜRO aruanne näitab, et tegelikult olukord halveneb. Seetõttu arvan, et vaatamata tehtud ettepanekutele ja Euroopa Liidu rakendatud tegevuskavadele, mis on esimesed sammud paremuse poole, peame tõesti rohkem ära tegema, sest ilma veeta ei ole elu. Samuti peame teadvustama, et paljud rahvad, eelkõige riikides, kellega meil on kaubandussuhted ja dialoog, on oma veevarudest ära lõigatud või ei pääse ikka veel joogiveele ligi.

See on täiesti vastuvõetamatu ja lubamatu. Minu arvates peaksime tõepoolest toetama mõtet, et vesi on inimkonna ühine ressurss, ning ma arvan, et Euroopa Liit peab andma rahvusvahelisel tasandil ja ka Istanbulis oma toetuse. Vesi ei ole kaup, mida saab müüa või mida võiksid müüa meie rahvusvahelised äriühingud. Just selle eest peame Istanbulis võitlema ja ma arvan, et meie parlamendiliikmetest kolleegid teevadki seda.

John Bowis (PPE-DE). – Proua juhataja, kuulasin siin, kuidas kolleegid tõstsid väga õigesti esile küsimuse veepuudusest ja vee kehvast kättesaadavusest ning haigustest, mida see põhjustab. See kõik on veefoorumi seisukohast ülimalt tähtis.

Ma tahaksin vaid juhtida tähelepanu mündi teisele küljele, sest need meie hulgast, kes käisid hiljuti Guyanas toimunud AKV piirkondlikul konverentsil, kuulsid riikidest, kus on kliimamuutuse tagajärjel liiga palju vett. Härra Musacchio rääkis kliimamuutuse mõjust veele; sellest, kuidas see võib saastuda, kuidas veeallikad võivad ära kuivada, kuidas kaob juurdepääs veele, kuid meil siin on seda liiga palju ja me peame meeles pidama, mida see veevarude saastamise, põllukultuuride kahjustamise ja kõige muu seisukohast kaasa toob.

Seega peame minu arvates lisama veefoorumil käsitletavate teemade hulka metsastamise/raadamise, sest kui me seda teemat korda ei saa, siis ootavad meid tulevikus ees nii üleujutused kui ka põuad.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Proua juhataja, mitte keegi ei saa alahinnata vee tähtsust ja vajadust majandada meie veeallikaid hästi. Nagu ma aga oma sissejuhatuses märkisin, peame aitama maailma vaesematel piirkondadel puhtale joogiveele juurde pääseda. Komisjon jätkab nende riikide abistamist.

Vesi on inimeste põhivajadus; seda seisukohta tunnustati ja kinnitati 2006. aastal Méxicos toimunud neljandal ülemaailmsel veefoorumil. Nagu ma enne ütlesin, on Euroopa Liit eelseisval Istanbulis toimuval foorumil loomulikult esindatud ja paneb seal suurt rõhku kõigele, mida ma mainisin.

Härra Bowis viitas veel ühele väga olulisele küsimusele ja ma nõustun temaga – nimelt sellele, et kliimamuutuse tõttu näeme, kuidas osa maailmast kannatab üleujutuste käes. Me peame selle probleemi pärast tõesti meetmeid võtma. Nagu ta väga selgelt ütles, on metsastamine selle probleemi üks võimalik lahendus.

Juhataja. – Mulle on kodukorra artikli 108 lõike 5 alusel esitatud resolutsiooni ettepanek⁽³⁾.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 12. märtsil 2009.

17. Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 10/2008 EÜ arenguabi kohta tervishoiuteenustele Sahara-taguses Aafrikas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse üle, mille esitas komisjonile arengukomisjoni nimel Josep Borrell Fontelles Euroopa Kontrollikoja eriaruande nr 10/2008 kohta, mis käsitleb arenguabi tervishoiuteenustele Sahara-taguses Aafrikas (O-0030/2009 – B6-0016/2009).

Anne Van Lancker, esitaja. – (NL) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, Aafrika on ainus manner, kus ei ole aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel tehtud mingeid märkimisväärsed edusamme, eeskätt tervishoius, s.t emade ja väikelaste suremuse ning HIV/AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu võitlemisel. See on täielikult tingitud sealsest nõrgast tervishoiusüsteemist ja seda sektorit muserdavast inimressursi kriisist. Seetõttu on ilmselge, et tervishoiusüsteemidesse investimine on vaesuse vastu võitlemisel väga oluline.

⁽³⁾ Vt protokoll.

Selline on lisaks ka komisjoni seisukoht, kuid Euroopa Kontrollikoja aruande kohaselt on komisjon praktiliste muutuste saavutamiseks teinud väga vähe, kuigi komisjon on aastaid vastupidist väitnud. Komisjon püüab AIDSi vastu võidelda peamiselt vertikaalsete vahenditega ja see võib meie arvates olla vajalik, kuid see ei tohiks toimuda põhitervishoiule suunatud tervikliku investeeringupaketi arvelt.

Lugupeetud volinik, põhitervishoiu eelarve ei ole ametliku arenguabi tervikpaketi alates 2000. aastast isegi mitte proportsionaalselt suurenenud. Seega on täiesti põhjendatud, et Euroopa Parlamendi praegune koosseis küsib Euroopa Kontrollikoja aruandele tuginedes komisjonilt mõned küsimused ja esitab mõned soovitusel. Soovin tutvustada nelja mõtet.

Esiteks tuleb tervishoiu eelarvet suurendada. On ilmselge, et antud olukorras on vaja Euroopa Liidu ja partnerriikide ühist algatust. Arengumaad on Abuja deklaratsioonis lubanud investeerida tervishoidu 15% oma eelarvest. Lugupeetud volinik, seda ei saa aga kuidagi teha, kui komisjon ja Euroopa on valmis kasutama sellel otstarbel vaid 5,5% Euroopa Arengufondi vahenditest. Seetõttu sooviksin teilt teada saada, millisel moel kavatseb komisjon tagada, et kümnenda Euroopa Arengufondi raames suurendataks investeeringuid tervishoidu.

Teiseks tuleks eelarvetoetust kasutada paremini ja tõhusamalt. Kuigi tegemist on ühega komisjoni musternäidistest, anti sellele Euroopa Kontrollikoja aruandes kehv hinnang. Sellegipoolest on eelarvetoetuse abil väga suur võimalus korvata lõunapoolsete riikide tervishoiusüsteemide vajakajäämisi. Kuigi valdkondliku eelarvetoetusega saab tõepoolest suunata vahendeid tervishoiusüsteemidesse, ei kasutata seda võimalust Sahara-taguses Aafrikas peaaegu üldse.

Abi võib olla ka üldisest eelarvetoetusest, juhul kui komisjon suudab partnereid tagant tõugata ja sütitada neis indu valida tervishoid keskseks sektoriks, ning me soovime tungivalt komisjonil seda teha. Minu küsimus komisjonile on järgmine: kuidas te tagate, et nii valdkondliku toetuse kui ka üldise eelarvetoetuse kaudu võetakse palju paremaid ja palju sihipärasemaid meetmeid?

Aastatuhande arengueesmärkide lepingud on üks komisjoni paljulubavaid vahendeid. Ma toetan neid täielikult, kuid kogu lugupidamise juures leian, et need on liiga ebapiisavad ja liiga lühinägelikud, sest need on mõeldud vaid headele õpilastele, ning teiste jaoks on seega väga vaja alternatiive.

Kolmandaks on vaja suurendada asjatundlikkust. Aruande kohaselt on komisjonil liiga vähe asjatundlikkust, et oma tervishoiusektorit puudutavaid poliitikaettepanekuid ellu viia. Seetõttu palume komisjonil vajaliku asjatundlikkuse tagamiseks kaasata rohkem tervishoiuspetsialiste ja teha tõhusamalt koostööd Maailma Terviseorganisatsiooni ja liikmesriikidega.

Neljandaks peab tervishoiusektorit paremini koordineerima. Lugupeetud volinik, on hädavajalik, et viidaks ellu ELi tegevusjuhend tööjaotuse kohta ja et ELi liikmesriikide investeeringud tervishoidu ja tervishoiuprogrammid oleksid paremini kooskõlastatud. Lisaks peame tagama, et abivajavate riikide seas olevad abita jäänud riigid saaksid samuti kindlustada toetuse andmise tervishoiu valdkonnas.

Sooviksin lõpetuseks tänada Bart Staesi, kes toetab eelarvekontrollikomisjoni nimel arengukomisjoni tõstatatud mureküsimust ning on palunud komisjonil selgitada oma kavatsusi seoses heakskiidu andmise menetlusega ja teha seda eelistatult enne 2009. aasta lõppu.

Volinik, daamid ja härrad, on selge, et Euroopa Parlamendi praegune koosseis ärgitab komisjoni lõpuks ometi viima oma poliitilisi prioriteete veenvamalt ja paremate vahenditega reaalselt ellu. See on ülimalt vajalik, kui soovime täita 2015. aastaks aastatuhande arengueesmärgid, volinik, sest põhitervishoid väärib pikas plaanis jätkusuutlikke investeeringuid.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Proua juhataja, komisjon tunneb tõelist heameelt Euroopa Kontrollikoja eriaruande üle, mis puudutab Euroopa Komisjoni toetust Aafrika tervishoiuteenustele. Arutelu selle suuliselt vastatava küsimuse üle annab meile võimaluse käsitleda koos teie, Euroopa Parlamendiga, meie toetust Aafrika tervishoiule.

Ma ei kavatse siinkohal korrata komisjoni ametlikku vastust kontrollikoja eriaruandele, mis on juba Internetis avaldatud.

Kahjuks ei ole see aruanne leidnud meedias laialdast käsitlemist ning isegi kui seda on ära märgitud, on sageli mindud liigse lihtsustamise teed ja öeldud, et Euroopa ei ole Aafrikas oma lubadust täitnud. Lubage mul seetõttu enne arutelu algust selgitada paari olulist aspekti.

Komisjon toetab endistviisi kindlalt aastatuhande arengueesmäärke, mille hulka kuuluvad lahutamatu ka tervishoiuga seotud eesmärgid 4, 5 ja 6: laste suremuse vähendamine kahe kolmandiku võrra, emade suremuse vähendamine kolme neljandiku võrra ning HIV/AIDSi leviku peatamine ja vähendamine. Just nende eesmärkide eest seisab meie arengukoostöö, kuid meie pühendumust ei tohi mõõta üksnes tervishoiusektoris tehtavate eelarveeraldistena.

Kahtlemata vähendatakse laste suremust tervishoiusüsteemi raames pakutavate tõhusate sekkumismeeetmetega, eelkõige vaktsineerimisega. Seetõttu ei jälgime me vaktsineerimise ulatust mitte üksnes oma terviseprogrammide raames, vaid ka paljude üldise eelarvetoetuse meetmete kaudu. Lastesuremus sõltub aga ka teistest teguritest, näiteks toitumisest, eluasemest, juurdepääsust puhtale veele, kanalisatsioonist ja haridusest. Seetõttu saame palju ära teha väljaspool tervishoiusektorit ja teemegi seda.

Kui otsustasime valdkondlike eraldiste ja arenguabi andmise korra üle, leppisime Pariisis ja Accras kokku, et järgime rohkem abi tõhususe põhimõtteid. Toon vaid kaks näidet. Esimene on partnerriikide valitsuste juhtiv koht. See tähendab, et pärast põhjalikke arutelusid partnerriigiga kiidetakse heaks sektorid, mida soovitakse toetada. See ei pruugi olla tervishoiusektor, vaid võib olla hoopis haridus-, vee- või kanalisatsioonisektor.

Teine on riiklike süsteemide ühtlustamine. See tähendab abi andmise koondamist, eelistatult eelarvetoetusena (tingimusel et põhikriteeriumid on täidetud). Kui riigil on piisavalt hästi koostatud vaesuse vastu võitlemise strateegia, võib meie toetuse anda eelistatult üldise eelarvetoetusena.

Olgugi et seda toetust ei kirjendata sellisel juhul tervishoiusektori toetusena, on see seotud tervishoiueesmärkidega, näiteks vaktsineerimise ulatuse määra või väljaõppinud tervishoiutöötajate abil toimunud sünnituste arvuga. Sellised eesmärgid kuuluvad sageli vaesuse vastu võitlemise strateegiasse ja nende üle teostatakse järelevalvet ning eelarvetoetuse andmine on tihti seotud nende eesmärkide täitmisega.

Lisaks Accras ja Pariisis võetud üldilmsetele abi tõhusust puudutavatele kohustustele oleme meie Euroopa Liidus leppinud kokku tegevusjuhendis, milles nähakse ette näiteks nende sektorite arvu vähendamine, milles osalevad aktiivselt kõik doonorriigid – selle mõte on vähendada meie partnerriikide haldus- ja juhtimiskoormust, mis on tingitud abiandjate arvukusest. Just selline tähendus on tööjaotuse põhimõttel, milles Euroopa Liidu liikmesriigid ja Euroopa Komisjon on kokku leppinud. Me teame, et mitte alati ei ole selles lihtne riigi tasandil kokku leppida, eriti seetõttu, et tervis on avalikkuse arvates tähtsal kohal ning kõik abiandjad ja doonorriigid tahavad olla kohal ja nähtaval. Me peame vahel suutma sellisest soovist loobuda ja jätma ülesande lahendamise teiste abiandjate hooleks.

Seetõttu loodan, et meie tänane arutelu võimaldab neid teemasid veelgi selgitada ja et see aitab tagada Euroopa poolt Aafrikale antud lubaduste täitmise.

John Bowis, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Proua juhataja, tänan volinikku vastuse eest. Volinik, ma olen teiega nõus, et arvud võivad tähendada eri asju ja et me peame neid väga põhjalikult käsitlema. Kuid täna vaatame loomulikult Euroopa Kontrollikoja andmeid ja seega peame neid arve uurima. Vahel ma soovin, et vaataksime pigem inimesi kui arve, kuid oleme nõus, et ilma terviseta pole jõukust. See ei ole pelgalt hüüdlause, vaid reaalsus väga paljudes väikese sissetulekuga riikides.

Jah, Euroopa Kontrollikoda märgib, et vaid 5,5% Euroopa Arengufondi rahalistest vahenditest suunatakse tervishoiusektoris, samas kui Euroopa Liidu ja ka Euroopa Parlamendi poliitika näeb ette, et tervishoidu ja haridusse tuleks suunata 35%. Tegemist on vale arvuga ja võib vabalt olla, et olukord pole nii halb, kui sellest arvust paistab. Sellegipoolest näitab see, et peame suutma teha palju rohkem, ja see hõlmab koostööd – kui tohin seda mõistet kasutada –, et saavutada 15% lubadus, mille riigid ise Abuja deklaratsioonis võtsid.

Lugupeetud volinik, ma tulen oma jutuga siiski tagasi inimeste juurde. Minge Malisse ja vaadake, kuidas suhkurtõbi on seal kontrolli alt väljunud ja milliseid kulusid see perekondadele kaasa toob: enam kui 30% perekonna sissetulekust kulub insuliinile, kui seda peab ostma – ja ostmata jätta ju ei saa. Minge Tšaad ja küsige, millised on sealised vaimse tervise teenused, ning te saate teada, et sedalaadi teenuseid osutati enne kodusõda. Minge ükskõik kuhu Aafrikas ja te näete epilepsia käes kannatavate inimeste ebainimlikku kohtlemist, samas kui vaid mõne sendi eest saaksime enamikku neist säästa epilepsiahoogudest. Minge ükskõik kuhu Aafrikas ja kohtuge AIDSi tõttu orvuks jäänute ja nende vanavanematega, kes püüavad oma lapselapsi üles kasvatada, sest vanemad on surnud.

Statistika on olemas. Me teame, et Ameerika mandril kannab 14% maailma rahvastikust 10% maailma haiguskooormusest ja et seal töötab 42% maailma tervishoiutöötajatest. Sahara-taguses Aafrikas kannab 11% rahvastikust 25% maailma haiguskooormusest ja tervishoiutöötajate osakaal on seal 3%. See kirjeldab ennist

peetud arutelu. Kuid me peame nende teemade üle arutlema, sest ilma tervishoiuteenusteta, tervishoiutöötajate ja tervisehariduseta ei saa olla tervist.

Samuti peame arutlema mõningate projektide üle, mida me alustame. Asi ei ole üksnes tuberkuloosis, AIDSi ja malaarias, vaid kõigis teistes haigustes. Mis puudutab neid tähelepanuta jäänud haigusi, siis on komisjon uhke, et on teinud farmaatsiaettevõtetega vajalikku koostööd, mille kaudu jõuab abi inimesteni, kes ravimeid vajavad. Me peame analüüsima kõiki kehva tervise põhjuseid ja tänaõhtused arutelud neid puudutavadki.

Üksnes siis, kui vaatleme kõike seda tervikuna, läheb statistika paremuse poole – ja see tähendab, et inimeste tervis paraneb. Meie parem tegutsemine muudab inimeste olukorra paremaks ja siis on ka nende riikide majandusel võimalik kosuda.

Bart Staes, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (NL) Proua juhataja, daamid ja härrad, Euroopa Kontrollikoja aruannet tutvustatakse eelarvekontrollikomisjonis ametlikult alles järgmisel nädalal. Seetõttu sooviksin õnnitleda arengukomisjoni ja ka Anne Van Lanckerit, kes on hoolitsenud selle eest, et see arutelu täna siin toimub ja et me võtame homme vastu resolutsiooni, mis annab üksikasjaliku ülevaate valesti läinud asjadest.

Me peaksime suurt tähelepanu pöörama proua Van Lanckeri pikale kõnele ja selles esitatud soovitudele. Proua volinik, me peaksime pöörama hoolikat tähelepanu John Bowise kõnele, kus ta suutis vajakajäämised väga asjatundlikult välja tuua.

Mitte keegi, kes on Euroopa Kontrollikoja aruannet lugenud, ei saa sellest küsimusest lihtsalt kiiresti üle libiseda. Andmed on kõigile näha ja proua Van Lancker märkis väga õigesti, et selle sektori aastatuhande eesmärgid saavutatakse suurte raskustega, kui üldse. Kui uurite andmeid, mille Euroopa Kontrollikoda iga riigi kohta on esitanud, tulete kohe maa peale tagasi.

Mis puudutab AIDSi levimust, siis on Svaasimaal haigusest mõjutatud 34%, Lesothos 23% ja Malawis 14% rahvast. Svaasimaal oli laste suremus 1997. aastal 78 juhtumit tuhande kohta, nüüd on see 86 tuhande kohta. Lesothos oli oodatav eluiga 1990. aastate keskel 60, nüüd vaid 41 aastat. Keenias sureb rohkem kui üks laps kümnest enne viieaastaseks saamist. Euroopa Kontrollikoja soovitus, analüüs Euroopa Liidu poliitika tõhususe kohta näitab, et viimastel aastatel on olukord muutunud valusalt murettekitavaks.

Seetõttu loodan, volinik, et komisjon suudab tõepoolest anda 10. aprilliks vastused küsimustele, mis mul eelarvekontrollikomisjoni raportöörina õnnestus sellesse resolutsiooni lisada, et saaksime hõlmata neid vastuseid heakskiidu andmise menetluses, mille tähtaeg on aprilli lõpul.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – (PT) Proua juhataja, volinik, igaüks, kes külastab Sahara-tagust Aafrikat, võib enamikus riikides kohe märgata sealse tervishoiusüsteemi tohutut nõrkust ning äärmiselt kahjulikku mõju, mis sellel nõrkusel on nende inimeste elule ja tervisele, keda see süsteem peaks aitama.

Seda kinnitavad pidevalt arvud, mida rahvusvahelisel tasandil korrapäraselt avaldatakse. Sellega seoses teeb eriti murelikuks asjaolu, et võib-olla piisaks paljude elude päästmiseks lihtsatest ja praktilistest sammudest, mis ei ole eriti keerulised või isegi väga kallid. Euroopa rahaline toetus võib siinkohal olla väga oluline ning me peame alati meeles pidama, et tervishoiualane koostöö on tõeliselt strateegilise tähtsusega ega hõlma otseselt mitte üksnes üht aastatuhande arengueesmärki, vaid mitut neist. Tsiteerin Euroopa Kontrollikoda, kes leidis: „EÜ tervishoiusektori rahastamise osa arenguabi kogusummast [ei ole] alates 2000. aastast suurenenud, vaatamata komisjoni aastatuhande arengueesmärkide raames võetud kohustustele ja tervishoiualasele kriisile Sahara-taguses Aafrikas.” Tsitaadi lõpp. Tsiteerin veel kontrollikoda, kes leidis samuti: „Komisjon eraldas märkimisväärsed vahendeid ülemaailmse fondi käivitamiseks [et võidelda AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu], aga ei ole osutanud samasugust tähelepanu tervishoiusüsteemide tugevdamisele, kuigi see pidi olema üks komisjoni prioriteetidest.” Tsitaadi lõpp.

Kontrollikoja hinnangul on selle põhjus – taas tsiteerin –, et „komisjonil ei ole olnud piisavalt tervishoiualast pädevust, et tagada tervishoiu rahastamise kõige tõhusam kasutamine”. Tsitaadi lõpp.

Niisiis seab kontrollikoda otseselt Euroopa Komisjoni ette tohutu ülesande ja ma toetan seda. Mis meisse puutub, siis tahan ikka ja jälle rõhutada seda ülesannet, mille aluseks on aruandes sisalduvate andmete ja selles antud hinnangu objektiivsus. Tervishoiuteenused kuuluvad juba meie arenguabi prioriteetide hulka, kuid peavad kuuluma järjest rohkem, ja seetõttu väärivad need suuremat rahastamist. Kui abi andmist optimeerida ja pidada sealjuures silmas näiliselt vastandlikke vajadusi, mis puudutavad juhtimise kooskõlastamist ja abi vajavale rahvale lähemal olemist, siis saab pakkuda teenuseid, mis aitavad palju elusid päästa.

Euroopa Komisjon ei saa jätta selle ülesande kallale asumata ja ma soovitan tal tungivalt seda lahendada hakata. Härra Bowis pidas äsja liigutava kõne, milles tal õnnestus Euroopa Kontrollikoja esitatud arvude kuivale külmusele anda inimlik nägu. Meie ülesanne, volinik, on tagada, et meie koostöö suudaks muuta sellesama näo õnnelikuks ja lootusrikkaks. Seetõttu, proua volinik, on ülimalt tähtis, et muudaksime oma tervishoiualase koostööga neid arvusid.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Proua juhataja, ma ei tahtnud õigupoolest rääkida sellest aruandest, vaid mainida küsimust, mis on mulle eriti südamelähedane ja mida ma olen korduvalt AKV riikide kohtumistel tõstatanud. Pean silmas Nigeris elavate tuareegide tervishoiutingimusi. Proua volinik, seoses sellega sooviksin tõesti ära märkida probleemi, mis on seotud Euroopa ettevõtetega, kes kasutavad ära Aafrika riikide loodusvarasid, ja eelkõige Prantsuse ettevõttega Areva, kes kavatseb kasutada Nigeris olevat uraani, ilma et annaks kohalikele kogukondadele selle kohta mingisugustki teavet; selle tulemusel kasutavad sealsed inimesed näiteks radioaktiivseid materjale või vanametalle toidu valmistamisel.

Praegu ei luba Nigeri ametiasutused teha selle rahva seas tõsiseid uuringuid radioaktiivsuse kohta, kuid me teame, et nad on murettekitavas olukorras.

Me palusime ühel AKV riikide kohtumisel teha tuareegide epidemioloogiline uuring. Ma esitan selle taotluse täna taas komisjonile.

ISTUNGI JUHATAJA: MANUEL ANTÓNIO DOS SANTOS

asepresident

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma kuulasin hoolikalt täna kõneldut ja olen pööranud tähelepanu Euroopa Kontrollikoja aruandes öeldule, aga peale selle märgin nagu enne, et saabusin just tagasi Elevandiluurannikult ja Libeerias, kus nägin oma silmaga, millised vajadused on neil riikidel tervishoiu valdkonnas. Nende vajadused on seotud infrastruktuuriga, koolitatud tervishoiuteenuste osutajatega, kellest oleme juba rääkinud, ja ravimitega.

Need vajadused on tohutud ja ma pean paratamatult teiega nõustuma, et meil tuleb vaestele Aafrika riikidele abi andmiseks oma jõupingutusi tervishoiu valdkonnas tõhustada.

Ma võin teile kinnitada, et annan teie märkused oma kolleegile Louis Michelile edasi, ning ma olen kindel, et ka tema kaalub teie ettepanekuid ja märkusi väga tähelepanelikult nii nagu minagi.

Juhataja. – Mulle on kodukorra artikli 108 lõike 5 alusel esitatud resolutsiooni ettepanek⁽⁴⁾.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

18. Ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) kehtestamine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse üle, mille esitas komisjonile majandus- ja rahanduskomisjoni nimel Pervenche Berès ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) kehtestamise kohta (O-0018/2009).

Pervenche Berès, esitaja. – (FR) Härra juhataja, ma võtan sõna majandus- ja rahanduskomisjoni nimel. Proua volinik, Euroopa Parlament on meie raportööri JeanPaul Gauzèsi eestvedamisel püüdnud igati tagada ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) projekti elluviimiseks vajalike õiguslike meetmete kehtestamise.

Seoses täiendava õigusakti – makseteenuste direktiivi – koostamisega esitasime endale mõned küsimused. Nüüd mõistame, et need küsimused olid ilmselt põhjendatud.

Praegu, kui see projekt on algamas, valmistavad meile mõned asjad muret, sest meile ei ole jäänud muljet, et süsteemi kasutuselevõtu määr, mis ei ole kuidagi seotud kriisist tulenevate probleemidega, nagu mulle näib, ei ole selline, nagu oleks pidanud olema.

⁽⁴⁾ Vt protokoll.

Tõsiasi on see, et projekt, mis on saanud asjaomase sektori ja seadusandja suure toetuse, kuid mis peab eelkõige pakkuma uutset maksevahendit, mis sobib meie ühisraha euro olukorraga, ei pruugi saavutada tõhusaks toimimiseks vajalikku kriitilist massi.

Meile valmistab eriti muret, et tõrkeid esineb SEPA otsekorraldusskeemi käivitamisel, mis on kahtlemata selle projekti üks ainulaadsemaid tahke.

Meile tundub, et komisjoni vastutusala silmas pidades tuleb esitada kaks küsimust. Esiteks: kuidas kavatseb komisjon edendada ja toetada SEPA maksevahenditele üleminekut? Ajakava pandi paika ja on ilmselge, et selles ei võeta arvesse praktilisi asjaolusid. Teiseks: kas komisjon on arvamusel, et SEPA vahenditele üleminevate tehingute kriitiline mass on 2010. aastaks saavutatav ja kui mitte, siis mida tuleks selle saavutamiseks teha?

Kui me selle õigusakti vastu võtsime, ei leppinud me kokku SEPA vahenditele ülemineku selges ja siduvas lõpptähtajas. Meie arvates on kahtlemata käes aeg seda teha. Me mõistame, et mõningad küsimused liikmesriikide süsteemide vastavusest SEPA süsteemile ja lõpliku ülemineku tähendusest jäävad lahtiseks, kuid me oleme seisukohal, et just komisjon peab pangandust toetama veel vastuseta küsimustele lahenduste otsimisel.

Järgmine küsimus puudutab vahendustasusid – seda küsimust on ilmselgelt eiratud või see on unarusse jäetud, kuigi mitmete asjaosaliste jaoks on see SEPA projekti edu jaoks vaieldamatult keskse tähtsusega. Sellest vaatenurgast tundub vahel, et osa pädevaid asutusi, olgu tegemist pangandussektori asutuste, siseturu ja teenuste peadirektoraadi või konkurentsi peadirektoraadiga, ei taha eriti vastutust võtta.

Võib-olla on seadusandja kohustus nende asjaosalistega rääkida ja neilt teatud vastutustunnet nõuda. Me leiame, et praeguses etapis ei saa seada järjepidevat õigusakti küsimuse alla, ilma et toetaksime turuosalisi alternatiivse süsteemi väljatöötamise püüdlustes. See on just seesama probleem, mida me täheldame vahendustasude puhul.

Konkurentsi peadirektoraat on mõnel juhul viidanud, et peab seda õigusakti konkrentsieskirjadega vastuolus olevaks, kuid samas arvab peadirektoraat ka, et tööstus peab ise alternatiivse lahenduse leidma. Tõsiasi on see, et liikmesriikide tasandil olemas olevaid alternatiivseid lahendusi ei ole konkurentsi peadirektoraat järele proovinud. Seetõttu ei ole mitte kuidagi võimalik teada, kas konkurentsi peadirektoraat võiks neid toetada või kas mõned lahendused sobiksid meie ees olevate probleemide kõrvaldamiseks.

Näiteks kujutage ette, et vahendustasu süsteemi rahastamine põhineks õigusaktidega kehtestatud karistustel, s.t tehtud vigadel. Praktikas tähendaks see väga sageli seda, et kõige haavatavamas olukorras inimesed peavad maksma, ja see ei näi mulle mõistlik ega ka sotsiaalselt õiglane.

Seetõttu kutsun komisjoni üles võtma meetmeid kahes olulises küsimuses: määrama kindlaks ülemineku lõpptähtaja ja aitama välja töötada alternatiivse süsteemi või muu süsteemi, mis on vahendamise puhul asutamislepingu eeskirjade seisukohast vastuvõetav.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, kui tohib, siis avaldaksin kõigepealt volinik McCreevy nimel kahetsust, et ta ei saa arutelust osa võtta.

See on tõepoolest pikk küsimus, kuid usun, et nii selles küsimuses kui ka SEPA elluviimist käsitleva resolutsiooni projektis on need olulised teemad, mis ootavad SEPA edukuse eesmärgil lahendamist, õigesti määratletud.

Esimeses küsimuses uuritakse, kuidas kavatseb komisjon edendada ja soodustada SEPA vahenditele üleminekut.

SEPA on eelkõige turukeskne projekt, kuid arvestades sellest tulenevat märkimisväärset kasu majandusele laiemalt, on komisjon püüdnud julgustada üleminekut SEPA vahenditele, näiteks aidates oma eduaruande kaudu suurendada SEPA poliitilist tähtsust ja soodustades ametiasutuste varajast üleminekut. Samuti on komisjon ise püüdnud SEPAle varakult üle minna. Nagu eelmisel nädalal komisjoni ettepanekus „Euroopa majanduse elavdamine“ teatavaks tehti, oleme lisaks tulnud välja ettepanekutega, mille eesmärk on tagada SEPA maksimaalne kasutegur.

Teises küsimuses uuritakse, kas 2010. aasta lõpuks on kriitiline mass makseid üle viidud. Ilmselgelt toetame kiiret üleviimist, et hoida üleviimisaegseid lisakulusid võimalikult väiksena. Kuigi SEPA krediidikorraldus on edukalt käivitatud, on vaid vähem kui 2% maksetest üle viidud. Lisaks võetakse SEPA otsekorraldusskeem

kasutusele alles hiljem sel aastal. Seega on praegune üleviimise tempo liiga aeglane, et saavutada 2010. aastaks kriitilist massi.

Kolmas küsimus puudutas selge ja siduva lõpptähtaja vajadust. Meie arvates on lõpptähtaja kindlaksmääramine väga kasulik ja otse loomulikult ei tundu 2012. aasta olevat mõistlik tähtaeg. Paljudes liikmesriikides on see aga endiselt väga tundlik teema. Seetõttu pooldame selle küsimuse uurimiseks kindla tegevuskava sisseseadmist, et koguda teavet, milline on lõpptähtaja mõju eri huvirühmadele, ja alustada nendega sisulist arutelu.

See võib sillutada teed mõningase poliitilise heakskiidu saavutamisele ja vajaduse korral võimalikule õigusakti ettepanekule näiteks aasta lõpus.

Neljandas küsimuses soovitakse teada, kuidas suurendada SEPA otsekorraldusskeemi õiguskindlust, eelkõige mitmepoolse vahendustasu ja kehtivate otsekorralduslepingute osas.

Meil on vaja leida ajutine ärimudel, et tagada õigus selgus ja saavutada SEPA otsekorraldusskeemi edukas käikuandmine. Sel põhjusel toetab komisjon täielikult Euroopa Parlamendi ja nõukogu püüdeid leida ajutine lahendus piiriüleseid makseid käsitleva määruse läbivaatamisel.

Komisjon toetab SEPA süsteemile ülemineku raames ka kehtivate riigisestse otsekorralduslepingute õigusliku kehtivuse jätkumist. Kuid see on õiguslik küsimus, mille peavad lahendama riiklikud asutused näiteks makseteenuste direktiivi rakendamiseks ette nähtud võimalust kasutades.

Viies küsimus on seotud sellega, kuidas komisjon lahendab mitmepoolse vahendustasu küsimuse kaardimaksete osas.

See töö seisneb põhiliselt selles, et komisjon hindab konkurentsieeskirjade alusel kaht peamist rahvusvahelist kaardisüsteemi, MasterCardi ja Visat.

19. detsembril 2007. aastal otsustas komisjon, et MasterCardi mitmepoolne vahendustasu MasterCardi või Maestro deebet- või tarbijakrediitkaartidega tehtavatel piiriülestelt kaardimaksetelt ei ole kooskõlas konkurentsieeskirjadega. MasterCard on esitanud komisjoni otsuse peale kaebuse.

2008. aasta märtsis algatas komisjon menetluse, et teha kindlaks, kas Visa Europe'i mitmepoolsed vahendustasud on asutamislepingu artikliga 81 vastuolus. Vaidlused Visaga on samuti pooleli.

Komisjon püüab säilitada võrdsed võimalused MasterCardile ja Visa Europe'ile, aga ka teistele maksekaardisüsteemidele, mis võivad tulevikus turule tulla.

Oma eelviimases küsimuses tahate teada, kas komisjon peaks pakkuma välja konkreetse lahenduse mitmepoolse vahendustasuga seotud probleemile. Turumajanduses peab sobiva ärimudeli välja pakkuma asjaomane sektor ise. Mis puutub maksekaartidesse, siis nagu öeldud, on vaidlused MasterCardi ja Visaga käimas. Mis puutub SEPA otsekorraldusskeemi, siis on komisjon valmis aitama tööstusharu sellega, et annab pangandussektoriga peetava järjepideva dialoogi raames kiireid juhiseid ja võtab sealjuures aluseks kõikide asjaomaste turuosaliste panused. Sellised juhised tuleks anda hiljemalt 2009. aasta novembriks.

Teie viimane küsimus puudutab seda, milliseid erimeetmeid kavatseb komisjon välja pakkuda, et tagada asjaolu, et SEPA vahenditele ülemineku tulemuseks ei oleks veelgi kulukam maksesüsteem.

Komisjoni arvates ei tohiks seda juhtuda. Esiteks peaks SEPA toetama konkurentsi ja tõhustama tegevust mastaabisäästu abil ning need mõlemad toovad kaasa surve hindade alanemiseks.

Teiseks peaks SEPA suurendama ka läbipaistvust, mis omakorda piirab ristsubsideerimist ja varjatud hinnakujundust, kuigi pealtnäha võivad mõningad kasutajad käsitada üleminekut varjatud kõrgete hindade kujunduselt läbipaistvale madalate hindade kujundusele hinnatõusuna. Siinkohal on oluline pankade hea teavitustöö.

Kolmandaks jälgib komisjon uuringuid algatades hoolega SEPA mõju klientidele.

Lõpetuseks nõustume murega selle pärast, et tõhusad riigisisesed deebetkaardisüsteemid asendatakse kallimate alternatiividega. Kuid on pakutud lahendusi, mis võiksid kujuneda uueks üleeuroopaliseks deebetkaardisüsteemiks, ning Euroopa Liidu ja liikmesriikide pädevate asutuste praegused volitused kindlustavad üldise toetuse sellele.

Seetõttu võib kokkuvõttes öelda, et SEPA tulemuseks peaks olema tõhusam maksesüsteem ning et Euroopa Liidu ja riikliku konkurentsipoliitika raames on piisavad kaitsemeetmed olemas.

Sellepärast olen väga rõõmus kõnealuse resolutsiooni üle ja Euroopa Parlamendi tugeva toetuse üle SEPAle.

Jean-Paul Gauzès, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (FR) Härra juhataja, proua volinik, daamid ja härrad, palju on räägitud sellest, mis on saanud makseteenuste direktiivist, millega ma Euroopa Parlamendi raportöörina tegelesin ja mis võeti 2007. aastal esimesel lugemisel vastu.

Selle direktiivi eesmärk oli muu hulgas anda Euroopa Maksenõukokku koondatud pangandusasutustele SEPA elluviimiseks vajalikud õiguslikud vahendid. Seetõttu on vastu võetud Euroopa eeskirjad pangakaartide, krediidikorralduse ja otsekorralduste kohta.

SEPA on euromakseteenuste terviklik turg, kus piiriülestel ja riigisisestel maksetel ei ole mingisugust erinevust. Sellisel süsteemil on eeliseid nii pangandussektori kui ka tarbijate jaoks.

Nagu ütlesite, on komisjon võtnud kohustuse tagada, et üleminek SEPA vahenditele ei päädiks kallima maksesüsteemiga Euroopa Liidu kodanike jaoks.

Pärast selle raporti vastuvõtmist on üleminek SEPAle toimunud väga aeglaselt, liigagi aeglaselt. 1. oktoobril 2008 sooritati vaid 1,7% tehingutest SEPA krediidikorralduse vahendusel.

Sel põhjusel hakkame täna heaks kiitma Euroopa Parlamendi resolutsiooni, milles kutsutakse komisjoni üles seadma SEPA teenustele üleminekuks lõpptähtaja. See kuupäev ei tohi olla hilisem kui 31. detsember 2012 ja pärast seda tuleks kõikide euromaksete tegemisel kasutada SEPA standardeid.

Enne üleminekut on aga vaja leida lahendus ühele tundlikule probleemile, mis puudutab mitmepoolseid vahendustasusid. Neid tasusid ei tuleks kaotada. Makseteenuste näol on tegemist äritegevusega. On põhjendatud, et asjaosaliste kulud saavad kaetud ja nende tegevus on tasuv.

Teisalt tuleks vältida läbipaistmatust või meelevaldsust. Seetõttu on asjakohane, et komisjon kehtestab nende vahendustasude kohaldamist käsitlevad suunised.

Suurema õiguskindluse huvides peavad need suunised olema teada enne SEPA otsekorraldusskeemi käikuandmist. Ilma sellise õiguskindluseta ei pruugi mitmete riikide pangad otsekorraldussüsteemi kasutusele võtta ja see omakorda peataks SEPA elluviimise.

Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon ning Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon on esitanud homsele hääletusele väga sarnase sisuga muudatusettepanekud. Ilmselgelt loodame, et neid muudatusettepanekuid kaalutakse.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Praegusel keerulisel ajal on väga tähtis leida võimalikke majanduskasvu allikaid. Euroopa finantsturu kujundamine on just selline Euroopa majanduse potentsiaalse kasvu allikas. Praegusel juhul räägime maksete turust ja on kahetsusväärne, et meie tehtud otsuseid viiakse üsna aeglaselt ellu. Peamise põhjusena tuuakse tavaliselt välja pankade tehnilised võimalused, sest tegemist on peaaesjalikult tehniliste lahendustega, kuid sooviksin märkida, et pankade tehnoloogiline ajakohastamine on pangandussektori ja pankade endi huvides ning selle kaudu saavad nad ajakohastada turgu ja oma maksesüsteeme ning suurendada kasumit. Seetõttu on väga oluline, et liikmesriigid viiksid ühtse euromaksete piirkonna programmi ellu suurema otsusekindlusega.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, me teame, et ühtne euromaksete piirkond on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks tõeline proovikivi. Need ettevõtted on viimasel ajal krediitkaardisüsteemi kallal väga aktiivselt tööd teinud ning nendest süsteemidest tulenevad hinnad ja kulud erinevad suuresti. Ma arvan, et antud juhul on vajaka läbipaistvusest.

Just kriisi ajal peame andma ettevõtetele asjakohast toetust. Ettevõtete krediitdivõimet peab olema võimalik parandada kulude vähendamise kaudu, sest siis on neil loomulikult võimalik taas krediiti saada. Ma arvan, et SEPA oleks siinkohal hea abivahend. SEPA tuleks ellu viia võimalikult kiiresti, nii et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted saaksid odavalt ja tõhusalt töötada ning sama kehtiks ka väikeste ja suurte ettevõtete vaheliste tehingute kohta.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, tahaksin tänada majandus- ja rahanduskomisjoni ja selle esimeest Pervenche Berès'i käesoleva arutelu eest. Komisjon rõõmustab Euroopa Parlamendi toetuse üle SEPAle, mis ei ole mitte üksnes eneseregulatsiooni algatus, vaid ka oluline avaliku poliitika algatus, mis

tugevdab majandus- ja rahaliitu ja Lissaboni tegevuskava. Euroopa Parlamendil ja komisjonil on SEPAga seoses ühesugune ettekujutus ja sama eesmärk.

Lubage mul siiski meelde tuletada kolme tähtsat punkti. Esiteks, nagu juba varem mainitud, on komisjon SEPAle üleminekut väga aktiivselt edendanud, avaldades ametiasutustele survet SEPA varajaseks kasutuselevõtmiseks. Me jätkame järeleandmatult tööd SEPA kasutuselevõtmise kiirendamise nimel.

Teiseks – olgugi et me oleme nagu ka Euroopa Parlament huvitatud SEPAle ülemineku lõpptähtajast, ei leia me samas, et oleks õige see kuupäev kivisse raiuda. Me oleme töö käima pannud ja oleme veendunud, et enne sellise kohustuse ettenägemist on vaja teha kõvasti eeltööd.

Kolmandaks võin kinnitada, et komisjon esitab suunised, mis käsitlevad mitmepoolse pankadevahelise tasustamise kooskõla konkurentsieeskirjadega. Me teame, et SEPA otsekorraldusskeemi jõustumiseni on jäänud vähe aega ja et meie suunised peaksid seetõttu olemas olema enne 2009. aasta novembrit. Lubage mul aga rõhutada üht: suuniseid on võimalik anda alles siis, kui pangandus esitab meile esmalt konkreetseid ideed võimalike ärimudelite kohta.

Juhataja. – Mulle on kodukorra artikli 108 lõike 5 alusel esitatud resolutsiooni ettepanek⁽⁵⁾.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, 12. märtsil 2009.

19. Halvenev humanitaarolukord Sri Lankas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu väliskomisjoni esitatud resolutsiooni ettepaneku üle, mis käsitleb halvenevat humanitaarolukorda Sri Lankas (B60140/2009).

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, ma sooviksin kõigepealt tänada väliskomisjoni esimeest selle eest, et ta nõustus artiklis 91 sätestatud menetlusega ja pani käesoleva erakorralise resolutsiooni eelmisel esmaspäeval toimunud istungi päevakorda, sest meie viimasel täiskogu istungil siin Strasbourgis oli meil juba päevakorras erakorraline resolutsioon selles Sri Lankat puudutavas küsimuses. Ma sooviksin tänada ka Euroopa Parlamenti nõusoleku eest pidada see arutelu täna õhtul; tänan ka teid, volinik, et arutelust osa võtate, sest ma tean, et praegune aeg on teile raske.

Me tahtsime seda resolutsiooni seetõttu, et peame edastama jõulise poliitilise sõnumi Sri Lanka valitsusele ja tamilite esindajatele, sest olukord halveneb iga päevaga. Me oleme saanud teavet otsestest allikatest, s.t. tamili perekondadelt ja inimestelt, kes on Euroopas ja kes saavad meile kogu aeg teateid ja kirjeldusi sellest, mis nendega toimub ja mis juhtub nende perekondadega, kes on Tamili Tiigrite ja Sri Lanka armee konfliktis lõksu jäänud. Need inimesed elavad tõesti läbi kohutavaid kannatusi.

Me ei tea, kui paljud sellises olukorras on, kuid meie hinnangute kohaselt vajab evakueerimist 150 000 kuni 200 000 inimest. Mida aga tähendab evakueerimine? Valitsusvälised organisatsioonid paluvad meil need inimesed meritsi evakueerida, kuid pean jälle küsima: kuhu evakueerima? Kuhu need inimesed lähevad?

Täna pärastlõunal kohtusin väikese tüdrukuga, kes sündis Sri Lanka põgenikelaagris ja kes on nüüd Euroopas. Kui need inimesed peavad jätma oma kodumaa, et minna elama põgenikelaagrisse, siis ka see ei ole lahendus.

Seetõttu palume käesolevas resolutsioonis reaalselt relvarahu. Loomulikult tuleb Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooniga arutelu kohese või ajutise relvarahu üle. Selleks, et tsiviiliskuid saaks ohu käest ära tuua, palume tõesti võimudelt kohest relvarahu, sest me teame, et inimesi on surma saanud. Kuulsime seda täna taas. Me palume resolutsioonis loomulikult seda, et Sri Lanka valitsus teeks koostööd valitsusväliste organisatsioonidega ja riikidega, kes on valmis aitama seda konflikti lahendada. Samuti küsime, kas Euroopa Liit saaks aidata riiki hädavajaliku toidu ja ravimitega varustada.

Lõpetuseks lubage mul öelda oma fraktsiooni nimel – sest esitasime selle erakorralise resolutsiooni esmaspäeval väliskomisjonis just Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni algatusel –, et me palume mõningatel kolleegidel, kellel on selles riigis teistsugused huvid, sellesse küsimusse väga tõsiselt suhtuda. Tuletaksin teile meelde, et juba kaua on teatud fraktsioonid palunud võimalust arutada Sri Lanka olukorda ja et teatud riikide sisepõhjustel ei ole meil olnud võimalik rääkida tamilitest ja nende olukorrast, mis on alates 1980. aastatest halvenenud.

(5) Vt protokoll.

Et teie, volinik, olete samuti siin, võiksite ehk endile veel ühe küsimuse esitada. Euroopa Liidul näib olevat võime aidata konfliktide lahendamisele kaasa. Võib-olla on saabunud aeg kaaluda võimalust luua Euroopa Liidus konfliktide lahendamise üksus.

Me näeme Kaukaasias ja kõikjal mujal maailmas, et Euroopa Liidu ettepanekuid võetakse tõsiselt. Konflikti lahendamisel ei tohi me nüüd enam olla pelgalt toetaja, vaid peame reaalselt ja aktiivselt kaasa aitama. Kui me suudame täna teha algust sellega, et loome aluse konflikti lahendamiseks Euroopa Liidu tugeva kohalolekuga ja jõulise sõnumiga võimudele, usun, et oleme sellega ka suurendanud oma tähtsust poliitilise liiduna.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Härra juhataja, Sri Lanka rahuprotsessi Tokyo konverentsi ühe kaasesimehena on nii Euroopa Komisjon kui olen ka ma ise väga tähelepanelikult Sri Lankas toimuvat jälginud. Meile valmistavad sügavat muret praegune olukord ning konflikti traagilised tagajärjed inimeste jaoks ning seda on kajastatud Euroopa Liidu üldasjade ja välissuhete nõukogu 23. veebruari järeldustes ja 3. veebruaril kohapeal tehtud kaasesimeeste avalduses.

Meid paneb erilisel muretsema täbar olukord, milles on tuhanded riigis ümberasustatud inimesed, kes on jäänud Sri Lanka põhjaosas toimuvate lahingute tõttu lõksu, nagu te õigesti ütlesite. Meil ei ole enam tegemist kriisiga, vaid minu arvates juba humanitaarkatastroofiga. Seda kinnitavad mitmed sõltumatud allikad, sealhulgas ÜRO ja Rahvusvahelise Punase Risti Komitee. Valitsuse hiljutine teade kahe evakueerimise avamise kohta ohutust tsoonist põhjas ja lõunas on positiivne samm, kuid me tahame teada, kuidas see praktikas toimima hakkab.

Oleme kutsunud asjaosalisi – Tamil Eelami Vabadusvõitluse Tiigreid (LTTE) ja Sri Lanka võime – üles kaitsma tsiviilelanikke, nii nagu rahvusvaheline humanitaarõigus ette näeb, ning võimaldama inimestel ohutult ja vabatahtlikult võitlusalt eemale minna. Tsiviilisikute surmajuhtumite järsu sagenemise eest viimastel kuudel vastutavad nii LTTE kui ka Sri Lanka armee. On hädavajalik, et Sri Lankas võetaks inimeste päästmiseks kiiresti abinõud tarvitusele, nagu kinnitasid ka hukkunute suurele arvule tähelepanu juhtinud ÜRO asepeasekretär Sir John Holmes ja Rahvusvahelise Punase Risti Komitee.

Komisjon on veendunud, et kriisi lõpptulemus mõjutab püsivalt rahu, leppimist ja Sri Lanka ühtsust, ning sellega seoses toetab jõuliselt Sir John Holmesi poolt Sri Lanka valitsusele esitatud üleskutset peatada vaenutegevus, et anda tsiviilelanikele aega piirkonnast ohutult lahkuda, ning LTTE-le esitatud üleskutset tsiviilelanikel minna lasta ja leppida kokku lahingutegevuse rahumeelses lõpetamises.

Kaasesimehed on pöördunud ka LTTE poole, et see paneks relvad käest, kuid kahjuks lükati see ettepanek tagasi, õigemini seda eirati. Me leiame, et Sri Lanka valitsus on kohustatud kõiki oma kodanikke kaitsma ning sõlmima humanitaar-relvarahukokkuleppe – see märgiti ära ka viimastes nõukogu järeldustes –, et võimaldada haigete ja vigastatute lahkumist Vannist ning korraldada toidu ja ravimite kohaletoomist. Sama pakkus eelmisel nädalavahetusel välja ka India.

Me oleme endiselt mures inimõiguste olukorra pärast Sri Lankas, arvestades teateid kohtuväliste tapmist, röövimiste ja tõsiste meediavastaste ähvarduste kohta. On väga oluline, et valitsus uuriks kõige silmatorkavamaid ja rägemaid juhtumeid edasi. Selliste kuritegude korral ei tohi valitseda mitte mingisugust karistamatuse tunnet.

Kokkuvõttes on Euroopa Komisjon ja olen ka mina isiklikult jätkuvalt veendunud, et Sri Lanka etnilisele konfliktile ei ole sõjalist lahendust. Vaja on kõikehõlmavat dialoogi, mis aitaks leida poliitilise lahenduse. Püsivat rahu ja leppimist on võimalik saavutada üksnes siis, kui lahendatakse probleemid, mis mässu kõigepealt esile kutsusid, ning kõikidele kogukondadele antakse piisavalt ruumi. Kaasesimehena olen alati öelnud, et olukorral saab olla üksnes poliitiline lahendus, nii et võim antakse teatud määral kohalikele omavalitsustele üle – see on olnud päevakorras, seejärel päevakorrast maha võetud ja nüüd taas päevakorda tõusnud.

Charles Tannock, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Proua volinik, Sri Lanka brutaalne kodusõda on viimaks ometi lõppemas. Loomulikult on liiga vara öelda, kas see tähendab ka Tamili Tiigrite terrori lõppu.

Me ei toetaks kindlasti selles etapis püsivat relvarahu, kui see võimaldaks Tamili Tiigritel uuesti organiseeruda. Minu hinnangul on nende ainus valik panna relvad käest või saada sõjaliselt lüüa ja kanda inimkaotusi. Pikaajaline relvarahu oleks katastroof, sest nagu selle nädala algul toime pandud enesetapuriinnak näitas, on LTTE armutu ja verejanuline ning Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid nimetavad seda väga õigesti terroristlikuks organisatsiooniks.

Me peaksime kindlalt toetama president Rajapaksat, kes püüab lõpetada mässu, mis on Sri Lankale kaasa toonud vaid ütle mata suuri inimkannatusi, ja teha lõpu tõsisele majanduse taandarengule sellel kaunil saarel. Tuhanded süütu tsiviilisikute sisepagulased on aga ikka veel kitsal rannikuribal lõksus. Neil tuleb võimaldada lahkuda, et armee saaks oma pealetungi lõpule viia. On laiduväärne, ent täiesti ootuspärane, et Tamili Tiigrid kasutavad neid tsiviilisikuid inimkilbina. Tamili Tiigrid ei ole võtnud kuulda rahvusvahelise kogukonna üleskutset alla anda ja luua ajutine humanitaarkoridor.

Sellegipoolest on väga tähtis, et uute veresaunade vältimiseks võimaldataks ÜRO-l ja teistel organisatsioonidel korraldada tsiviilisikute turvaline väljapääs konfliktipiirkonnast. Sri Lanka tunnistas oma vastutust selle eest ja soovib vältida tsiviilisikute surmasaamist, kuid täiesti mõistetavalt ei ole armee kannatus lõputu ja ta kardab, et Tamili Tiigrid püüavad meritsi toimuva evakueerimise korral end tsiviilisikute hulka peites põgeneda.

Seetõttu toetame meie Euroopa Parlamendi sellel pool el humanitaarkoridori loomist ning ajutise ja kohese relvarahu või sõjategevuse lõpetamist, kuid samuti tahame näha, et LTTE saab täielikult lüüa ning selle asemel luuakse rahumeelne, õiglane ja mitmerahvuseline Sri Lanka riik, milles piirkondadel, kus tamilid on ülekaalus, on maksimaalne autonoomia ning ühtse Sri Lanka riigi ressursid ja võim jagatakse õiglaselt.

Robert Evans, fraktsiooni PSE nimel. – Härra juhataja, mul on väga hea meel selle arutelu üle, milles osaleb ka volinik, ja ma tänan teda väga tema tõsise, jõulise ja põhjaliku avalduse eest. Tegemist on ilmselgelt väga olulise teemaga, kuigi on kahetsusväärne, et me arutame seda kell 23 ja nii väheste inimestega. Kuid osalejate arv ei näita minu arvates huvi selle teema vastu ega ka tõsidust, millega paljud parlamendiliikmed sellesse suhtuvad. Kui kasutada voliniku sõnu, valmistab praegune olukord meile sügavat muret. Täna sel arutelul tunnistatakse ka seda, et asjaolud on muutunud, ja nagu proua Isler Béguin algul ütles, peame päev-päevalt halveneva olukorra pärast edastama jõulise sõnumi.

Ma toetan algselt esitatud resolutsiooni, välja arvatud üht sõna – „ajutine”. Ma taunin härra Tannocki äsjast keelekasutust, kui ta ütles, et pikaajaline relvarahu oleks katastroof. Ma pöördun teie poole – kindlasti ei ole me ju huvitatud pelgalt ajutisest relvarahust. Kõikide maailmas aset leidnud konfliktide korral on Euroopa Parlament, mis koosneb kaastundlikest inimestest, pooldanud püsivat relvarahu, mis suudaks sillutada teed diplomaatilisele ülesehitustööle, nii et dialoog saaks alata ning jah, nii et me suudaksime saavutada rahumeelse, õiglase ja mitmerahvuselise ühiskonna, millest härra Tannock kõneles ja millega ma nõus olen.

Seega ma kiidan Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nende esimese muudatusettepaneku, muudatusettepaneku 1 eest ja olen kindel, et kõik siinsed korralikud inimesed, kes muretsesvad Sri Lanka tsiviilisikute pärast, teevad sedasama. Ajutine relvarahu viitab juba oma olemuselt sellele, et sõjategevus jätkub varem või hiljem, ja seda ei taha mitte keegi. Sõjategevuse taastumine tähendab uusi surmasid, rohkem kannatusi ja suuremaid inimlikke tragöödiaid ning ma ei suuda uskuda, et keegi ükskõik kummal pool Euroopa Parlamendis võiks seda tõesti tahta.

Sama kehtib muudatusettepaneku 2 kohta – ma toetan ka seda muudatusettepanekut, sest selles mõistetakse hukka kõik vägivallaaktid, olenemata sellest, kes neid sooritab ja millise konfliktipoolega on tegemist. Me ei saa andestada mitte mingisugust vägivalda, nagu ka hiljutist enesetapurünnakut, millele siin juba viidati.

Nüüd pööran tähelepanu muudatusettepanekutele 3, 4 ja 5. Sooviksin ette lugeda lühikese katke 10. märtsi kirjast, mille sain Jaffna ringkonda esindavalt Sri Lanka parlamendi liikmelt Selvarajah Kajendrenilt. Ta ütleb: „Ma soovin tungivalt juhtida teie tähelepanu tsiviilisikute surmale Sri Lankas. Teisipäeval, 10. märtsil 2009 kella 02.00–10.00 toimus armee suurtükirünnak kildmürskudega.” See juhtus sel nädalal. „Sri Lanka valitsusjõud ründasid valimatult kõiki niinimetatud ohutu tsooni osasid, kasutades kõikvõimalikke surmavaid mürske, millest mõned on paljudes riikides keelatud. Selles valimatus rünnakus sai surma enam kui 130 tsiviilisikut, sealhulgas lapsed, ning üle 200 inimese sai raskelt vigi.”

Ma kahtlen, kas keegi väidaks, et see info on välja mõeldud. Veelgi enam, julgen arvata, et me tahame teha kõik endast oleneva, et aidata kaasa sedalaadi vägivalla lõpetamisele. See Sri Lanka parlamendi liige viitab ka oma kolleegile S. Kanakaratanamile, kes elab just keset niinimetatud ohutut tsooni. Tema sõnul on selle aasta 1. jaanuarist 6. märtsini nendes „ohututes” tsoonides pommitamistes tapetud 2544 tsiviilisikut ja üle 5828 tsiviilisiku on saanud raskelt vigi. Ta ütleb, et Sri Lanka armee on pommitanud ohust ja avanud suurtükitele ning tapnud keskmiselt 30–40 tsiviilisikut päevas.

Ma ei usu, et ta mõtleks seda välja. Voliniku räägitu põhjal, kõigi nende tõendite põhjal, mida oleme saanud valitsusvälistelt organisatsioonidelt, kes on sinna vähegi ligi pääsenud, näib, et see vastab tõele.

Muudatusettepanek 6: viitan siinkohal Sir John Holmesi aruandele, mille saatis mulle tema ekstsellents, Sri Lanka suursaadik Brüsselis. Oma aruandes märgib ta, et mõningad vahepeatuspaigad on tõsiselt ülerahvastatud. Tema sõnad kajastuvad minu muudatusettepanekus ja meie mure nende laagrite pärast on põhjendatud. Mul on laagritest mõned pildid. Kõik on oodatud neid mulle saadetud pilte vaatama. Taas arvan, et need on tõelised, mitte fabritseeritud. Ma tean, et voliniku büroo Colombos jälgib olukorda väga hoollega ja peab tihedat sidet tõelise ohutsooniga.

Muudatusettepanekud 7 ja 8 muudavad algse viite sõjatsiooni järele, et tsiviilisikute vajadused saaksid täielikult rahuldatud. Me ei palu takistamatut juurdepääsu mitte üksnes võitlusale, vaid ka põgenikelaagritele, et humanitaarorganisatsioonidele, mida kõik siin Euroopa Parlamendis toetavad, tagataks täielik juurdepääs. Humanitaarorganisatsioonide tööd toetaksid kõik siin istungisaalis viibijad.

Lõpetuseks – muudatusettepanekus 9 soovitatakse saata see resolutsioon ÜRO peasekretärile, sest leian, et tegemist on rahvusvahelise humanitaarkatastroofiga, nagu käesoleva arutelu pealkirjas on öeldud, ning et me peaksime tegema kõik mis meie võimuses. Seetõttu tänan Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni selle mõtte tõstatamise eest ja palun kõiki kolleege toetada kõikide fraktsioonide esitatud muudatusettepanekuid.

Marie Anne Isler Béguin, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Härra juhataja, ma soovin tänada proua Ferrero-Waldnerit sõnavõtu eest ja tema vastuse eest valitsusväliste organisatsioonide ja lõksus olevate inimeste palvetele.

Me kardame leida end mõnevõrra sarnasest olukorrast kui Birmas pärast 2006. aasta hiidlainet, mil hunta takistas humanitaarabil riiki pääseda. Nüüd peame seega tegema kõik, mida suudame, et humanitaarabi ja ka meie abi jõuaks inimesteni, kes seda vajavad.

Ma sooviksin aga pöörduda ka oma kolleegide poole Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonist ning Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioonist, sest arvan, daamid ja härrad, et peame rõhuma mõistlikkusele. Tõepoolest, me esitasime erakorralise resolutsiooni ettepaneku selleks, et Euroopa Parlament saaks väljendada oma arvamust ja võtta homme oma seisukoha vastu.

Ma ei tahaks mitte mingil juhul, et üks või teine pool jätaks selle resolutsiooni poolt hääletamata seepärast, et arvamused kohese vaherahu või ajutise vaherahu kohta lähevad lahku, nagu me nüüd toimunud arutelu tõttu juba aru saame. Seetõttu kutsun teid siiralt üles mõistlikult käituma.

Teisalt tahaksin proua Ferrero-Waldneri sõnu korrates öelda eelkõige härra Tannockile, et relvakonflikt ei ole kunagi ühtegi probleemi lahendanud. Me teame seda. Sõda ei lahenda kunagi midagi.

Minu arvates on ajutise relvarahu palumine konfliktis mõjutatud inimeste suhtes vastutustundetu. See tähendaks tegelikult seda, et kui inimesed on evakueeritud, saadame nad kunagi tulevikus – ja milline tulevik see küll on – uuesti keset lahinguid. Kas me võime endale lubada sellise tee valimist? Tõepoolest on maaomanikud. Seetõttu tahavad nad oma maadele naasta. Nad on srilankalased.

Seetõttu usun, et peame pöörama sellele küsimusele suurt tähelepanu, kuid ma olen valmis tegema järeleandmisi ja võtma muudatusettepanekud tagasi, kui me jõuame ühiselt seisukohale, et edastame kogu maailmale jõulise poliitilise sõnumi.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). – Härra juhataja, meil ei tohiks olla mingit kahtlust selles, milline kohutav mõju on sõjal süütutele tsiviilelanikele, ega selles, milline on meie moraalne kohus teha kõik mis meie võimuses, et vähendada nende haavatavust ja aidata kaasa humanitaarabi andmisele. Just sel põhjusel võttis Euroopa Parlament vähem kui kolm nädalat tagasi vastu oma kiireloomulise resolutsiooni Sri Lanka kohta.

Sri Lankat on juba aastakümneid piinanud rahvusvahelise põlu all oleva LTTE terrorikampaania. Terroristidel ja demokraatliku valitsuse seaduslikel jõududel pole midagi ühist. Ärgem unustagem, et just LTTE täiustas taktikaliselt enesetapurünnakute kasutamist, et just nemad hakkasid naisi enesetapurünnakutes kasutama ja et just nemad kasutavad varjamatult lapssõdureid ja inimkilpi. Viimase 26 aasta jooksul on nad järjepidevalt sooritanud tuhandeid etteavatsetud mõrvasid kogu Sri Lankas ning vaid paar päeva tagasi mõrvati Matara ringkonna islamipühade ajal enesetapurünnakus 14 inimest.

LTTE on nüüd jõudnud meeleheitliku lõppmänguni ja nagu sellises olukorras ikka, pöörduvad nad oma rahvusvaheliste kaitsjate poole, et puhtalt pääseda. Imeväike osa Euroopa Parlamendi saadikutest ei olnud rahul resolutsiooniga, mille parlamendi enamus vastu võttis ja millele taheti häbiväärselt ja sobimatult pöörata hukkamõiste pilk Sri Lanka valitsuse poole. Me ei saa toetada muudatusettepanekuid, mis põhinevad

seostamatutel ja sageli absurdsetel süüdistustel, nagu kuulsime härra Evansilt, või valikulistel tsitaatidel ühe valitsusvälise organisatsiooni aruandest. Meil ei ole mingit põhjust pidada vaieldavaks valitsuse kindlat väidet, et tema väed ei ole tulistanud laskevabades tsoonides ega tee seda ka tulevikus.

Kuus päeva tagasi kutsus ÜRO peasekretär LTTEd üles viima oma relvad ja võitlejad välja piirkondadest, kus on tsiviilelanikke, ning tegema koostööd kõikides humanitaarabialastes püüdlustes, mis peaksid leevendama tsiviilisikute kannatusi. Euroopa Liit on mõistnud hukka LTTE tegevuse, millega takistatakse tsiviilelanikel konfliktipiirkonnast lahkuda.

Suurim teene, mida Euroopa Parlament saaks teha, on kutsuda LTTEd üles relvi käest panema ja vabastama tsiviilelanikud oma haardest. Siis on võimalik kohale toimetada nõnda vajalikku humanitaarabi, inimesed võivad hakata ootama elujärje paranemist ning terve Sri Lanka võib naasta demokraatliku poliitika kursile, ehitada kõigi oma kodanike jaoks üles õiglase, jõukama ja terroristlikust rõhumisest vaba ühiskonna.

Jo Leinen (PSE). – (DE) Härra juhtaja, proua volinik, ma nõustun teiega täielikult selles, et me vajame Sri Lankas poliitilist, mitte sõjalist lahendust. Ma olen Sri Lankat Lõuna-Aasia delegatsiooni liikmena mitmel korral külastanud. Ma tean, kuidas sealised inimesed pärast 25 aastat kestnud vägivalda rahu igatsevad.

Kuid ma pean märkima, et LTTE, kes peaks sedalaadi sõjas esimese sammu tegema, kahjuks seda ei tee. Te märkisite samuti, et välisministrid kutsusid 23. veebruaril taas seda organisatsiooni üles relvi käest panema ja terrorit lõpetama. Kujutage ette mõnda Euroopa Liidu liikmesriiki, kus on 25 aastat terror valitsenud. On lihtne ette kujutada, et sellega kaasneb suur kaos ja korratus. Ma toetan tamilite eesmärki, kuid sama otsustavalt mõistan hukka LTTE meetodid. Oleme nädalaid kuulnud, et selles väikeses ringkonnas on enam kui 100 000 inimest lihtsalt kinni võetud. Reuters teatas alles eile, et pealtnägijate tunnistuste kohaselt tulistatakse inimesi, kui nad püüavad tsoonist lahkuda. Seega peame kutsuma LTTEd ja selle taustajõude üles säärest tegevust lõpetama. Mäng on läbi, nad ei saa niimoodi enam jätkata.

On ilmselge, et tsiviilelanikke ohustab sõjatsoonis mõlema poole tule alla sattumine. Samuti peame kutsuma valitsust üles austama rahvusvahelist õigust ja lubama anda humanitaarabi. Just mõlema poole fundamentalism nõuab nii palju ohvreid. Ma arvan, et peaksime valmistuma ka sõjajärgseks korraks. Nagu te ütlesite, tuleb rakendada Sri Lanka põhiseaduse 13. muudatust, millega nähakse ette detsentraliseerimine haldusvõimu üleandmise teel piirkonnas elavatele inimestele, ning Euroopa Liit saab selles küsimuses anda väärtuslikku abi. Ma olen kindel, et teie komisjonis ja meie Euroopa Liidus oleme valmis seda tegema.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, volinik Ferrero-Waldner, daamid ja härrad, ma arvan, et voliniku sõnu selle kohta, et sõjaline lahendus ei ole võimalik, tuleks kajastada Sri Lanka ajalehtede esikülgedel. Nimelt püüab valitsus tegelikult riigis valitsevatele pingetele ja aastatega kogunenud probleemidele jätkuvalt lahendust välja pakkuda. See nurjub aga lihtsalt kommunikatsioonistrateegia tõttu.

Loomulikult tuleb arvesse võtta, et Sri Lanka strateegiline koht tingib ka väliste tegurite mõju ning see omakorda käivitab välised tegurid, mida on väga raske vaid riigis endas kontrolli all hoida. Seetõttu tuleb hoolitseda ka majandusliku olukorra parandamise ja infrastruktuuri täiustamise eest neis piirkondades, nii et konfliktipooled saaksid omavahel suhelda. Võib-olla oleks antud juhul võimalik kasutada mõnd vahendajat.

Erik Meijer (GUE/NGL). – (NL) Härra juhataja, praegu Sri Lankas toimuv on üsna mitme aasta sündmuste tulemus. Tegemist ei ole pelgalt humanitaarprobleemiga, vaid eeskätt tõsise poliitilise läbikukkumisega. Pärast seda, kui riigi kirdeosa eraldamise nimel oli kestnud aastepikkune vägivaldne võitlus, pakkus Norra eelmine valitsus ennast vahendajaks singalite enamusvalitsuse ja mässulise tamilite liikumise vahel. Norra läbirääkija, kes töötas pikka aega rahumeelse lahenduse nimel, on nüüd uue valitsuse minister. Kahjuks on aga pärast seda loobutud võimalusest saavutada rahumeelne lahendus.

2006. aasta suvel lõpetas Sri Lanka valitsus rahupüüdlused ja tegi taas ühepoolse otsuse sõjalise lahenduse kasuks. See valitsus elab nüüd tõenäoliselt kujutelmas, et tal õnnestus suurt edu saavutada, kuigi tegelikult on tulevikus kahe rahva rahumeelset ja harmoonilist koosseksiteerimist võrdväärsete partneritena veelgi keerulisem saavutada. Kui rahumeelses lahenduses ei suudeta kompromissile jõuda, paistab tulevik kohutavalt vägivaldne. Me peame naasma rahu sobitamise juurde, ilma et keegi oleks võitja või kaotaja.

Michael Gahler (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja; tänan teid, proua volinik, et rääkisite nii otsekoheselt. Ma arvan, et peame nüüd oma tähelepanu koondama peamiselt tsiviilelanike saatusele ja siin kehtib tegelikult üksnes see, mida Euroopa Liidu Nõukogus 23. veebruaril öeldi – nimelt et Euroopa Liit nõuab kohest relvarahu. Ma olen vastu sõna „ajutine” lisamisele, sest sellisel juhul kestab humanitaarkatastroof, nagu te seda nimetasite, edasi.

Samuti leian, et olukorras, kus inimesed on võitlusale vangi jäänud, peame olema vastu igasugustele vägivallaaktidele, mis takistavad inimestel sellelt alalt lahkuda. Antud juhul ei ole minu arvates oluline, kas vägivallaakte paneb toime LTTE või teevad seda valitsuse väed. Me peame keskenduma inimestele.

Võib-olla tohiks esitada veel ühe märkuse endisest koloniaalsest suurriigist pärit kolleegidele, kes valmistuvad meie fraktsioonist lahkuma. Ma loodan, et mulle jäänud mulje, et sellise ühepoolsest üksnes LTTE vastu suunatud rünnaku taga on teatav riigisisene põhjus, on ekslik. Samuti loodan, et nende tegevuse ajendiks ei ole teatud osa valijaskonnast.

Robert Evans (PSE). - Härra juhataja, tegemist ei ole kodukorda puudutava märkusega. Ma andsin teie kolleegile märku, et soovin sõna võtta eelneva registreerimiseta, sest mul on sellele õigus ja ma arvasin, et tegin seda.

Ma tahan härra Meijerit tema sõnade eest tänada. Ta viitas ka Norrast pärit Erik Soldheimi julgele tegevusele – ma kohtusin temaga kümne päeva eest Oslos.

Ma nõustun vägagi härra Gahleriga, kes rääkis tõesti mõistlikku juttu, et meile valmistab muret tsiviilelanike saatust. Ma pakun välja, et kõigist muudatusettepanekutest on kõige olulisem muudatusettepanek 1, milles kutsutakse üles kehtestama kohene ja täielik relvarahu, mis peab arvestama kõikide Sri Lanka inimeste huvideid.

Tõendeid on palju. Need tõendid ei ole kaudsed. Osa neist pärineb Sri Lanka valitsuse tervishoiutalituste piirkondliku direktori büroost ning neis räägitakse humanitaarkatastroofist ja ebarahuldavatest tingimustest, milles inimesed elavad. Seda kinnitab ka Euroopa Komisjon, Rahvusvahelise Punase Risti Komitee, ÜRO, Rahvusvaheline Kriisirühm ning Madalmaade organisatsioon Refugee Care. Tänaõhtuse arutelu pealkiri räägib Sri Lanka halvenevast humanitaarolukorrast ning me oleme kohustatud andma endast kõik, et seda ära hoida – ma usun, et suudame seda, kui leiame vaid õige tee edasiliikumiseks.

Juhataja. – Daamid ja härrad, ma järgisin rangelt kodukorda. Et mul oli võimalik anda sõna viiele kõnelejale ja vaid kolm võtsid tegelikult sõna, otsustasin anda sõna härra Evansile.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma sooviksin tänada austatud parlamendiliikmeid väga olulise arutelu eest, kuigi see oli lühike ja toimus hilja õhtul.

Komisjoni käesoleva koosseisu ametiaja algusest peale olen kaasesimehena väga palju Sri Lanka küsimusega tegelnud. Oli hetki – alguses palju rohkem –, mil meil oli lootust, kuid nüüdseks on lootus haihtunud. Ma tahtsin osaleda Genfi protsessil, kuid näib, et Sri Lanka valitsuse jaoks oli osavõtt keeruline. Igatahes see protsess kahjuks katkes. Samuti olin nagu ka minu eelkäija Chris Patten valmis minema vahendustegevuse alustamiseks riigi põhjaossa. Kuid põhjaosa ei olnud valmis – ametliku versiooni kohaselt olid härra Prabhakaranil leetrid või tuulerõuged. Igatahes nõustun täielikult härra Gahleriga, kes ütles, et me peaksime inimesed ja humanitaarloomad esikohale seadma, ja selle pärast muretsen ka mina.

Nagu seda väga sageli juhtub, oleme meie Sri Lankas suurimad humanitaarabi andjad. 2008.–2009. aastal eraldasime humanitaarabiks 19 miljonit eurot, mis suunati edasi partnerite, näiteks Rahvusvahelise Punase Risti Komitee, ÜRO ja mõningate rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide kaudu. Need organisatsioonid on valmis konfliktist mõjutatud inimesi aitama, kuid nagu nad on meile rääkinud, on neil tõelisi raskusi konfliktipiirkonnale ligi pääseda. Alates 2008. aasta septembrist on Rahvusvahelise Punase Risti Komitee olnud ainus asutus, kellel on lubatud LTTE kontrolli all olevates piirkondades Vannis tegutseda. Maa ilma toiduabi programmi raames on sisse lubatud mõningad toidusaadetised, kuid sellest on piisanud üksnes umbes poolte vajaduste rahuldamiseks. Alates 2008. aastast oleme eraldanud neile kahele organisatsioonile humanitaarabi jaoks veel seitse miljonit eurot. Me oleme ka nii Colombos kui ka Brüsselis järjekindlalt pingutanud, et humanitaarabi organisatsioonidel oleks parem juurdepääs neile inimestele.

Seetõttu saan koos teiste kaasesimeeste ja eelkõige Norraga öelda vaid seda, et me oleme kasutanud kõiki võimalusi, et sundida konfliktipooli ellu viima 2002. aasta relvarahukokkulepet ja lahendama konflikti rahumeelselt, kuid mitte miski ei ole aidanud. Arvukaid üleskutseid naasta läbirääkimiste juurde on alati täielikult eiratud ja kahjuks on peale jäänud sõjaline lähenemine. Rahvusvaheline kogukond on viimasel kolmel aastal järjest vähem sekkunud, kuid mitte ükski kaasesimeestest ei ole ülesandest loobunud. Me oleme kõik jätkuvalt pühendunud sellele, et aidata kaasa konflikti rahumeelsele lahendamisele, nagu võib näha ka kaasesimeeste viimasest pressiteatest, mis avaldati 3. veebruaril ja millest te kindlasti olete kuulnud.

Seetõttu peame taas rõhuma humanitaarabi andjate juurdepääsule, humanitaarabi organisatsioonide esindajate ja tsiviilelanike konfliktipiirkonnast äratoomisele ja seejärel, kui aeg on küps, peame proovima soodustada

poliitilist dialoogi konfliktipooltega ja veenda neid selles, et poliitiline lahendus on ainus väljapääs. Vastasel juhul algab partisanisõda, mis ei lahenda sellel kaunil saarel ühtegi probleemi. Oli aeg, mil seal oli paradiis, ja see võiks seal taas olla.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, 12. märtsil 2009.

20. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

21. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.35.)